

Αριθμός ... του 2021

Ο ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2021

ΜΕΡΟΣ Ι - ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Προοίμιο

Για σκοπούς -

Επίσημη Εφημερίδα
της Ε.Ε.: L 158,
14.06.2019,
σ. 125.

(α) εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιατύπωση)», εξαιρουμένων των παραγράφων 1, 4, 5 και 6 του άρθρου 57 αυτής,

Επίσημη Εφημερίδα
της Ε.Ε.: L 328,
21.12.2018,
σ. 82.

(β) μερικής εναρμόνισης με τα άρθρα 2, 15,17,21, 22 και 24 της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αναδιατύπωση)»,

Επίσημη Εφημερίδα
της Ε.Ε.: L. 315,
14.11.2012,
σ. 1.

(γ) μερικής εναρμόνισης με τα άρθρα 11, 14 και 15 της πράξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο «Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ»,

Επίσημη Εφημερίδα
της Ε.Ε.: L 326,
8.12.2011,
σ. 1.

(δ) αποτελεσματικής εφαρμογής της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2011 για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας»,

Επίσημη Εφημερίδα
της Ε.Ε.: L 115
25.4.2013,
σ. 39.

(ε) αποτελεσματικότερης εφαρμογής της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009»,

Επίσημη Εφημερίδα
της Ε.Ε.: L 158,
14.6.2019,
σ. 54.

(στ) αποτελεσματικότερης εφαρμογής της πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τη εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (αναδιατύπωση)»,

Επίσημη Εφημερίδα
της Ε.Ε.: L 220,
25.8.2017,
σ. 1.

(ζ) αποτελεσματικότερης εφαρμογής μέρους των πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2017/1485 της Επιτροπής της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας»,

(η) ανεξαρτησίας του υφιστάμενου νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου που είναι γνωστό ως ο «Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου» από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός
τίτλος.

... του 2021.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2021.

Ερμηνεία.

2.-(1) Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια:

«αγορά επικουρικών υπηρεσιών» σημαίνει το σύνολο των θεσμικών, εμπορικών και επιχειρησιακών ρυθμίσεων που συνιστούν τη βασιζόμενη στην αγορά προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών και οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«αγορά εξισορρόπησης» σημαίνει το σύνολο των θεσμικών, εμπορικών και επιχειρησιακών ρυθμίσεων που συνιστούν τη βασιζόμενη στην αγορά εξισορρόπηση του συστήματος ηλεκτρισμού, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«αγορές ηλεκτρικής ενέργειας» σημαίνει τις αγορές για ηλεκτρική ενέργεια, περιλαμβανομένων των εξωχρηματιστηριακών αγορών και των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, αγορές για συναλλαγές ενέργειας, δυναμικότητας, εξισορρόπησης και επικουρικών υπηρεσιών σε όλα τα χρονικά πλαίσια, συμπεριλαμβανομένων των προθεσμιακών αγορών, των αγορών επόμενης μέρας και ενδοημερήσιων αγορών·

«άδεια» σημαίνει άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 28 ή γενική άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 29·

«ΑΗΚ» σημαίνει την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στον περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμο, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται·

Κεφ. 171.

10 του 1960

16 του 1960

24 του 1963

45 του 1969

53 του 1977

31 του 1979

116 του 1990

250 του 1990

40(I) του 1995

15(I) του 1996
 75(I) του 1998
 143(I) του 1999
 158(I) του 2000
 136(I) του 2002
 11(I) του 2004
 81(I) του 2004
 164(I) του 2004
 116(I) του 2006
 150(I) του 2011
 174(I) του 2014.

«αιτητής» σημαίνει πρόσωπο, το οποίο υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31.

«ανεξάρτητος φορέας σωρευτικής εκπροσώπησης» σημαίνει συμμετέχων στην αγορά δραστηριοποιούμενος στη σωρευτική εκπροσώπηση που δεν είναι συνδεδεμένος με τον προμηθευτή του πελάτη του.

«απευθείας γραμμή» σημαίνει γραμμή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία συνδέει:

- (α) μια μεμονωμένη μονάδα παραγωγής με έναν μεμονωμένο πελάτη·ή
- (β) έναν παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας και μια επιχείρηση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία προμηθεύει απευθείας τις δικές της εγκαταστάσεις, θυγατρικές επιχειρήσεις και πελάτες.

«απόβλητο» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον Περί Αποβλήτων Νόμο.

185(I) του 2011
 6(I) του 2012
 185(I) του 2011

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

32(I) του 2014
 55(I) του 2014

31(I) του 2015
3(I) του 2016
120(I) του 2016.

«αποθήκευση ενέργειας» σε σχέση με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας σημαίνει την αναβολή της τελικής χρήσης της ηλεκτρικής ενέργειας σε χρονική στιγμή μεταγενέστερη από αυτήν της παραγωγής της ή τη μετατροπή ηλεκτρικής ενέργειας σε μορφή ενέργειας που μπορεί να αποθηκευτεί, την αποθήκευση της εν λόγω ενέργειας, και την μεταγενέστερη εκ νέου μετατροπή της εν λόγω ενέργειας σε ηλεκτρική ενέργεια ή τη χρήση σε διαφορετικό φορέα ενέργειας·

«απόκριση ζήτησης» σημαίνει τις αλλαγές στο ηλεκτρικό φορτίο από τους τελικούς πελάτες σε σύγκριση με τις κανονικές ή τρέχουσες καταναλωτικές τους συνήθειες, με βάση τα σήματα της αγοράς, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης σε χρονικά μεταβαλλόμενες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας ή σε οικονομικά κίνητρα, ή σε απόκριση μετά την αποδοχή προσφοράς του τελικού πελάτη, μεμονωμένα ή μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, με σκοπό την πώληση της μείωσης ή της αύξησης της ζήτησης σε δεδομένη τιμή σε οργανωμένες αγορές, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 4 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1348/2014 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2014, σχετικά με την αναφορά δεδομένων για την εφαρμογή του άρθρου 8 παράγραφοι 2 και 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας·

Επίσημη Εφημερίδα
της
Ε.Ε. : L 363,
18.12.2014,
σ. 121.

«απόφαση» σημαίνει απόφαση της ΡΑΕΚ, όπως καθορίζεται στο άρθρο 9·

«αρχείο» σημαίνει οποιοδήποτε βιβλίο, έγγραφο ή οποιοδήποτε άλλο γραπτό ή έντυπο υλικό σε οποιαδήποτε μορφή περιλαμβανομένης οποιασδήποτε πληροφορίας, αποθηκευόμενης, διατηρούμενης ή φυλασσόμενης διά μέσου οποιασδήποτε μηχανικής ή ηλεκτρονικής συσκευής, είτε αποθηκεύεται είτε όχι, διατηρείται ή φυλάσσεται σε αναγνώσιμη μορφή·

«ασφάλεια» σημαίνει τόσο την ασφάλεια του εφοδιασμού και της παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, όσο και την τεχνική ασφάλεια·

«ασφάλεια του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό» σημαίνει την ικανότητα του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας να εγγυάται τον εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια στους πελάτες με σαφώς καθορισμένο επίπεδο απόδοσης, όπως καθορίζεται στο εδάφιο (12) του άρθρου 5·

«αυτοπαραγωγή» σημαίνει παραγωγή ηλεκτρισμού για ιδίαν χρήση·

«αυτοκαταναλωτής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές» σημαίνει τον τελικό πελάτη ο οποίος λειτουργεί εντός των εγκαταστάσεων του που βρίσκονται εντός καθορισμένων ορίων ή σε άλλες εγκαταστάσεις και ο οποίος παράγει ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για τις δικές του ανάγκες και μπορεί να αποθηκεύει ή να πωλεί ηλεκτρική ενέργεια την οποία παράγει ο ίδιος από ανανεώσιμες πηγές, υπό την προϋπόθεση ότι, για τους μη οικιακούς αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, οι δραστηριότητες αυτές δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική δραστηριότητά τους·

«βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές», στο πλαίσιο της προστασίας και ασφάλειας δεδομένων σε περιβάλλον έξυπνης μέτρησης, σημαίνει τις πλέον αποτελεσματικές, προηγμένες και κατάλληλες από πρακτική άποψη τεχνικές, οι οποίες συνιστούν καταρχήν τη βάση για τη συμμόρφωση με τους ενωσιακούς κανόνες προστασίας και ασφάλειας των δεδομένων·

«βιοαέρια» σημαίνει αέρια καύσιμα που παράγονται από βιομάζα·

174(I) του 2006
54(I) του 2012
150(I) του 2015

ΔΙΟΡΘ. Ε.Ε.

Παρ. Ι(Ι),

Αρ. 4555,

«βιομάζα» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο·

11.3.2016.

«γειτονικοί Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς» σημαίνει τους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς που συνδέονται απευθείας μέσω μιας τουλάχιστον γραμμής διασύνδεσης εναλλασσόμενου ή συνεχούς ρεύματος·

«γενική άδεια» σημαίνει πλαίσιο αδειοδότησης που καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφασή της σύμφωνα με την παράγραφο (δ) του εδαφίου (1) του άρθρου 9 και που επιτρέπει σε ενδιαφερόμενο πρόσωπο να δραστηριοποιηθεί στις κατηγορίες του εδαφίου (1) του άρθρου 29, άνευ εξασφάλισης συγκεκριμένης προς τούτο άδειας σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 28·

«γραμμή διασύνδεσης» σημαίνει γραμμή μεταφοράς, περιλαμβανομένου του εξοπλισμού και σταθμών που χρησιμοποιούνται για τη διασύνδεση ηλεκτρικών συστημάτων, που διασχίζει ή γεφυρώνει το σύνορο μεταξύ κρατών μελών και η οποία συνδέει το σύστημα ή το δίκτυο μεταφοράς της Κύπρου με το εθνικό σύστημα ή δίκτυο μεταφοράς άλλου κράτους μέλους ή/και με το σύστημα ή το δίκτυο μεταφοράς τρίτης χώρας·

«δείκτες απόδοσης» σημαίνει δείκτες που καθορίζονται σε Κανονισμούς δυνάμει της παραγράφου (ια) του εδαφίου (2) του άρθρου 141·

«δεσπόζων συμμετέχων» σημαίνει την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά ηλεκτρισμού, όπως αυτή καθορίζεται στον περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο·
13(Ι) του 2008
41(Ι) του 2014.

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«δημόσια θέση», «δημόσια υπηρεσία» και «δημόσιος υπάλληλος» έχουν την έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς, από τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο·
1 του 1990
71 του 1991
211 του 1991

27(I) του 1994
83(I) του 1995
60(I) του 1996
109(I) του 1996
69(I) του 2000
156(I) του 2000
4(I) του 2001
94(I) του 2003
128(I) του 2003
183(I) του 2003
31(I) του 2004
218(I) του 2004
68(I) του 2005
79(I) του 2005
105(I) του 2005
96(I) του 2006
107(I) του 2008
137(I) του 2009
194(I) του 2011
78(I) του 2013
7(I) του 2014
21(I) του 2014
100(I) του 2015
148(I) του 2017
151(I) του 2017
152(I) του 2017
98(I) του 2020
136(I) του 2020.

«δημοσιευμένο» σημαίνει οποιοδήποτε έγγραφο το οποίο διατίθεται στο κοινό, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή·

«διαλειτουργικότητα», στο πλαίσιο της έξυπνης μέτρησης, σημαίνει την ικανότητα δύο ή περισσότερων γραμμών ή δικτύων, συστημάτων, συσκευών, εφαρμογών ή εξαρτημάτων ενέργειας ή επικοινωνιών να διασυνδέονται και να συνεργάζονται, να ανταλλάσσουν και να χρησιμοποιούν πληροφορίες με στόχο την εκτέλεση απαιτούμενων λειτουργιών·

"διασυνοριακή ροή" σημαίνει τη φυσική ροή ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα μεταφοράς της Κύπρου, η οποία προκύπτει ως αποτέλεσμα της δραστηριότητας παραγωγών ή/και συστημάτων αποθήκευσης ή/και πελατών που βρίσκονται εκτός της Κύπρου·

«διανομή», σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, σημαίνει τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω συστημάτων διανομής μέσης και χαμηλής τάσης με σκοπό την παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας·

«διασυνδεδεμένο σύστημα» σημαίνει το σύστημα που αποτελείται από αριθμό συστημάτων μεταφοράς και διανομής τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με μία ή περισσότερες γραμμές διασύνδεσης·

«διαχείριση της ζήτησης» σημαίνει τη συνολική ή ολοκληρωμένη προσέγγιση, στόχος της οποίας είναι να επηρεάσει την ποσότητα και τον χρονικό προγραμματισμό της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας και των φορτίων αιχμής, δίνοντας το προβάδισμα στις επενδύσεις για μέτρα ενεργειακής απόδοσης ή άλλα μέτρα όπως οι συμβάσεις προμήθειας με δικαίωμα διακοπής, έναντι των επενδύσεων για την αύξηση του δυναμικού παραγωγής, εάν οι πρώτες από τις προαναφερόμενες επενδύσεις αποτελούν την αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη εναλλακτική λύση, λαμβανομένων υπόψη του θετικού περιβαλλοντικού αντίκτυπου που προκύπτει από τη μειωμένη κατανάλωση ενέργειας και των συναφών πτυχών της ασφάλειας του εφοδιασμού και του κόστους διανομής·

«Διαχειριστής Γραμμών Διασύνδεσης» σημαίνει το νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη διασφάλιση της συντήρησης και, αν είναι αναγκαία, την ανάπτυξη της γραμμής διασύνδεσης καθώς και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας της γραμμής διασύνδεσης να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά και τη διασυνοριακή ροή ηλεκτρικής ενέργειας και το οποίο κατέχει άδεια ως προνοείται στο άρθρο 28 του παρόντος Νόμου·

«Διαχειριστής Κλειστού Συστήματος Διανομής» σημαίνει τον φορέα εκμετάλλευσης ενός κλειστού συστήματος διανομής, ο οποίος κατέχει άδεια δυνάμει του άρθρου 28 και έχει τα ίδια καθήκοντα, υποχρεώσεις και αρμοδιότητες με τον ΔΣΔ·

«Διαχειριστής Συστήματος Διανομής» σημαίνει την ΑΗΚ υπό την ιδιότητά της ως Διαχειριστής Συστήματος Διανομής που είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος διανομής στην περιοχή ευθύνης του, όπως αυτή καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ, και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενέργειας·

«Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου» σημαίνει το νομικό πρόσωπο που ορίζεται στο άρθρο 59 και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς και των διασυνδέσεων του με άλλα συστήματα, και για τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας·

«Διευθυντής ΔΣΔ» σημαίνει λειτουργό της ΑΗΚ στον οποίο η ΑΗΚ αναθέτει τη διεύθυνση της διαχείρισης του συστήματος διανομής·

«Διευθυντής Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ» σημαίνει το φυσικό πρόσωπο το οποίο κατέχει την αντίστοιχη μόνιμη θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής στην οργανική διάρθρωση του ΔΣΜΚ, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται σε αντίστοιχο Σχέδιο Υπηρεσίας·

«Διευθυντής Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ» σημαίνει το φυσικό πρόσωπο το οποίο κατέχει την αντίστοιχη μόνιμη θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής στην οργανική διάρθρωση του ΔΣΜΚ, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται σε αντίστοιχο Σχέδιο Υπηρεσίας·

«Διευρυμένη Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ» σημαίνει την Επιτροπή που συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 61·

«ΔΚΣΔ» σημαίνει τον Διαχειριστή Κλειστού Συστήματος Διανομής.

«ΔΣΔ» σημαίνει τον Διαχειριστή Συστήματος Διανομής·

«ΔΣΜΚ» σημαίνει τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου·

«εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας» στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας, σημαίνει μια εγκατάσταση όπου γίνεται η αποθήκευση της ενέργειας·

«εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας ανάντη του μετρητή» στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας σημαίνει εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας η οποία δεν συνδυάζεται με επιτόπια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας εκτός από αυτήν που είναι απαραίτητη για τη λειτουργία της εγκατάστασης, είναι συνδεδεμένη με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής ανάντη του μετρητή και συμμετέχει στην αγορά ηλεκτρισμού σύμφωνα με τους σε ισχύ Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, ακολουθώντας εντολές κατανομής που εκδίδονται από τον ΔΣΜΚ·

«ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας» σημαίνει το ευρωπαϊκό δίκτυο διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας το οποίο συστήνεται σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

«Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ» σημαίνει την Επιτροπή που συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 61·

«έκθεση πρόβλεψης» σημαίνει την έκθεση το περιεχόμενο της οποίας καθορίζεται στο άρθρο 104·

«Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ» σημαίνει το πρόσωπο που ορίζεται στο άρθρο 59·

«έλεγχος» σημαίνει τα δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό με άλλα, και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης καθοριστικής επιρροής σε επιχείρηση, και ιδίως μέσω:

- (α) δικαιωμάτων κυριότητας ή χρήσης επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης,
- (β) δικαιωμάτων ή συμβάσεων που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επιρροής επί της σύνθεσης, της ψηφοφορίας ή των αποφάσεων των οργάνων μιας επιχείρησης·

«εμπορικά ευαίσθητη πληροφορία» σημαίνει οποιαδήποτε πληροφορία, η αποκάλυψη της οποίας είναι δυνατό να ζημιώσει ουσιαστικά τα οικονομικά συμφέροντα οποιουδήποτε προσώπου·

«ενδοημερήσια αγορά» σημαίνει το σύνολο των θεσμικών, εμπορικών και επιχειρησιακών ρυθμίσεων που συνιστούν τη βασιζόμενη στην αγορά άμεση παράδοση ενέργειας που οργανώνεται μέσω διαδικασίας δημοπρασίας για κάθε περίοδο εμπορίας της ίδιας ημέρας, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές» ή «ανανεώσιμη ενέργεια» σημαίνει την ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές, ήτοι αιολική, ηλιακή (ηλιακή θερμική και ηλιακή φωτοβολταϊκή) και γεωθερμική ενέργεια, ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιρροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας των ωκεανών, υδροηλεκτρική, από βιομάζα, ενέργεια από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων και τα βιοαέρια·

«ενέργεια εξισορρόπησης» σημαίνει την ενέργεια που χρησιμοποιεί ο ΔΣΜΚ για να επιτύχει εξισορρόπηση·

«ενεργειακή απόδοση» σημαίνει τον λόγο της εκροής επιδόσεων, υπηρεσιών, αγαθών ή ενέργειας προς την εισροή ενέργειας·

«ενεργειακή κοινότητα πολιτών» σημαίνει την νομική οντότητα που:

- (α) βασίζεται σε εθελοντική και ανοικτή συμμετοχή και τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο εταίρων ή μελών που είναι φυσικά πρόσωπα, τοπικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των δήμων, ή μικρές επιχειρήσεις,
- (β) έχει ως πρωταρχικό σκοπό να παρέχει περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε επίπεδο κοινότητας για τα μέλη ή εταίρους της ή τις τοπικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται και όχι να παράγει οικονομικά κέρδη, και
- (γ) μπορεί να δραστηριοποιείται στην παραγωγή, περιλαμβανομένης της παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές, στη διανομή και στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, στις υπηρεσίες κατανάλωσης, σωρευτικής εκπροσώπησης, αποθήκευσης ενέργειας, στις υπηρεσίες ενεργειακής απόδοσης, στις υπηρεσίες φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, ή στην παροχή άλλων υπηρεσιών ενέργειας στους εταίρους ή τα μέλη της·

«ενεργός πελάτης» σημαίνει τον τελικό πελάτη ή την ομάδα τελικών πελατών που δρουν από κοινού, οι οποίοι καταναλώνουν ή αποθηκεύουν ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται στους χώρους τους εντός καθορισμένων ορίων ή σε άλλους χώρους, ή πωλούν ηλεκτρική ενέργεια την οποία παράγουν οι ίδιοι ή συμμετέχουν σε προγράμματα ευελιξίας ή ενεργειακής απόδοσης, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω δραστηριότητες δεν αποτελούν την κύρια εμπορική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα·

«Ένωση» σημαίνει την Ευρωπαϊκή Ένωση·

«εξαίρεση» σημαίνει την εξαίρεση από την υποχρέωση για κατοχή άδειας που παραχωρείται δυνάμει του άρθρου 29·

«εξισορρόπηση» σημαίνει όλες τις ενέργειες και διαδικασίες, σε όλα τα χρονοδιαγράμματα, μέσω των οποίων ο ΔΣΜΚ διασφαλίζει, με τρόπο συνεχή, τη διατήρηση της συχνότητας του συστήματος εντός προκαθορισμένου εύρους σταθερότητας, καθώς και τη συμμόρφωση με το μέγεθος εφεδρειών που χρειάζεται όσον αφορά την απαιτούμενη ποιότητα, σύμφωνα με τους εκάστοτε σε ισχύ Κανόνες Μεταφοράς και Κανόνες Διανομής και Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«άδεια κατασκευής απευθείας γραμμής» σημαίνει άδεια δυνάμει του άρθρου 28·

«έξυπνο σύστημα μέτρησης» σημαίνει το ηλεκτρονικό σύστημα το οποίο μπορεί να μετρά την ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που τροφοδοτείται στο δίκτυο ή την κατανάλωση ενέργειας από το δίκτυο, παρέχοντας περισσότερες πληροφορίες σε σύγκριση με ένα συμβατικό μετρητή, και μπορεί να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα για σκοπούς πληροφόρησης, παρακολούθησης και ελέγχου, χρησιμοποιώντας μια μορφή ηλεκτρονικών επικοινωνιών·

«επικουρική υπηρεσία» σημαίνει κάθε υπηρεσία που είναι αναγκαία για τη διαχείριση του συστήματος μεταφοράς ή διανομής, οι τεχνικές λεπτομέρειες της οποίας δύναται να καθορίζονται στους Κανόνες Μεταφοράς ή/και στους Κανόνες Διανομής, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εξισορρόπησης και των επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της διαχείρισης συμφόρησης·

«επικουρική υπηρεσία μη σχετική με τη συχνότητα» σημαίνει υπηρεσία που χρησιμοποιείται από τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ για τον έλεγχο τάσης σταθερής κατάστασης, ταχείες εγχύσεις άεργου ρεύματος, αδράνεια για σταθερότητα των τοπικών δικτύων, ρεύμα βραχυκυκλώσεως, ικανότητα επανεκκίνησης από ολική διακοπή και ικανότητα λειτουργίας νησίδας, οι τεχνικές

λεπτομέρειες των οποίων δύναται να καθορίζονται στους Κανόνες Μεταφοράς ή/και στους Διανομής·

«επιλέξιμα μέρη» σημαίνει μέρη που καθορίζονται σύμφωνα με Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 130 ώστε να έχουν πρόσβαση σε δεδομένα τελικών πελατών·

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«Επιτροπή Γνωμοδότησης» σημαίνει την επιτροπή που συστήνεται δυνάμει του άρθρου 25·

«επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δραστηριότητες: παραγωγή, μεταφορά, διανομή, σωρευτική εκπροσώπηση, απόκριση ζήτησης, αποθήκευση ενέργειας, προμήθεια ή αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε κατόχου άδειας δυνάμει του παρόντος Νόμου και είναι υπεύθυνο για τα εμπορικά και τεχνικά καθήκοντα ή/και τα καθήκοντα συντήρησης τα σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές και στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι τελικοί πελάτες·

«εργαλείο σύγκρισης» σημαίνει το εργαλείο σύγκρισης προσφορών των προμηθευτών που ορίζεται στο άρθρο 124·

«ΕΣΕΚ» σημαίνει το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα που εκπονείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την

κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·

«ηλεκτρική γραμμή» σημαίνει οποιαδήποτε γραμμή που χρησιμοποιείται αποκλειστικά ή μεταξύ άλλων, για τη ροή ηλεκτρισμού για οποιοδήποτε σκοπό και περιλαμβάνει:

- (α) οποιοδήποτε στήριγμα για οποιαδήποτε τέτοια γραμμή, που περιλαμβάνει, οποιαδήποτε κατασκευή, πάσσαλο ή οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο εντός, επί, διά μέσου ή από το οποίο, μια τέτοια γραμμή δυνατόν να στηρίζεται, μεταφέρεται ή αναρτάται,
- (β) οποιαδήποτε συσκευή η οποία συνδέεται με οποιαδήποτε τέτοια γραμμή για το σκοπό ροής ηλεκτρισμού ή παροχής άλλων υπηρεσιών, και
- (γ) οποιοδήποτε σύρμα, καλώδιο, σωλήνα, αγωγό ή παρόμοιο αντικείμενο, περιλαμβανομένης της επένδυσης ή του καλύμματός του, το οποίο περιβάλλει ή στηρίζει ή που περιβάλλεται ή στηρίζεται από οποιαδήποτε τέτοια γραμμή, ή είναι εγκατεστημένο πολύ κοντά ή στηρίζεται, μεταφέρεται ή αναρτάται σε σχέση με οποιαδήποτε τέτοια γραμμή·

«ηλεκτρικός εξοπλισμός» σημαίνει οποιαδήποτε εγκατάσταση, μηχανισμό ή συσκευή που χρησιμοποιείται για την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή, την αποθήκευση, την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης της ζήτησης, περιλαμβανομένης της απόκρισης της ζήτησης, ή την προμήθεια ηλεκτρισμού ή για σκοπούς που σχετίζονται με τα πιο πάνω και δεν περιλαμβάνει:

- (α) ηλεκτρική γραμμή,

- (β) μετρητή που χρησιμοποιείται για την καταγραφή της ποσότητας του ηλεκτρισμού που παρέχεται σε οποιαδήποτε εγκατάσταση, ή
- (γ) ηλεκτρική συσκευή κάτω από τον έλεγχο καταναλωτή·

«Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης» σημαίνει το πρόσωπο το οποίο έχει την ιδιοκτησία της γραμμής διασύνδεσης και κατέχει άδεια ως προνοείται στο άρθρο 28·

«Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής» σημαίνει την ΑΗΚ με την ιδιότητά της ως ιδιοκτήτριας του συστήματος διανομής·

«Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς» σημαίνει την ΑΗΚ με την ιδιότητα της ως ιδιοκτήτριας του συστήματος μεταφοράς·

«κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση» σημαίνει επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας ή όμιλο επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας, όπου το ίδιο πρόσωπο ή πρόσωπα δικαιούνται, άμεσα ή έμμεσα, να ασκούν τον έλεγχο, και όπου η εν λόγω επιχείρηση ή ο όμιλος επιχειρήσεων ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς ή διανομής, και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας·

«Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού» σημαίνει τους Κανόνες που διέπουν την αγοραπωλησία ηλεκτρισμού μεταξύ κατόχων αδειών, οι οποίοι ετοιμάζονται και δημοσιεύονται από τον ΔΣΜΚ σύμφωνα με το άρθρο 96, ο οποίος ορίζεται ως ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού, σύμφωνα με το άρθρο 74·

«Κανόνες Διανομής» σημαίνει τους Κανόνες σε σχέση με όλες τις τεχνικές πτυχές που σχετίζονται με τη σύνδεση και τη λειτουργία του συστήματος διανομής, οι οποίοι ετοιμάζονται από τον ΔΣΔ και δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 92·

«Κανόνες Μεταφοράς» σημαίνει τους Κανόνες σε σχέση με όλες τις τεχνικές πτυχές που σχετίζονται με τη σύνδεση και τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς, οι οποίοι ετοιμάζονται από τον ΔΣΜΚ και δημοσιεύονται σύμφωνα με το άρθρο 88·

«Κανονισμοί» σημαίνει οποιουσδήποτε Κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου·

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L158, 14.6.2019, σ. 1.
 «Κανονισμός (ΕΕ) 2019/941» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της οδηγίας 2005/89/ΕΚ·

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 158, 14.6.2019, σ. 22.
 «Κανονισμός (ΕΕ) 2019/942» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (αναδιατύπωση)·

Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L 158, 14.6.2019, σ. 54.
 «Κανονισμός (ΕΕ) 2019/943» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (αναδιατύπωση)·

«Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας·

«Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 347/2013» σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις διευρωπαϊκές ενεργειακές υποδομές, την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1364/2006/ΕΚ

και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 713/2009, (ΕΚ) αριθ. 714/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009·

«κατανεμημένη παραγωγή» σημαίνει τις εγκαταστάσεις παραγωγής που συνδέονται με το σύστημα διανομής·

«κατανομή του φορτίου ηλεκτροπαραγωγής στις εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής και απόκρισης της ζήτησης» σημαίνει την έκδοση από τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ, αναλόγως της περίπτωσης, εντολών προς τους παραγωγούς ή/ και τους παρόχους υπηρεσιών απόκρισης της ζήτησης σχετικά με τη λειτουργία των εγκαταστάσεων παραγωγής ή/και απόκρισης της ζήτησης που βρίσκονται υπό τον έλεγχό τους, λαμβάνοντας υπόψη την προτεραιοποίηση των εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν Ανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και των εγκαταστάσεων συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης που γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 105·

«καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης ή σχέσης οικονομικής εξάρτησης» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτόν από τον περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο·

«κάτοχος άδειας» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο στο οποίο χορηγείται άδεια δυνάμει των άρθρων 28 και 29·

«καύσιμα» για τους σκοπούς του παρόντος νόμου σημαίνει ουσίες που μπορούν να αναφλεγούν στον αέρα και με την καύση τους απελευθερώνουν ενέργεια, εξαιρουμένης της ενέργειας που παράγεται αποκλειστικά από ανανεώσιμες πηγές·

«κλειστό σύστημα διανομής» σημαίνει το σύστημα διανομής που κατατάσσεται ως κλειστό σύστημα διανομής σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 58·

«κοινότητα ανανεώσιμης ενέργειας» σημαίνει νομική οντότητα:

- (α) η οποία στηρίζεται σε ανοικτή και εθελοντική συμμετοχή, έχει αυτονομία και τελεί υπό τον ουσιαστικό έλεγχο των μετόχων ή των μελών που βρίσκονται κοντά στα έργα ανανεώσιμης ενέργειας που ανήκουν και αναπτύσσονται από την εν λόγω νομική οντότητα,
- (β) της οποίας οι μέτοχοι ή τα μέλη είναι φυσικά πρόσωπα, μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή τοπικές αρχές και δήμοι,
- (γ) της οποίας ο πρωταρχικός στόχος είναι να προσφέρει στους μετόχους ή στα μέλη της ή στις τοπικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται, περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη σε επίπεδο κοινότητας και όχι οικονομικά κέρδη.

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος που είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και/ή συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, η οποία υπογράφηκε στο Οπόρτο την 2α Μαΐου 1992, και προσαρμόσθηκε από το Πρωτόκολλο το οποίο υπογράφηκε στις Βρυξέλλες την 17η Μαΐου 1993 και όπως η Συμφωνία αυτής περαιτέρω εκάστοτε τροποποιείται.

«Λειτουργός της Αγοράς» σημαίνει το νομικό πρόσωπο που ορίζεται στο άρθρο 74 να κατέχει άδεια σύμφωνα με την παράγραφο (η) του εδαφίου (1) του άρθρου 28 και έχει τις αρμοδιότητες για τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 75.

«μέση τάση» στην περίπτωση του εναλασσόμενου ρεύματος, σημαίνει ονομαστική τάση της οποίας η τιμή ρίζας μέσου τετραγώνου (RMS) υπερβαίνει το 1kVac αλλά δεν υπερβαίνει τα 36 kVac.

«μεταφορά», σε σχέση με τον ηλεκτρισμό, σημαίνει τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ενός συστήματος υπερευψηλής και υψηλής τάσης με σκοπό

την παροχή της σε τελικούς πελάτες, ή σε διανομείς μη συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας·

«μη οικιακός πελάτης» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια που δεν προορίζεται για τη δική του οικιακή χρήση, συμπεριλαμβανομένων των παραγωγών, των βιομηχανικών πελατών, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των πελατών χονδρικής·

«μικρή επιχείρηση» σημαίνει την επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια Ευρώ·

«μικρό απομονωμένο σύστημα» σημαίνει κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των 3000 GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό κάτω του 5% της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα·

«μικρό συνδεδεμένο σύστημα» σημαίνει κάθε σύστημα με κατανάλωση μικρότερη των 3000 GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό άνω του 5% της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα συστήματα·

«μονάδα συμπαραγωγής» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί της Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο·

«Οδηγία (ΕΕ) 2019/944» σημαίνει την Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουνίου 2019 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιατύπωση)·

«Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001» σημαίνει την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αναδιατύπωση)·

Επίσημη Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 337,
23.12.2015,
σ. 35.

«Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366» σημαίνει την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Νοεμβρίου 2015 σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ·

Επίσημη Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 173,
12.6.2014,
σ. 349.

«Οδηγία 2014/65/ΕΕ» σημαίνει την οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (αναδιατύπωση)·

Επίσημη Εφημερίδα της
Ε.Ε.: L 315,
14.11.2012,
σ.1.

«Οδηγία 2012/27/ΕΕ» σημαίνει την οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25^{ης} Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ·

«οδηγός» σημαίνει τον οδηγό που εκδίδει η Επιτροπή Γνωμοδότησης σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 26·

«οικιακός πελάτης» σημαίνει τον πελάτη που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια για δική του οικιακή κατανάλωση, αποκλεισμένων των εμπορικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων·

«ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας» σημαίνει την επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια ολοκληρωμένη·

«οριζόντια ολοκληρωμένη επιχείρηση» σημαίνει την επιχείρηση που ασκεί μία τουλάχιστον από τις δραστηριότητες παραγωγής με σκοπό την πώληση ή μεταφοράς, διανομής ή προμήθειας, και μια δραστηριότητα εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας·

«παράβαση του δικαίου ανταγωνισμού» σημαίνει παράβαση των διατάξεων των άρθρων 3 και/ή 6 του περί της Προστασίας του

Επίσημη Εφημερίδα της
Ε.Ε.: C 202,
7.6.2016, σ. 47.

Ανταγωνισμού Νόμου και/ή των διατάξεων των άρθρων 101 και/ή 102 της ΣΛΕΕ·

«παραγωγή» σημαίνει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας·

«παραγόχο ηλεκτρικής ενέργειας» σημαίνει χρηματοπιστωτικό μέσο που προσδιορίζεται στα σημεία 5, 6 ή 7 του τμήματος Γ του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ, όπου το μέσο αυτό σχετίζεται με την ηλεκτρική ενέργεια·

«παραγωγός» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο παράγει ηλεκτρική ενέργεια σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·

«πελάτης χονδρικής» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια με σκοπό τη μεταπώλησή της εντός ή εκτός του συστήματος όπου είναι εγκατεστημένο·

«πελάτης» σημαίνει τον πελάτη χονδρικής ή τον τελικό πελάτη ηλεκτρικής ενέργειας·

«περίοδος εκκαθάρισης ανισορροπιών ισοζυγίου» σημαίνει τη χρονική μονάδα για την οποία υπολογίζεται η απόκλιση των συμβαλλόμενων μερών με ευθύνη εξισορρόπησης, σύμφωνα με τους σε ισχύ Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«περιφερειακό συντονιστικό κέντρο» σημαίνει το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο όπως συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

«πληροφορίες τιμολόγησης» σημαίνει όλες τις πληροφορίες που παρέχονται στους λογαριασμούς των τελικών πελατών, πέραν του αιτήματος πληρωμής·

«πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου» σημαίνει τα στοιχεία δικτύου που έχουν ενσωματωθεί στο σύστημα μεταφοράς ή διανομής, συμπεριλαμβανομένων εγκαταστάσεων αποθήκευσης, και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνον για τον σκοπό της διασφάλισης της ασφαλούς και αξιόπιστης λειτουργίας του συστήματος μεταφοράς ή διανομής και όχι για εξισορρόπηση ή διαχείριση συμφόρησης·

«πολύ μικρή επιχείρηση» σημαίνει την επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια Ευρώ·

«προημερήσια αγορά» σημαίνει το σύνολο των θεσμικών, εμπορικών και επιχειρησιακών ρυθμίσεων που συνιστούν τη βασιζόμενη στην αγορά άμεση παράδοσης ενέργειας που οργανώνεται μέσω διαδικασίας δημοπρασίας για κάθε περίοδο εμπορίας της επόμενης ημέρας, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«προθεσμιακή αγορά» σημαίνει το σύνολο των θεσμικών, εμπορικών και επιχειρησιακών ρυθμίσεων που συνιστούν τη βασιζόμενη σε εξωχρηματιστηριακές διμερείς συναλλαγές αγορά ενέργειας με υποχρέωση φυσικής παράδοσης, οι λεπτομέρειες της οποίας καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«προμήθεια» σημαίνει την πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες·

«προμηθευτής τελευταίου καταφυγίου» σημαίνει τον κάτοχο άδειας, ο οποίος σύμφωνα με σύμφωνα με το άρθρο 118, καθορίζεται για να παρέχει καθολική υπηρεσία προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας·

«προμηθευτής» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·

«προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης» σημαίνει προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης της ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 9·

«πρόσωπο» σημαίνει φυσικό ή νομικό πρόσωπο και περιλαμβάνει εταιρεία, συνεταιρισμό, δήμο, σωματείο, ίδρυμα, ή οποιαδήποτε άλλη ένωση ή σύνδεσμο προσώπων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα·

«Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος» σημαίνει πρωτόκολλα τα οποία συνάπτονται μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης, μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και των γειτονικών Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς, και μεταξύ του ΔΣΜΚ και των γειτονικών Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 111, το περιεχόμενο των οποίων καθορίζεται στο άρθρο 112·

«Πρωτόκολλο Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς και Διανομής» σημαίνει Πρωτόκολλο το οποίο συνάπτεται μεταξύ του ΔΣΜΚ και του ΔΣΔ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 49·

«Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς» σημαίνει Πρωτόκολλο το οποίο συνάπτεται μεταξύ του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του ΔΣΜΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 77, το περιεχόμενο του οποίου καθορίζεται στο άρθρο 78·

«ΡΑΕΚ» σημαίνει τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου·

«ρυθμιστική απόφαση» σημαίνει απόφαση της ΡΑΕΚ, η οποία σχετίζεται με οποιοδήποτε θέμα αφορά την αγορά ηλεκτρισμού, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 9·

«Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου» σημαίνει την Αρχή η οποία ιδρύεται(I) του 2021. δυνάμει του περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμου·

«σημείο επαναφόρτισης» σημαίνει τη διεπαφή ικανή να φορτίσει ένα ηλεκτρικό όχημα κάθε φορά ή να ανταλλάξει την μπαταρία ενός ηλεκτρικού οχήματος ανά φορά·

«ΣΛΕΕ» σημαίνει τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«σταθμός παραγωγής» σημαίνει σταθμό για την παραγωγή ηλεκτρισμού·

«σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας» σημαίνει τη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ προμηθευτή και τελικού πελάτη η οποία αντικατοπτρίζει τη διακύμανση της τιμής στις αγορές άμεσης παράδοσης, συμπεριλαμβανομένων των αγορών επόμενης ημέρας και των ενδοημερήσιων αγορών, σε χρονικά διαστήματα τουλάχιστον ίσα με τη συχνότητα εκκαθάρισης της αγοράς·

«σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας» σημαίνει τη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, μη συμπεριλαμβανομένων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας·

«συμβατικός μετρητής» σημαίνει τον αναλογικό ή ηλεκτρονικό μετρητή που δεν μπορεί να μεταδίδει και να λαμβάνει δεδομένα·

«συμμετέχων στην αγορά» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που αγοράζει, πωλεί ή παράγει ηλεκτρική ενέργεια, που ασχολείται με τη

συγκέντρωση ή που είναι διαχειριστής υπηρεσιών απόκρισης ζήτησης ή αποθήκευσης ενέργειας, μεταξύ άλλων μέσω της υποβολής εντολών συναλλαγής, σε μία ή περισσότερες αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αγορών ενέργειας εξισορρόπησης·

«συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί της Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμο·

«συμφόρηση» σημαίνει την κατάσταση κατά την οποία δεν είναι δυνατό να διεκπεραιώνονται όλα τα αιτήματα από συμμετέχοντες στην αγορά για συναλλαγές μεταξύ περιοχών δικτύου διότι θα επηρέαζαν σημαντικά τις φυσικές ροές σε στοιχεία δικτύου που δεν είναι σε θέση να διεκπεραιώνουν τις εν λόγω ροές·

«συνδεδεμένη επιχείρηση» σημαίνει τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 12 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και τις επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους·

«σύστημα διανομής» σημαίνει σύστημα, που δεν περιλαμβάνει οποιοδήποτε μέρος του συστήματος μεταφοράς, το οποίο αποτελείται, κύρια ή εξ ολοκλήρου από-

- (α) ηλεκτρικές γραμμές των δικτύων μέσης και χαμηλής τάσης μεταξύ αυτόματων διακοπών κυκλώματος ή διακοπών μέσης τάσης στους υποσταθμούς μεταφοράς ή/και πρωτεύοντες υποσταθμούς και που χρησιμοποιούνται για τη διανομή

ηλεκτρισμού από μονάδες παραγωγής ή άλλα σημεία εισόδου μέχρι το σημείο παράδοσης σε πελάτες ή άλλους χρήστες, και

- (β) οποιοδήποτε ηλεκτρολογικό εξοπλισμό, συσκευές και μετρητές σε σχέση με τη διανομή ηλεκτρισμού·

«σύστημα διαχείρισης της αγοράς» σημαίνει το σύστημα πληροφορικής το οποίο χρησιμοποιείται για τη διαχείριση της αγοράς ηλεκτρισμού, οι τεχνικές λεπτομέρειες του οποίου καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«σύστημα μεταφοράς» σημαίνει σύστημα, που δεν περιλαμβάνει οποιοδήποτε μέρος του συστήματος διανομής, το οποίο αποτελείται, κύρια ή εξ ολοκλήρου από-

- (α) ηλεκτρικές γραμμές των δικτύων υψηλής ή/και υπερυψηλής τάσης που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ηλεκτρισμού από ένα σταθμό παραγωγής σε υποσταθμό ή σε άλλο σταθμό παραγωγής ή μεταξύ υποσταθμών ή μέχρι το σημείο παράδοσης σε πελάτες ή άλλους χρήστες, και
- (β) οποιοδήποτε ηλεκτρολογικό εξοπλισμό, συσκευές και μετρητές σε σχέση με τη μεταφορά ηλεκτρισμού·

«σχεδόν πραγματικός χρόνος» στο πλαίσιο της έξυπνης μέτρησης, σημαίνει ένα σύντομο χρονικό διάστημα διάρκειας συνήθως δευτερολέπτων ή όχι μεγαλύτερης από την περίοδο εκκαθάρισης ανισορροπιών όπως αυτή καθορίζεται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«σωρευτική εκπροσώπηση» σημαίνει τη δραστηριότητα ασκούμενη από φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συνδυάζει φορτία ή παραγόμενη ενέργεια από περισσότερους του ενός πελάτες προς πώληση, αγορά ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρικής ενέργειας·

«τελικός πελάτης» σημαίνει τον πελάτη που αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια για δική του χρήση·

«τέλος σχετιζόμενο με την αλλαγή προμηθευτή» σημαίνει κάθε χρέωση ή κύρωση που επιβάλλεται στους πελάτες από προμηθευτές ή συμμετέχοντες στην αγορά δραστηριοποιούμενους στη σωρευτική εκπροσώπηση ή διαχειριστές συστημάτων, άμεσα ή έμμεσα, σε περίπτωση αλλαγής προμηθευτών ή συμμετεχόντων στην αγορά δραστηριοποιούμενων στη σωρευτική εκπροσώπηση, συμπεριλαμβανομένων των τελών τερματισμού σύμβασης·

«τέλος τερματισμού σύμβασης» σημαίνει κάθε χρέωση ή κύρωση που επιβάλλεται στους πελάτες από προμηθευτές ή συμμετέχοντες στην αγορά δραστηριοποιούμενους στη σωρευτική εκπροσώπηση σε περίπτωση τερματισμού σύμβασης προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας·

112(I) του 2013 «τηλεθέρμαση ή τηλεψύξη» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον Περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων
 121(I) του 2015 Πηγών Ενέργειας Νόμο.
 157(I) του 2015
 62(I) του 2018.

«υπερυψηλή τάση» στην περίπτωση του εναλασσόμενου ρεύματος, σημαίνει ονομαστική τάση της οποίας η τιμή ρίζας μέσου τετραγώνου (RMS) υπερβαίνει τα 220 kVac·

«υπεύθυνος φορέας εξισορρόπησης» σημαίνει τον συμμετέχοντα στην αγορά ή επιλεγμένο εκπρόσωπό του με την ευθύνη εξισορρόπησης έναντι του Λειτουργού της Αγοράς για τις αποκλίσεις του στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και οι υποχρεώσεις του οποίου καθορίζονται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

«Υπουργείο» σημαίνει το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας·

«Υποχρέωση Παροχής Υπηρεσίας Δημόσιας Ωφέλειας» σημαίνει οποιαδήποτε υποχρέωση που επιβάλλεται σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας δυνάμει του άρθρου 114 και λαμβάνει υπόψη τους γενικούς κοινωνικούς, οικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες·

«υψηλή τάση» στην περίπτωση του εναλασσόμενου ρεύματος, σημαίνει ονομαστική τάση της οποίας η τιμή ρίζας μέσου τετραγώνου (RMS) υπερβαίνει τα 36 kVac αλλά δεν υπερβαίνει τα 220 kVac και στην περίπτωση του συνεχούς ρεύματος, σημαίνει οποιαδήποτε τάση μεγαλύτερη των 1,5kVdc·

«φορέας ΔΣΔ της ΕΕ» σημαίνει τον ευρωπαϊκό φορέα συστημάτων διανομής που ιδρύεται δυνάμει του άρθρου 53 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

«φορέας σωρευτικής εκπροσώπησης» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμμετέχει στην αγορά ηλεκτρισμού δραστηριοποιούμενος στη συγκέντρωση, δηλαδή την δραστηριότητα που συνδυάζει φορτία ή παραγόμενη ενέργεια, συμπεριλαμβανομένης και ενέργειας προερχόμενης από εγκαταστάσεις αποθήκευσης, από περισσότερους του ενός πελάτες προς πώληση ή δημοπρασία σε οποιαδήποτε αγορά ηλεκτρισμού·

«χαμηλή τάση» στην περίπτωση του εναλασσόμενου ρεύματος σημαίνει ονομαστική τάση της οποίας η ανώτερη τιμή ρίζας μέσου τετραγώνου (RMS) δεν υπερβαίνει το 1 kVac και στην περίπτωση του συνεχούς ρεύματος, σημαίνει οποιαδήποτε τάση από 120Vdc μέχρι 1,5kVdc·

«χρήστης συστήματος» σημαίνει το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τροφοδοτεί ένα σύστημα μεταφοράς ή διανομής ή που τροφοδοτείται από ένα τέτοιο σύστημα·

«ACER» σημαίνει τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας που ιδρύθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου 2019 για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας.

(2) Στον παρόντα Νόμο και τις κανονιστικού περιεχομένου πράξεις που εκδίδονται δυνάμει αυτού, αναφορά σε νομοθετική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως Οδηγία, Κανονισμός ή Απόφαση, σημαίνει την εν λόγω πράξη, όπως αυτή εκάστοτε διορθώνεται, τροποποιείται ή αντικαθίσταται, εκτός αν προκύπτει διαφορετική έννοια από το κείμενο.

(3) Στον παρόντα Νόμο και τις κανονιστικού περιεχομένου πράξεις που εκδίδονται δυνάμει αυτού, αναφορά σε εθνική νομοθετική πράξη, σημαίνει την εν λόγω πράξη, όπως αυτή εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, εκτός αν προκύπτει διαφορετική έννοια από το κείμενο.

Σκοπός.

3.-(1) Ο παρών Νόμος προνοεί τη ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία, θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή, την αποθήκευση και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και την προστασία των καταναλωτών, με στόχο τη δημιουργία πραγματικά ολοκληρωμένων, ανταγωνιστικών, επικεντρωμένων στον καταναλωτή, ευέλικτων, δίκαιων και διαφανών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση. Με την αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων μιας ολοκληρωμένης αγοράς, ο παρών Νόμος, μεταξύ άλλων, έχει στόχο να διασφαλίσει οικονομικά προσιτές, διαφανείς τιμές και κόστος ενέργειας για τους καταναλωτές, υψηλό βαθμό ασφάλειας του εφοδιασμού και ομαλή μετάβαση σε ένα ενεργειακό σύστημα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Ορίζει βασικούς κανόνες για την οργάνωση και τη λειτουργία του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως κανόνες για την ενίσχυση της θέσης και την προστασία των καταναλωτών, για την ανοικτή πρόσβαση στην ολοκληρωμένη αγορά και για την πρόσβαση τρίτων μερών στις υποδομές μεταφοράς και διανομής. Με την επιφύλαξη των προνοιών

του άρθρου 114, ο παρών νόμος διασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας λειτουργούν με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικώς βιώσιμης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς να τυγχάνουν οποιασδήποτε διάκρισης όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους.

(2) Ο παρών Νόμος προνοεί τη ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία και, μεταξύ άλλων:

- (α) προνοεί τη δημιουργία ενός νέου καθεστώτος χορήγησης αδειών αναφορικά με την παραγωγή, μεταφορά, διανομή, προμήθεια και αποθήκευση ηλεκτρισμού ως επίσης τη λειτουργία της αγοράς και τη διασύνδεση ηλεκτρικών συστημάτων·
- (β) προνοεί για τη δημιουργία του ΔΣΜΚ·
- (γ) εγκαθιδρύει το πλαίσιο για τις διευθετήσεις μεταξύ του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του ΔΣΜΚ·
- (δ) εγκαθιδρύει το πλαίσιο για τις διευθετήσεις μεταξύ του ΔΣΜΚ και του ΔΣΔ·
- (ε) ρυθμίζει το πλαίσιο για τις διευθετήσεις μεταξύ μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης, μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και των γειτονικών Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς, και μεταξύ του ΔΣΜΚ και των γειτονικών Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς·
- (στ) ρυθμίζει την πρόσβαση στο σύστημα μεταφοράς και στο σύστημα διανομής·

- (ζ) επιτρέπει την εισαγωγή Υποχρεώσεων Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας·
- (η) ρυθμίζει θέματα που αφορούν την προστασία του καταναλωτή σε σχέση με την αγορά ηλεκτρισμού·
- (θ) ρυθμίζει θέματα που σχετίζονται με την προστασία των ευάλωτων πελατών και την ενεργειακή φτώχεια.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ - ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕΚ

Γενικοί στόχοι της ΡΑΕΚ.

4.-(1) Κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων που ανατίθενται σε αυτήν δυνάμει του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα προς επίτευξη των κατωτέρω στόχων, εντός του πλαισίου των καθηκόντων και εξουσιών της που καθορίζονται στο άρθρο 5, διαβουλευόμενη στενά με άλλες σχετικές εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών ανταγωνισμού και των αρχών, μεταξύ άλλων και των ρυθμιστικών αρχών, γειτονικών χωρών, όπως επίσης και τρίτων χωρών, κατά περίπτωση, και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων τους:

- (α) προωθεί, σε στενή συνεργασία με τις ρυθμιστικές αρχές των λοιπών κρατών μελών, την Επιτροπή και τον ACER, μια ανταγωνιστική, ευέλικτη, ασφαλή και περιβαλλοντικά βιώσιμη εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας εντός της Ένωσης, και αποτελεσματικό άνοιγμα της αγοράς για όλους τους πελάτες και τους προμηθευτές στην Ένωση και εξασφαλίζει κατάλληλες συνθήκες για την αποτελεσματική και αξιόπιστη λειτουργία των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνοντας υπόψη μακροπρόθεσμους στόχους·
- (β) προωθεί την ανάπτυξη περιφερειακών διασυνοριακών αγορών εντός της Ένωσης που να λειτουργούν ανταγωνιστικά και εύρυθμα, για την επίτευξη του στόχου της παραγράφου (α)·

- (γ) προωθεί την κατάργηση των περιορισμών στο εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης κατάλληλης διασυνοριακής δυναμικότητας μεταφοράς για την κάλυψη της ζήτησης και την ενίσχυση της ολοκλήρωσης των εθνικών αγορών η οποία ενδέχεται να διευκολύνει τις ροές ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την Ένωση·
- (δ) βοηθά στην επίτευξη, με τον οικονομικά αποτελεσματικότερο τρόπο, της ανάπτυξης ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων που δεν εισάγουν διακρίσεις και είναι προσανατολισμένα στον καταναλωτή, προωθεί την επάρκεια συστημάτων και, σύμφωνα με τους γενικούς στόχους της ενεργειακής πολιτικής, της ενεργειακής απόδοσης καθώς και της ενσωμάτωσης της μεγάλης και μικρής κλίμακας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της καταμεμημένης παραγωγής ενέργειας, τόσο στο δίκτυο μεταφοράς όσο και στο δίκτυο διανομής, και διευκολύνει τη λειτουργία τους σε σχέση με άλλα ενεργειακά δίκτυα φυσικού αερίου ή θέρμανσης·
- (ε) διευκολύνει την πρόσβαση στο δίκτυο νέας δυναμικότητας παραγωγής και εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας, ιδίως μέσω της άρσης των εμποδίων που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την πρόσβαση νέων φορέων ή ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές στην αγορά·
- (στ) εξασφαλίζει την προσφορά κατάλληλων κινήτρων στους διαχειριστές και χρήστες του συστήματος, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, για να αυξηθεί η αποδοτικότητα, ιδίως η ενεργειακή απόδοση, των επιδόσεων του συστήματος και να ενισχυθεί η ολοκλήρωση της αγοράς·

- (ζ) εξασφαλίζει ότι οι πελάτες επωφελούνται μέσω της αποδοτικής λειτουργίας των εθνικών αγορών, να προάγει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό και να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές προστασίας των καταναλωτών·
- (η) βοηθά στην επίτευξη υψηλών προτύπων καθολικής και δημόσιας υπηρεσίας στον εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια, συμβάλλει στην προστασία των ευάλωτων πελατών και στη συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων που είναι απαραίτητες για την εναλλαγή πελατών.

(2) Κατά την άσκηση των ρυθμιστικών καθηκόντων που ανατίθενται σ' αυτήν δυνάμει του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα προς επίτευξη των κατωτέρω στόχων, εντός του πλαισίου των καθηκόντων και εξουσιών της που καθορίζονται στο άρθρο 5, ώστε:

- (α) να διασφαλίζει την προστασία των πελατών και ειδικότερα των ευάλωτων πελατών και των πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές·
- (β) να διασφαλίζει υψηλά επίπεδα προστασίας των πελατών, ιδίως όσον αφορά τη διαφάνεια σχετικά με τους συμβατικούς όρους και τις προϋποθέσεις, τη γενική πληροφόρηση και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών·
- (γ) να διασφαλίζει ότι ικανοποιούνται όλες οι εύλογες απαιτήσεις και ανάγκες που σχετίζονται με τον ηλεκτρισμό·
- (δ) να εξασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια, ποιότητα και αξιοπιστία της παροχής ηλεκτρισμού·
- (ε) τηρουμένων των προνοιών του άρθρου 114, να διασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας λειτουργούν σύμφωνα με τις

αρχές του παρόντος Νόμου, με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικώς βιώσιμης αγοράς ηλεκτρισμού, και δεν κάνουν διακρίσεις μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους·

- (στ) με την επιφύλαξη των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, να παρακολουθεί την ασφάλεια εφοδιασμού, να καθορίζει και να λαμβάνει σχετικά μέτρα. Η παρακολούθηση καλύπτει ιδίως το ισοζύγιο προσφοράς/ζήτησης στην εθνική αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και το προβλεπόμενο επιπλέον δυναμικό που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή κατασκευή, την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης των δικτύων, καθώς και τα μέτρα για την κάλυψη της ανώτατης ζήτησης και την αντιμετώπιση τυχόν ελλειμμάτων ενός ή περισσότερων προμηθευτών·
- (ζ) να συνιστά ένθερμα στις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και τους άλλους συμμετέχοντες στην αγορά να βελτιστοποιήσουν τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας, μεταξύ άλλων, με την προσφορά υπηρεσιών ενεργειακής διαχείρισης, την ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων τιμολόγησης, και την εισαγωγή έξυπνων συστημάτων μέτρησης τα οποία είναι διαλειτουργικά ιδίως με συστήματα διαχείρισης της κατανάλωσης ενέργειας και με έξυπνα δίκτυα, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων·
- (η) να λαμβάνει όλα τα μέτρα για να εξασφαλίζει ότι οι διοικητικές διαδικασίες δεν εισάγουν διακρίσεις εναντίον προμηθευτών επιχειρήσεων που έχουν ήδη καταχωρισθεί σε άλλο κράτος μέλος, έτσι ώστε σε τελικούς πελάτες να είναι δυνατόν να παρέχεται ηλεκτρική ενέργεια από προμηθευτή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας του προμηθευτή, ανεξάρτητα από το

κράτος μέλος στο οποίο είναι καταχωρισμένος ο προμηθευτής, εφόσον αυτός τηρεί τις κείμενες διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης:

- (θ) να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των πελατών και, τηρουμένων των προνοιών του άρθρου 132, ειδικότερα, μεριμνά ώστε να υπάρχουν επαρκείς διασφαλίσεις για την προστασία των ευάλωτων πελατών και ειδικότερα των πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές.

Καθήκοντα και
αρμοδιότητες
της ΡΑΕΚ.

5.-(1) Η ΡΑΕΚ έχει καθήκον μεταξύ άλλων:

- (α) να καθορίζει ή να εγκρίνει, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τιμολόγια μεταφοράς ή διανομής ή τις μεθοδολογίες τους ή και τα δύο και με την επιφύλαξη των προνοιών της παραγράφου (1) του άρθρου 66 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, να ρυθμίζει τις διατιμήσεις των δραστηριοτήτων παραγωγής, προμήθειας και αποθήκευσης ενέργειας, εφόσον αιτιολογημένα διαπιστώνει έλλειψη συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο πλαίσιο άσκησης του συνόλου ή συγκεκριμένων κατηγοριών αυτών των δραστηριοτήτων και κατέχουν δεσπόζουσα θέση ή και λόγω μεγέθους και θέσης στην αγορά δυνατόν να επηρεάζουν την αγορά στο σύνολό της ή συγκεκριμένες κατηγορίες αυτών των δραστηριοτήτων·
- (β) να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση του ΔΣΜΚ και του ΔΣΔ και όπου συντρέχει περίπτωση, του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής και άλλων συμμετεχόντων στην αγορά, καθώς και όλων των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από τον παρόντα Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943, τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 59, 60 και του άρθρου 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, και

από κάθε άλλη συναφή ενωσιακή νομοθεσία, μεταξύ άλλων όσον αφορά διασυνοριακά θέματα και τις αποφάσεις του ACER·

- (γ) σε στενή συνεργασία με τις άλλες ρυθμιστικές αρχές, να εξασφαλίζει τη συμμόρφωση του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν από τον παρόντα Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943, τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 59, 60 και 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, και από άλλη συναφή ενωσιακή νομοθεσία, μεταξύ άλλων, όσον αφορά διασυνοριακά θέματα, και τις αποφάσεις του ACER, και να εντοπίζει ταχέως από κοινού τη μη συμμόρφωση του ΕΔΔΣΜ Ηλεκτρικής Ενέργειας και του φορέα ΔΣΔ της ΕΕ με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους.

Νοείται ότι εάν οι ρυθμιστικές αρχές δεν έχουν κατορθώσει να καταλήξουν σε συμφωνία εντός τεσσάρων μηνών από την έναρξη των διαβουλεύσεων προκειμένου να εντοπισθεί από κοινού η μη συμμόρφωση, το θέμα παραπέμπεται στον ACER για λήψη απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/942·

- (δ) να εγκρίνει προϊόντα και διαδικασίες προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα·
- (ε) να εφαρμόζει τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 58, 60 και 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 μέσω εθνικών μέτρων και, κατά περίπτωση, συντονισμένων περιφερειακών ή διενωσιακών μέτρων·
- (στ) να συνεργάζεται για διασυνοριακά θέματα με τη ρυθμιστική αρχή ή τις ρυθμιστικές αρχές των οικείων κρατών μελών και με τον ACER, ειδικότερα με τη συμμετοχή στις εργασίες του ρυθμιστικού

συμβουλίου του ACER βάσει του άρθρου 21 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/942·

- (ζ) να συμμορφώνεται προς τις σχετικές, νομικά δεσμευτικές, αποφάσεις του ACER και της Επιτροπής και να τις υλοποιεί·
- (η) να διασφαλίζει ότι ο ΔΣΜΚ καθιστά διαθέσιμη τη δυναμικότητα των γραμμών διασύνδεσης σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό·
- (θ) να υποβάλλει ετησίως στον Υπουργό, τον ACER και την Επιτροπή έκθεση σχετικά με τη δραστηριότητά της και την εκπλήρωση των καθηκόντων της, περιλαμβανομένων των μέτρων που ελήφθησαν και των αποτελεσμάτων που επετεύχθησαν για κάθε ένα από τα καθήκοντα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο·
- (ι) να εξασφαλίζει ότι δεν υπάρχουν σταυροειδείς επιδοτήσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων μεταφοράς, διανομής και προμήθειας ή άλλων δραστηριοτήτων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας ή εκτός αυτού·
- (ια) να παρακολουθεί το επενδυτικό πρόγραμμα του ΔΣΜΚ, και να παρέχει, με την ετήσια έκθεσή της, αξιολόγηση του επενδυτικού προγράμματος του ΔΣΜΚ όσον αφορά τη συνέπειά του με το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου· η αξιολόγηση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει συστάσεις για τροποποίηση του επενδυτικού προγράμματος·
- (ιβ) να παρακολουθεί και να εκτιμά τις επιδόσεις του ΔΣΜΚ και του ΔΣΔ όσον αφορά την ανάπτυξη έξυπνου δικτύου το οποίο προωθεί την ενεργειακή απόδοση και την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας βάσει ενός περιορισμένου

συνόλου δεικτών, και να δημοσιεύει εθνική έκθεση ανά διετία στην οποία περιλαμβάνονται, κατά περίπτωση, συστάσεις·

- (ιγ) να θεσπίζει ή να εγκρίνει πρότυπα και απαιτήσεις για την ποιότητα της υπηρεσίας και της προμήθειας ή να συμβάλλει σε αυτό μαζί με άλλες αρμόδιες αρχές και να παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς και την εξέταση της παρελθούσας απόδοσης των κανόνων ασφαλείας και αξιοπιστίας του δικτύου·
- (ιδ) να παρακολουθεί και να διασφαλίζει το επίπεδο διαφάνειας και την ακεραιότητα της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των τιμών χονδρικής μεταξύ άλλων σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας προς τις υποχρεώσεις περί διαφάνειας και ακεραιότητας·
- (ιε) να παρακολουθεί τον βαθμό και την αποτελεσματικότητα της αγοράς και του ανταγωνισμού σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας, τις τιμές τους για τους οικιακούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων προπληρωμής, τον αντίκτυπο των συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας και της χρήσης έξυπνων μετρητών, τα ποσοστά αλλαγής προμηθευτή, τα ποσοστά διακοπής της παροχής, την παροχή υπηρεσιών συντήρησης και σχετικά τέλη, τη σχέση μεταξύ οικιακών τιμών και τιμών χονδρικής, την εξέλιξη των τιμολογίων και των εισφορών δικτύου, και τα παράπονα των οικιακών πελατών, καθώς και οποιαδήποτε στρέβλωση ή περιορισμό του ανταγωνισμού, συμπεριλαμβανομένης της παροχής τυχόν συναφών πληροφοριών και να φέρει όπου αρμόζει ενώπιον της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού τυχόν σχετικές υποθέσεις·

- (ιστ) να παρακολουθεί την εμφάνιση περιοριστικών συμβατικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων ρητρών αποκλειστικότητας, οι οποίες μπορεί να εμποδίζουν καταναλωτές να συνάπτουν συμβάσεις ταυτόχρονα με περισσότερους από έναν προμηθευτές ή να περιορίζουν τη δυνατότητα επιλογής τους. Όπου αρμόζει, η ΡΑΕΚ ενημερώνει την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού για τέτοιες πρακτικές·
- (ιζ) να παρακολουθεί τον χρόνο που χρειάζεται ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ για τη σύνδεση και τις επισκευές·
- (ιη) να βοηθά ώστε να εξασφαλίζεται, σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές, ότι τα μέτρα προστασίας των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων όσων εκτίθενται στο άρθρο 120, είναι αποτελεσματικά και εφαρμόζονται·
- (ιθ) να δημοσιεύει συστάσεις, τουλάχιστον ανά έτος, σχετικά με τη συμμόρφωση των τιμών προμήθειας προς το άρθρο 114, και να τις διαβιβάζει στην Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού, όπου αρμόζει·
- (κ) να εξασφαλίζει την χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε δεδομένα κατανάλωσης πελατών, την παροχή, για προαιρετική χρήση, ενός ευνόητου εναρμονισμένου μορφότυπου σε εθνικό επίπεδο για τα δεδομένα κατανάλωσης και άμεση πρόσβαση όλων των πελατών σε παρόμοια δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 130·
- (κα) να παρακολουθεί την εφαρμογή των κανόνων που αφορούν το ρόλο και τις αρμοδιότητες του ΔΣΜΚ, του ΔΣΔ, των προμηθευτών και των πελατών και άλλων παραγόντων της αγοράς σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943·
- (κβ) να παρακολουθεί τις επενδύσεις σε δυναμικότητα παραγωγής και αποθήκευσης σε συνάρτηση με την ασφάλεια εφοδιασμού·

- (κγ) να παρακολουθεί την τεχνική συνεργασία μεταξύ των ενωσιακών διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και των ομολόγων τους σε τρίτες χώρες·
- (κδ) να συμβάλλει στη συμβατότητα των διαδικασιών ανταλλαγής δεδομένων για τις πιο σημαντικές διαδικασίες της αγοράς σε περιφερειακό επίπεδο·
- (κε) να παρακολουθεί τη διαθεσιμότητα εργαλείων σύγκρισης που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 124 και στο Παράρτημα·
- (κστ) να παρακολουθεί την άρση αδικαιολόγητων εμποδίων και περιορισμών στην ανάπτυξη της κατανάλωσης αυτοπαραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών και των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας·
- (κζ) να συμβουλεύει, τον Υπουργό σε όλα τα θέματα που αφορούν τον ηλεκτρισμό·
- (κη) με την επιφύλαξη των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, να διασφαλίζει την επάρκεια σε ηλεκτρική ενέργεια για ικανοποίηση όλων των εύλογων αναγκών και απαιτήσεων για τον ηλεκτρισμό και να εξασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια, ποιότητα και αξιοπιστία της παροχής ηλεκτρισμού·
- (κθ) να ενεργεί σύμφωνα με οδηγίες του Υπουργικού Συμβουλίου σε περίπτωση που τίθεται θέμα εθνικής ασφάλειας ή/και άμυνας της Δημοκρατίας·
- (κι) να ενεργεί ως ο αρμόδιος φορέας για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 131·

(λ) να διασφαλίζει ότι διατίθεται στους πελάτες το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματά τους, την ισχύουσα νομοθεσία και τους τρόπους προσφυγής σε μηχανισμούς επίλυσης διαφορών που διαθέτουν σε περίπτωση διαφοράς. Το σύνολο του περιεχομένου των αναγκαίων πληροφοριών θα ετοιμάζεται από τη ΡΑΕΚ και διατίθεται τουλάχιστον σε ηλεκτρονική μορφή στα ενιαία σημεία επαφής, ήτοι τα Γραφεία Εξυπηρέτησης του Πολίτη και τα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία του Υπουργείου.

(2) Συνεννοείται, κατά περίπτωση, με τον ΔΣΜΚ και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, συνεργάζεται στενά με τις άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων που αναφέρονται στο εδάφιο (1):

Νοείται ότι τυχόν εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του παρόντος Νόμου ή τον ACER δυνάμει της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 δεν θίγουν τη δεόντως αιτιολογημένη μελλοντική χρήση των εξουσιών της δυνάμει του παρόντος άρθρου ή τυχόν κυρώσεις που επιβάλλονται από άλλες σχετικές αρχές ή την Επιτροπή.

(3) Η ΡΑΕΚ χορηγεί, ελέγχει, επιβάλλει, τροποποιεί, αναστέλλει, ανακαλεί, τερματίζει, μεταβιβάζει και παρατείνει άδειες, περιλαμβανομένης, όταν είναι αναγκαίο, της πρόσκλησης για υποβολή αιτήσεων για άδειες που εκδίδονται με βάση τον παρόντα Νόμο.

(4) Στη ΡΑΕΚ ανατίθενται οι πιο κάτω αρμοδιότητες ώστε να εκτελεί ταχέως και αποτελεσματικά τα καθήκοντα που αναφέρονται στο παρόν άρθρο:

(α) να εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας·

(β) να ερευνά τη λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και να αποφασίζει και να επιβάλλει τα κατάλληλα, αναγκαία και

- αναλογικά μέτρα για την προώθηση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου, εφόσον απαιτείται, η ΡΑΕΚ δύναται επίσης να συνεργάζεται με την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ή την Επιτροπή, κατά τη διεξαγωγή έρευνας που σχετίζεται με παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού·
- (γ) να απαιτεί πληροφορίες από τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σχετικά με την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένης της αιτιολόγησης για οποιαδήποτε άρνηση χορήγησης πρόσβασης σε τρίτους, καθώς και οποιοσδήποτε πληροφορίες σχετικά με μέτρα αναγκαία για την ενίσχυση του δικτύου·
- (δ) να επιβάλλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίες δεν συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις που υπέχουν σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο, από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 ή προς τυχόν σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις της ΡΑΕΚ ή του ACER. Στις αρμοδιότητες αυτές περιλαμβάνεται η επιβολή κυρώσεων ύψους έως 10% του ετήσιου κύκλου εργασιών του ΔΣΜΚ στον ΔΣΜΚ ή έως 10 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης στην κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, ανάλογα με την περίπτωση, για τη μη συμμόρφωση προς τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που υπέχουν σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο·
- (ε) να διενεργεί έρευνες και να εντέλλεται τη διευθέτηση διαφορών σε σχέση με τις αρμοδιότητες της που προκύπτουν από τα εδάφια (2) και (3) του άρθρου 19·

(στ) να επιβάλλει κυρώσεις σύμφωνα με την παράγραφο (δ) του εδαφίου (4) στην περίπτωση που οι προμηθευτές διαπιστώνεται ότι ακολουθούν αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης.

(5) Τηρουμένων άλλων σχετικών διατάξεων του παρόντος Νόμου, για τη διασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων του ΔΣΜΚ, η ΡΑΕΚ:

(α) παρακολουθεί τη συμμόρφωση του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του ΔΣΜΚ προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από το παρόν άρθρο και επιβάλλει ποινές για μη συμμόρφωση με τις πρόνοιες του εδαφίου (1) του άρθρου 83·

(β) παρακολουθεί τις σχέσεις και την επικοινωνία μεταξύ του ΔΣΜΚ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, για να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του ΔΣΜΚ, και ειδικότερα να εγκρίνει συμβάσεις και να ενεργεί ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ του ΔΣΜΚ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, σε περίπτωση καταγγελίας εκ μέρους οιοδήποτε εξ αυτών σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 19·

(γ) με την επιφύλαξη της διαδικασίας του άρθρου 76 σχετικά με το πρώτο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, εγκρίνει τον προγραμματισμό των επενδύσεων και το πολυετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου που υποβάλλει τουλάχιστον ανά διετία ο ΔΣΜΚ·

(δ) εξασφαλίζει ότι τα τιμολόγια πρόσβασης στο δίκτυο, τα οποία εισπράττει ο ΔΣΜΚ, προβλέπουν αμοιβή για τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, η οποία περιλαμβάνει κατάλληλο αντίτιμο για τα πάγια στοιχεία του δικτύου και τυχόν νέες επενδύσεις σε αυτό, εφόσον έχουν γνώμονα την οικονομία και την αποτελεσματικότητα·

- (ε) διαθέτει εξουσία διενέργειας επιθεωρήσεων, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του ΔΣΜΚ· και
- (στ) παρακολουθεί τη χρήση των επιβαρύνσεων συμφόρησης που εισπράττει ο ΔΣΜΚ ή/και ο Διαχειριστής Γραμμών Διασύνδεσης σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(6) Τηρουμένων άλλων σχετικών διατάξεων του παρόντος Νόμου, για τη διασφάλιση της τήρησης της ανεξαρτησίας του ΔΣΜΚ από την κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση, η ΡΑΕΚ έχει τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες:

- (α) να επιβάλλει κυρώσεις σύμφωνα με την παράγραφο (δ) εδαφίου (4) για μεροληπτική συμπεριφορά υπέρ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης·
- (β) να παρακολουθεί την επικοινωνία μεταξύ ΔΣΜΚ και της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης προκειμένου να διασφαλίζεται η τήρηση των υποχρεώσεων του ΔΣΜΚ·
- (γ) να ενεργεί ως αρχή επίλυσης διαφορών μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του ΔΣΜΚ σε περίπτωση οποιασδήποτε καταγγελίας υποβάλλεται σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 19·
- (δ) να παρακολουθεί τις εμπορικές και οικονομικές σχέσεις, συμπεριλαμβανομένων των δανείων, μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του ΔΣΜΚ·
- (ε) να εγκρίνει όλες τις εμπορικές και οικονομικές συμφωνίες μεταξύ της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του ΔΣΜΚ υπό τον όρο ότι είναι σύμφωνες με τις συνθήκες της αγοράς·

(στ) να πραγματοποιεί επιθεωρήσεις, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις της κάθετα ολοκληρωμένης επιχείρησης και του ΔΣΜΚ.

(7) Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ο ACER είναι αρμόδιος να καθορίζει και να εγκρίνει τους όρους και τις προϋποθέσεις ή τις μεθοδολογίες για την εφαρμογή των κωδίκων δικτύου και των κατευθυντήριων γραμμών του κεφαλαίου VII του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/942 λόγω του συντονισμένου χαρακτήρα τους, η ΡΑΕΚ καθορίζει ή/και εγκρίνει αρκετά πριν από την έναρξη της ισχύος τους, τουλάχιστον τις εθνικές μεθοδολογίες οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για:

- (α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ή των μεθοδολογιών τους. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα, κατά τρόπο ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων·
- (β) την παροχή των επικουρικών υπηρεσιών οι οποίες θα εκτελούνται κατά τον πλέον οικονομικό τρόπο και θα παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου ώστε να εξισορροπούν τις εισροές και εκροές τους. Οι υπηρεσίες εξισορρόπησης παρέχονται ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια τα οποία καθορίζονται από τη ΡΑΕΚ· και
- (γ) την πρόσβαση στις διασυνοριακές υποδομές, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την κατανομή δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφορήσεων.

(8) Οι μεθοδολογίες ή οι όροι και οι προϋποθέσεις του εδαφίου (7) δημοσιεύονται.

(9) Για να αυξηθεί η διαφάνεια στην αγορά και να διαθέτουν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και αποφάσεις ή προτάσεις σχετικά με απόφαση που αφορά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής, όπως αναφέρεται στο εδάφιο (3) του άρθρου 19, η ΡΑΕΚ καθιστά δημοσίως διαθέσιμα στους παράγοντες της αγοράς την αναλυτική μεθοδολογία και το υποκείμενο κόστος που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών τιμολογίων δικτύου, διαφυλάσσοντας παράλληλα την εμπιστευτικότητα εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

(10) Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί τη διαχείριση συμφόρησης του εθνικού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των γραμμών διασύνδεσης, και την υλοποίηση των κανόνων διαχείρισης συμφόρησης οι οποίοι αποτελούν μέρος των Κανόνων Μεταφοράς ή/και των Κανόνων Διανομής ή/και των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού. Προς τούτο ο ΔΣΜΚ ή ο ΔΣΔ, αναλόγως της περίπτωσης, υποβάλλει τους κανόνες διαχείρισης συμφόρησης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής δυναμικότητας, στη ΡΑΕΚ για έγκριση. Η ΡΑΕΚ δύναται να ζητά τροποποιήσεις των κανόνων διαχείρισης της συμφόρησης.

(11) Η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες εξισορρόπησης και άλλες επικουρικές υπηρεσίες σε επίπεδο ΔΣΜΚ ή ΔΣΔ, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό με τον τρόπο λειτουργίας της εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης.

(12)(α) Τηρουμένων των διατάξεων των παραγράφων (δ) και (ε) του εδαφίου (2) του άρθρου 4 και της παραγράφου (κη) του εδαφίου (1), η ΡΑΕΚ, ορίζεται ως η αρμόδια αρχή σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 και στο πλαίσιο εφαρμογής των Κανονισμών (ΕΕ) 2019/941 και (ΕΕ) 2019/943, καθορίζει το επίπεδο απόδοσης καθώς και τα μέτρα για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας του

εφοδιασμού με ηλεκτρισμό προκειμένου να διευκολύνει ένα σταθερό επενδυτικό κλίμα, λαμβάνοντας υπόψη:

- (i) τη σημασία που έχει η εξασφάλιση του συνεχούς εφοδιασμού με ηλεκτρισμό·
- (ii) τη σημασία ενός διαφανούς και σταθερού ρυθμιστικού πλαισίου·
- (iii) την εξωτερική αγορά και τις δυνατότητες διασυνοριακής συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας εφοδιασμού με ηλεκτρισμό·
- (iv) το επίπεδο λειτουργικότητας των δικτύων·
- (v) τη σημασία εξασφάλισης της ορθής εφαρμογής του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμου και του περί της Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου, καθόσον οι διατάξεις τους σχετίζονται με την ασφάλεια παροχής ηλεκτρισμού·
- (vi) την ανάγκη να εξασφαλιστεί επαρκής αποθεματική δυναμικότητα παραγωγής για σταθερή χρήση· και
- (vii) την ανάγκη καθιέρωσης ευέλικτης αγοράς.

(β) Κατά την εφαρμογή των μέτρων που αναφέρονται στην παράγραφο (α), η ΡΑΕΚ λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τα ακόλουθα:

- (i) τον βαθμό διαφοροποίησης στην παραγωγή ηλεκτρισμού·
- (ii) τη σημασία της μείωσης των μακροπρόθεσμων συνεπειών που έχει η αύξηση της ζήτησης για ηλεκτρισμό·
- (iii) τη σημασία της ενθάρρυνσης της ενεργειακής απόδοσης και της υιοθέτησης νέων τεχνολογιών, ιδίως όσον αφορά τη διαχείριση της ζήτησης, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη διανομή ενέργειας· και

- (iv) τη σημασία της κατάργησης των διοικητικών φραγμών για τις επενδύσεις σε υποδομές και τη δυναμικότητα παραγωγής.

(13) Σε περίπτωση πολέμου ή άλλου δημοσίου κινδύνου, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να κηρύξει κατάσταση ενεργειακής κρίσης, οπότε και η ΡΑΕΚ υποχρεούται να ακολουθήσει τη διαδικασία της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 αναφορικά με την κήρυξη κατάστασης κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας.

(14) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι:

- (α) διενεργείται εκτίμηση του δυναμικού ενεργειακής απόδοσης των υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως όσον αφορά τη μεταφορά, τη διανομή, τη διαχείριση φορτίου και τη διαλειτουργικότητα, καθώς και τη σύνδεση με τις εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων πρόσβασης σε εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας πολύ μικρής κλίμακας· και
- (β) προσδιορίζονται συγκεκριμένα μέτρα και επενδύσεις για την επίτευξη οικονομικώς αποδοτικών βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης στην υποδομή δικτύου, με χρονοδιάγραμμα για την εισαγωγή τους.

(15) Η ΡΑΕΚ ενθαρρύνει πόρους από την πλευρά της ζήτησης, όπως η απόκριση στη ζήτηση, να συμμετέχουν παράλληλα με την πλευρά της προσφοράς στις αγορές ηλεκτρισμού χονδρικού και λιανικού εμπορίου.

(16) Η ΡΑΕΚ ορίζεται ως αρμόδια αρχή για τη διασφάλιση της εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και προς το σκοπό αυτό ασκεί τις εξουσίες της:

- (i) απευθείας, ή

- (ii) σε συνεργασία με άλλες αρχές, ή
- (iii) με αίτηση προς τις δικαστικές αρχές:

Νοείται ότι η ΡΑΕΚ δύναται κατά περίπτωση να ασκεί τις εξουσίες της έρευνας, σε συνεργασία με τις οργανωμένες αγορές, τα συστήματα αντιστοίχισης των εντολών ή άλλα πρόσωπα που κατ' επάγγελμα διεκπεραιώνουν συναλλαγές.

Περιφερειακή
συνεργασία μεταξύ
ρυθμιστικών αρχών
για διασυνοριακά
θέματα.

6.-(1) Η ΡΑΕΚ διαβουλεύεται και συνεργάζεται στενά, ιδίως εντός του ACER, με άλλες ρυθμιστικές αρχές και κοινοποιεί εκατέρωθεν και στον ACER οποιοσδήποτε πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση των καθηκόντων τους βάσει του παρόντος Νόμου. Σε σχέση με τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες, η αποδέκτρια αρχή εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τη διαβιβάζουσα αρχή.

- (2) Η ΡΑΕΚ συνεργάζεται τουλάχιστον σε περιφερειακό επίπεδο για:
 - (α) την προώθηση της δημιουργίας λειτουργικών διευθετήσεων ώστε να παρέχεται η δυνατότητα για βέλτιστη διαχείριση του δικτύου, να προωθείται η ανάπτυξη κοινών χρηματιστηρίων ηλεκτρικής ενέργειας και η διασυνοριακή κατανομή δυναμικότητας, καθώς και να παρέχεται η δυνατότητα επαρκούς επιπέδου δυναμικότητας διασύνδεσης, μέσω και νέων διασυνδέσεων, εντός της περιφέρειας και μεταξύ περιφερειών, ώστε να καθίσταται εφικτή η ανάπτυξη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και η βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των επιχειρήσεων προμήθειας στα διάφορα κράτη μέλη·
 - (β) τον συντονισμό της από κοινού εποπτείας οντοτήτων που ασκούν δραστηριότητες σε περιφερειακό επίπεδο·
 - (γ) τον συντονισμό, σε συνεργασία με άλλες εμπλεκόμενες αρχές, της από κοινού εποπτείας των εκτιμήσεων επάρκειας σε εθνικό, περιφερειακό και ευρωπαϊκό επίπεδο·

- (δ) τον συντονισμό της ανάπτυξης όλων των κωδίκων δικτύου και των κατευθυντήριων γραμμών για τους σχετικούς φορείς εκμετάλλευσης συστημάτων μεταφοράς και άλλους παράγοντες της αγοράς· και
- (ε) τον συντονισμό της ανάπτυξης των κανόνων σχετικά με τη διαχείριση της συμφόρησης.

(3) Η ΡΑΕΚ έχει το δικαίωμα να συνάψει συμφωνίες συνεργασίας με άλλες εθνικές ρυθμιστικές αρχές για την προώθηση της ρυθμιστικής συνεργασίας.

(4) Οι δράσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (2) εκτελούνται, ανάλογα με την περίπτωση, σε στενή συνεννόηση με άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές και με την επιφύλαξη των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων τους.

Καθήκοντα και αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ ως προς τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα.

7.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 64 παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, η ΡΑΕΚ συνεργάζεται στενά με τις περιφερειακές ρυθμιστικές αρχές της επιχειρησιακής περιφέρειας του συστήματος στην οποία είναι εγκατεστημένο το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο με στόχο:

- (α) να εγκρίνουν την πρόταση για την εγκατάσταση περιφερειακού συντονιστικού κέντρου σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 35 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·
- (β) να εγκρίνουν τις δαπάνες που σχετίζονται με τις δραστηριότητες περιφερειακού συντονιστικού κέντρου, οι οποίες βαρύνουν τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό των τιμών, μόνον εφόσον είναι εύλογες και κατάλληλες·
- (γ) να εγκρίνουν τη συνεργατική διαδικασία λήψης αποφάσεων·

- (δ) να εξασφαλίζουν ότι το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο είναι εξοπλισμένο με όλους τους ανθρώπινους, τεχνικούς, υλικούς και οικονομικούς πόρους που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους δυνάμει του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και για την ανεξάρτητη και αμερόληπτη άσκηση των καθηκόντων του·
 - (ε) να προτείνουν από κοινού με άλλες ρυθμιστικές αρχές μιας επιχειρησιακής περιφέρειας συστήματος την ανάθεση ενδεχόμενων πρόσθετων καθηκόντων και πρόσθετων εξουσιών στο περιφερειακό συντονιστικό κέντρο από τα κράτη μέλη της επιχειρησιακής περιφέρειας συστήματος·
 - (στ) να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα Νόμο και τη συναφή ενωσιακή νομοθεσία, ιδίως όσον αφορά τα διασυνοριακά θέματα και να εντοπίζουν από κοινού τη μη συμμόρφωση του περιφερειακού συντονιστικού κέντρου με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του· εάν οι ρυθμιστικές αρχές δεν έχουν κατορθώσει να καταλήξουν σε συμφωνία εντός τεσσάρων μηνών από την έναρξη των διαβουλεύσεων, το θέμα παραπέμπεται στον ACER για λήψη απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/942·
 - (ζ) να παρακολουθούν τη διενέργεια του συντονισμού του συστήματος και να υποβάλλουν σχετική ετήσια έκθεση στον ACER σύμφωνα με το άρθρο 46 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.
- (2) Για σκοπούς εφαρμογής του εδαφίου (1), η ΠΑΕΚ έχει αρμοδιότητα:
- (α) να ζητά πληροφορίες από το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο·
 - (β) να διενεργεί επιθεωρήσεις, ακόμη και χωρίς προηγούμενη ανακοίνωση, στις εγκαταστάσεις του περιφερειακού

συντονιστικού κέντρου, στην περίπτωση που αυτό βρίσκεται εγκατεστημένο στην επικράτεια της Δημοκρατίας·

- (γ) να εκδίδει, από κοινού με τις λοιπές ρυθμιστικές αρχές της επιχειρησιακής περιφέρειας του συστήματος στην οποία είναι εγκατεστημένο το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο, δεσμευτικές αποφάσεις επί του περιφερειακού συντονιστικού κέντρου.

(3) Στην περίπτωση που το περιφερειακό συντονιστικό κέντρο εδρεύει στην επικράτεια της Δημοκρατίας, η ΡΑΕΚ έχει την εξουσία να επιβάλλει αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις στον εν λόγω φορέα όταν δεν συμμορφώνεται προς τις υποχρεώσεις που υπέχει από τον παρόντα Νόμο, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 ή προς τυχόν σχετικές, νομικά δεσμευτικές αποφάσεις των ρυθμιστικών αρχών ή του ACER. ..

Συμμόρφωση προς τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές.

8.-(1) Η ΡΑΕΚ δύναται να ζητήσει τη γνώμη του ACER σχετικά με το αν απόφαση της είναι σύμφωνη με τους κώδικες δικτύου και τις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο ή στο κεφάλαιο VII του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(2) Η ΡΑΕΚ συμμορφώνεται με τη γνώμη του ACER εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνώμης αυτής.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται να πληροφορήσει την Επιτροπή, εφόσον θεωρεί ότι μια απόφαση άλλης ρυθμιστικής αρχής σχετική με το διασυνοριακό εμπόριο δεν είναι σύμφωνη με τους κώδικες δικτύου και με τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στον παρόντα Νόμο ή στο κεφάλαιο VII του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της εν λόγω απόφασης.

(4) Η ΡΑΕΚ, εφόσον της ζητηθεί από την Επιτροπή, υποβάλλει παρατηρήσεις σε σχέση με διαδικασία που βρίσκεται ενώπιον της Επιτροπής αναφορικά με την εφαρμογή των κωδικών δικτύου ή των

κατευθυντήριων γραμμών που αναφέρονται στον παρόντα Νόμο ή στο κεφάλαιο VII του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(5) Η ΡΑΕΚ συμμορφώνεται εντός δύο μηνών με την απόφαση της Επιτροπής να ανακαλέσει την απόφαση της ΡΑΕΚ και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή.

Ρυθμιστικές
αποφάσεις και
αποφάσεις.

9.-(1) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της η ΡΑΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου, δύναται:

- (α) να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις, με τις οποίες να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα ρυθμίζει την αγορά ηλεκτρισμού δυνάμει των προνοιών του παρόντος Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και ποιοι από τους κατόχους αδειών θα δεσμεύονται από μια τέτοια ρυθμιστική απόφαση:

Νοείται ότι οι ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των προνοιών του παρόντος Νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 που δυνατόν να επηρεάζουν τη συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρισμού ή/και τις τεχνικές διευθετήσεις που απαιτούνται για τη συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρισμού, προνοούν για την επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, των Κανόνων Μεταφοράς και των Κανόνων Διανομής.

- (β) να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις με τις οποίες να καθορίζει τον τρόπο εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 και ιδιαίτερα για τις περιπτώσεις:
 - (i) απαγόρευσης εκμετάλλευσης εμπιστευτικών πληροφοριών,
 - (ii) υποχρέωσης δημοσίευσης εμπιστευτικών πληροφοριών,

- (iii) υποχρέωσης καταρτισμού και διαχείρισης καταλόγου κατόχων εμπιστευτικών πληροφοριών,
 - (iv) απαγόρευσης χειραγώγησης της χονδρικής αγοράς ενέργειας,
 - (v) υποχρεώσεων των συμμετεχόντων στην αγορά,
 - (vi) εφαρμογής των απαγορεύσεων καταχρηστικών πρακτικών στη χονδρική αγορά ενέργειας·
- (γ) να εκδίδει δεσμευτικές οδηγίες προς τους συμμετέχοντες στην αγορά για τη ρύθμιση οποιουδήποτε θέματος προβλέπεται στον παρόντα Νόμο, στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/941 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 ή είναι δεκτικό καθορισμού·
- (δ) παρά τις διατάξεις του άρθρου 31 του παρόντος Νόμου, για σκοπούς παροχής γενικής άδειας σε σχέση με την άσκηση των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στις παραγράφους (α), (β), (γ), (δ), (ε) και (στ) του εδαφίου (1) του άρθρου 29, να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις με τις οποίες θα καθορίζει τους σχετικούς όρους και προϋποθέσεις, περιλαμβανομένου του καθορισμού και της καταβολής των σχετικών τελών, καθώς και του εντύπου μέσω του οποίου ο αιτητής θα αποδέχεται τους σχετικούς όρους και προϋποθέσεις και θα κοινοποιεί τις απαιτούμενες πληροφορίες στη ΡΑΕΚ· και
- (ε) να λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών.
- (2) Προτού λάβει οποιαδήποτε ρυθμιστική απόφαση, η ΡΑΕΚ:
- (α) συμβουλεύεται οποιοδήποτε κάτοχο άδειας, συμμετέχοντα στην αγορά, αιτητή για χορήγηση έκδοσης άδειας ή άλλο ενδιαφερόμενο πρόσωπο σε σχέση με οποιοδήποτε θέμα με το οποίο σχετίζεται η ρυθμιστική απόφαση, και

(β) δημοσιεύει προσχέδιο της ρυθμιστικής απόφασης της με το οποίο να καλεί τους κατόχους αδειών, συμμετέχοντες στην αγορά, αιτητές αδειών ή άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν σχόλια.

(3) Οι αποφάσεις της ΡΑΕΚ είναι πλήρως αιτιολογημένες προκειμένου να υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο και να είναι διαθέσιμες στο κοινό, ενώ παράλληλα προστατεύουν την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

(4) Κάθε προσχέδιο ρυθμιστικής απόφασης, ρυθμιστική απόφαση, ή απόφαση που λαμβάνεται από τη ΡΑΕΚ δημοσιεύεται κατά τέτοιο τρόπο ως η ΡΑΕΚ κρίνει κατάλληλο για να καταστεί δυνατή η γνωστοποίηση της στους ενδιαφερόμενους.

Τήρηση ξεχωριστών
λογαριασμών
επιχειρήσεων
ηλεκτρικής
ενέργειας.

10.-(1) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις, αποφάσεις και άλλα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι λογαριασμοί των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας τηρούνται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

(2)(α) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, οποιοδήποτε και αν είναι το σύστημα ιδιοκτησίας ή η νομική μορφή τους, καταρτίζουν, υποβάλλουν για έλεγχο και δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους σύμφωνα με τις διατάξεις του περὶ Εταιρειών Νόμου:

Κεφ. 113.
9 του 1968
76 του 1977
17 του 1979
105 του 1985
198 του 1986
19 του 1990
41(I) του 1994
15(I) του 1995
21(I) του 1997
82(I) του 1999
149(I) του 1999
2(I) του 2000
135(I) του 2000
151(I) του 2000

76(I) ΤΟΥ 2001
70(I) ΤΟΥ 2003
167(I) ΤΟΥ 2003
92(I) ΤΟΥ 2004
24(I) ΤΟΥ 2005
129(I) ΤΟΥ 2005
130(I) ΤΟΥ 2005
98(I) ΤΟΥ 2006
124(I) ΤΟΥ 2006
70(I) ΤΟΥ 2007
71(I) ΤΟΥ 2007
131(I) ΤΟΥ 2007
186(I) ΤΟΥ 2007
87(I) ΤΟΥ 2008
49(I) ΤΟΥ 2009
99(I) ΤΟΥ 2009
42(I) ΤΟΥ 2010
60(I) ΤΟΥ 2010
88(I) ΤΟΥ 2010
53(I) ΤΟΥ 2011
41(I) ΤΟΥ 2009
117(I) ΤΟΥ 2011
145(I) ΤΟΥ 2011
157(I) ΤΟΥ 2011
198(I) ΤΟΥ 2011
64(I) ΤΟΥ 2012
98(I) ΤΟΥ 2012
190(I) ΤΟΥ 2012
203(I) ΤΟΥ 2012
6(I) ΤΟΥ 2013
90(I) ΤΟΥ 2013
74(I) ΤΟΥ 2014
75(I) ΤΟΥ 2014
18(I) ΤΟΥ 2015
62(I) ΤΟΥ 2015
63(I) ΤΟΥ 2015
89(I) ΤΟΥ 2015
120(I) ΤΟΥ 2015
40(I) ΤΟΥ 2016
90(I) ΤΟΥ 2016
97(I) ΤΟΥ 2016

17(I) του 2017
33(I) του 2017
51(I) του 2017
37(I) του 2018
83(I) του 2018
149(I) του 2018
163(I) του 2019
38(I) του 2020
43(I) του 2020
191(I) του 2020
192(I) του 2020.

Νοείται ότι ο έλεγχος που αναφέρεται πιο πάνω, αφορά ιδίως την τήρηση της υποχρέωσης για αποφυγή των διακρίσεων και σταυροειδών επιδοτήσεων.

(β) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας που δεν έχουν νομική υποχρέωση να δημοσιεύουν τους ετήσιους λογαριασμούς τους, τηρούν αντίγραφο των λογαριασμών τους το οποίο διατίθεται για επιθεώρηση από το κοινό στο εγγεγραμμένο γραφείο τους στη Δημοκρατία.

(3)(α) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας τηρούν, στα εσωτερικά τους λογιστικά:

- (i) χωριστούς λογαριασμούς για κάθε μία από τις δραστηριότητες μεταφοράς και διανομής, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν εάν οι εν λόγω δραστηριότητες ασκούνταν από χωριστές επιχειρήσεις, για να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι σταυροειδείς επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού·
- (ii) λογαριασμούς, οι οποίοι μπορούν να είναι ενοποιημένοι, για άλλες δραστηριότητες σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια που δεν έχουν σχέση με τη μεταφορά και τη διανομή.

(β) Στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς του συστήματος μεταφοράς ή διανομής.

(γ) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον ενδείκνυται, τηρούν ενοποιημένους λογαριασμούς για άλλες δραστηριότητες, εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

(δ) Οι εσωτερικοί λογαριασμοί περιλαμβάνουν ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσεως για κάθε δραστηριότητα.

(4) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού οι οποίες έχουν αναλάβει Υποχρεώσεις Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με τις υπηρεσίες αυτές.

(5) Η ΑΗΚ:

(α) στο εσωτερικό λογιστικό σύστημά της, τηρεί χωριστούς λογαριασμούς για κάθε δραστηριότητα για την οποία χορηγήθηκε άδεια σύμφωνα με το άρθρο 28· και

(β) διαθέτει αντίγραφο των πιο πάνω λογαριασμών της για επιθεώρηση από το κοινό στο εγγεγραμμένο γραφείο της στη Δημοκρατία.

(6) Κατά την ετοιμασία των λογαριασμών που αναφέρονται στα εδάφια (3), (4) και (5) οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό κερδών και ζημιών για κάθε δραστηριότητα που αναφέρεται στα εδάφια (3), (4) και (5) σε σημειώσεις στους λογαριασμούς τους.

(7) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού καθορίζουν σε σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών τους κανόνες, για τη κατανομή του ενεργητικού, του παθητικού, των δαπανών και εσόδων, τους οποίους εφαρμόζουν για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών που αναφέρονται στα εδάφια (3), (4) και (5).

(8) Οι κανόνες που αναφέρονται στο εδάφιο (7) δύνανται να τροποποιηθούν μόνο με την έγκριση της ΡΑΕΚ και τέτοιες εγκρίσεις θα αναφέρονται στις σημειώσεις και θα αιτιολογούνται δεόντως.

(9) Οι ετήσιοι λογαριασμοί επιχειρήσεων ηλεκτρισμού αναφέρουν στις σημειώσεις των ετήσιων λογαριασμών τους οποιαδήποτε συναλλαγή που γίνεται και το μέγεθος της που κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ, δύναται να έχει εμπορική επιρροή:

- (α) με θυγατρικές επιχειρήσεις, όπως καθορίζονται στον περί Εταιρειών Νόμο, ή
- (β) με συνδεδεμένες επιχειρήσεις, όπως καθορίζονται στον περί Εταιρειών Νόμο, ή
- (γ) με επιχειρήσεις που ανήκουν στους ίδιους μετόχους ή είναι υπό τον έλεγχο της ίδιας οντότητας.

(10) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ δύναται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της να απαιτεί την ετοιμασία λογαριασμών σε οποιαδήποτε μορφή και να έχει πρόσβαση στους λογαριασμούς οποιουδήποτε κατόχου άδειας.

Ισότιμοι όροι
ανταγωνισμού.

11.-(1) Τα μέτρα τα οποία δύναται να λαμβάνει η ΡΑΕΚ σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 4 του παρόντα Νόμου προκειμένου να εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού πρέπει να συνάδουν προς τη ΣΛΕΕ, ιδίως δε προς το άρθρο 36, και το ενωσιακό δίκαιο.

(2) Τα μέτρα που αναφέρονται στο εδάφιο (1) είναι αναλογικά, διαφανή και δεν δημιουργούν διακρίσεις. Μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή μόνο μετά την κοινοποίησή τους στην Επιτροπή και την έγκρισή τους από αυτήν.

(3) Θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει εγείρει αντιρρήσεις κατά των μέτρων που κοινοποιήθηκαν δυνάμει του εδαφίου (2), εάν εντός δύο μηνών

από την παραλαβή της κοινοποίησης δεν υπάρξει αντίδραση εκ μέρους της Επιτροπής.

Αρμοδιότητες της ΡΑΕΚ για διερεύνηση παραβάσεων και διεξαγωγή ερευνών.

12. Η ΡΑΕΚ, αυτεπάγγελα ή μετά από υποβολή παραπόνου, εξετάζει εάν κάτοχος άδειας ή πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 ή 29, αυτοπροσώπως ή διά υπαλλήλου ή άλλου εκπροσώπου του παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με:

- (α) οποιαδήποτε πρόνοια του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 141· ή/και
- (β) οποιαδήποτε ρυθμιστική απόφαση ή απόφαση της ΡΑΕΚ· ή/και
- (γ) οποιοδήποτε όρο άδειας ή εξαίρεσης.

Εξουσίες της ΡΑΕΚ κατά τη διερεύνηση παραβάσεων και τη διεξαγωγή ερευνών.

13.-(1) Κατά την εξέταση τυχόν παράβασης, η ΡΑΕΚ δύναται να διεξάγει έρευνες για τις δραστηριότητες και ενέργειες οποιασδήποτε επιχείρησης ηλεκτρισμού, μέσα στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου και τηρουμένης της διαδικασίας Κανονισμών που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(2) Για τους σκοπούς διεξαγωγής έρευνας η ΡΑΕΚ έχει τις ακόλουθες εξουσίες:

- (α) να έχει πρόσβαση σε οποιοδήποτε σχετικό αρχείο ή έγγραφο οποιασδήποτε μορφής και να λαμβάνει αντίγραφο ή πρωτότυπό του·
- (β) να ζητά πληροφορίες από οποιοδήποτε εμπλεκόμενο πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρεμβαίνουν διαδοχικά στη διαβίβαση των εντολών ή στην εκτέλεση των σχετικών πράξεων, καθώς επίσης των εντολέων τους, και, εάν είναι

αναγκαίο, να καλεί οποιοδήποτε από αυτά τα πρόσωπα ή εντολείς σε ακρόαση·

- (γ) να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους και έρευνες·
- (δ) να εισέρχεται σε εγκαταστάσεις φυσικών και νομικών προσώπων για την κατάσχεση αρχείων, εγγράφων και δεδομένων οποιασδήποτε μορφής, εφόσον υπάρχουν εύλογες υπόνοιες ότι τα αρχεία, τα έγγραφα ή τα δεδομένα που σχετίζονται με το αντικείμενο της επιθεώρησης ή της έρευνας ενδέχεται να είναι κρίσιμα για τη στοιχειοθέτηση υπόθεσης παράβασης των υποχρεώσεων που υπέχουν οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας δυνάμει του παρόντος νόμου και των εν δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών·

Νοείται ότι δεν επιτρέπεται η είσοδος σε κατοικία ή η άσκηση σε κατοικία οποιασδήποτε άλλης εξουσίας, εκτός κατόπιν δικαστικού διατάγματος.

(3) Επιπρόσθετα των εξουσιών της δυνάμει του εδαφίου (2), η ΡΑΕΚ με σκοπό την έρευνα και την επιβολή της εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 έχει μεταξύ άλλων την εξουσία:

- (α) να απαιτεί υπάρχοντα στοιχεία για τηλεφωνικές συνδιαλέξεις και υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων·
- (β) να ζητά υπάρχοντα αρχεία διακίνησης δεδομένων που τηρούνται από φορέα παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών όταν υπάρχουν εύλογες υπόνοιες παράβασης και τα εν λόγω αρχεία ενδέχεται να είναι σημαντικά για την έρευνα παραβάσεων που αφορούν την κατάχρησης εμπιστευτικών πληροφοριών και τη χειραγώγηση της αγοράς·

102(I) του 2016.

- (γ) να απαιτεί τη διακοπή κάθε πρακτικής αντίθετης προς τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ή εκτελεστικών πράξεων που θεσπίζονται βάσει αυτού·
- (δ) να ζητά δικαστικά τη δέσμευση ή την κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων ή και τα δύο·
- (ε) να ζητά από τα δικαστήρια της Κυπριακής Δημοκρατίας ή από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, σύμφωνα με τις εξουσίες που της παρέχονται δυνάμει του περί Κατάχρησης της Αγοράς Νόμου, ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια αρχή την επιβολή προσωρινής απαγόρευσης άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας:

Νοείται ότι το παρόν εδάφιο δεν επηρεάζει την εξουσία της ΡΑΕΚ για αναστολή άδειας δυνάμει των προνοιών του εδαφίου (3) του άρθρου 5 του παρόντος νόμου·

- (στ) να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ορθή ενημέρωση του κοινού, συμπεριλαμβανομένης της διόρθωσης ψευδών ή παραπλανητικών πληροφοριών που δημοσιοποιήθηκαν, μεταξύ άλλων απαιτώντας από οποιοδήποτε πρόσωπο που δημοσίευσε ή διέδωσε ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες τη δημοσίευση διορθωτικής δήλωσης.

(4) Κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο δύναται:

- (α) να αντιπροσωπεύεται ενώπιον της ΡΑΕΚ από δικηγόρο, και
- (β) όταν κλητεύεται να παραστεί ενώπιον της ΡΑΕΚ να καλεί μάρτυρες σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, του περί Δικαστηρίων Νόμου και τους Θεσμούς Πολιτικής Δικονομίας οι οποίες θα τηρούνται κατά τον πλησιέστερο δυνατό ανάλογο τρόπο.

Κεφ.6.
11 του 1965
161 του 1989
228 του 1989
51(I) του 1999
134(I) του 1999

58(I) ΤΟΥ 2003
66(I) ΤΟΥ 2004
138(I) ΤΟΥ 2006
62(I) ΤΟΥ 2014
101(I) ΤΟΥ 2014
138(I) ΤΟΥ 2014
109(I) ΤΟΥ 2018.

14 ΤΟΥ 1960
50 ΤΟΥ 1962
11 ΤΟΥ 1963
8 ΤΟΥ 1969
40 ΤΟΥ 1970
58 ΤΟΥ 1972
1 ΤΟΥ 1980
35 ΤΟΥ 1982.
29 ΤΟΥ 1983
91 ΤΟΥ 1983
16 ΤΟΥ 1984
51 ΤΟΥ 1984
83 ΤΟΥ 1984
93 ΤΟΥ 1984
18 ΤΟΥ 1985
71 ΤΟΥ 1985
89 ΤΟΥ 1985
96 ΤΟΥ 1986
317 ΤΟΥ 1987
49 ΤΟΥ 1988
64 ΤΟΥ 1990
136 ΤΟΥ 1991
149 ΤΟΥ 1991
237 ΤΟΥ 1991
42(I) ΤΟΥ 1992
43(I) ΤΟΥ 1992
102(I) ΤΟΥ 1992
26(I) ΤΟΥ 1993
82(I) ΤΟΥ 1995
102(I) ΤΟΥ 1996
4(I) ΤΟΥ 1997
53(I) ΤΟΥ 1997
90(I) ΤΟΥ 1997

27(I) του 1998
53(I) του 1998
110(I) του 1998
34(I) του 1999
146(I) του 1999
41(I) του 2000
32(I) του 2001
40(I) του 2002
80(I) του 2002
140(I) του 2002
206(I) του 2002
17(I) του 2004
165(I) του 2004
268(I) του 2004
21(I) του 2006
99(I) του 2007
170(I) του 2007
76(I) του 2008
81(I) του 2008
118(I) του 2008
119(I) του 2008
36(I) του 2009
129(I) του 2009
138(I) του 2009
19(I) του 2010
166(I) του 2011
30(I) του 2013
46(I) του 2014
191(I) του 2014
29(I) του 2017
109(I) του 2017
5(I) του 2020
102(I) του 2020
199(I) του 2020.

(5) Η ΡΑΕΚ διευθύνει την οποιαδήποτε ενώπιον της διαδικασία και έχει εξουσία περιστολής ή καταστολής κατάχρησης της διαδικασίας ενώπιόν της.

Δικαίωμα εισόδου
και Διατάγματα.

14.-(1) Για τους σκοπούς εκτέλεσης από τη ΡΑΕΚ των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, εξουσιοδοτημένος λειτουργός της ΡΑΕΚ δύναται:

(α) να εισέρχεται σε εύλογο χρόνο σε οποιαδήποτε υποστατικά και μεταφορικά μέσα, εξαιρουμένης της κατοικίας, τα οποία ανήκουν ή κατέχονται από κάτοχο άδειας στον οποίο το άρθρο αυτό εφαρμόζεται με σκοπό την άσκηση οποιωνδήποτε εξουσιών που χορηγούνται στη ΡΑΕΚ από το άρθρο 13:

Νοείται ότι δεν επιτρέπεται η είσοδος σε κατοικία ή η άσκηση σε κατοικία οποιασδήποτε άλλης εξουσίας, εκτός κατόπιν δικαστικού διατάγματος.

(β) να εισέρχεται σε υποστατικό ή μεταφορικό μέσο σύμφωνα με την παράγραφο (α):

(i) με συνοδεία από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, του οποίου την παρουσία κρίνει αναγκαία για οποιοδήποτε σκοπό για τον οποίο ασκεί εξουσία δυνάμει του παρόντος άρθρου ή/και από πρόσωπα με εξειδικευμένες γνώσεις που δυνατό να εργοδοτούνται από την ΡΑΕΚ,

(ii) φέροντας οποιοδήποτε εξοπλισμό ή υλικά, τα οποία κρίνει αναγκαία για οποιοδήποτε σκοπό για τον οποίο ασκεί εξουσία δυνάμει του παρόντος άρθρου.

(γ) να απαιτήσει, από κάτοχο άδειας στον οποίο εφαρμόζεται το άρθρο αυτό, ή μέλος, λειτουργό του προσωπικού, ή εργοδοτούμενο του κατόχου άδειας στον οποίο το άρθρο αυτό εφαρμόζεται, να του παρουσιάσει οποιαδήποτε αρχεία, έγγραφα ή άλλο υλικό, που βρίσκεται στην εξουσία ή κάτω από τον έλεγχό του και σε περίπτωση που η πληροφορία είναι σε μη αναγνώσιμη μορφή να την αναπαραγάγει σε αναγνώσιμη μορφή·

- (δ) να επιθεωρεί και να λαμβάνει αποσπάσματα ή αντίγραφα βιβλίων, εγγράφων και μητρώων, συμπεριλαμβανομένων στην περίπτωση πληροφορίας σε μη αναγνώσιμη μορφή και αντιγράφου ή αποσπάσματος τέτοιας πληροφορίας σε αναγνώσιμη μορφή·
- (ε) να απαιτεί από κάτοχο άδειας στον οποίο εφαρμόζεται το άρθρο αυτό να τηρεί τέτοια βιβλία, έγγραφα και μητρώα για τέτοια χρονική περίοδο ή χρονικές περιόδους, από καιρού εις καιρό, όπως ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός δύναται να ζητά·
- (στ) να προχωρά στην κατάσχεση κάθε πληροφορίας, δεδομένου ή εγγράφου για το χρονικό διάστημα και στο βαθμό που απαιτείται για την έρευνα:

Νοείται ότι για τους σκοπούς ενάσκησης των εξουσιών του εδαφίου (1) η ΡΑΕΚ δύναται, κατά οιονδήποτε εύλογο χρόνο, να εισέλθει σε υποστατικά, εξαιρουμένης της κατοικίας φυσικού προσώπου, χωρίς ειδοποίηση και χωρίς δικαστικό ένταλμα.

(2) Ο κάτοχος και ο υπεύθυνος οποιουδήποτε υποστατικού ή άλλου χώρου ή μεταφορικού μέσου και ο κάτοχος άδειας ή εξαίρεσης και οποιουδήποτε πρόσωπο απασχολείται σε υποστατικό ή άλλο χώρο ή μεταφορικό μέσο, στο οποίο εισέρχεται εξουσιοδοτημένος λειτουργός της ΡΑΕΚ, δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1), έχουν έκαστος υποχρέωση να παρέχουν στον εξουσιοδοτημένο λειτουργό της ΡΑΕΚ οποιαδήποτε πληροφορία που κατέχουν και κάθε διευκόλυνση, την οποία ο εξουσιοδοτημένος λειτουργός της ΡΑΕΚ εύλογα ζητεί, ο δε εξουσιοδοτημένος λειτουργός της ΡΑΕΚ έχει εξουσία να ζητεί και να λαμβάνει οποιαδήποτε τέτοια πληροφορία και διευκόλυνση.

(3) Κάθε εξουσιοδοτημένος λειτουργός της ΡΑΕΚ έχει υποχρέωση να επιδεικνύει, εφόσον του ζητηθεί, πριν και κατά την άσκηση οποιωνδήποτε

εκ των εξουσιών του που χορηγούνται δυνάμει του παρόντος άρθρου, αποδεικτικό έγγραφο της ιδιότητάς του.

(4) Εάν κατά την άσκηση των εξουσιών που προβλέπονται στο παρόν άρθρο παρεμποδίζεται η είσοδος εξουσιοδοτημένου λειτουργού σε οποιοδήποτε υποστατικό, η είσοδος αυτή δύναται να εξουσιοδοτείται με βάση σχετικό δικαστικό Διάταγμα το οποίο εκδίδεται μετά από σχετική αίτηση της ΠΑΕΚ. Νοείται ότι και στην περίπτωση κατοικίας στην οποία με βάση το άρθρο αυτό η είσοδος δεν επιτρέπεται, τιαύτη είσοδος είναι δυνατή κατόπιν σχετικής αίτησης της ΠΑΕΚ στο Δικαστήριο, νοουμένου ότι η ΠΑΕΚ έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι η εν λόγω είσοδος είναι αναγκαία για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου.

Εξουσίες ΠΑΕΚ
σε περίπτωση
διαπίστωσης
παραβάσεων.

15.-(1) Όταν η ΠΑΕΚ διαπιστώσει εκ πρώτης όψεως παράβαση ή παράλειψη όρου άδειας ή εξαίρεσης ή/και ρυθμιστικής απόφασης ή/και απόφασης ή/και του Νόμου ή/και Κανονισμού, επιδίδει ειδοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 144, στον κάτοχο άδειας ή εξαίρεσης με την οποία καθορίζει:

- (α) Τον όρο της άδειας ή εξαίρεσης ή τη ρυθμιστική απόφαση ή/και απόφαση της ή/και το άρθρο του Νόμου ή/και των Κανονισμών, που εκ πρώτης όψεως κατά τη γνώμη της ΠΑΕΚ δυνατό να παραβιάζεται από τον κάτοχο άδειας ή το πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση·
- (β) τις πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες κατά τη γνώμη της ΠΑΕΚ, δυνατό να συνιστούν παράβαση του σχετικού όρου άδειας ή/και εξαίρεσης ή/και απόφασης ή/και ρυθμιστικής απόφασης της ΠΑΕΚ ή/και το άρθρο του Νόμου ή/και των Κανονισμών·
- (γ) την προθεσμία μέσα στην οποία ο κάτοχος της άδειας ή το πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση, δύναται να υποβάλει γραπτές ενστάσεις, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει

το όριο των 30 ημερών από την ημερομηνία επίδοσης της ειδοποίησης.

(2) Άνευ επηρεασμού οποιωνδήποτε ποινικών διαδικασιών που υφίστανται ή έχουν ολοκληρωθεί, όταν η ΡΑΕΚ, μετά την εξέταση των ενστάσεων που υποβάλλονται δυνάμει της παραγράφου (γ) του εδαφίου (1), και αφού λάβει υπόψη οποιεσδήποτε απόψεις, πληροφορίες ή έγγραφα έχουν τεθεί ενώπιόν της, διαπιστώσει παράβαση ή παράλειψη δύναται:

- (α) να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο στον κάτοχο άδειας ή στο πρόσωπο στο οποίο έχει παραχωρηθεί εξαίρεση, ανάλογα με τη φύση, σοβαρότητα και διάρκεια της παράβασης ή παράλειψης, ως ήθελε καθοριστεί με Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του παρόντος νόμου, ή/και
- (β) να αποφασίσει ότι θα οφείλεται διοικητικό πρόστιμο ανάλογα με τη φύση, σοβαρότητα και διάρκεια της παράβασης ή παράλειψης για κάθε μέρα που η παράβαση ή παράλειψη εξακολουθεί να υφίσταται, ως ήθελε καθοριστεί με Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του παρόντος νόμου, ή/και
- (γ) να αποφασίζει την αναστολή της άδειας ή της εξαίρεσης που εκδόθηκε ή χορηγήθηκε δυνάμει των άρθρων 28 ή/και 29 για τόση χρονική περίοδο, όση θεωρήσει αναγκαία υπό τις περιστάσεις ή/και
- (δ) να αποφασίσει την ανάκληση της άδειας ή της εξαίρεσης που εκδόθηκε ή χορηγήθηκε δυνάμει των άρθρων 28 ή/και 29 σύμφωνα με διαδικασία που καθορίζεται με Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(3) Οποτεδήποτε διαπιστωθεί παράβαση όρου άδειας ή τεχνικών κανόνων που έχουν ως αποτέλεσμα να θέσουν σε άμεσο κίνδυνο ζωές ή περιουσία ή το περιβάλλον, η ΡΑΕΚ δύναται να εκδώσει και επιδώσει

αμέσως στον επηρεαζόμενο κάτοχο απόφαση αναστολής της άδειας ή εξαίρεσης για τόση χρονική περίοδο όση θεωρήσει αναγκαία υπό τις περιστάσεις.

(4) Άνευ επηρεασμού οποιωνδήποτε ποινικών διαδικασιών που υφίστανται ή έχουν ολοκληρωθεί και άνευ επηρεασμού των εξουσιών της κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο (16) του άρθρου 5 του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ έχει την εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις και να επιβάλλει τις πιο κάτω διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα για τις παραβάσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011 και τις παραβάσεις υποχρεώσεων και απαγορεύσεων που προβλέπονται σε ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των σημείων (i), (ii), (iii), (iv) και (v) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9:

- (α) εντολή που υποχρεώνει το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την παράβαση να τερματίσει τη συμπεριφορά του και να μην την επαναλάβει· ή/και
- (β) αποστέρηση των αποκτηθέντων κερδών ή των αποφευχθεισών ζημιών λόγω της παράβασης, στο βαθμό που αυτά δύνανται να προσδιοριστούν· ή/και
- (γ) δημόσια προειδοποίηση που αναφέρει το πρόσωπο που ευθύνεται και τη φύση της παράβασης· ή/και
- (δ) ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας επιχείρησης· ή/και
- (ε) προσωρινή απαγόρευση σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός επιχείρησης ή σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση, να ασκεί διευθυντικές λειτουργίες εντός της επιχείρησης· ή/και
- (στ) μόνιμη απαγόρευση, σε περίπτωση επανειλημμένης παράβασης των άρθρων 3 και 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και

- των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει των σημείων (i) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός επιχείρησης ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση, να ασκεί διευθυντικές λειτουργίες εντός επιχείρησης· ή/και
- (ζ) προσωρινή απαγόρευση σε πρόσωπο το οποίο ασκεί διευθυντικά καθήκοντα εντός επιχείρησης ή σε κάθε άλλο φυσικό πρόσωπο το οποίο φέρει ευθύνη για την παράβαση να διενεργεί συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό· ή/και
- (η) μέγιστες διοικητικές χρηματικές κυρώσεις που ανέρχονται έως και το τριπλάσιο του ποσού των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν λόγω της παράβασης, εάν το εν λόγω ποσό μπορεί να προσδιορισθεί· ή/και
- (θ) στην περίπτωση φυσικών προσώπων, μέγιστες διοικητικές χρηματικές κυρώσεις:
- (i) για παραβάσεις των άρθρων 3 και 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει των σημείων (i) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους πέντε εκατομμυρίων ευρώ (€5.000.000)·
 - (ii) για παραβάσεις του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του σημείου (ii) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους ενός εκατομμυρίου ευρώ (€1.000.000)· και
 - (iii) για παραβάσεις των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει των σημείων (iii) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (€500.000)· και·

- (i) στην περίπτωση νομικών προσώπων, μέγιστες διοικητικές χρηματικές κυρώσεις:
- (i) για παραβάσεις των άρθρων 3 και 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει των σημείων (i) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους δεκαπέντε εκατομμυρίων ευρώ (€15.000.000)·
 - (ii) για παραβάσεις του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του σημείου (ii) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (€2.500.000)· και
 - (iii) για παραβάσεις των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του σημείου (iii) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, ύψους ενός εκατομμυρίου ευρώ (€1.000.000).

(5) Ανεξάρτητα και επιπρόσθετα από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση των διατάξεων των σημείων (i), (ii), (iii), και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9 του παρόντος νόμου και/ή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 από νομικό πρόσωπο, η ΡΑΕΚ δύναται να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο:

- (α) Σε νομικό πρόσωπο· ή και
- (β) σε διοικητικό σύμβουλο, διευθυντή ή αξιωματούχο ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η παράβαση οφειλόταν σε δική του υπαιτιότητα, εσκεμμένη παράλειψη ή αμέλεια.

(6) Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του παρόντος νόμου και/ή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, από οποιοδήποτε πρόσωπο και για την οποία παράβαση δεν προβλέπεται στον παρόντα νόμο ή στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ειδικό διοικητικό πρόστιμο, ή σε περίπτωση που πρόσωπο δεν συμμορφώνεται με οποιαδήποτε εντολή ή απαγόρευση της ΡΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (4), η ΡΑΕΚ δύναται να επιβάλει στον παραβάτη διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες πενήντα χιλιάδες ευρώ (€350.000) και σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις επτακόσιες χιλιάδες ευρώ (€700.000).

(7) Σε περίπτωση που αποδεικνύεται ότι στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (6) ο υπαίτιος παράβασης προσπορίστηκε όφελος από την παράβαση αυτή, το οποίο υπερβαίνει τα ποσά των διοικητικών προστίμων που καθορίζονται στον παρόντα Νόμο ή στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, ανάλογα με την περίπτωση, η ΡΑΕΚ έχει εξουσία να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο ύψους μέχρι το διπλάσιο ποσό του οφέλους που ο υπαίτιος αποδεδειγμένα προσπορίστηκε από την παράβαση.

(8) Η απόφαση της ΡΑΕΚ για λήψη διοικητικών κυρώσεων ή/και μέτρων πρέπει να είναι γραπτή και επαρκώς δικαιολογημένη.

(9) Η ΡΑΕΚ, κατά τον καθορισμό του είδους και του επιπέδου των διοικητικών προστίμων και άλλων μέτρων, για τις παραβάσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1227/2011 και τις παραβάσεις των υποχρεώσεων και απαγορεύσεων που προβλέπονται σε ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των σημείων (i), (ii), (iii), (iv) και (v) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, λαμβάνει υπόψη όλες τις σχετικές περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων στοιχείων, όπου κρίνεται σκόπιμο:

(α) τη σοβαρότητα και διάρκεια της παράβασης·

- (β) τον βαθμό ευθύνης του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου·
- (γ) τη χρηματοοικονομική ευρωστία του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου, όπως υποδηλώνεται για παράδειγμα από τον συνολικό κύκλο εργασιών ενός νομικού προσώπου ή από το ετήσιο εισόδημα ενός φυσικού προσώπου·
- (δ) τη σημασία των κερδών που αποκτήθηκαν ή των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο, στον βαθμό που αυτό μπορεί να προσδιοριστεί·
- (ε) το επίπεδο συνεργασίας του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου με τη ΠΑΕΚ, με την επιφύλαξη της ανάγκης αποστέρησης των κερδών που αποκτήθηκαν ή του ποσού των ζημιών που αποφεύχθηκαν από το εν λόγω πρόσωπο·
- (στ) τις οποιεσδήποτε προηγούμενες παραβάσεις του υπεύθυνου για την παράβαση προσώπου· και
- (ζ) τα μέτρα που έχουν ληφθεί από το υπεύθυνο για την παράβαση πρόσωπο για να αποτραπεί τυχόν επανάληψη της παράβασης.

Επιβολή διοικητικών προστίμων.

16.-(1) Όταν η ΠΑΕΚ αποφασίζει την επιβολή διοικητικού προστίμου, η αιτιολογημένη απόφαση της ΠΑΕΚ επιδίδεται στο πρόσωπο το οποίο κρίθηκε ότι ευθύνεται για την παράβαση ή την παράλειψη.

(2) Το ποσό του διοικητικού προστίμου εισπράττεται από τη ΠΑΕΚ εντός της προθεσμίας που καθορίζεται από τη ΠΑΕΚ και που σε καμία περίπτωση δεν είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών:

Νοείται ότι η άσκηση προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου εναντίον της απόφασης της ΠΑΕΚ για επιβολή διοικητικού

προστίμου δεν αναστέλλει την υποχρέωση καταβολής του διοικητικού προστίμου.

(3) Σε περίπτωση παράλειψης πληρωμής των κατά τον παρόντα Νόμο και τους Κανονισμούς και Διατάγματα που εκδίδονται δυνάμει αυτού επιβαλλόμενων από τη ΡΑΕΚ χρηματικών κυρώσεων, η ΡΑΕΚ λαμβάνει δικαστικά μέτρα και εισπράττει το οφειλόμενο ποσό ως αστικό χρέος οφειλόμενο προς το Ταμείο της ΡΑΕΚ.

(4) Τα ποσά που εισπράττονται από τη ΡΑΕΚ από την επιβολή διοικητικού προστίμου σύμφωνα με το άρθρο αυτό κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

(5) Όλα τα χρηματικά ποσά που η ΡΑΕΚ έχει υποχρέωση κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της δυνάμει του παρόντος Νόμου και των Κανονισμών και Διαταγμάτων που εκδίδονται δυνάμει αυτού να καταβάλλει κατόπιν ακυρωτικής απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου ως επιστρεπτέο διοικητικό πρόστιμο ή/και ως αποζημιώσεις δυνάμει οποιωνδήποτε δικαστικών αποφάσεων ή εξώδικων συμβιβασμών, καταβάλλονται σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου (στ) του άρθρου 12 του περί Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμου

Δημοσίευση
αποφάσεων
επιβολής
διοικητικών
κυρώσεων και
άλλων μέτρων.

17.-(1)(α) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου (γ), η ΡΑΕΚ δημοσιεύει στο διαδικτυακό της τόπο, κάθε απόφαση με την οποία επιβάλλεται διοικητική κύρωση ή άλλο μέτρο για παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, αμέσως μετά την κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης στο πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή το μέτρο· η δημοσίευση περιλαμβάνει τουλάχιστον πληροφορίες σχετικά με το είδος και τη φύση της παράβασης και την ταυτότητα του προσώπου στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή το μέτρο.

(β) Οι διατάξεις της παραγράφου (α) δεν ισχύουν για αποφάσεις επιβολής μέτρων διερευνητικού χαρακτήρα.

(γ) Σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ κρίνει ότι η δημοσίευση της ταυτότητας των νομικών προσώπων τα οποία αφορά η απόφαση ή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα φυσικών προσώπων θα ήταν δυσανάλογη, κατόπιν κατά περίπτωση αξιολόγησης που διενεργείται σχετικά με την αναλογικότητα της δημοσίευσης αυτών των δεδομένων ή αν η δημοσίευση θα έθετε σε κίνδυνο τη σταθερότητα της χονδρικής αγοράς ενέργειας ή μια διεξαγόμενη έρευνα, η ΡΑΕΚ:

- (i) αναβάλλει τη δημοσίευση της απόφασης μέχρι να παύσουν να υφίστανται οι λόγοι της εν λόγω αναβολής· ή
- (ii) δημοσιεύει την απόφαση σε ανώνυμη βάση σύμφωνα με το κυπριακό δίκαιο, εφόσον η δημοσίευση εξασφαλίζει αποτελεσματική προστασία των σχετικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· ή
- (iii) δεν δημοσιεύει την απόφαση, αν θεωρεί ότι η δημοσίευση σύμφωνα με τις διατάξεις των υποπαραγράφων (i) και (ii) δεν επαρκεί για να εξασφαλιστεί:
 - I. ότι δεν θα τεθεί σε κίνδυνο η σταθερότητα της χονδρικής αγοράς ενέργειας·
 - II. η αναλογικότητα της δημοσίευσης των εν λόγω αποφάσεων σχετικά με μέτρα που θεωρούνται ήσσονος σημασίας.

(δ) Η ΡΑΕΚ, σε περίπτωση που αποφασίσει να δημοσιεύσει μία απόφαση με ανώνυμο τρόπο κατά τα διαλαμβανόμενα στην υποπαραγράφο (ii) της παραγράφου (γ), δύναται να αναβάλλει τη δημοσίευση των οικείων δεδομένων για εύλογο χρονικό διάστημα, όταν προβλέπεται ότι οι λόγοι της ανώνυμης δημοσίευσης θα παύσουν κατά την περίοδο αυτή.

(2) Σε περίπτωση που απόφαση της ΡΑΕΚ προσβληθεί με προσφυγή δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος ενώπιον των

αρμόδιων δικαστικών αρχών, η ΡΑΕΚ δημοσιεύει αμέσως στον διαδικτυακό της τόπο τις πληροφορίες αυτές και κάθε μεταγενέστερη πληροφορία σχετική με τα αποτελέσματα της προσφυγής· η ΡΑΕΚ, δημοσιεύει και κάθε απόφαση Δικαστηρίου που ακυρώνει απόφαση της ΡΑΕΚ η οποία προσβλήθηκε δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

(3) Η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει ότι κάθε απόφαση που δημοσιεύεται, κατά τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο, παραμένει στον διαδικτυακό της τόπο για διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών μετά τη δημοσίευσή της· τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που περιέχονται στην εν λόγω δημοσίευση διατηρούνται στον διαδικτυακό τόπο της ΡΑΕΚ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Συνεργασία της
ΡΑΕΚ με την
Επιτροπή
Προστασίας του
Ανταγωνισμού.

18.-(1) Η ΡΑΕΚ συνεργάζεται στενά με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού, οι οποίες εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται να εισηγείται στην Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού την διεξαγωγή έρευνας προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται παράβαση του δικαίου του ανταγωνισμού, εφόσον κατά τη διεξαγωγή ερευνών από τη ΡΑΕΚ, δυνάμει της παραγράφου (β) του εδαφίου (4) του άρθρου 5, προκύψουν ενδείξεις ότι τίθεται ζήτημα εφαρμογής των διατάξεων του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου.

(3) Η ΡΑΕΚ και η Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού έχουν καθήκον αμοιβαίας ενημέρωσης για ευρήματα που συλλέγονται στο πλαίσιο των ερευνών τους και εκτιμούν ότι είναι κρίσιμα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους διαβιβάζοντας τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία.

(4) Τα στοιχεία και τα ευρήματα που προκύπτουν από τη διενέργεια ερευνών από τη ΡΑΕΚ και την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού

δύνανται, ύστερα από την αμοιβαία διαβίβασή τους, να χρησιμοποιηθούν εκατέρωθεν για τη στοιχειοθέτηση παραβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους.

(5) Όταν ανταλλάσσονται πληροφορίες δυνάμει του παρόντος άρθρου μεταξύ της ΡΑΕΚ και της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, ο αποδέκτης εξασφαλίζει το ίδιο επίπεδο εμπιστευτικότητας με τον διαβιβάζοντα.

Αποφάσεις και καταγγελίες.

19.-(1) Η ΡΑΕΚ έχει το δικαίωμα να απαιτεί από τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και τις προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών που αναφέρονται στο άρθρο 5 προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, η ΡΑΕΚ έχει την εξουσία να ορίζει ή να εγκρίνει προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες μεταφοράς και διανομής και να αποφασίζει τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από αυτά τα προσωρινά τιμολόγια ή τις μεθοδολογίες.

(2) Η ΡΑΕΚ, ενεργώντας ως αρχή επίλυσης διαφορών, δύναται να επιληφθεί οποιασδήποτε καταγγελίας κατά του ΔΣΜΚ ή του ΔΣΔ που αφορά σε υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον παρόντα Νόμο και να εκδώσει απόφαση εντός δύο (2) μηνών από τη λήψη της καταγγελίας. Η περίοδος αυτή είναι δυνατό να παραταθεί κατά δύο μήνες, όταν η ΡΑΕΚ ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες. Η παραταθείσα περίοδος μπορεί να παραταθεί περαιτέρω με τη σύμφωνη γνώμη του καταγγέλλοντος. Η απόφαση της ΡΑΕΚ έχει δεσμευτική ισχύ εκτός εάν και έως ότου ακυρωθεί κατόπιν προσφυγής.

(3) Κάθε θιγόμενος έχει δικαίωμα να υποβάλει ένσταση στη ΡΑΕΚ για επανεξέταση το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης ή της ρυθμιστικής απόφασης ή του προσχεδίου απόφασης ή

ρυθμιστικής απόφασης για μεθοδολογία που λήφθηκε σύμφωνα με το άρθρο 5 ή όταν, σύμφωνα με το άρθρο 19 του περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμου η ΡΑΕΚ έχει υποχρέωση διαβούλευσης σχετικά με τα προτεινόμενα τιμολόγια ή μεθοδολογίες:

Νοείται ότι, η εν λόγω ένσταση δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα:

Νοείται περαιτέρω ότι, η διαδικασία υποβολής ένστασης στη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το παρόν εδάφιο καθορίζεται και δημοσιοποιείται από τη ΡΑΕΚ.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (4) του άρθρου 5 και του άρθρου 18, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει μέσω της λήψης κατάλληλων μέτρων ότι υπάρχουν κατάλληλοι και αποτελεσματικοί μηχανισμοί ρύθμισης, ελέγχου και διαφάνειας ώστε να αποφεύγεται κάθε κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδίως σε βάρος των καταναλωτών, καθώς και κάθε επιθετική συμπεριφορά. Οι εν λόγω μηχανισμοί λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις της ΣΛΕΕ, και ιδίως το άρθρο 102, καθώς και τις σχετικές πρόνοιες του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου.

(5)(α)(i) Με την επιφύλαξη του άρθρου 140, η ΡΑΕΚ, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής, ο ΔΣΔ, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς και ο ΔΣΜΚ ή οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί οποιαδήποτε αρμοδιότητα με βάση τον παρόντα Νόμο ή Κανονισμούς που δυνατό να εκδοθούν δυνάμει αυτού, τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέρχονται εις γνώση του κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων του, απαγορεύεται να ανακοινώνει ή να χορηγεί σε τρίτους με οποιοδήποτε τρόπο εμπιστευτικά στοιχεία ή πληροφορίες που έχουν περιέλθει σε γνώση του ή του έχουν γνωστοποιηθεί κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας και έχει καθήκον να αποτρέπει τη μεροληπτική κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά

πλεονεκτήματα και να προστατεύει οποιαδήποτε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που σχετίζονται με τα εν λόγω στοιχεία ή πληροφορίες.

(ii) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς δεν κοινοποιεί τυχόν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες στα λοιπά μέρη της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, εκτός εάν αυτή η κοινοποίηση είναι αναγκαία για την εκτέλεση επιχειρηματικής συναλλαγής.

(iii) Για να διασφαλιστεί η πλήρης τήρηση των κανόνων για τον διαχωρισμό των πληροφοριών, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς και τα λοιπά μέρη της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου δεν χρησιμοποιούν κοινές υπηρεσίες, όπως κοινή νομική υπηρεσία, παρά μόνο για αμιγώς διοικητικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες πληροφορικής.

(iv) Κατά την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, ο ΔΣΜΚ δεν καταχράται των εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών που λαμβάνει από τρίτους κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση παροχής πρόσβασης στο σύστημα.

(v) Οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό και την αποτελεσματική λειτουργία της αγοράς δημοσιοποιούνται. Η υποχρέωση αυτή δεν θίγει το δικαίωμα προστασίας του εμπιστευτικού χαρακτήρα εμπορικών ευαίσθητων πληροφοριών.

(β) Οποιοδήποτε πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο (α) αποκαλύπτει οποιαδήποτε εμπιστευτικά στοιχεία ή πληροφορίες ή παραβιάζει τους κανόνες περί εμπιστευτικότητας που επιβάλλει ο παρών Νόμος, διαπράττει ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε φυλάκιση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πενήντα πέντε χιλιάδες ευρώ (€50.000) ή/ και στις δύο αυτές ποινές.

(6) Καταγγελία ή ένσταση που υποβάλλεται δυνάμει των εδαφίων (2) και (3) δεν θίγει οποιοδήποτε δικαίωμα άσκησης προσφυγής δυνάμει του ενωσιακού δικαίου ή/και του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου ή/και σύμφωνα με το Άρθρο 146 του Συντάγματος.

Εξουσία
δημοσίευσης
πληροφοριών
ή εγγράφων.

20.-(1) Η ΡΑΕΚ δύναται να προβαίνει στη δημοσίευση πληροφορίας εγγράφου για την προαγωγή της ενημέρωσης και κατανόησης από το κοινό θεμάτων σχετικών με τον ηλεκτρισμό.

(2) Εκτός εάν προνοείται διαφορετικά από τον παρόντα Νόμο ή από Κανονισμούς ή Κανόνες που εκδίδονται δυνάμει αυτού, η ΡΑΕΚ δεν αποκαλύπτει οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία σε σχέση με οποιοδήποτε συγκεκριμένο πρόσωπο ή επιχείρηση χωρίς τη συγκατάθεση του προσώπου αυτού ή της επιχείρησης.

(3) Οι περιορισμοί του εδαφίου (2) δεν εφαρμόζονται σε οποιαδήποτε αποκάλυψη πληροφορίας που γίνεται:

- (α) για το σκοπό διευκόλυνσης της ΡΑΕΚ στην εκτέλεση οποιουδήποτε καθήκοντος ή οποιασδήποτε εξουσίας της, νοουμένου ότι η ΡΑΕΚ αποκαλύπτει μια τέτοια πληροφορία μόνο όταν είναι αναγκαίο για την εκτέλεση των καθηκόντων της και για την άσκηση των εξουσιών της και όπου είναι κατάλληλο, λαμβάνει δέσμευση για την διαφύλαξη της εμπιστευτικής πληροφορίας από τα πρόσωπα στα οποία αποκαλύπτεται η πληροφορία αυτή· ή
- (β) σε σχέση με τη διερεύνηση ποινικού αδικήματος ή για τους σκοπούς οποιασδήποτε ποινικής διαδικασίας· ή
- (γ) για τους σκοπούς αστικής διαδικασίας με την οποία η πληροφορία σχετίζεται.

Ψευδείς δηλώσεις
και απόκρυψη
στοιχείων.

21.-(1) Οποιοδήποτε πρόσωπο έχει υποχρέωση, δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ή και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, να υποβάλλει ή να γνωστοποιεί στη ΡΑΕΚ ή να δημοσιοποιεί ή να ανακοινώνει δημόσια οποιεσδήποτε πληροφορίες, στοιχεία, έγγραφα ή έντυπα, οφείλει να μεριμνά και να εξασφαλίζει την ορθότητα, την πληρότητα και την ακρίβειά τους.

(2) Η παροχή ψευδών ή παραπλανητικών ή ανακριβών πληροφοριών ή στοιχείων ή εγγράφων ή εντύπων ή η απόκρυψη ουσιώδους πληροφορίας από οποιαδήποτε γνωστοποίηση που υποβάλλεται στη ΡΑΕΚ ή εντός οποιασδήποτε άλλης διαδικασίας που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο ή και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, συνιστά, εκτός από παράβαση η οποία υπόκειται σε διοικητική κύρωση κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15, και ποινικό αδίκημα το οποίο τιμωρείται κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο (3).

(3) Πρόσωπο το οποίο παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του εδαφίου (1) είναι ένοχο αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις επτακόσιες χιλιάδες ευρώ (€700.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(4) Ποινική ευθύνη για το προβλεπόμενο στο παρόν άρθρο αδίκημα που διαπράττεται από νομικό πρόσωπο υπέχει, εκτός από το ίδιο το νομικό πρόσωπο, και οποιοδήποτε από τα μέλη των διοικητικών, διευθυντικών, εποπτικών ή ελεγκτικών του οργάνων που αποδεικνύεται ότι συναίνεσε ή συνέπραξε στη διάπραξη του αδικήματος.

(5) Πρόσωπα που, κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο (4), υπέχουν ποινική ευθύνη για τα τελούμενα από νομικό πρόσωπο αδικήματα, ευθύνονται αλληλεγγύως με το νομικό πρόσωπο ή/και κεχωρισμένως για κάθε ζημιά που γίνεται σε τρίτους ένεκα της πράξεως ή της παραλείψεως που στοιχειοθετεί το αδίκημα.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ - ΔΙΑΤΙΜΗΣΕΙΣ, ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ

Αρχές που διέπουν τις ρυθμιζόμενες διατιμήσεις, τα τέλη και τις χρεώσεις.

22.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού, όλες οι ρυθμιζόμενες διατιμήσεις και χρεώσεις για υπηρεσίες που προνοούνται από τον παρόντα Νόμο αντικατοπτρίζουν τα έξοδα παροχής των υπηρεσιών αυτών και δεν

οδηγούν σε δυσμενή διάκριση μεταξύ των αγοραστών των υπηρεσιών αυτών.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές που θέτει ο Υπουργός με απόφαση πολιτικής, να απαιτήσει από πρόσωπο στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαίρεση δυνάμει του παρόντος Νόμου να ορίσει τιμές που παρεκκλίνουν από τις αρχές που προνοούνται στο εδάφιο (1), με την προϋπόθεση ότι το πρόσωπο αυτό θα δύναται να ανακτά όλα τα έξοδα τα οποία υπέστη σύμφωνα με τον Νόμο αυτό και ότι οι διατιμήσεις δεν θα οδηγούν σε καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης των προσώπων που κατέχουν άδεια δυνάμει του άρθρου 28 ή γενική άδεια ή εξαίρεση από κατοχή άδειας δυνάμει του άρθρου 29.

(3) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει την κατάργηση εκείνων των κινήτρων στα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής που αποβαίνουν σε βάρος της συνολικής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης της παραγωγής, της μεταφοράς, της διανομής και του εφοδιασμού ηλεκτρικής ενέργειας ή εκείνων που ενδέχεται να παρεμποδίζουν τη συμμετοχή της απόκρισης της ζήτησης στις αγορές εξισορρόπησης και στην παροχή επικουρικών υπηρεσιών.

(4) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι παρέχονται κίνητρα στον ΔΣΜΚ και στον ΔΣΔ προκειμένου να βελτιώνουν την αποτελεσματικότητα του σχεδιασμού και της λειτουργίας των υποδομών.

(5) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια παρέχουν στους προμηθευτές τη δυνατότητα να βελτιώνουν τη συμμετοχή των καταναλωτών στην αποδοτικότητα του συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης της ζήτησης.

(6)(α) Οι οικιακοί πελάτες και οι μικρές επιχειρήσεις δεν επιβαρύνονται με οποιοδήποτε τέλος σχετιζόμενο με την αλλαγή προμηθευτή·

(β) οι προμηθευτές ή οι συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση μπορούν να επιβάλλουν στους πελάτες τέλη τερματισμού σύμβασης σε όσους πελάτες τερματίζουν οικειοθελώς συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σταθερής τιμής ορισμένου χρόνου πριν από την λήξη της σύμβασης, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω τέλη προβλέπονται από σύμβαση την οποία έχει συνάψει οικειοθελώς ο πελάτης και ότι τα εν λόγω τέλη ανακοινώνονται σαφώς στον πελάτη πριν από τη σύναψη της σύμβασης. Τα εν λόγω τέλη είναι αναλογικά και δεν υπερβαίνουν την άμεση οικονομική ζημία του προμηθευτή ή του συμμετέχοντος στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση λόγω του τερματισμού της σύμβασης από τον πελάτη, περιλαμβανομένου του κόστους τυχόν δεσμοποιημένων επενδύσεων ή υπηρεσιών οι οποίες ήδη παρέχονται στον πελάτη ως μέρος της σύμβασης. Το βάρος της απόδειξης της άμεσης οικονομικής ζημίας επιβαρύνει τον προμηθευτή ή τον συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση και το επιτρεπτό των τελών τερματισμού της σύμβασης παρακολουθείται από τη ΡΑΕΚ.

(7) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες:

- (α) δεν υποβάλλονται σε χρεώσεις που επιφέρουν διακρίσεις σε βάρος τους από τον προμηθευτή τους, βάσει του εάν έχουν σύμβαση με συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση·
- (β) δεν υποβάλλονται σε διακρίσεις ως προς το κόστος σε σχέση με το δικαίωμά τους να συνάπτουν σύμβαση σωρευτικής εκπροσώπησης ή να λαμβάνουν όλα τα συναφή στοιχεία για την απόκριση της ζήτησης ή στοιχεία για την παρεχόμενη και την πωλούμενη ηλεκτρική ενέργεια·
- (γ) λαμβάνουν δωρεάν τουλάχιστον μία φορά σε κάθε περίοδο χρέωσης, κατόπιν αιτήματος του πελάτη, τα συναφή στοιχεία για

την απόκριση ζήτησης ή στοιχεία για την παρεχόμενη και την πωλούμενη ηλεκτρική ενέργεια·

- (δ) λαμβάνουν δωρεάν όλους τους λογαριασμούς τους και τις πληροφορίες τιμολόγησης·
- (ε) δεν υποβάλλονται σε αδικαιολόγητες διακρίσεις σε σχέση με τη διαφορά χρέωσης που προκύπτει από διαφορετικές μεθόδους πληρωμής ή προπληρωμής που παρέχουν οι προμηθευτές. Τυχόν διαφορά στις χρεώσεις σε σχέση με τις μεθόδους πληρωμής ή μεθόδους προπληρωμής είναι αντικειμενική, χωρίς διακρίσεις και αναλογική και δεν υπερβαίνει τα άμεσα έξοδα που βαρύνουν τον δικαιούχο της πληρωμής για τη χρήση της συγκεκριμένης μεθόδου πληρωμής ή μεθόδου προπληρωμής σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366·
- (στ) δεν υποβάλλονται σε διακρίσεις ως προς το κόστος, την προσπάθεια και τον χρόνο αλλαγής προμηθευτή ή συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση.
- (ζ) δεν υποβάλλονται σε πρόσθετη χρέωση για την πρόσβαση στα δεδομένα τους ή για την υποβολή αιτήματος με σκοπό τα δεδομένα τους να καταστούν διαθέσιμα.

(8) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες που ενεργούν ως ενεργοί πελάτες:

- (α) δεν υποβάλλονται σε χρεώσεις και σε τέλη δικτύου που δεν αντανakλούν το κόστος·
- (β) καταβάλλουν τέλη δικτύου που αντικατοπτρίζουν το κόστος, είναι διαφανή και δεν εισάγουν διακρίσεις, με χωριστή πληροφόρηση για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο και την

ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο, σύμφωνα με το εδάφιο (9) του άρθρου 5 και το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή και ισορροπημένο στον επιμερισμό του συνολικού κόστους του συστήματος·

- (γ) όλοι οι πελάτες που υπόκεινται σε υφιστάμενα συστήματα κατά την ημερομηνία ισχύος του παρόντος Νόμου, έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ανά πάσα στιγμή νέο σύστημα το οποίο θα καταγράφει χωριστά την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο ως βάση για τον υπολογισμό των τελών δικτύου.

(9) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι ενεργοί πελάτες που έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας:

- (α) δεν υποβάλλονται σε καμία διπλή επιβάρυνση, συμπεριλαμβανομένων των τελών δικτύου, για την αποθηκευμένη ηλεκτρική ενέργεια που παραμένει εντός των εγκαταστάσεών τους και όταν παρέχουν υπηρεσίες ευελιξίας σε διαχειριστές συστημάτων·
- (β) δεν υποβάλλονται σε δυσανάλογα τέλη.

(10) Η ΡΑΕΚ, σε σχέση με τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών:

- (α) αξιολογεί την καταβολή δίκαιης αποζημίωσης προς τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ, κατά περίπτωση, για τη διευκόλυνση των μεταφορών ηλεκτρικής ενέργειας εντός των ενεργειακών κοινοτήτων για να διαπιστώσει ότι η καταβολή αυτή είναι δίκαιη·
- (β) διασφαλίζει ότι υπόκεινται σε τέλη δικτύου που είναι διαφανή, δεν επιφέρουν διακρίσεις και αντικατοπτρίζουν το κόστος, σύμφωνα

με το άρθρο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή και ισορροπημένο στον επιμερισμό του συνολικού κόστους του συστήματος:

Νοείται ότι σε περίπτωση που η ηλεκτρική ενέργεια επιμερίζεται, αυτό ισχύει με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων τελών δικτύου, τιμολογίων και εισφορών, σύμφωνα με διαφανή ανάλυση κόστους-οφέλους των κατανεμημένων ενεργειακών πόρων που έχει αναπτύξει η ΡΑΕΚ.

- (γ) όσον αφορά την κατανάλωση αυτοπαραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, καταβάλλουν τέλη δικτύου που αντικατοπτρίζουν το κόστος, είναι διαφανή και δεν εισάγουν διακρίσεις, με χωριστή πληροφόρηση για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο, σύμφωνα με το εδάφιο (9) του άρθρου 5 και το άρθρο 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, διασφαλίζοντας ότι συμβάλλουν με τρόπο επαρκή και ισορροπημένο στον επιμερισμό του συνολικού κόστους του συστήματος.
- (11) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες που συμμετέχουν στην απόκριση της ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης:
- (α) δεν επιβαρύνονται με πληρωμές από τους προμηθευτές τους λόγω σύναψης σύμβασης με ανεξάρτητους φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης·
 - (β) καταβάλλουν οι ίδιοι ή οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας που τους εκπροσωπούν χρηματική αποζημίωση σε συμμετέχοντες της αγοράς ή τα υπεύθυνα για την ισορροπία μέρη που επηρεάζονται άμεσα από την ενεργοποίηση της ζήτησης στην περίπτωση που τα οφέλη για όλους τους προμηθευτές, τους πελάτες και τα αντίστοιχα υπεύθυνα για την ισορροπία μέρη δεν υπερβαίνουν τις άμεσες δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκαν.

- (γ) η χρηματική αποζημίωση που αναφέρεται στην παράγραφο (β):
- (i) περιορίζεται αυστηρά στην κάλυψη των δαπανών για τους προμηθευτές των συμμετεχόντων πελατών ή του αντίστοιχου υπεύθυνου για την ισορροπία μέρους ως αποτέλεσμα της ενεργοποίησης της απόκρισης της ζήτησης,
 - (ii) υπολογίζεται με μέθοδο που αναπτύσσουν τα άμεσα επηρεαζόμενα μέρη και που λαμβάνει υπόψη τα οφέλη που προκαλούνται από τους ανεξάρτητους φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης σε άλλους συμμετέχοντες στην αγορά,
 - (iii) δεν αποτελεί φραγμό για την είσοδο στην αγορά συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση ή στην παροχή ευελιξίας,
 - (iv) εφαρμόζεται μόνον εφόσον εξασφαλιστεί η έγκριση της ΡΑΕΚ για τη μέθοδο υπολογισμού της.

(12) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, μεμονωμένα ή μέσω φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης:

- (α) δεν υπόκεινται σε μεροληπτικές ή δυσανάλογα επαχθείς επιβαρύνσεις και σε τέλη δικτύου που δεν αντανakλούν το κόστος σε σχέση με την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνουν από το δίκτυο ή διοχετεύουν σε αυτό·
- (β) δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε επιβάρυνση ή τέλος σε σχέση με την αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές που παραμένει στις εγκαταστάσεις τους εκτός από μία ή περισσότερες των ακόλουθων περιπτώσεων:

- (i) εάν η αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές λαμβάνει αποτελεσματική στήριξη, μόνο εφόσον δεν υπονομεύονται η οικονομική βιωσιμότητα του έργου και ο χαρακτήρας κινήτρου αυτής της στήριξης·
- (ii) από 1ης Δεκεμβρίου 2026, εάν το συνολικό μερίδιο των εγκαταστάσεων αυτοκατανάλωσης υπερβαίνει το 8% της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος ηλεκτρικής ενέργειας, και αν αποδειχθεί, μετά από ανάλυση κόστους οφέλους που διενεργεί η ΡΑΕΚ μέσω ανοικτής, διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας, ότι η παράγραφος (β) είτε προκαλεί σημαντικά δυσανάλογη επιβάρυνση στη μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα του ηλεκτρικού συστήματος ή δημιουργεί κίνητρο που υπερβαίνει το αντικειμενικά απαραίτητο για την επίτευξη οικονομικώς συμφέρουσας ανάπτυξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και ότι αυτή η επιβάρυνση ή το κίνητρο δεν είναι δυνατό να ελαχιστοποιηθεί μέσω άλλων εύλογων δράσεων·
- (iii) εάν η αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές παράγεται σε εγκαταστάσεις με δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής που υπερβαίνει τα 30kW:

Νοείται ότι όταν εφαρμόζονται χρεώσεις και τέλη στη βάση των σημείων (i) μέχρι (iii) πιο πάνω, αυτά επιβάλλονται αμερόληπτα και είναι αναλογικά·

- (γ) δικαιούνται να εγκαθιστούν και να λειτουργούν εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας σε συνδυασμό με εγκαταστάσεις που παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές για αυτοκατανάλωση, χωρίς να είναι υπόχρεοι σε οποιαδήποτε διπλή χρέωση, όπως τέλη δικτύου, για την αποθηκευμένη ηλεκτρική ενέργεια η οποία παραμένει στις εγκαταστάσεις τους·

(13)(α) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας υπόκεινται σε τέλη δικτύου που αντικατοπτρίζουν το κόστος, καθώς και σε τέλη, εισφορές και φόρους ώστε οι κοινότητες αυτές να συμβάλλουν με τρόπο επαρκή, δίκαιο και ισορροπημένο στον συνολικό επιμερισμό του κόστους του ηλεκτρικού συστήματος.

(β) Για τους σκοπούς της παραγράφου (α), η ΡΑΕΚ αναπτύσσει διαφανή ανάλυση κόστους οφέλους των κατανεμημένων πηγών ενέργειας.

Ρύθμιση
διατιμήσεων και
χρεώσεων.

23.-(1) Πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαίρεση δύναμει του παρόντος Νόμου και στην έκταση που το απαιτούν οι εν λόγω άδειες ή εξαιρέσεις, και τα οποία:

- (i) ασκούν δραστηριότητες που αφορούν το σύστημα μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού ή/και,
- (ii) ασκούν δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας ή αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον η ΡΑΕΚ αιτιολογημένα διαπιστώνει έλλειψη συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο πλαίσιο άσκησης του συνόλου ή συγκεκριμένων κατηγοριών αυτών των δραστηριοτήτων και κατέχουν δεσπόζουσα θέση ή/και λόγω μεγέθους και θέσης στην αγορά δυνατόν να επηρεάζουν την αγορά στο σύνολό της ή συγκεκριμένες κατηγορίες αυτών των δραστηριοτήτων ή/και,
- (iii) προσφέρουν υπηρεσίες παροχής πρόσβασης σε επιλέξιμα μέρη σε δεδομένα των τελικών πελατών,

διασφαλίζουν ότι οι διατιμήσεις ή/και χρεώσεις που εισπράττουν για τις υπηρεσίες που παρέχουν σύμφωνα με τους όρους της χορηγηθείσας άδειας ή της εξαίρεσης-:

- (α) έχουν καθοριστεί σύμφωνα με Κανονισμούς και τη σχετική με αυτούς προβλεπόμενη μεθοδολογία που καθορίζεται από τη

ΡΑΕΚ, η οποία αντικατοπτρίζει τα έξοδα, που συμπεριλαμβάνουν εύλογο κέρδος·

- (β) έχουν εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ·
- (γ) έχουν κοινοποιηθεί δημόσια σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ΡΑΕΚ·
- (δ) είναι εύλογες και δεόντως αιτιολογημένες·
- (ε) είναι σύμφωνες με τις πρόνοιες της παραγράφου 4 του άρθρου 66 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944.

(2) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για αναθεώρηση και έγκριση των διατιμήσεων και χρεώσεων καθορίζονται σε Κανονισμούς και στην σχετική με αυτούς προβλεπόμενη μεθοδολογία που καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ και ότι η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει:

- (α) χρονοδιάγραμμα για την εξέταση από τη ΡΑΕΚ αιτήσεων για έγκριση· και
- (β) τη δυνατότητα σε πελάτες και άλλα πρόσωπα να υποβάλουν τις απόψεις τους σχετικά με τις αιτήσεις αυτές.

(3) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαίρεση, δύνανται να ανακτήσουν όλα τα έξοδα που εύλογα ανακύπτουν από τη διεξαγωγή της δραστηριότητας που ασκούν στο πλαίσιο της άδειας ή της εξαίρεσης που τους παραχωρήθηκε δυνάμει του άρθρου 28 ή 29 αντίστοιχα, πάνω σε αποδοτική βάση, περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων των ακόλουθων:

- (α) το κόστος των καυσίμων, ημερομίσθιων και μισθών και άλλων λειτουργικών εξόδων και εξόδων συντήρησης·

- (β) την πρόβλεψη για κεφαλαιουχική απόσβεση·
- (γ) τη λογική απόδοση του χρησιμοποιηθέντος κεφαλαίου·
- (δ) τα έξοδα που προκύπτουν από τις Υποχρεώσεις Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας που επιβάλλονται στον κάτοχο άδειας σύμφωνα με τον Νόμο αυτό ή άλλους νόμους· και
- (ε) τα έξοδα που προκύπτουν από την παροχή επικουρικών υπηρεσιών.

(4) Όταν η ΡΑΕΚ αποφασίζει για το κατάλληλο επίπεδο των διατιμήσεων ή άλλων χρεώσεων, λαμβάνει υπόψη, επιπρόσθετα με όσα προνοούνται στα εδάφια (1), (2) και (3) πιο πάνω και τα ακόλουθα:

- (α) την προστασία των καταναλωτών ενάντια σε μονοπωλιακές τιμές· και
- (β) την ενθάρρυνση της αποδοτικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν τα πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια ή παραχωρηθεί εξαίρεση.

Τιμολόγηση και
πληροφορίες
τιμολόγησης.

24.-(1)(α) Η ΡΑΕΚ καθορίζει με απόφασή της τις απαιτήσεις του περιεχομένου των λογαριασμών και της παροχής πληροφοριών τιμολόγησης από τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας προς τους τελικούς καταναλωτές, ώστε οι λογαριασμοί και οι πληροφορίες τιμολόγησης να είναι ακριβείς, κατανοητοί, σαφείς, περιεκτικοί, φιλικοί για τον χρήστη και να παρουσιάζονται κατά τρόπο που διευκολύνει τη σύγκριση από τους τελικούς πελάτες.

- (β) Η απόφαση της ΡΑΕΚ που καθορίζεται στην παράγραφο (α):

- (i) περιέχει τις ελάχιστες απαιτήσεις τιμολόγησης και πληροφοριών τιμολόγησης με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 135, και
- (ii) περιέχει πληροφορίες σε σχέση με την αλλαγή του προϊόντος ή/και της τιμής του προϊόντος ή/και της έκπτωσης που παραχωρείται στην τιμή του προϊόντος ή του συνολικού τιμολογούμενου ποσού μαζί με την ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιείται η σχετική αλλαγή, νοουμένου ότι η σύμβαση μεταξύ της επιχείρησης ηλεκτρισμού και του τελικού πελάτη προβλέπει σχετικές πρόνοιες σε σχέση με την αλλαγή του προϊόντος ή/και της τιμής του ή/και της έκπτωσης που παραχωρείται στην τιμή του προϊόντος ή του συνολικού τιμολογούμενου ποσού.

(γ) Η ΠΑΕΚ ζητά τη γνώμη των οργανώσεων καταναλωτών όταν εξετάζει το ενδεχόμενο να επιφέρει αλλαγές στις απαιτήσεις περιεχομένου του λογαριασμού.

(2) Η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας που προέβη στην τιμολόγηση έχει υποχρέωση, εφόσον οι τελικοί πελάτες το ζητήσουν, να παρέχει σαφείς και κατανοητές εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο προέκυψε ο λογαριασμός τους, ιδίως στην περίπτωση που οι λογαριασμοί δεν βασίζονται στην πραγματική κατανάλωση.

(3) Οι εταιρείες ηλεκτρισμού που εκδίδουν λογαριασμούς ή πληροφορίες τιμολόγησης προσφέρουν στους τελικούς πελάτες την επιλογή να λαμβάνουν τους λογαριασμούς και τις πληροφορίες τιμολόγησης με ηλεκτρονικό τρόπο.

(4) Οι εταιρείες ηλεκτρισμού που εκδίδουν λογαριασμούς ή πληροφορίες τιμολόγησης προσφέρουν στους τελικούς πελάτες ευέλικτες ρυθμίσεις για τις πληρωμές των λογαριασμών.

ΜΕΡΟΣ IV - ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΓΙΑ ΝΕΕΣ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ
ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΝΑΝΤΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΗΤΗ.

Σύσταση και
λειτουργία της
Επιτροπής
Γνωμοδότησης.

25.-(1) Συστήνεται Επιτροπή Γνωμοδότησης, η οποία αποτελείται από εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους:

- (α) του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας,
- (β) του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος,
- (γ) του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, και
- (δ) του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

(2) Της Επιτροπής Γνωμοδότησης προεδρεύει ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο οποίος συγκαλεί τις συνεδρίες της Επιτροπής.

(3) Οι γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Γνωμοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 26, εκδίδονται με τη συμμετοχή όλων των μελών της Επιτροπής που αναφέρονται στο εδάφιο (1) και της ΡΑΕΚ.

(4) Για τις ανάγκες της κατάρτισης των γνωμοδοτήσεών της, η Επιτροπή Γνωμοδότησης δύναται να προσκαλεί εμπειρογνώμονες οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις, εφόσον τούτο κρίνεται χρήσιμο ή/και αναγκαίο.

(5) Χρέη Γραμματείας της Επιτροπής Γνωμοδότησης εκτελεί Λειτουργός του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας.

Διαδικασία έκδοσης γνωμοδότησης από την Επιτροπή Γνωμοδότησης.

26.-(1)(α) Η Επιτροπή Γνωμοδότησης εκδίδει οδηγό ο οποίος περιλαμβάνει τα στοιχεία και πληροφορίες που πρέπει να της υποβάλει ενδιαφερόμενος για έκδοση γνωμοδότησης για κατασκευή και λειτουργία εγκατάστασης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από καύσιμα ή αποθήκευσης ενέργειας ανάντη του μετρητή.

(β) Ο Υπουργός με γνωστοποίησή του δημοσιεύει τον οδηγό στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(γ) Ο οδηγός αναρτάται στην ιστοσελίδα των αρμοδίων αρχών.

(2) Ενδιαφερόμενος για εξασφάλιση άδειας για κατασκευή και λειτουργία εγκατάστασης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από καύσιμα ή αποθήκευση ενέργειας ανάντη του μετρητή, προτού υποβάλει αίτηση στις κατά νόμο αρμόδιες αρχές, περιλαμβανομένης και της ΡΑΕΚ, για κατασκευή και λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από καύσιμα ή αποθήκευση ενέργειας ανάντη του μετρητή, υποβάλλει στην Επιτροπή Γνωμοδότησης τα στοιχεία και πληροφορίες που καθορίζονται στον οδηγό.

(3)(α) Η Επιτροπή Γνωμοδότησης κοινοποιεί τα στοιχεία και πληροφορίες που υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος σύμφωνα με το εδάφιο (2) προς τη ΡΑΕΚ και ζητά τη γνωμοδότηση της ΡΑΕΚ σε σχέση με την χορήγηση άδειας από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 32.

(β) Η ΡΑΕΚ δύναται να ζητήσει απευθείας από τον ενδιαφερόμενο να υποβάλει επιπρόσθετα στοιχεία ή/και διευκρινήσεις και κοινοποιεί τη σχετική αλληλογραφία στην Επιτροπή Γνωμοδότησης.

(γ) Σε περίπτωση που δεν ληφθεί η γνωμοδότηση της ΡΑΕΚ εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία αποστολής σε αυτήν των

στοιχείων και πληροφοριών του εδαφίου (2) ή, σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ ζητήσει επιπρόσθετα στοιχεία ή/και διευκρινήσεις σύμφωνα με την παράγραφο (β), από την ημερομηνία αποστολής των επιπρόσθετων στοιχείων ή/και διευκρινήσεων από τον ενδιαφερόμενο προς τη ΡΑΕΚ, η Επιτροπή Γνωμοδότησης θεωρεί ότι η προκαταρκτική γνωμοδότηση της ΡΑΕΚ είναι θετική κατά την απόφασή της για έκδοση γνωμοδότησης σύμφωνα με το εδάφιο (4).

(4) Η Επιτροπή Γνωμοδότησης, εξετάζει τα στοιχεία και πληροφορίες που υποβάλλει ενδιαφερόμενος για εξασφάλιση των αδειών που απαιτούνται για κατασκευή και λειτουργία εγκατάστασης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από καύσιμα ή αποθήκευση ενέργειας ανάντη του μετρητή και εκδίδει σχετική γνωμοδότηση:

Νοείται ότι η Επιτροπή Γνωμοδότησης δύναται να ζητήσει από τον ενδιαφερόμενο για εξασφάλιση άδειας για κατασκευή και λειτουργία εγκατάστασης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από καύσιμα ή αποθήκευση ενέργειας ανάντη του μετρητή να υποβάλει επιπρόσθετα στοιχεία ή/και διευκρινήσεις τα οποία κοινοποιεί στην ΡΑΕΚ.

(5) Η γνωμοδότηση της Επιτροπής Γνωμοδότησης περιλαμβάνει πληροφορίες και καθοδήγηση στον ενδιαφερόμενο για εξασφάλιση άδειας για κατασκευή και λειτουργία εγκατάστασης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από καύσιμα ή αποθήκευση ενέργειας ανάντη του μετρητή, σε σχέση με οποιαδήποτε άδεια απαιτείται από την εθνική νομοθεσία:

Νοείται ότι η γνωμοδότηση της Επιτροπής Γνωμοδότησης είναι συμβουλευτικού χαρακτήρα και δεν δεσμεύει με οποιοδήποτε τρόπο τις αρμόδιες αρχές που εμπλέκονται στην αδειοδότηση του συγκεκριμένου σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από καύσιμα ή αποθήκευση ενέργειας ανάντη του μετρητή να χορηγήσουν άδεια.

Υποχρέωση
εξασφάλισης όλων

27.-(1) Ουδείς κατασκευάζει και λειτουργεί εγκατάσταση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ή/και εγκατάσταση αποθήκευσης ηλεκτρικής

των απαιτούμενων
αδειών για
κατασκευή και
λειτουργία
εγκατάστασης
παραγωγής
ηλεκτρικής
ενέργειας.

ενέργειας χωρίς να εξασφαλίσει άδεια από τη ΡΑΕΚ κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 28 και 29, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες άδειες, εγκρίσεις και γνωμοδοτήσεις οι οποίες απαιτούνται από οποιοδήποτε άλλο νόμο της Δημοκρατίας.

(2) Εξαιρουμένων των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 32 τα οποία λαμβάνει υπόψη της η ΡΑΕΚ, οι άλλες αρμόδιες αρχές, κατά τη διαδικασία αδειοδότησης για κατασκευή και λειτουργία εγκατάστασης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβάνουν υπόψη τους κριτήρια τα οποία σχετίζονται με:

- (i) την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας·
- (ii) την προστασία του περιβάλλοντος·
- (iii) τη χρήση γης και τη χωροθέτηση·
- (iv) τη χρήση δημόσιων εκτάσεων·
- (v) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στη μείωση των εκπομπών:

Νοείται ότι η κάθε αρμόδια αρχή λαμβάνει υπόψη της τα κριτήρια που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη άδεια ή έγκριση την οποία χορηγεί.

(3)(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από πρόταση του Υπουργού, διασφαλίζει ότι υπάρχουν απλουστευμένες και εξορθολογισμένες διαδικασίες χορήγησης αδειών για τη μικρή, αποκεντρωμένη ή/και την κατανομημένη παραγωγή, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη το περιορισμένο τους μέγεθος και τη δυνητική τους σπουδαιότητα.

(β) Ο Υπουργός δύναται να ορίζει κατευθυντήριες γραμμές για την ειδική διαδικασία χορήγησης αδειών της παραγράφου (α).

(γ) Η ΡΑΕΚ και άλλες καθ' ύλην αρμόδιες αρχές, εξετάζουν τις κατευθυντήριες γραμμές της παραγράφου (β) και δύνανται να συνιστούν τροποποιήσεις.

90 του 1972	(δ)(i) Όταν, σύμφωνα με τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο,
56 του 1982	θεσπίζονται ιδιαίτερες διαδικασίες χρήσης της γης που έχουν εφαρμογή σε
7 του 1990	μείζονος σημασίας νέα έργα υποδομών στη δυναμικότητα παραγωγής
28 του 1991	ενέργειας, στο πεδίο των διαδικασιών αυτών περιλαμβάνονται, όπου
91(I) του 1992	αρμόζει, η κατασκευή νέας δυναμικότητας παραγωγής·
55(I) του 1993	(ii) οι διαδικασίες της υποπαραγράφου (i) εφαρμόζονται με τρόπο
72(I) του 1998	που δεν εισάγονται διακρίσεις και στο κατάλληλο χρονικό πλαίσιο.
59(I) του 1999	
142(I) του 1999	
241(I) του 2002	
29(I) του 2005	
135(I) του 2006	
11(I) του 2007	
46(I) του 2011	
76(I) του 2011	
130(I) του 2011	
164(I) του 2011	
33(I) του 2012	
110(I) του 2012	
150(I) του 2012	
20(I) του 2013	
65(I) του 2013	
120(I) του 2014	
39(I) του 2015	
134(I) του 2015	
24(I) του 2016	
142(I) του 2018	
16(I) του 2019	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΡΑΕΚ.

Υποχρέωση
κατοχής άδειας της
ΡΑΕΚ.

28.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 27 και του άρθρου 29, απαγορεύεται η διεξαγωγή από οποιοδήποτε πρόσωπο των ακόλουθων δραστηριοτήτων, χωρίς την εξασφάλιση σχετικής άδειας από τη ΡΑΕΚ:

- (α) κατασκευής σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού ή της παραγωγής ηλεκτρισμού·
- (β) της προμήθειας ηλεκτρισμού σε τελικούς πελάτες·
- (γ) της προμήθειας ηλεκτρισμού σε πελάτες χονδρικής·
- (δ) της εκτέλεσης οποιασδήποτε από τις αρμοδιότητες του ΔΣΜΚ σύμφωνα με το άρθρο 62·
- (ε) της εκτέλεσης οποιασδήποτε από τις αρμοδιότητες του ΔΣΔ σύμφωνα με το άρθρο 49 ή του ΔΚΣΔ σύμφωνα με το άρθρο 58·
- (στ) της εκτέλεσης οποιασδήποτε από τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 38·
- (ζ) της εκτέλεσης οποιασδήποτε από τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής σύμφωνα με τα άρθρα 43 και 44·
- (η) της εκτέλεσης οποιωνδήποτε από τα καθήκοντα του Λειτουργού της Αγοράς·
- (θ) της εκτέλεσης οποιωνδήποτε από τα καθήκοντα του Υπεύθυνου Φορέα Εξισορρόπησης·
- (ι) της εκτέλεσης οποιωνδήποτε από τα καθήκοντα του Φορέα ή του Ανεξάρτητου Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης·
- (ια) της εκτέλεσης οποιωνδήποτε από τα καθήκοντα του Φορέα Συγκέντρωσης της Ζήτησης·
- (ιβ) της εκτέλεσης οποιωνδήποτε από τα καθήκοντα του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης·

- (ιγ) της εκτέλεσης οποιωνδήποτε από τα καθήκοντα του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης·
- (ιδ) της εγκατάστασης ή/και λειτουργίας εγκατάστασης αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν αποκλειστικά για ίδια χρήση·
- (ιε) της κατασκευής απευθείας γραμμής σύμφωνα με το άρθρο 103.

Χορήγηση Γενικής Άδειας και Ισχύς εξαιρέσεων που χορηγήθηκαν από τη ΡΑΕΚ.

29.-(1) Η ΡΑΕΚ χορηγεί γενική άδεια, το ρυθμιστικό πλαίσιο της οποίας καθορίζει με ρυθμιστική απόφασή της που εκδίδεται δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 9, για τις ακόλουθες δραστηριότητες:

- (α) παραγωγή ηλεκτρισμού από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρισμού που δεν είναι συνδεδεμένοι με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής·
- (β) παραγωγή ηλεκτρισμού από εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού μέγιστης ισχύος μέχρι 20kW·
- (γ) παραγωγή ηλεκτρισμού για ίδια χρήση από συστήματα ισχύος μέχρι 2MW·
- (δ) παραγωγή ηλεκτρισμού από σταθμούς παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ισχύος μέχρι 8MW·
- (ε) παραγωγή ηλεκτρισμού από μονάδες συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας υψηλής απόδοσης μικρής κλίμακας σύμφωνα με τον ορισμό που δίδεται στον περί της Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Νόμο· και

- (στ) οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα που κατά την κρίση του Υπουργού ή της ΡΑΕΚ, μετά από μεταξύ τους διαβούλευση, είναι δόκιμο να θεσπίζονται τέτοιες διαδικασίες:

Νοείται ότι η ΡΑΕΚ δύναται να καθορίζει διαφορετικές γενικές άδειες για κάθε μια από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στις παραγράφους (α), (β), (γ), (δ), (ε) και (στ) του παρόντος εδαφίου.

(2) Η γενική άδεια δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ και περιλαμβάνει:

- (α) όρους και προϋποθέσεις·
- (β) τέλη κοινοποίησης·
- (γ) ετήσια τέλη· και
- (δ) έντυπο κοινοποίησης.

(3)(α) Νοουμένου ότι τηρούνται οι πρόνοιες των παραγράφων (β) και (γ) και πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις του εδαφίου (2), ενδιαφερόμενο πρόσωπο δύναται να ασκήσει τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο εδάφιο (1), μόνο κατόπιν υποβολής του απαιτούμενου εντύπου κοινοποίησης στη ΡΑΕΚ.

(β) Η ΡΑΕΚ, εντός ενός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής του εντύπου κοινοποίησης της παραγράφου (α), αξιολογεί την κοινοποίηση και σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι αυτή δεν πληροί τους όρους και προϋποθέσεις της κατηγορίας της γενικής άδειας για την οποία υποβλήθηκε το σχετικό έντυπο κοινοποίησης, ζητά εγγράφως από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να προβεί σε κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες ή/και να υποβάλει πρόσθετες πληροφορίες.

(γ) Η ημερομηνία έναρξης της ισχύος της γενικής άδειας στην κατηγορία για την οποία υποβλήθηκε το σχετικό έντυπο κοινοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο (α) είναι ένας μήνας μετά από την ημερομηνία παραλαβής του εντύπου κοινοποίησης από τη ΡΑΕΚ και η ΡΑΕΚ δεν έχει ενεργήσει κατά τρόπο που προβλέπεται στην παράγραφο (β). Στην περίπτωση που η ΡΑΕΚ ζητά από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο να προβεί σε κατάλληλες διορθωτικές ενέργειες ή/και να υποβάλει πρόσθετες πληροφορίες στη βάση των διατάξεων της παραγράφου (β), η ημερομηνία έναρξης της ισχύος της γενικής άδειας είναι αυτή που κατά την κρίση της ΡΑΕΚ λήφθηκαν επαρκείς και ικανοποιητικές διορθωτικές ενέργειες ή/και υποβλήθηκαν επαρκείς και ικανοποιητικές πρόσθετες πληροφορίες από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

(4) Εξαίρεση από άδεια, η οποία έχει χορηγηθεί από τη ΡΑΕΚ πριν από την θέση σε ισχύ του παρόντος Νόμου δεν επηρεάζεται και συνεχίζει να ισχύει για όση χρονική περίοδο καθορίζεται στην εξαίρεση:

Νοείται ότι η ΡΑΕΚ, κατόπιν αιτήματος, δύναται να παρατείνει τη διάρκεια ισχύος εξαίρεσης από άδεια.

(5) Η χορηγία γενικής άδειας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της άδειας από την ανάγκη εξασφάλισης οποιωνδήποτε άλλων αδειών και εγκρίσεων οι οποίες απαιτούνται από οποιοδήποτε άλλο νόμο της Δημοκρατίας.

Όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί αδειών της ΡΑΕΚ.

30.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 32 και Κανονισμών που δυνατό να εκδοθούν σύμφωνα με την παράγραφο (γ) του εδαφίου (2) του άρθρου 141, άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 28 και το άρθρο 29, δύναται να περιέχει τέτοιους όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς, όπως η ΡΑΕΚ ήθελε κρίνει, κάτω από τις περιστάσεις, ως αναγκαίους:

Νοείται ότι, οι πιο πάνω όροι, προϋποθέσεις και περιορισμοί δεν δύνανται να δημιουργούν ή να επιτρέπουν δυσμενή διάκριση ανάμεσα στους κατόχους αδειών.

(2) Οποιαδήποτε άδεια χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο αυτό περιέχει όρους που καθορίζουν ότι:

- (α) η άδεια υπόκειται σε τροποποίηση για σκοπούς συμμόρφωσης με οποιαδήποτε τροποποίηση ή αναθεώρηση της νομοθεσίας,
- (β) ο κάτοχος άδειας πληρώνει τέτοιο τέλος όπως ήθελε καθοριστεί σε σχετικούς Κανονισμούς για τα τέλη αδειών, και
- (γ) ο κάτοχος άδειας τηρεί ξεχωριστούς λογαριασμούς για καθεμιά από τις δραστηριότητες για τις οποίες απαιτείται η κατοχή άδειας δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 28.

Αιτήσεις για χορήγηση αδειών από τη ΡΑΕΚ.

31.-(1) Οποιαδήποτε αίτηση ή υποβολή εντύπου κοινοποίησης για χορήγηση άδειας σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29 αντίστοιχα, υποβάλλεται στη ΡΑΕΚ σε τύπο που ήθελε καθοριστεί από σχετικούς, για την έκδοση αδειών, Κανονισμούς μαζί με τις πληροφορίες και τα τέλη που οι Κανονισμοί δυνατό να προβλέπουν.

(2) Πρόσωπο δύναται να υποβάλει αίτηση ή έντυπο κοινοποίησης για εξασφάλιση άδειας κατά τα διαλαμβανόμενα στα άρθρα 28 και 29 αντίστοιχα μόνο εφόσον:

- (α) είναι φυσικό πρόσωπο, είναι πολίτης κράτους μέλους και διαμένει σε κράτος μέλος,
- (β) είναι νομικό πρόσωπο, είναι εγκατεστημένο σε κράτος μέλος, και σε περίπτωση εταιρείας έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους και έχει την καταστατική της έδρα, την κεντρική διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή της εντός της Ένωσης.

Εξέταση αιτήσεων
και χορήγηση
αδειών της ΡΑΕΚ.

32.-(1) Κατά την έκδοση απόφασης χορήγησης άδειας, η ΡΑΕΚ ακολουθεί διαδικασία βασιζόμενη σε αντικειμενικά, διαφανή και χωρίς διακρίσεις κριτήρια, όπως καθορίζονται σε σχετικούς για την έκδοση αδειών Κανονισμούς βάσει του άρθρου 141.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), κατά την έκδοση απόφασης της ΡΑΕΚ για τη χορήγηση άδειας για την κατασκευή εγκαταστάσεων παραγωγής, η ΡΑΕΚ λαμβάνει υπόψη της κριτήρια τα οποία σχετίζονται με:

- (α) την ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρισμού, των εγκαταστάσεων και του σχετικού εξοπλισμού·
- (β) την ενεργειακή απόδοση·
- (γ) τη φύση της πρωτογενούς πηγής ενέργειας που θα χρησιμοποιηθεί από την εγκατάσταση παραγωγής ηλεκτρισμού·
- (δ) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αιτούντος, όπως τεχνικές, οικονομικές και χρηματοδοτικές δυνατότητες·
- (ε) τη συμμόρφωση προς τα μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 114·
- (στ) τη συνεισφορά της δυναμικότητας παραγωγής στην επίτευξη του συνολικού στόχου της Ένωσης για το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως το 2030 όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001·
- (ζ) την αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων για την οικοδόμηση νέας δυναμικότητας παραγωγής, όπως οι λύσεις απόκρισης ζήτησης και η αποθήκευση ενέργειας·

- (η) τα αποτελέσματα των περιεκτικών αξιολογήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 14Γ του περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου·
- (θ) τις απαιτήσεις για διεξαγωγή ανάλυσης κόστους-οφέλους καθώς και τα αποτελέσματα αυτής όπως απαιτείται στο άρθρο 14Α του περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου:

Νοείται ότι, σε σχέση με την εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων (η) και (θ), η ΡΑΕΚ δύναται να παρέχει σχετικές εξαιρέσεις εάν συντρέχουν επιτακτικοί νομικοί, ιδιοκτησιακοί ή οικονομικοί λόγοι και ενημερώνει τον Υπουργό. Η ΡΑΕΚ υποβάλλει στην Επιτροπή την αιτιολογημένη απόφασή της, εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της λήψης της απόφασής της:

Νοείται περαιτέρω ότι οι παράγραφοι (η) και (θ) εφαρμόζονται σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με την επιφύλαξη των διατάξεων του περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμου..

184(Ι) του 2013
131(Ι) του 2016.

(3) Η ΡΑΕΚ δημοσιοποιεί τις διαδικασίες χορήγησης αδειών και τα σχετικά κριτήρια.

Απόρριψη αίτησης
για χορήγηση
άδειας από τη
ΡΑΕΚ.

33.-(1) Στην περίπτωση που η ΡΑΕΚ απορρίπτει οποιαδήποτε αίτηση για χορήγηση άδειας, ειδοποιεί γραπτώς τον αιτητή για τους λόγους της απόρριψης, οι οποίοι πρέπει να είναι αντικειμενικοί, ακριβοδίκαιοι, βάσιμοι και τεκμηριωμένοι.

(2) Κάθε πρόσωπο του οποίου η αίτηση έχει απορριφθεί σύμφωνα με το εδάφιο (1), δικαιούται να προσφύγει στο Διοικητικό Δικαστήριο σύμφωνα με

τις διατάξεις του άρθρου 146 του Συντάγματος και με το άρθρο 20 του περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμου.

Τροποποίηση,
αναστολή,
ανάκληση,
τερματισμός,
μεταβίβαση και
παράταση αδειών
της ΡΑΕΚ.

34. Άδεια της ΡΑΕΚ που χορηγείται σύμφωνα με το Νόμο υπόκειται σε τροποποίηση, αναστολή, ανάκληση, τερματισμό, μεταβίβαση ή παράταση σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται σε σχετικούς για την έκδοση αδειών Κανονισμούς που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ.

Τήρηση Μητρώου
Αδειών.

35.-(1) Η ΡΑΕΚ τηρεί Μητρώο όλων των αδειών που εκδίδονται σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29 του Νόμου αυτού. Ο τρόπος τήρησης του Μητρώου καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ.

(2) Το περιεχόμενο του Μητρώου είναι διαθέσιμο για επιθεώρηση σε εργάσιμες ώρες.

(3) Οποιοδήποτε πρόσωπο δύναται, με την πληρωμή τέλους το οποίο καθορίζεται με Κανονισμούς, να απαιτήσει από τη ΡΑΕΚ να του παρασχεθεί αντίγραφο αποσπάσματος του Μητρώου, κατάλληλα πιστοποιημένο από τη ΡΑΕΚ ως πιστό αντίγραφο ή απόσπασμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ

Αξιολόγηση
επάρκειας πόρων
της εσωτερικής
αγοράς ηλεκτρισμού
και λήψη μέτρων για
διασφάλιση της
επάρκειας.

36.-(1) Η ΡΑΕΚ διενεργεί σε συστηματική βάση αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού και λαμβάνει έγκαιρα μέτρα για διασφάλιση της επάρκειας μέσω, μεταξύ άλλων:

(α) της αυτοπαραγωγής,

- (β) της αποθήκευσης ενέργειας,
- (γ) της απόκρισης ζήτησης και της ενεργειακής απόδοσης,
- (δ) της εξάλειψης κάθε εντοπισμένης ρυθμιστικής στρέβλωσης,
- (ε) μιας οικονομικά αποδοτικής και αγορακεντρικής προμήθειας υπηρεσιών εξισορρόπησης και επικουρικών υπηρεσιών.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), σε περίπτωση που η αξιολόγηση της επάρκειας των πόρων καταδείξει ότι η υπάρχουσα εγκατεστημένη ισχύς παραγωγής ηλεκτρισμού δεν θα είναι επαρκής για τη διασφάλιση ικανοποιητικής παροχής ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία και αυτό καθιστά αναγκαία τη λήψη μέτρων που σχετίζονται με μηχανισμούς ισχύος, η ΡΑΕΚ ενημερώνει τον Υπουργό.

(3) Ο Υπουργός, αφού ενημερωθεί από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το εδάφιο (2) και μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ και τον ΔΣΜΚ, εκδίδει Διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με το οποίο καθορίζει τη διαδικασία υποβολής προσφορών, την αναγκαία παραγωγή, τον τρόπο και τους όρους διάθεσης της παραγωγής αυτής και η ΡΑΕΚ επιλαμβάνεται της διαδικασίας για την εξασφάλιση της απαιτούμενης νέας παραγωγής.

(4) Η ΡΑΕΚ καθορίζει με απόφασή της που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, το ταχύτερο δυνατό μετά τη δημοσίευση του Διατάγματος που αναφέρεται στο εδάφιο (3), τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που πρέπει να ικανοποιούν οι αιτητές για τη διαδικασία υποβολής προσφορών.

(5) Η ΡΑΕΚ καλεί την υποβολή προσφορών για την αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος παραγωγής ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία σύμφωνα

με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο Διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με το εδάφιο (3):

Νοείται ότι το Διάταγμα δυνάμει του εδαφίου (3), η απόφαση της ΡΑΕΚ δυνάμει του εδαφίου (4) και η διαδικασία υποβολής προσφορών δυνάμει του εδαφίου (5), συνάδουν με τις γενικές αρχές για τους μηχανισμούς ισχύος που αναφέρονται στο άρθρο 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

ΜΕΡΟΣ V - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Γενικές
υποχρεώσεις του
Ιδιοκτήτη
Συστήματος
Μεταφοράς.

37. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς υποχρεούται να κατασκευάζει και να διατηρεί ένα αποδοτικό, συντονισμένο, ασφαλές, ακίνδυνο, αξιόπιστο και οικονομικό σύστημα μεταφοράς, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς και το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, επιδεικνύοντας την πρέπουσα προσοχή για τη φροντίδα και προστασία του περιβάλλοντος.

Αρμοδιότητες
του Ιδιοκτήτη
Συστήματος
Μεταφοράς.

38. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς:

- (α) εκτελεί εργασίες συντήρησης και κατασκευής σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς και τους όρους του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς καθώς και εργασίες σχεδιασμού και ανάπτυξης όπως ανατίθενται στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς από το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς·
- (β) υλοποιεί οποιεσδήποτε άλλες εργασίες απαιτούνται σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς και συμμορφώνεται με οποιαδήποτε άλλη απαίτηση που

σχετίζεται με αυτό σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο επιδεικνύοντας την αναγκαία προσοχή και φροντίδα για την προστασία του περιβάλλοντος·

- (γ) ενημερώνει τον ΔΣΜΚ και τη ΡΑΕΚ, μέσα σε χρονική περίοδο που καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ, για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς.

Περιορισμός
διάθεσης
περιουσιακών
στοιχείων του
συστήματος
μεταφοράς.

39. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 3 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου (Κεφ.171), ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς δεν εκποιεί ή θέτει εκτός λειτουργίας οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο που αποτελεί μέρος του συστήματος μεταφοράς και ούτε προβαίνει σε οποιαδήποτε υποθήκευση του συστήματος μεταφοράς χωρίς την προγενέστερη γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ.

Υποχρέωση
του Ιδιοκτήτη
Συστήματος
Μεταφοράς να μην
προβαίνει
σε διακρίσεις.

40. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, δεν επιτρέπεται να λειτουργεί με τρόπο που να δημιουργεί δυσμενή διάκριση μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων ή μεταξύ χρηστών του συστήματος ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος και ιδιαίτερα δεν επιτρέπεται να λειτουργεί με τρόπο που να δημιουργεί δυσμενή διάκριση προς όφελος θυγατρικών του εταιρειών ή επιχειρήσεων συνδεδεμένων με αυτόν ή κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει.

Έγκριση για χρήση
του συστήματος
μεταφοράς για
σκοπούς που
δεν σχετίζονται
με την ηλεκτρική
ενέργεια.

41.-(1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 28 και τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 12 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου (Κεφ.171), καθόσον αφορά την έκδοση άδειας, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς δύναται, αφού λάβει την γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ και οποιαδήποτε άλλη άδεια, εξουσιοδότηση ή έγκριση που δυνατόν να απαιτείται δυνάμει οποιουδήποτε άλλου ισχύοντα Νόμου στη Δημοκρατία, να χρησιμοποιήσει το σύστημα μεταφοράς για σκοπούς που δεν σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 12 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου (Κεφ.171), η ΡΑΕΚ, μετά από διαβουλεύσεις με τον ΔΣΜΚ, εγκρίνει τη χρήση του συστήματος μεταφοράς για άλλες μη σχετικές με την ηλεκτρική ενέργεια δραστηριότητες, που προτείνονται από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, υπό την προϋπόθεση ότι η ΡΑΕΚ ικανοποιείται ότι η διεξαγωγή της δραστηριότητας αυτής δεν συγκρούεται προς, ή δεν περιορίζει:

- (α) την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με την άδειά του ως Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, ή
- (β) την εκτέλεση από τον ΔΣΜΚ των υποχρεώσεων του σύμφωνα με την άδειά του ως ΔΣΜΚ.

Επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

42. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς εισπράττει έσοδα που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με την άδειά του. Τα έσοδα αυτά προέρχονται από διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 23 και το άρθρο 101.

Γενικές υποχρεώσεις Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.

43. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής υποχρεούται να κατασκευάζει και να διατηρεί ένα αποδοτικό, συντονισμένο, ασφαλές, ακίνδυνο, αξιόπιστο και οικονομικά βιώσιμο σύστημα διανομής, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος διανομής επιδεικνύοντας την πρέπουσα προσοχή για τη φροντίδα και προστασία του περιβάλλοντος.

Αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.

44. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής:

- (α) εκτελεί εργασίες συντήρησης και κατασκευής σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος διανομής καθώς και εργασίες σχεδιασμού και ανάπτυξης,

- (β) υλοποιεί οποιεσδήποτε άλλες εργασίες απαιτούνται σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος διανομής και συμμορφώνεται με οποιαδήποτε άλλη απαίτηση σχετίζεται με αυτό σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο επιδεικνύοντας την αναγκαία προσοχή και φροντίδα για την προστασία του περιβάλλοντος,
- (γ) ενημερώνει τον ΔΣΔ και τη ΡΑΕΚ, μέσα σε χρονική περίοδο που καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ, για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος διανομής.

Περιορισμός
διάθεσης
περιουσιακών
στοιχείων του
Ιδιοκτήτη
Συστήματος
Διανομής.

45. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 3 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου (ΚΕΦ.171), ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής δεν εκποιεί ή θέτει εκτός λειτουργίας οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο που αποτελεί μέρος του συστήματος διανομής και ούτε προβαίνει σε οποιαδήποτε υποθήκευση του συστήματος διανομής χωρίς την προγενέστερη γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ.

Έγκριση για χρήση
του συστήματος
διανομής για
σκοπούς που δεν
σχετίζονται με την
ηλεκτρική
ενέργεια.

46. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 28 σε σχέση με την έκδοση άδειας, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής δύναται να υποβάλει αίτημα για λήψη γραπτής έγκρισης του Υπουργού σύμφωνα με το άρθρο 12 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου (ΚΕΦ.171) και τη γραπτή έγκριση της ΡΑΕΚ, να χρησιμοποιήσει το σύστημα διανομής για σκοπούς που δε σχετίζονται με την ηλεκτρική ενέργεια, υπό την προϋπόθεση ότι η διεξαγωγή της δραστηριότητας αυτής, δεν συγκρούεται ή δεν περιορίζει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής που απορρέουν από την άδειά του:

Νοείται ότι ο επιμερισμός των εξόδων και των εσόδων από τη διεξαγωγή της δραστηριότητας που έτυχε έγκριση δυνάμει του παρόντος άρθρου αποφασίζεται από τη ΡΑΕΚ.

Επιτρεπόμενα έσοδα του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.

47. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής εισπράττει έσοδα, που χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση των υποχρεώσεών του σύμφωνα με την άδειά του. Τα έσοδα αυτά προέρχονται από διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 23 και το άρθρο 101.

Υποχρέωση του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής να μην προβαίνει σε διακρίσεις.

48. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, δεν επιτρέπεται να λειτουργεί με τρόπο που να δημιουργεί δυσμενή διάκριση μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων ή μεταξύ χρηστών του συστήματος ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος και ιδιαίτερα δεν επιτρέπεται να λειτουργεί με τρόπο που να δημιουργεί δυσμενή διάκριση προς όφελος θυγατρικών του εταιρειών ή επιχειρήσεων συνδεδεμένων με αυτόν ή κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει.

**ΜΕΡΟΣ VI - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΚΛΕΙΣΤΩΝ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΜΗΣ**

Αρμοδιότητες του ΔΣΔ.

49. Ο ΔΣΔ:

- (α) λειτουργεί ένα ασφαλές, αξιόπιστο, οικονομικό και αποδοτικό σύστημα διανομής,
- (β) συνάπτει πρωτόκολλα με τον ΔΣΜΚ προάγοντας τη βελτίωση της λειτουργίας συντονισμένου συστήματος μεταφοράς και διανομής σε τέτοιο τύπο, μορφή και περιεχόμενο που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ,
- (γ) χρεώνει για τη χρήση και τη σύνδεση με το σύστημα διανομής σύμφωνα με τις διατιμήσεις και τις χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 23 και το άρθρο 101,

- (δ) παρέχει όρους και συνάπτει συμφωνίες σύνδεσης ή πρωτόκολλα με επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας οι οποίες επιδιώκουν να χρησιμοποιήσουν ή να συνδεθούν με το σύστημα διανομής, και
- (ε) ετοιμάζει πρόγραμμα ανάπτυξης διανομής σύμφωνα με την παράγραφο (α) του εδαφίου (3) του άρθρου 52.

Γενικές
υποχρεώσεις
του ΔΣΔ.

50.-(1) Ο ΔΣΔ διασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη ικανότητα του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, θέτοντας σε λειτουργία, λειτουργώντας, συντηρώντας και αναπτύσσοντας, υπό οικονομικούς όρους, ένα ασφαλές, αξιόπιστο και αποδοτικό σύστημα διανομής, λαμβάνοντας τη δέουσα μέριμνα για το περιβάλλον και την ενεργειακή απόδοση.

(2) Ο ΔΣΔ αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ χρηστών ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος και ιδίως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(3) Ο ΔΣΔ παρέχει στους χρήστες του συστήματος τις πληροφορίες που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του.

(4) Ο ΔΣΔ, κατά την κατανομή φορτίου σε εγκαταστάσεις παραγωγής και σε εγκαταστάσεις απόκρισης της ζήτησης, υποχρεούται να δίδει προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή που χρησιμοποιούν συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(5) Ο ΔΣΔ ενεργεί ως ουδέτερος φορέας διευκόλυνσης της αγοράς όσον αφορά την προμήθεια της ενέργειας που χρησιμοποιεί για να καλύπτει τις απώλειες ενέργειας στο σύστημα διανομής, με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, όταν ασκεί τα καθήκοντα αυτά.

(6) Όταν ο ΔΣΔ είναι υπεύθυνος για την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής, οι κανόνες που θεσπίζει για τον σκοπό αυτό είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι και καταρτίζονται σε συντονισμό με τον ΔΣΜΚ και άλλους σχετικούς συμμετέχοντες στην αγορά. Οι όροι και οι προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, κατά περίπτωση, για την παροχή τέτοιων προϊόντων και υπηρεσιών από τον ΔΣΔ, καθορίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (7) του άρθρου 5 κατά τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.

(7)(α) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που περιγράφονται στο εδάφιο (6), ο ΔΣΔ προμηθεύεται τις επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα που είναι αναγκαίες για το σύστημα διανομής, σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες. Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου.

(β) Η ΡΑΕΚ δύναται, μέσω απόφασής της, να χορηγήσει παρέκκλιση προς τον ΔΣΔ από την υποχρέωση εφαρμογής της παραγράφου (α), εάν εκτιμήσει ότι η βασιζόμενη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική.

(8) Η προμήθεια των προϊόντων και υπηρεσιών που αναφέρονται στο εδάφιο (6), διασφαλίζει την αποτελεσματική συμμετοχή όλων των ειδικευμένων συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση. Η ΡΑΕΚ και ο ΔΣΔ, σε στενή συνεργασία με όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά, συμπεριλαμβανομένου του ΔΣΜΚ, καθορίζουν τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες αγορές βάσει των

τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των ικανοτήτων όλων των συμμετεχόντων στην αγορά:

Νοείται ότι οι τεχνικές απαιτήσεις τυγχάνουν της έγκρισης της ΡΑΕΚ.

(9) Ο ΔΣΔ συνεργάζεται με τον ΔΣΜΚ για την αποτελεσματική συμμετοχή των συμμετεχόντων στην αγορά που συνδέονται με το σύστημα μεταφοράς και το σύστημα διανομής, στις αγορές λιανικής, χονδρικής και εξισορρόπησης. Η παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης από πόρους που βρίσκονται στο σύστημα διανομής συμφωνείται με τον ΔΣΜΚ, σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(10) Εξαιρουμένης οποιασδήποτε έγκρισης έχει χορηγηθεί στον ΔΣΔ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί δίκτυα διαφορετικά από τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (3) του άρθρου 12 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου (ΚΕΦ.171), ο Υπουργός δύναται να επιτρέπει στον ΔΣΔ να ασκεί δραστηριότητες άλλες από εκείνες που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943, εφόσον:

- (α) οι δραστηριότητες αυτές είναι αναγκαίες ώστε ο ΔΣΔ να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του δυνάμει του παρόντος Νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, και
- (β) η ΡΑΕΚ έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα μιας τέτοιας παρέκκλισης.

(11) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 140 ή οποιασδήποτε άλλης νόμιμης υποχρέωσης κοινοποίησης πληροφοριών, ο ΔΣΔ διαφυλάσσει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών οι οποίες περιέρχονται εις γνώσιν του κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και αποτρέπει τη με μεροληπτικό τρόπο κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις δικές του δραστηριότητες και ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα.

Διαδικασίες απλής κοινοποίησης για τις συνδέσεις με το δίκτυο διανομής.

51.-(1)(α) Με την επιφύλαξη των προνοιών των άρθρων 100 και 101, εγκαταστάσεις ή συγκεντρωτικές μονάδες παραγωγής αυτοκαταναλωτών ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και έργα επίδειξης ανανεώσιμης ενέργειας με δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής ίση ή μικρότερη από 10.8kW, ή ισοδύναμη για συνδέσεις εκτός των τριφασικών, συνδέονται στο δίκτυο έπειτα από απλή κοινοποίηση στον ΔΣΔ σύμφωνα με διαδικασία που καθορίζεται σε Κανονισμούς δυνάμει του άρθρου 141.

(β) Η διαδικασία της παραγράφου (α) επεκτείνεται και σε εγκαταστάσεις ή συγκεντρωτικές μονάδες παραγωγής με δυναμικότητα ηλεκτροπαραγωγής μεγαλύτερη από 10.8kW και έως 50kW, εφόσον διατηρούνται η σταθερότητα, η αξιοπιστία και η ασφάλεια του δικτύου.

(2) Ο ΔΣΔ μπορεί εντός ενός μηνός από την ημερομηνία απλής κοινοποίησης του εδαφίου (1), να απορρίψει την αιτούμενη σύνδεση στο δίκτυο ή να προτείνει εναλλακτικό σημείο σύνδεσης δικτύου για αιτιολογημένους λόγους ασφαλείας ή τεχνικής ασυμβατότητας των στοιχείων του συστήματος.

(3) Σε περίπτωση θετικής απόφασης από τον ΔΣΔ ή αν δε ληφθεί απόφαση από τον ΔΣΔ εντός ενός μηνός από την απλή κοινοποίηση του εδαφίου (1), η εγκατάσταση ή η συγκεντρωτική μονάδα παραγωγής μπορούν να συνδεθούν.

Κίνητρα για τη χρήση ευελιξίας σε δίκτυα διανομής.

52.-(1)(α) Η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφασή της καθορίζει το ρυθμιστικό πλαίσιο που επιτρέπει και παρέχει κίνητρα στον ΔΣΔ να προμηθεύεται υπηρεσίες ευελιξίας, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης της συμφόρησης, προκειμένου για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά τη λειτουργία και την ανάπτυξη του συστήματος διανομής. Ειδικότερα, το ρυθμιστικό πλαίσιο διασφαλίζει ότι ο ΔΣΔ μπορεί να προμηθεύεται υπηρεσίες από πηγές, όπως η κατανομημένη παραγωγή, η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να εξετάζει τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με

οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και τα οποία ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής.

(β) Ο ΔΣΔ προμηθεύεται αυτές τις υπηρεσίες σύμφωνα με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, εκτός εάν η ΡΑΕΚ έχει διαπιστώσει ότι η προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών δεν είναι οικονομικά αποδοτική ή όπου η εν λόγω προμήθεια οδηγεί σε σοβαρές στρεβλώσεις της αγοράς ή σε μεγαλύτερες συμφορήσεις.

(2)(α) Ο ΔΣΔ ετοιμάζει μέσα σε πλαίσιο διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας που περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τον ΔΣΜΚ και υποβάλλει στη ΡΑΕΚ, για έγκριση, τις προδιαγραφές για τις παρεχόμενες υπηρεσίες ευελιξίας και, κατά περίπτωση, τυποποιημένα προϊόντα της αγοράς για τις εν λόγω υπηρεσίες τουλάχιστον σε εθνικό επίπεδο. Οι προδιαγραφές διασφαλίζουν την αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

(β) Ο ΔΣΔ και ο ΔΣΜΚ ανταλλάζουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζονται, με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς.

(γ) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι ο ΔΣΔ αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των εν λόγω υπηρεσιών, ώστε να ανακτά τουλάχιστον τα αντίστοιχα εύλογα έξοδα, μεταξύ άλλων, τις απαραίτητες δαπάνες τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και τα έξοδα υποδομής.

(3)(α) Ο ΔΣΔ ετοιμάζει ένα διαφανές δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής το οποίο υποβάλλει στη ΡΑΕΚ ανά διετία και δημοσιεύει τουλάχιστον ανά διετία. Το πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής παρέχει διαφάνεια όσον αφορά τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υπηρεσίες ευελιξίας που είναι αναγκαίες και περιλαμβάνει τις προβλεπόμενες επενδύσεις για τα επόμενα δέκα έτη, με ιδιαίτερη έμφαση στις βασικές υποδομές διανομής που απαιτούνται για τη σύνδεση νέας δυναμικότητας παραγωγής με νέα φορτία, όπως είναι τα σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα. Το πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής περιλαμβάνει επίσης την αξιοποίηση της απόκρισης ζήτησης, της ενεργειακής απόδοσης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πηγών, τις οποίες ο ΔΣΔ χρησιμοποιεί ως εναλλακτική λύση έναντι της επέκτασης του συστήματος.

(β) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής συνάδει με τους στόχους, επιδιώξεις, πολιτικές και μέτρα που καθορίζονται εντός του ΕΣΕΚ που εκπονείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 και εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

(4) Ο ΔΣΔ συμβουλευεται όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τον ΔΣΜΚ για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής. Ο ΔΣΔ δημοσιεύει τα αποτελέσματα της διαδικασίας διαβούλευσης σε συνδυασμό με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής και υποβάλλει αμφότερα στη ΡΑΕΚ. Η ΡΑΕΚ μπορεί να ζητεί τροποποιήσεις στο πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου διανομής.

(5) Ο ΔΣΔ αξιολογεί τουλάχιστον ανά τέσσερα έτη, σε συνεργασία με τους διαχειριστές συστημάτων τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης στις αντίστοιχες περιοχές τους, το δυναμικό των συστημάτων τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης για παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης και άλλων υπηρεσιών συστήματος, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης στη ζήτηση και της αποθήκευσης της πλεονάζουσας ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές και εξετάζει κατά πόσο η χρήση του ως άνω δυναμικού είναι πιο ασφαλής και οικονομικά αποδοτική από εναλλακτικές λύσεις.

Ένταξη της
ηλεκτροκίνησης
στο δίκτυο
διανομής.

59(I) του 2017

53.-(1) Τηρουμένων των προνοιών του περί Προώθησης και Ανάπτυξης των Υποδομών Εναλλακτικών Καυσίμων Νόμου, η ΡΑΕΚ, με ρυθμιστική απόφασή της, καθορίζει το ρυθμιστικό πλαίσιο ώστε να διευκολύνει τη σύνδεση δημόσια προσβάσιμων ή ιδιωτικών σημείων επαναφόρτισης με το δίκτυο διανομής. Το ρυθμιστικό πλαίσιο διασφαλίζει ότι ο ΔΣΔ συνεργάζεται κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις με κάθε επιχείρηση η οποία έχει στην ιδιοκτησία της, αναπτύσσει, λειτουργεί ή διαχειρίζεται σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τη σύνδεση με το δίκτυο.

(2) Δεν επιτρέπεται στον ΔΣΔ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, εξαιρουμένων των περιπτώσεων στις οποίες ο ΔΣΔ έχει στην ιδιοκτησία του ιδιωτικά σημεία επαναφόρτισης αποκλειστικά για δική του χρήση.

(3) Κατά παρέκκλιση από το εδάφιο (2), ο Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό, με γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, επιτρέπει στον ΔΣΔ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί σημεία επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα, μόνον εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) τα άλλα μέρη που συμμετείχαν σε ανοικτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία υποβολής προσφορών στην οποία προβαίνει το Τμήμα Ηλεκτρολογικών Υπηρεσιών και η οποία υπόκειται σε επανεξέταση από τη ΡΑΕΚ, δεν απέκτησαν το δικαίωμα για ιδιοκτησία, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα ή δεν μπορούσαν να παράσχουν τις εν λόγω υπηρεσίες με εύλογο κόστος και εγκαίρως·

- (β) η ΡΑΕΚ έχει διενεργήσει εκ των προτέρων επανεξέταση των προϋποθέσεων της διαδικασίας υποβολής προσφορών της παραγράφου (α) και έχει δώσει την έγκρισή της·
- (γ) ο ΔΣΔ λειτουργεί τα σημεία επαναφόρτισης με βάση την πρόσβαση τρίτων σύμφωνα με το άρθρο 100 και πρέπει να αποφεύγει τις διακρίσεις μεταξύ χρηστών του συστήματος ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων.

(4) Η ΡΑΕΚ καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές ή ρήτρες για δημόσιες συμβάσεις με σκοπό να βοηθήσει τον ΔΣΔ να διασφαλίσει δίκαιη διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών.

(5)(α) Όταν εφαρμόζεται η παρέκκλιση του εδαφίου (3), οι Υπουργοί Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, με απόφασή τους, αναθέτουν στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, να διεξάγει ανά τακτά χρονικά διαστήματα ή τουλάχιστον ανά πέντε έτη δημόσια διαβούλευση με στόχο την επανεξέταση του δυνητικού ενδιαφέροντος των παραγόντων της αγοράς όσον αφορά την ιδιοκτησία, την ανάπτυξη, τη λειτουργία ή τη διαχείριση σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα.

(β) Σε περίπτωση που από τη δημόσια διαβούλευση της παραγράφου (α) προκύπτει ότι άλλα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται τα εν λόγω σημεία, η ΡΑΕΚ μεριμνά για τη σταδιακή κατάργηση των σχετικών δραστηριοτήτων του ΔΣΔ, υπό την προϋπόθεση της επιτυχούς ολοκλήρωσης της διαδικασίας πρόσκλησης υποβολής προσφορών που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (3). Στο πλαίσιο των προϋποθέσεων της διαδικασίας αυτής, η ΡΑΕΚ μπορεί να επιτρέψει στον ΔΣΔ να ανακτήσει την υπολειμματική αξία της επένδυσης που πραγματοποιήθηκε σε υποδομές επαναφόρτισης.

Καθήκοντα
του ΔΣΔ όσον
αφορά τη
διαχείριση
δεδομένων.

125(Ι) του 2018.

54.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 130, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα επιλέξιμα μέρη έχουν πρόσβαση χωρίς διακρίσεις σε δεδομένα, περιλαμβανομένων δεδομένων που τυγχάνουν διαχείρισης από τον ΔΣΔ, υπό σαφείς και ισότιμους όρους, και συμμορφώνονται με τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο.

(2) Σε σχέση με την διαχείριση δεδομένων από τον ΔΣΔ στο πλαίσιο της εφαρμογής των έξυπνων συστημάτων μέτρησης στη βάση του άρθρου 128, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει, μέσω της λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων, ότι η κάθετα ολοκληρωμένη επιχείρηση δεν έχει προνομιακή πρόσβαση σε δεδομένα που αφορούν την άσκηση της οικείας δραστηριότητας προμήθειας.

Ιδιοκτησιακό
καθεστώς
εγκαταστάσεων
αποθήκευσης
Ενέργειας από
τον ΔΣΔ.

55.-(1) Ο ΔΣΔ δεν δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

(2) Κατά παρέκκλιση από το εδάφιο (1), ο Υπουργός, κατόπιν διαβούλευσης με τη ΡΑΕΚ, με γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, επιτρέπει στον ΔΣΔ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας οι οποίες αποτελούν πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου και εφόσον η ΡΑΕΚ έχει δώσει την έγκρισή της ή εάν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) τα άλλα μέρη που συμμετείχαν σε ανοικτή και διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία υποβολής προσφορών στην οποία προβαίνει ο ΔΣΔ και η οποία υπόκειται σε επανεξέταση και έγκριση από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με την παράγραφο (γ) και διενεργείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που

καταρτίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (3), δεν απέκτησαν το δικαίωμα για ιδιοκτησία, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία παρόμοιων εγκαταστάσεων ή δεν μπορούσαν να παράσχουν τις εν λόγω υπηρεσίες με εύλογο κόστος και εγκαίρως,

- (β) οι εν λόγω εγκαταστάσεις είναι απαραίτητες, προκειμένου ο ΔΣΔ να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του παρόντος Νόμου για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος διανομής και οι εγκαταστάσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρισμού, και
- (γ) η ΡΑΕΚ έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα αυτής της παρέκκλισης και έχει διενεργήσει εκτίμηση της διαδικασίας υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των προϋποθέσεων αυτής της διαδικασίας, και έχει δώσει την έγκρισή της.

(3) Η ΡΑΕΚ καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές ή ρήτρες για δημόσιες συμβάσεις με σκοπό να βοηθήσει τον ΔΣΔ να διασφαλίσει δίκαιη διαδικασία υποβολής προσφορών της παραγράφου (α) του εδαφίου (2).

(4)(α) Η ΡΑΕΚ διεξάγει ανά τακτά χρονικά διαστήματα ή τουλάχιστον ανά πέντε έτη δημόσια διαβούλευση για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, με στόχο την εκτίμηση της δυνητικής διαθεσιμότητας και του δυνητικού ενδιαφέροντος επενδύσεων σε τέτοιες εγκαταστάσεις.

(β) Όταν από τη δημόσια διαβούλευση, όπως αξιολογείται από τη ΡΑΕΚ, προκύπτει ότι τρίτα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται τέτοιες εγκαταστάσεις κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό, η ΡΑΕΚ μεριμνά για τη σταδιακή κατάργηση εντός δεκαοχτώ (18) μηνών των σχετικών δραστηριοτήτων του ΔΣΔ. Στο πλαίσιο των προϋποθέσεων για τη

διαδικασία αυτή, η ΡΑΕΚ μπορεί να επιτρέψει στον ΔΣΔ να λαμβάνει εύλογη αποζημίωση, συγκεκριμένα να ανακτά την υπολειμματική αξία της επένδυσης που πραγματοποίησε σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

(5) Το εδάφιο (4) δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου ή για τη συνήθη περίοδο απόσβεσης νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές με τελική απόφαση επένδυσης πριν από την 4η Ιουλίου 2019, οι οποίες:

- (α) είναι συνδεδεμένες με το δίκτυο το αργότερο δύο έτη μετά·
- (β) ενσωματώνονται στο δίκτυο διανομής·
- (γ) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντίδραση άμεσης αποκατάστασης της ασφάλειας του δικτύου σε περίπτωση έκτακτων αναγκών του δικτύου, εάν το εν λόγω μέτρο αποκατάστασης αρχίζει αμέσως και ολοκληρώνεται όταν η τακτική επανακατανομή μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα· και
- (δ) εάν δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εξισορρόπησης.

Απόφαση σε
διαφορές μεταξύ του
ΔΣΔ και
του Ιδιοκτήτη
Συστήματος
Διανομής.

56.-(1) Η ΡΑΕΚ αποφασίζει για οποιαδήποτε διαφορά παρουσιάζεται μεταξύ του ΔΣΔ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής και εκδίδει απόφαση με τα ευρήματά της, αναφορικά με το θέμα της διαφοράς.

(2) Ο ΔΣΔ και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής, υποχρεούνται να συμμορφώνονται με την απόφαση της ΡΑΕΚ που αναφέρεται στο εδάφιο (1).

Επιτρεπόμενα
έσοδα του ΔΣΔ.

57. Τα επιτρεπόμενα έσοδα του ΔΣΔ για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του σύμφωνα με την άδειά του προέρχονται από τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ, σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 23.

Κλειστά Συστήματα
Διανομής.

58.-(1) Η ΡΑΕΚ δύναται, με απόφασή της, να κατατάσσει ένα σύστημα, το οποίο διανέμει ηλεκτρική ενέργεια σε γεωγραφικά περιορισμένο βιομηχανικό ή εμπορικό χώρο ή χώρο κοινών υπηρεσιών και το οποίο, με την επιφύλαξη του εδαφίου (4), δεν εφοδιάζει οικιακούς καταναλωτές, ως κλειστό σύστημα διανομής, εάν:

- (α) για συγκεκριμένους τεχνικούς λόγους ή λόγους ασφάλειας, οι δραστηριότητες ή οι παραγωγικές διεργασίες των χρηστών του εν λόγω συστήματος είναι ενοποιημένες· ή
- (β) το εν λόγω σύστημα διανέμει ηλεκτρική ενέργεια κατά κύριο λόγο στον ιδιοκτήτη ή το φορέα εκμετάλλευσης του συστήματος ή στις συναφείς επιχειρήσεις.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, τα κλειστά συστήματα διανομής θεωρούνται ως συστήματα διανομής και ο φορέας εκμετάλλευσης τους υποχρεούται να εξασφαλίσει άδεια ΔΚΣΔ δυνάμει του άρθρου 28. Η ΡΑΕΚ δύναται να εξαιρεί τον φορέα εκμετάλλευσης ενός κλειστού συστήματος διανομής από:

- (α) τις υποχρεώσεις του εδαφίου (5) του άρθρου 50 σε σχέση με την προμήθεια της ενέργειας που χρησιμοποιεί για να καλύπτει απώλειες ενέργειας και τις επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα στο σύστημά τους, με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες·
- (β) τις υποχρεώσεις του άρθρου 100 , σύμφωνα με τις οποίες τα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους, εγκρίνονται πριν τεθούν σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 5·

- (γ) τις απαιτήσεις του εδαφίου (1) του άρθρου 52 για την προμήθεια υπηρεσιών ευελιξίας και του εδαφίου (3) του άρθρου 52 για την ανάπτυξη των συστημάτων τους βάσει σχεδίων ανάπτυξης δικτύων·
- (δ) την απαίτηση του εδαφίου (2) του άρθρου 53 για μη κατοχή, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία σημείων επαναφόρτισης για ηλεκτρικά οχήματα· και
- (ε) την απαίτηση του εδαφίου (1) του άρθρου 55 για μη κατοχή, ανάπτυξη, διαχείριση ή λειτουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας.

(3) Όταν αναγνωρίζεται εξαίρεση σύμφωνα με το εδάφιο (2), τα ισχύοντα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες στις οποίες στηρίζεται ο υπολογισμός τους, εξετάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 5, ύστερα από αίτηση του χρήστη του κλειστού συστήματος διανομής.

(4) Η περιστασιακή χρήση από μικρό αριθμό νοικοκυριών που έχουν εργασιακές ή παρόμοιες σχέσεις με τον ιδιοκτήτη του συστήματος διανομής και που βρίσκονται μέσα στην περιοχή την οποία εξυπηρετεί ένα κλειστό σύστημα διανομής, δεν αποκλείουν την αναγνώριση των εξαιρέσεων του εδαφίου (2).

ΜΕΡΟΣ VII - ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΟΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟ
ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΔΣΜΚ και διορισμός
Εκτελεστικού
Διευθυντή ΔΣΜΚ.

59.-(1) Ο ΔΣΜΚ είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου το οποίο είναι γνωστό ως ΔΣΜΚ.

(2) Το Υπουργικό Συμβούλιο, διορίζει ένα φυσικό πρόσωπο στο αξίωμα του Εκτελεστικού Διευθυντή του ΔΣΜΚ, ο οποίος στο εξής θα αναφέρεται ως «ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ» και ο οποίος προΐσταται του ΔΣΜΚ.

(3) Ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ πρέπει να είναι υψηλού ηθικού και επαγγελματικού επιπέδου, να διακρίνεται για τα ακαδημαϊκά του προσόντα στον κλάδο της ηλεκτρολογικής μηχανικής ή μηχανολογικής μηχανικής ή οικονομικών και τις γνώσεις και την πείρα του στη λειτουργία των συστημάτων ηλεκτρισμού ή των αγορών ηλεκτρισμού:

Νοείται ότι στην περίπτωση που ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ είναι ηλεκτρολόγος ή μηχανολόγος μηχανικός, πρέπει να είναι εγγεγραμμένο μέλος στον οικείο κλάδο του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου σύμφωνα με τον περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου Νόμο.

224 του 1990
 106(I) του 1992
 15(I) του 1993
 31(I) του 1993
 53(I) του 1993
 44(I) του 1996
 34(I) του 1997
 15(I) του 2002
 24(I) του 2002
 221(I) του 2002
 19(I) του 2003
 151(I) του 2003
 105(I) του 2006
 61(I) του 2009
 101(I) του 2012
 167(I) του 2013
 100(I) του 2014
 38(I) του 2015
 100(I) του 2016
 93(I) του 2017
 159(I) του 2019
 197(I) του 2020.

(4) Ο διορισμός του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ είναι για περίοδο 6 ετών και περιορίζεται κατά το μέγιστο σε δύο θητείες.

(5) Πρόσωπο διοριζόμενο ως Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ δεν πρέπει να υπερβαίνει, κατά την ημερομηνία διορισμού του, είτε για πρώτη είτε για δεύτερη θητεία στη θέση αυτή, το 63ο έτος της ηλικίας.

(6) Ως συμπεριφορά ασυμβίβαστη με τη διατήρηση ή κατοχή του αξιώματος του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ θεωρούνται:

- (α) η κατά τα τελευταία δύο (2) έτη από την ημερομηνία του διορισμού του διατήρηση ή κατοχή οποιασδήποτε θέσης σε αρχή ή οργανισμό ή εταιρεία ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο που κατέχει άδεια παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρισμού σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 28 ή 29·
- (β) η αποδοχή αξιώματος του οποίου η αμοιβή τελεί υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας, ή η αποδοχή ή διατήρηση οποιασδήποτε θέσης ή ιδιότητας στη δημόσια υπηρεσία, ή σε δήμο, ή σε οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο ή οργανισμό δημοσίου δικαίου·
- (γ) η εργοδότηση ή η αποδοχή εργοδότησης σε οποιαδήποτε εταιρεία ή αρχή ή οργανισμό ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο που κατέχει άδεια δυνάμει του άρθρου 28 ή του έχει χορηγηθεί γενική άδεια ή κατέχει εξαίρεση που χορηγήθηκε από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το εδάφιο (4) του άρθρου 29 ή η είσπραξη ωφελημάτων, εξαιρουμένων συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, ή αμοιβής ή άλλης πληρωμής από οποιαδήποτε τέτοια εταιρεία ή αρχή ή οργανισμό ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο ή η απόκτηση οποιοδήποτε άμεσου ή έμμεσου συμφέροντος ή οποιωνδήποτε μετοχών, ομολόγων, ομολόγων επιβάρυνσης ή άλλου είδους αξιογράφων σε οποιοδήποτε εξ αυτών·
- (δ) η αποδοχή οποιοδήποτε κομματικού αξιώματος·

- (ε) η αποδοχή ή η διατήρηση απασχόλησης σε οποιαδήποτε εργασία, αξίωμα ή θέση, οπουδήποτε στον ιδιωτικό τομέα, έναντι αμοιβής οποιασδήποτε μορφής, ή υπό περιστάσεις, υπό το φως των οποίων εύλογα αναμένεται η καταβολή αμοιβής, ανεξάρτητα αν όντως καταβάλλεται ή όχι.

(7) Ο ΔΣΜΚ έχει επίσημη σφραγίδα για την επικύρωση εγγράφων που απαιτούνται για τους σκοπούς της άσκησης των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών του.

Τερματισμός του
διορισμού του
Εκτελεστικού
Διευθυντή ΔΣΜΚ.

60.-(1) Ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ δύναται πριν από τη λήξη της θητείας του:

- (α) να υποβάλει γραπτώς την παραίτησή του από τη θέση του προς το Υπουργικό Συμβούλιο·
- (β) να παυθεί από τη θέση αυτή με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου εφόσον συντρέχει οποιοσδήποτε από τους πιο κάτω λόγους:
- (i) πάσχει από πνευματική ή σωματική ανικανότητα η οποία τον καθιστά ανίκανο να εκτελεί τα καθήκοντα του και να ασκεί τις εξουσίες και αρμοδιότητες του για το υπόλοιπο της θητείας του·
 - (ii) συμπεριφέρεται ανάρμοστα ή ενεργεί αμελώς κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή την άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του·
 - (iii) συμπεριφέρεται με τρόπο ασυμβίβαστο προς την υποχρέωση του να διατηρεί την ανεξαρτησία του αξιώματος του όπως αυτή καθορίζεται στο εδάφιο (2)·
 - (iv) έχει, πριν από το διορισμό του, παραλείψει να αποκαλύψει στοιχείο ή γεγονός το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει

κώλυμα στο διορισμό του ως αποτέλεσμα οποιωνδήποτε λόγων εκτίθενται στο εδάφιο αυτό και στο εδάφιο (2).

- (v) έχει, κατά τη θητεία του, οποιοδήποτε συμφέρον σε οποιαδήποτε εταιρεία, αρχή ή οργανισμό ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο που κατέχει άδεια δυνάμει του άρθρου 28 ή 29:

Νοείται ότι από τον πιο πάνω περιορισμό εξαιρείται η κατοχή αδειών που αφορούν οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες του ΔΣΜΚ και του Λειτουργού της Αγοράς Ηλεκτρισμού.

- (vi) έχει καταδικαστεί, με απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου, σε τιμωρία για ποινικό αδίκημα που διαπράχτηκε κατά παράβαση του παρόντος Νόμου.
- (vii) έχει καταδικαστεί, με απόφαση αρμόδιου δικαστηρίου, σε ποινικό αδίκημα που ενέχει έλλειψη τιμιότητας ή ηθική αισχρότητα.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), συμπεριφορά ασυμβίβαστη με τη διατήρηση της ανεξαρτησίας του αξιώματος του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ περιλαμβάνει, αλλά δεν περιορίζεται, στις πρόνοιες του εδαφίου (6) του άρθρου 59.

(3) Στην περίπτωση που ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ παραιτηθεί ή παυθεί από τη θέση του, μέχρις ότου διορισθεί αντικαταστάτης ή στην περίπτωση προσωρινής απουσίας ή άδειας ή ανικανότητας του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ, τις αρμοδιότητες, τα καθήκοντα και τις εξουσίες του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ ασκεί το ιεραρχικά ανώτερο μέλος του προσωπικού του και σε περίπτωση ισοβαθμίας το μεταξύ αυτών αρχαιότερο μέλος.

(4) Το Υπουργικό Συμβούλιο κοινοποιεί την απόφαση του για την παραίτηση ή παύση του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(5) Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ που παραιτείται, παύεται, λήγει η θητεία του ή αφυπηρετεί δεν δύναται:

114(Ι) του 2007
149(Ι) του 2011
87(Ι) του 2017
66(Ι) του 2019.

(α) να κατέχει οποιαδήποτε θέση ή να εργοδοτείται ή να ενεργεί ως σύμβουλος για περίοδο δύο (2) ετών από την ημέρα παραίτησης, παύσης, λήξης της θητείας του ή αφυπηρέτησής του, σύμφωνα με τον περί Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημόσιου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμο·

(β) να χρησιμοποιήσει ή να αποκαλύψει σε οποιαδήποτε περίπτωση εμπιστευτικές πληροφορίες, εκτός εάν κάτι τέτοιο απαιτηθεί από αρμόδια αρχή ή Δικαστήριο της Δημοκρατίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία·

(γ) πρόσωπο που παραβιάζει τις διατάξεις των παραγράφων (α) και (β) είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή σύμφωνα με το άρθρο 7 του περί Ελέγχου της Ανάληψης Εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα από Πρώην Κρατικούς Αξιωματούχους και Ορισμένους Πρώην Υπαλλήλους του Δημόσιου και του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα Νόμου.

Συγκρότηση Ειδικής Επιτροπής ΔΣΜΚ και Διευρυμένης Ειδικής Επιτροπής ΔΣΜΚ και Πειθαρχικής Επιτροπής ΔΣΜΚ.

61.-(1) Συγκροτείται Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ της οποίας προεδρεύει ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου και συμμετέχουν ως μέλη ο Διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ.

(2) Η Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ εξετάζει και αποφασίζει για όλα τα θέματα που άπτονται του διορισμού και της άσκησης πειθαρχικού ελέγχου που αφορούν τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των εκάστοτε σε ισχύ Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού.

(3) Για σκοπούς εξέτασης και λήψης απόφασης για όλα τα θέματα που άπτονται της πλήρωσης ή/και των προαγωγών του υπόλοιπου προσωπικού του ΔΣΜΚ, συγκροτείται Διευρυμένη Ειδική Επιτροπή, με τη συμμετοχή του Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και του Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ. Η Διευρυμένη Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ εξετάζει και αποφασίζει για όλα τα θέματα που άπτονται της πλήρωσης ή/και των προαγωγών του υπόλοιπου προσωπικού του ΔΣΜΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των εκάστοτε σε ισχύ Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει αυτού:

Νοείται ότι η Διευρυμένη Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ δεν εξετάζει θέματα που αφορούν αποκλειστικά τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ.

(4) Η Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ καθώς και η Διευρυμένη Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ συγκαλούνται κατόπιν απαίτησης του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου ή του Διευθυντή του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ή του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ.

(5) Οι αποφάσεις επί όλων των ζητημάτων ή θεμάτων που προκύπτουν ή αναφύονται στις συνεδρίες της Ειδικής Επιτροπής ΔΣΜΚ καθώς και της Διευρυμένης Ειδικής Επιτροπής ΔΣΜΚ λαμβάνονται με πλειοψηφία.

(6)(α) Η Ειδική Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντες ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, ο Διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ.

(β) Η Διευρυμένη Ειδική Επιτροπή βρίσκεται σε απαρτία όταν είναι παρόντες η πλειοψηφία των μελών της στους οποίους πρέπει να περιλαμβάνεται οπωσδήποτε ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου, ο Διευθυντής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού και ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ.

(7) Συγκροτείται Πειθαρχική Επιτροπή ΔΣΜΚ, η οποία αποτελείται από τον Εκτελεστικό Διευθυντή ΔΣΜΚ, τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και της οποίας προεδρεύει ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ, για πειθαρχικά ζητήματα που αφορούν το προσωπικό του ΔΣΜΚ.

Προσωπικό και εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του ΔΣΜΚ.

62.-(1) Ο ΔΣΜΚ στελεχώνεται με βάση την οργανική του διάρθρωση όπως αυτή καταρτίζεται από τον Εκτελεστικό Διευθυντή ΔΣΜΚ λαμβάνοντας υπόψη τον ετήσιο προϋπολογισμό του ΔΣΜΚ και λειτουργεί και διοικείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και των εκάστοτε σε ισχύ Κανονισμών.

(2) Τα μέλη του προσωπικού του ΔΣΜΚ υπηρετούν είτε μόνιμα είτε με σύμβαση τακτής ή αορίστου περιόδου, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που καθορίζονται σε Κανονισμούς, οι οποίοι ετοιμάζονται και υποβάλλονται από τον ΔΣΜΚ, προς το Υπουργικό Συμβούλιο, μέσω του Υπουργού, και κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του παρόντος άρθρου και τη γενική διάταξη του εδαφίου (3) του άρθρου 141.

(3) Οι σύμφωνα με το παρόν άρθρο εκδιδόμενοι Κανονισμοί δέον όπως προβλέπουν:

(α) τη διαδικασία πρόσληψης, αξιολόγησης, προαγωγής του προσωπικού του ΔΣΜΚ, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας πρόσληψης και αξιολόγησης για τις θέσεις του Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και του Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ·

- (β) τη διαδικασία προκήρυξης και πλήρωσης οποιασδήποτε προβλεπόμενης στην οργανική διάρθρωση του ΔΣΜΚ μόνιμης ή με σύμβαση τακτής ή αορίστου θέσης·
- (γ) τη ρύθμιση των όρων εργοδότησης, τις απολαβές, τα επιδόματα και άλλα ωφελήματα συμπεριλαμβανομένων των ωφελημάτων αφυπηρέτησης, τις κατηγορίες των θέσεων, τα Σχέδια Υπηρεσίας και γενικά οποιοδήποτε άλλο θέμα αφορά το προσωπικό του ΔΣΜΚ·
- (δ)(i) τη διαδικασία έρευνας για διάπραξη πειθαρχικών παραπτώματων, τη λήψη μέτρων, την εκδίκαση και την επιβολή ποινών, τον πειθαρχικό κώδικα και τα αδικήματα που είναι δυνατό να εκδικάζονται:
 - (I) από την Ειδική Επιτροπή ΔΣΜΚ όταν αυτά αφορούν τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ· και
 - (II) συνοπτικά από τον Εκτελεστικό Διευθυντή όταν αυτά αφορούν το προσωπικό του ΔΣΜΚ, εκτός από τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ· και
 - (III) από την Πειθαρχική Επιτροπή ΔΣΜΚ, η οποία αποτελείται από τον Εκτελεστικό Διευθυντή ΔΣΜΚ, τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και της οποίας προεδρεύει ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ, όταν αυτά αφορούν το προσωπικό του ΔΣΜΚ εκτός από τον Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ και τον Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ.
- (ii) τους κανόνες λειτουργίας της Πειθαρχικής Επιτροπής ΔΣΜΚ, τον τρόπο λήψης αποφάσεων και μέτρων από την Πειθαρχική

Επιτροπή ΔΣΜΚ, την εκδίκαση και την επιβολή ποινών από την Πειθαρχική Επιτροπή.

- (ε) τη διαδικασία μεταφοράς επιδομάτων ή/και ωφελημάτων των υπαλλήλων της ΑΗΚ που μεταφέρονται στον ΔΣΜΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86 και τη διασφάλιση και κατοχύρωση των κεκτημένων δικαιωμάτων που απολαμβάνει έκαστος στη βάση των όρων εργοδότησής του στην ΑΗΚ κατά την ημερομηνία μεταφοράς του στον ΔΣΜΚ.

(4) Το προσωπικό της ΑΗΚ που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ και θα επιστρέψει πίσω στην ΑΗΚ, για την περίοδο που περιγράφεται στο άρθρο 86, υπάγεται στον Εκτελεστικό Διευθυντή ΔΣΜΚ καθ' όσον αφορά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ΔΣΜΚ και για την περίοδο που περιγράφεται στο άρθρο 86, υπάγεται στις διαδικασίες, Κανονισμούς και Σχέδια Υπηρεσίας που διέπουν το προσωπικό της ΑΗΚ όπως τροποποιούνται για να ισχύουν κατά τη διάρκεια της τοποθέτησης του προσωπικού της ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ:

Νοείται ότι οι διαδικασίες διορισμού, όρων εργοδότησης, προαγωγής, ωφελημάτων, αφυπηρετήσεις και οποιοδήποτε άλλο ζήτημα αφορά το προσωπικό της ΑΗΚ που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ, τροποποιούνται από την ΑΗΚ για να προβλέπουν το καθεστώς υπηρεσίας τους στον ΔΣΜΚ, με τη σύμφωνη γνώμη του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ:

Νοείται περαιτέρω ότι οι Κανονισμοί διορισμού, όρων εργοδότησης, προαγωγής, ωφελημάτων, αφυπηρετήσεις και οποιοδήποτε άλλο ζήτημα αφορά το προσωπικό της ΑΗΚ και τα Σχέδια Υπηρεσίας του Προσωπικού της ΑΗΚ για το προσωπικό της που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ, τροποποιούνται από την ΑΗΚ για να προβλέπουν το καθεστώς υπηρεσίας τους στον ΔΣΜΚ και, αφού εξασφαλισθεί η σύμφωνη γνώμη του

Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ, εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 44 του περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού Νόμου.

(5)(α) Ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ έχει τέτοιες απολαβές, επιδόματα, φιλοδωρήματα και συνταξιοδοτικά ωφελήματα ως ήθελε καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στη βάση σχετικής πρότασης των Υπουργών Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και Οικονομικών.

(β) Οι απολαβές, επιδόματα, φιλοδωρήματα και άλλα ωφελήματα ως η παράγραφος (α) πιο πάνω, περιλαμβάνονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του ΔΣΜΚ όπως προβλέπεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 63 και εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(6) Ο ΔΣΜΚ δύναται να προσλαμβάνει εμπειρογνώμονες ή συμβούλους, όπως ήθελε κρίνει αναγκαίο, για να τον βοηθούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Οποιαδήποτε αμοιβή, οφειλόμενη σε εμπειρογνώμονα ή σύμβουλο που προσλήφθηκε σύμφωνα με το εδάφιο αυτό, αποτελεί μέρος των δαπανών του ΔΣΜΚ:

140(I) του 2016
202(I) του 2020.

Νοείται ότι ο ΔΣΜΚ προχωρεί στην πρόσληψη τέτοιων εμπειρογνομόνων ή συμβούλων σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Φορέων που Δραστηριοποιούνται στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα Νόμου.

(7) Κατά τη διάρκεια της θητείας του, ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ δεν δύναται:

(α) να προβαίνει σε οποιαδήποτε συμπεριφορά που θέτει σε αμφιβολία την ανεξαρτησία του αξιώματος του·

- (β) να προβαίνει σε οποιαδήποτε συμπεριφορά ασυμβίβαστη με την κατοχή του αξιώματος του σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (6) του άρθρου 59·
- (γ) να χρησιμοποιήσει ή να αποκαλύψει σε οποιαδήποτε περίπτωση εμπιστευτικές πληροφορίες, εκτός εάν κάτι τέτοιο απαιτηθεί από αρμόδια αρχή ή Δικαστήριο της Δημοκρατίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

(8)(α) Ο ΔΣΜΚ είναι αστικά υπεύθυνος και δύναται να ενάγει και να ενάγεται και να είναι διάδικος σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία η οποία εγείρεται σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ και του προσωπικού του ΔΣΜΚ.

(β) Σε οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου ή διοικητικής αρχής, ο ΔΣΜΚ εκπροσωπείται είτε από ασκούντα το επάγγελμα δικηγόρο ή/και από τον Εκτελεστικό Διευθυντή του ΔΣΜΚ ή/και από μέλος του προσωπικού του.

(9) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδοθέντων Κανονισμών και Διαταγμάτων, ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ και το προσωπικό του ΔΣΜΚ δεν υπέχουν προσωπική αστική ευθύνη για οτιδήποτε έγινε ή παραλείφθηκε ή λέχθηκε ή για οποιαδήποτε γνώμη την οποία εξέφρασαν ή έκθεση ή άλλο έγγραφο που ετοίμασαν κατά την καλόπιστη άσκηση των αντίστοιχων καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών τους δυνάμει του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδοθέντων Κανονισμών και Διαταγμάτων.

Προϋπολογισμός
του ΔΣΜΚ και
οικονομικές
διευθετήσεις.

20(Ι) του 2014

ΔΙΟΡΘ.

63.-Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 99 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ:

Παρ. Ι(Ι),

Ε.Ε. 4447

123(Ι) του 2016

133(Ι) του 2016

159(Ι) του 2017.

(α) καταρτίζει και καταθέτει, μέσω του Υπουργού, για έγκριση από τον Υπουργό Οικονομικών και το Υπουργικό Συμβούλιο, τον ετήσιο Προϋπολογισμό του ΔΣΜΚ και κάθε συμπληρωματικό Προϋπολογισμό του ΔΣΜΚ σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που καθορίζει ο Υπουργός Οικονομικών. Ο Προϋπολογισμός του ΔΣΜΚ ψηφίζεται από την Βουλή των Αντιπροσώπων σε Νόμο·

(β) ορίζεται ως ο Ελέγχων Λειτουργός στον εκάστοτε περί Προϋπολογισμό Νόμο του ΔΣΜΚ.

Ταμείο του ΔΣΜΚ.

38(Ι) του 2014

34(Ι) του 2015

143(Ι) του 2019.

64. Υπό την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου και της τήρησης των προβλεπόμενων διαδικασιών ή/και της εξασφάλισης των απαιτούμενων εγκρίσεων που προβλέπονται από οποιοδήποτε άλλο νόμο της Δημοκρατίας, ο ΔΣΜΚ διατηρεί χωριστό Ταμείο, στο οποίο υποχρεωτικά κατατίθενται:

(α) όλα τα δυνάμει του παρόντος Νόμου ή/και δυνάμει Κανονισμών ή/και δυνάμει Κανόνων, που εκδίδονται με βάση το Νόμο αυτό, πληρωτέα και εισπραττόμενα από τον ΔΣΜΚ ποσά,

(β) κάθε χορηγία που παρέχεται στον ΔΣΜΚ δυνάμει της παραγράφου (β) του άρθρου 68 και κάθε άλλο έσοδο που εισπράττεται δυνάμει του παρόντος Νόμου,

(γ) όλα τα έσοδα, που προέρχονται από περιουσιακά στοιχεία του ΔΣΜΚ κατά τα διαλαμβανόμενα στο άρθρο 68:

Νοείται ότι για δραστηριότητες που σχετίζονται με τη Λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού διατηρείται ξεχωριστό ταμείο σύμφωνα με το άρθρο 65.

Ταμείο για τη Λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού.

65. Υπό την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου και της τήρησης των προβλεπόμενων διαδικασιών ή/και της εξασφάλισης των απαιτούμενων εγκρίσεων που προβλέπονται από οποιοδήποτε άλλο Νόμο της Δημοκρατίας, ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού διατηρεί χωριστό Ταμείο για τις δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων του όσον αφορά τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 75, και στο οποίο υποχρεωτικά κατατίθενται -

- (α) όλα τα δυνάμει του παρόντος Νόμου ή/και δυνάμει Κανονισμών ή/και δυνάμει Κανόνων, που εκδίδονται με βάση το Νόμο αυτό, πληρωτέα και εισπραττόμενα από τον Λειτουργό της Αγοράς,
- (β) κάθε άλλο έσοδο που εισπράττεται δυνάμει του παρόντος Νόμου και περιλαμβάνεται στο άρθρο 75:

Νοείται ότι για δραστηριότητες του ΔΣΜΚ που δεν σχετίζονται με τη Λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού διατηρείται ξεχωριστό Ταμείο σύμφωνα με το άρθρο 64.

Επιτρεπόμενα έσοδα του ΔΣΜΚ.

66.-(1) Τα επιτρεπόμενα έσοδα του ΔΣΜΚ προέρχονται από τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 23 και του άρθρου 101.

(2) Τα επιτρεπόμενα έσοδα του ΔΣΜΚ διασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, την ανάκτηση του κόστους λειτουργίας του ΔΣΜΚ, του κεφαλαιουχικού κόστους ενδεχόμενων πρόσθετων νέων επενδύσεων του και απόσβεσης του πάγιου ενεργητικού του.

Επιτρεπόμενα έσοδα του Λειτουργού της Αγοράς.

67. Τα επιτρεπόμενα έσοδα του Λειτουργού της Αγοράς προέρχονται από τα τέλη που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ για τη διαχείριση και λειτουργία της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 23 και την παράγραφο (ζ) του άρθρου 75.

Εξουσίες του ΔΣΜΚ σε σχέση με την απόκτηση, διάθεση και επένδυση περιουσίας.

68. Υπό την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου και της τήρησης των προβλεπόμενων διαδικασιών ή/και της εξασφάλισης των απαιτούμενων εγκρίσεων που προβλέπονται από οποιοδήποτε άλλο νόμο της Δημοκρατίας, ο ΔΣΜΚ δύναται:

- (α) να αποκτά με αγορά, ανταλλαγή, δωρεά ή οποιοδήποτε άλλο τρόπο, ακίνητη ή κινητή περιουσία για τις ανάγκες στέγασης και λειτουργίας του και να μισθώνει ή εξασφαλίζει άδεια χρήσης οποιασδήποτε ακίνητης ή κινητής περιουσίας για τις ανάγκες στέγασης και λειτουργίας του·
- (β) να αποδέχεται την παροχή χορηγιών από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας, την Ευρωπαϊκή Ένωση ή από διεθνή οργανισμό·
- (γ) να πωλεί, ανταλλάσσει, εκμισθώνει, εκχωρεί ή διαθέτει με οποιοδήποτε άλλο τρόπο οποιαδήποτε κινητή ή ακίνητη περιουσία του ΔΣΜΚ και να υποθηκεύει ή επιβαρύνει την εν λόγω περιουσία για τις ανάγκες του ΔΣΜΚ, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών του για εκπλήρωση των καθηκόντων και υποχρεώσεων που προβλέπονται από τον παρόντα Νόμο, αφού προηγουμένως εξασφαλίσει τη συγκατάθεση του Υπουργικού Συμβουλίου·
- (δ) να συνάπτει δάνεια αναγκαία προς υλοποίηση των όσων αναφέρονται στις παραγράφους (α) και (γ) πιο πάνω, με τέτοιο τρόπο και με τέτοιους όρους όπως ο Υπουργός Οικονομικών ήθελε θεωρήσει αναγκαίο να επιβάλει και αφού προηγουμένως εξασφαλίσει τη συγκατάθεση του Υπουργού Οικονομικών·

- (ε) να συνάπτει συμβάσεις και να πράττει οτιδήποτε άλλο απαιτείται προς εκπλήρωση των διαλαμβανόμενων στις παραγράφους (α) μέχρι (δ) πιο πάνω ή που συντελεί στην εκπλήρωση τους.

Εξουσία Υπουργού Οικονομικών όπως παρέχει εγγυήσεις στον ΔΣΜΚ εκ μέρους της Δημοκρατίας.

69. Τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 17, 76 και 97 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται να παρέχει εγγυήσεις εκ μέρους της Δημοκρατίας προς τον ΔΣΜΚ, με σκοπό την αποπληρωμή δανείων ή πιστώσεων που έχουν συναφθεί ή χορηγηθεί ανάλογα με την περίπτωση.

Τήρηση βιβλίων του ΔΣΜΚ.

70.-(1) Ο ΔΣΜΚ τηρεί κατάλληλα βιβλία και λογαριασμούς για τις δραστηριότητες του, όπως ορίζουν οι σχετικοί νόμοι της Δημοκρατίας.

(2) Σχετικά με την οικονομική διαχείριση κάθε οικονομικού έτους, συντάσσεται απολογισμός κατά τρόπο που ορίζεται από τους σχετικούς νόμους της Δημοκρατίας.

Έλεγχος του ΔΣΜΚ από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

113(I) του 2002
32(I) του 2007
137(I) του 2013
31(I) του 2014
124(I) του 2016
134(I) του 2016.

71. Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 116 του Συντάγματος, των διατάξεων του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου και με την επιφύλαξη των άρθρων 81 και 109 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού πλαισίου Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου νόμου της Δημοκρατίας, ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας προβαίνει σε έλεγχο όλων των οικονομικής φύσεως πράξεων και διαδικασιών που διενεργεί ή εφαρμόζει ο ΔΣΜΚ κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, ελέγχει και επιθεωρεί όλους τους λογαριασμούς του ΔΣΜΚ και ασκεί κάθε άλλη εξουσία και εκτελεί κάθε άλλη υπηρεσία ή καθήκον προνοείται από τις διατάξεις του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου.

Ετήσιες Εκθέσεις ΔΣΜΚ.

72.-(1) Ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ εντός έξι μηνών από το τέλος εκάστου ημερολογιακού έτους, υποβάλλει έκθεση, μέσω του Υπουργού, στο Υπουργικό Συμβούλιο για τις δραστηριότητες του ΔΣΜΚ κατά τη διάρκεια του έτους αυτού. Αντίγραφο της έκθεσης κοινοποιείται στη ΡΑΕΚ.

(2) Η πιο πάνω έκθεση:

- (α) περιέχει ανασκόπηση των εξελίξεων σε σχέση με θέματα που εμπίπτουν στα καθήκοντα, αρμοδιότητες και εξουσίες του ΔΣΜΚ·
- (β) περιλαμβάνει γενική έκθεση των δραστηριοτήτων και έκθεση προόδου για το έτος αυτό·
- (γ) περιέχει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που προβλέπονται από το άρθρο 109 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου· και
- (δ) περιέχει αναφορά σε τέτοια άλλα θέματα που κρίνονται αναγκαία από τον Εκτελεστικό Διευθυντή ΔΣΜΚ.

(3) Το Υπουργικό Συμβούλιο μεριμνά ώστε αντίγραφο της ετήσιας έκθεσης, που γίνεται σύμφωνα με το εδάφιο (2), κατατίθεται το συντομότερο στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(4) Ο ΔΣΜΚ, με την κατάθεση της ετήσιας έκθεσης από το Υπουργικό Συμβούλιο σύμφωνα με το εδάφιο (3), φροντίζει ώστε το κοινό να έχει εύκολη πρόσβαση στην έκθεση.

(5) Ο ΔΣΜΚ δύναται, επιπρόσθετα, να ετοιμάζει εκθέσεις σε σχέση με οποιοδήποτε θέμα εμπίπτει μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων, αρμοδιοτήτων και εξουσιών του και φροντίζει ώστε το κοινό να έχει εύκολη πρόσβαση στις εκθέσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2- ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Αρμοδιότητες του
ΔΣΜΚ.

73.-(1) Ο ΔΣΜΚ έχει τις ακόλουθες αποκλειστικές αρμοδιότητες:

- (α) τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας, τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες, ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων μεταφοράς, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το περιβάλλον, σε στενή συνεργασία με γειτονικούς διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και τον ΔΣΔ·
- (β) τη διερεύνηση και προώθηση οποιασδήποτε προοπτικής για τη διασύνδεση του συστήματος μεταφοράς με άλλα συστήματα, μετά από οδηγίες του Υπουργού:

Νοείται ότι ο ΔΣΜΚ ενημερώνει τη ΡΑΕΚ·

- (γ) τη διερεύνηση και προώθηση της υλοποίησης των Έργων Κοινού Ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 που αφορούν το σύστημα μεταφοράς και ευρίσκονται στην επικράτεια της Δημοκρατίας·
- (δ) τη διασφάλιση της διάθεσης παροχής επικουρικών υπηρεσιών και άλλων υπηρεσιών του συστήματος οι οποίες είναι αναγκαίες για να ασκήσει τις αρμοδιότητες του όπως καθορίζονται στην παράγραφο (α) και όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό με τον τρόπο λειτουργίας της εγκατάστασης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, εξασφαλίζει ότι οι φορείς εκμετάλλευσης συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες εξισορρόπησης και επικουρικές υπηρεσίες υπό τον όρο τήρησης των απαιτήσεων διατήρησης της αξιοπιστίας και ασφάλειας των δικτύων και κατόπιν διαδικασίας υποβολής προσφορών για παροχή τέτοιων υπηρεσιών που να είναι διαφανής, αμερόληπτη και ανοικτή σε βάθος έλεγχο·

- (ε) τη σύναψη πρωτοκόλλων με τον ΔΣΔ προωθώντας την εξασφάλιση της λειτουργίας συντονισμένων συστημάτων μεταφοράς και διανομής·
- (στ) τη λειτουργία ενός συστήματος κατανομής του φορτίου και χρήσης του συστήματος μεταφοράς, με αντικειμενικά, χωρίς διακρίσεις, οικονομικά και τεχνικά κριτήρια δίνοντας προτεραιότητα κατά την κατανομή του φορτίου στις εγκαταστάσεις παραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στις εγκαταστάσεις συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 105 και διασφαλίζοντας την προμήθεια της ενέργειας που χρησιμοποιεί για να καλύπτει τις απώλειες ενέργειας και διασφαλίζοντας τη διατήρηση εφεδρικού δυναμικού στο σύστημά του με διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες, σύμφωνα:
- (i) με τους όρους που περιέχονται στην άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 28·
 - (ii) με τους Κανόνες Μεταφοράς που δυνατόν να συντάσσονται από καιρού εις καιρό σύμφωνα με το άρθρο 88·
 - (iii) με τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού που δυνατόν να συντάσσονται από καιρού εις καιρό σύμφωνα με το άρθρο 96·
- (ζ) με την ανάπτυξη και δημοσίευση διαδικασιών όπου τούτο κρίνεται αναγκαίο σε σχέση με τη χρήση διασυνδέσεων με άλλα συστήματα μεταφοράς και διανομής·
- (η) τη χρέωση για τη σύνδεση και χρήση του συστήματος μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 101·
- (θ) την πρόταση όρων και τη σύναψη πρωτοκόλλων ή συμβάσεων για τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς και για χρήση του με

όλους εκείνους που χρησιμοποιούν και επιζητούν να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς·

- (i) την εξασφάλιση επαρκών μέσων για την ικανοποίηση των οικείων υποχρεώσεων·
- (ια) τη συμβολή στην ασφάλεια του εφοδιασμού μέσω επαρκούς δυναμικότητας μεταφοράς και αξιοπιστίας του συστήματος·
- (ιβ) τη διαχείριση των ροών ηλεκτρικής ενέργειας στο σύστημα, με συνεκτίμηση των ανταλλαγών με άλλα διασυνδεδεμένα συστήματα. Για το σκοπό αυτό, ο ΔΣΜΚ είναι υπεύθυνος για να εξασφαλίζει την ασφάλεια, αξιοπιστία και αποδοτικότητα του δικτύου και, στα πλαίσια αυτά, για να μεριμνά ώστε να είναι διαθέσιμες όλες οι αναγκαίες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών που παρέχονται από απόκριση ζήτησης και αποθήκευση ενέργειας, στο βαθμό που η διαθεσιμότητα αυτή είναι ανεξάρτητη από οιοδήποτε άλλο δίκτυο μεταφοράς με το οποίο το σύστημά του είναι διασυνδεδεμένο·
- (ιγ) την παροχή, στον διαχειριστή κάθε άλλου συστήματος με το οποίο είναι διασυνδεδεμένο το σύστημά του, επαρκών πληροφοριών για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και τη διαλειτουργικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος·
- (ιδ) την αποφυγή κάθε διάκρισης μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του συστήματος, ιδίως δε κάθε διάκρισης υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων·
- (ιε) την παροχή στους χρήστες του δικτύου των πληροφοριών που χρειάζονται για την αποτελεσματική πρόσβαση στο σύστημα· και

(ιστ) την είσπραξη προσόδων συμφόρησης και πληρωμών στο πλαίσιο του μηχανισμού αντιστάθμισης μεταξύ Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 49 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, τη χορήγηση και διαχείριση της πρόσβασης τρίτων και την παροχή αιτιολογημένων εξηγήσεων σε περίπτωση άρνησης πρόσβασης, οι οποίες παρακολουθούνται από τις ρυθμιστικές αρχές· κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους δυνάμει του εν λόγω άρθρου, οι Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς διευκολύνουν κατά κύριο λόγο την ολοκλήρωση της αγοράς.

(ιζ) την προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών για να διασφαλίζεται επιχειρησιακή ασφάλεια σύμφωνα με το εδάφιο (3)·

(ιη) την έγκριση πλαισίου για τη συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ περιφερειακών επιχειρησιακών κέντρων:

Νοείται ότι η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται όταν σταματήσουν να ισχύουν για την Κύπρο οι παρεκκλίσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 64 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

(ιθ) τη συμμετοχή στην κατάρτιση των εκτιμήσεων επάρκειας σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο δυνάμει του κεφαλαίου IV του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943:

Νοείται ότι η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται όταν σταματήσουν να ισχύουν για την Κύπρο οι παρεκκλίσεις της παραγράφου 2, του άρθρου 64, του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943·

(κ) την ψηφιοποίηση των συστημάτων μεταφοράς·

(κα) τη διαχείριση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης συστημάτων διαχείρισης δεδομένων, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την προστασία των δεδομένων σύμφωνα με

τους εφαρμοστέους κανόνες και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων άλλων αρχών·

- (κβ) τη σύναψη σε συνεργασία με τους Διαχειριστές Γραμμών Διασύνδεσης κατάλληλων πρωτοκόλλων επικοινωνίας και συνεργασίας.

(2) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που απαριθμούνται στο εδάφιο (1), ο ΔΣΜΚ λαμβάνει υπόψη τις συστάσεις που εκδίδουν τα περιφερειακά συντονιστικά κέντρα:

Νοείται ότι το παρόν εδάφιο εφαρμόζεται όταν σταματήσουν να ισχύουν για την Κύπρο οι παρεκκλίσεις της παραγράφου 2, του άρθρου 64, του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

(3) Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που περιγράφονται στην παράγραφο (ιζ) του εδαφίου (1), ο ΔΣΜΚ προμηθεύεται υπηρεσίες εξισορρόπησης σύμφωνα με τα εξής:

- (α) διαφανείς, αμερόληπτες και βασιζόμενες στην αγορά διαδικασίες·
- (β) συμμετοχή όλων των ειδικευμένων επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση της ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.
- (γ) Για τον σκοπό της παραγράφου (β), η ΡΑΕΚ και ο ΔΣΜΚ, σε στενή συνεργασία με όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά, καθορίζουν τεχνικές απαιτήσεις για τη συμμετοχή στις οικείες

αγορές βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών:

Νοείται ότι οι τεχνικές απαιτήσεις εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ.

(4)(α) Οι απαιτήσεις του εδαφίου (3) ισχύουν για την παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα από τον ΔΣΜΚ, εκτός εάν η ΡΑΕΚ έχει εκτιμήσει ότι η βασιζόμενη στην αγορά παροχή επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα δεν είναι οικονομικά αποδοτική και έχει χορηγήσει παρέκκλιση.

(β) Η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει ότι οι Κανόνες Μεταφοράς, οι Κανόνες Διανομής, οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού καθώς και οποιαδήποτε άλλη σχετική ρυθμιστική απόφαση διασφαλίζουν ότι ο ΔΣΜΚ μπορεί να προμηθεύεται υπηρεσίες από πηγές, όπως η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση ενέργειας, και να προωθεί τη λήψη μέτρων ενεργειακής απόδοσης, όταν οι υπηρεσίες αυτές μειώνουν με οικονομικά αποδοτικό τρόπο την ανάγκη αναβάθμισης ή αντικατάστασης της δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας και ενισχύουν την αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος μεταφοράς.

(5)(α) Ο ΔΣΜΚ, στο πλαίσιο διαφανούς και συμμετοχικής διαδικασίας που περιλαμβάνει όλους τους σχετικούς χρήστες του συστήματος και τον ΔΣΔ, ορίζει τις προδιαγραφές για τις παρεχόμενες επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικές με τη συχνότητα και, κατά περίπτωση, τυποποιημένα προϊόντα της αγοράς για τις εν λόγω υπηρεσίες σε εθνικό επίπεδο.

(β) Ο ΔΣΜΚ υποβάλλει τις προδιαγραφές της παραγράφου (α) προς τη ΡΑΕΚ για έγκριση.

(γ) Οι προδιαγραφές της παραγράφου (α) πρέπει να διασφαλίζουν αποτελεσματική και χωρίς διακρίσεις συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των συμμετεχόντων στην αγορά που

παρέχουν ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, των συμμετεχόντων στην αγορά που ασχολούνται με την απόκριση ζήτησης, των διαχειριστών εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας και των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

(δ) Ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ ανταλλάσσουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και συντονίζονται με σκοπό τη βέλτιστη αξιοποίηση των πηγών, τη διασφάλιση της ασφαλούς και αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της αγοράς.

(ε) Τηρουμένων των προνοιών του άρθρου 23, ο ΔΣΜΚ αμείβεται επαρκώς για την προμήθεια των υπηρεσιών της παραγράφου (α), ώστε να ανακτά τουλάχιστον τα αντίστοιχα εύλογα έξοδα, μεταξύ άλλων, τις απαραίτητες δαπάνες τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας και τα έξοδα υποδομής.

(6) Η υποχρέωση προμήθειας επικουρικών υπηρεσιών μη σχετικών με τη συχνότητα που αναφέρεται στο εδάφιο (4), δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου.

(7) Ο Υπουργός δύναται να επιτρέψει στον ΔΣΜΚ να ασκεί δραστηριότητες άλλες από εκείνες που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/943, εφόσον:

- (α) οι δραστηριότητες αυτές είναι αναγκαίες ώστε ο ΔΣΜΚ να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του δυνάμει του παρόντος Νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, και
- (β) η ΡΑΕΚ έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα μιας τέτοιας παρέκκλισης.

Ορισμός του ΔΣΜΚ
ως ο Λειτουργός της
Αγοράς
Ηλεκτρισμού.

74. Ο ΔΣΜΚ ορίζεται ως ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού, ο οποίος έχει τις αρμοδιότητες που καθορίζονται στο άρθρο 75.

Αρμοδιότητες του
Λειτουργού της
Αγοράς
Ηλεκτρισμού.

75.Ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού έχει τις ακόλουθες αποκλειστικές αρμοδιότητες:

- (α) Λειτουργεί την Αγορά Ηλεκτρισμού, ως εξής:
- (i) προγραμματίζει τις εγχύσεις ηλεκτρικής ενέργειας στο Σύστημα Μεταφοράς και Διανομής ή/και τις απορροφήσεις ηλεκτρικής ενέργειας σε αυτό, κατά τα προβλεπόμενα στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·
 - (ii) λειτουργεί την Προθεσμιακή Αγορά Ηλεκτρισμού και τηρεί την ηλεκτρονική πλατφόρμα υποβολής δηλώσεων διμερών συμβολαίων·
 - (iii) λειτουργεί την Προημερήσια Αγορά Ηλεκτρισμού·
 - (iv) λειτουργεί την Ενδοημερήσια Αγορά Ηλεκτρισμού·
 - (v) υπολογίζει και δημοσιεύει τις Τιμές Εκκαθάρισης της Προημερήσιας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς Ηλεκτρισμού·
 - (vi) εκκαθαρίζει τις συναλλαγές στο πλαίσιο της Προημερήσιας Αγοράς Ηλεκτρισμού, της Ενδοημερήσιας Αγοράς Ηλεκτρισμού, της Αγοράς Εξισορρόπησης και της Αγοράς Επικουρικών Υπηρεσιών, με τη χρήση του Συστήματος Διαχείρισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού.
- (β) Διενεργεί τη διευθέτηση των χρηματικών συναλλαγών στο πλαίσιο της Προημερήσιας Αγοράς Ηλεκτρισμού, της Ενδοημερήσιας Αγοράς Ηλεκτρισμού, της Αγοράς Εξισορρόπησης και της Αγοράς Επικουρικών Υπηρεσιών σε συνεργασία με τον ΔΣΔ με τη χρήση του συστήματος διαχείρισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού. Για τη διενέργεια της διευθέτησης των χρηματικών συναλλαγών, ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού, δύναται να αναθέτει σε τρίτους, μετά από σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕΚ, την ως άνω διευθέτηση, ιδίως αναφορικά με τη

διαχείριση και εκκαθάριση χρηματικών συναλλαγών και τη διαχείριση πιστωτικού και συναλλακτικού κινδύνου, στο πλαίσιο της Αγοράς Ηλεκτρισμού.

- (γ) Διενεργεί τη διευθέτηση των καλύψεων εγγυήσεων που επιβάλλονται στους Συμμετέχοντες στην Αγορά Ηλεκτρισμού όπως προνοείται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού. Ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού δύναται να αναθέσει τη διευθέτηση των καλύψεων εγγυήσεων σε τρίτους, μετά από τη σύμφωνη γνώμη της ΡΑΕΚ.
- (δ) Τηρεί ειδικό Μητρώο Συμμετεχόντων στην Αγορά Ηλεκτρισμού και εγγράφει τους Συμμετέχοντες, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.
- (ε) Παρέχει έγκαιρα και με κάθε πρόσφορο τρόπο στους Συμμετέχοντες στην Αγορά Ηλεκτρισμού τις απαραίτητες πληροφορίες για τη συμμετοχή τους στην Αγορά Ηλεκτρισμού.
- (στ) Αποφεύγει κάθε διάκριση μεταξύ των Συμμετεχόντων στην Αγορά Ηλεκτρισμού και εφαρμόζει κατά την παροχή των υπηρεσιών του διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια.
- (ζ) Εισπράττει από τους Συμμετέχοντες στην Αγορά Ηλεκτρισμού τέλη για τη διαχείριση και λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού και τηρεί τους αναγκαίους λογαριασμούς, σύμφωνα με τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Ανάπτυξη
συστήματος
μεταφοράς και
εξουσία λήψης
αποφάσεων για
επενδύσεις.

76.-(1) Ο ΔΣΜΚ καταθέτει στη ΡΑΕΚ για έγκριση, εντός έξι μηνών από το τέλος του εκάστου ημερολογιακού έτους, το προτεινόμενο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς για τη δεκαετία που ξεκινά τον μήνα Ιανουάριο του επόμενου έτους. Η ισχύς του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς αρχίζει από την

ημερομηνία έγκρισής του από τη ΡΑΕΚ. Ο ΔΣΜΚ δημοσιεύει το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύου στον ιστότοπό του.

(2) Υπό την επιφύλαξη των προνοιών του άρθρου 104, το προτεινόμενο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς βασίζεται στην παρούσα και προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση αφού ο ΔΣΜΚ συμβουλευθεί όλους τους σχετικούς ενδιαφερομένους.

(3) Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς:

- (α) περιέχει αποτελεσματικά μέτρα με στόχο να διασφαλίζεται η επάρκεια του συστήματος και η ασφάλεια του εφοδιασμού,
- (β) υποδεικνύει στους συμμετέχοντες στην αγορά τις κυριότερες υποδομές μεταφοράς που πρέπει να κατασκευαστούν ή να αναβαθμιστούν κατά τα επόμενα δέκα έτη,
- (γ) περιέχει όλες τις επενδύσεις που ήδη αποφασίστηκαν και προσδιορίζει τις νέες επενδύσεις που πρέπει να εκτελεσθούν στην επόμενη τριετία, και
- (δ) παρέχει χρονικό πλαίσιο για όλα τα επενδυτικά σχέδια.

(4) Κατά τη διαμόρφωση του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς, ο ΔΣΜΚ λαμβάνει πλήρως υπόψη το δυναμικό της χρήσης της απόκρισης ζήτησης, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας ή άλλων πόρων ως εναλλακτικής λύσης στην επέκταση του συστήματος πέραν της αναμενόμενης κατανάλωσης και του εμπορίου με άλλες χώρες, και τα επενδυτικά σχέδια για τα περιφερειακά δίκτυα και τα δίκτυα ενωσιακής εμβέλειας καθώς και τα Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 που αφορούν το σύστημα μεταφοράς.

(5) Η ΡΑΕΚ συμβουλευείται όλους τους ήδη υπάρχοντες και τους δυνητικούς χρήστες του συστήματος μεταφοράς για το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς κατά τρόπο ανοικτό και διαφανή. Η ΡΑΕΚ δύναται να ζητήσει από τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις που υποστηρίζουν ότι είναι δυνητικοί χρήστες να τεκμηριώσουν τους ισχυρισμούς τους και δημοσιεύει το αποτέλεσμα της διαδικασίας διαβουλεύσεων, ιδίως τις πιθανές επενδυτικές ανάγκες.

(6) Η ΡΑΕΚ εξετάζει εάν το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς καλύπτει όλες τις επενδυτικές ανάγκες που προσδιορίστηκαν κατά τη διαδικασία των διαβουλεύσεων και εάν αυτό είναι σύμφωνο προς το μη δεσμευτικό ενωσιακό δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων (διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων) που αναφέρεται στο άρθρο 30, παράγραφος 1, στοιχείο β) του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943. Εάν προκύψει οποιαδήποτε αμφιβολία όσον αφορά τη συμφωνία προς το διενωσιακό πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου, η ΡΑΕΚ συμβουλευεται τον ACER. Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (7), η ΡΑΕΚ δύναται να ζητήσει από τον ΔΣΜΚ να τροποποιήσει το δεκαετές πρόγραμμά ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς.

(7) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς συνάδει με τους στόχους, επιδιώξεις, πολιτικές και μέτρα που καθορίζονται εντός του ΕΣΕΚ που εκπονείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 και εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο

(8) Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί και αξιολογεί την εφαρμογή του δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς.

(9) Στην περίπτωση που ο Ιδιοκτήτης του Συστήματος Μεταφοράς, εκτός αν πρόκειται για επιτακτικούς λόγους πέρα από τον έλεγχό του, δεν εκτελέσει μια επένδυση η οποία, σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς, ήταν προγραμματισμένη να εκτελεσθεί κατά τα επόμενα τρία έτη, τότε η ΡΑΕΚ έχει την υποχρέωση να λάβει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει

την πραγματοποίηση της επένδυσης, εφόσον αυτή εξακολουθεί να έχει λόγο ύπαρξης βάσει του πλέον πρόσφατου δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς:

- (α) ζητεί από τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς να εκτελέσει την εν λόγω επένδυση,
- (β) διοργανώνει διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ανοικτή σε κάθε επενδυτή για την εν λόγω επένδυση, είτε
- (γ) υποχρεώνει τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς να υποβάλει συμπληρωματικό προϋπολογισμό προκειμένου να χρηματοδοτηθούν οι απαραίτητες επενδύσεις.

(10)(α) Όταν η ΡΑΕΚ κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει της παραγράφου (β) του εδαφίου (9), μπορεί να υποχρεώσει τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς να δεχθεί ένα ή περισσότερα από τα εξής:

- (i) κατασκευή από οποιονδήποτε τρίτο,
- (ii) διαμόρφωση των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν, ή
- (iii) λειτουργία των νέων πάγιων στοιχείων που τον αφορούν.

(β) Ο ΔΣΜΚ παρέχει στους επενδυτές όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για να πραγματοποιήσουν την επένδυση, συνδέει τα νέα πάγια στοιχεία με το δίκτυο μεταφοράς και καταβάλλει εν γένει κάθε προσπάθεια προκειμένου να διευκολύνει την εφαρμογή του επενδυτικού σχεδίου.

(γ) Οι σχετικοί χρηματοοικονομικοί διακανονισμοί υπόκεινται στην έγκριση της ΡΑΕΚ.

(11) Όταν η ΡΑΕΚ κάνει χρήση των εξουσιών της δυνάμει του εδαφίου (9), το κόστος των εν λόγω επενδύσεων καλύπτεται από τις σχετικές ρυθμίσεις για τα τιμολόγια.

Πρωτόκολλο
Συστήματος
Μεταφοράς.

77.-(1) Ο ΔΣΜΚ και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς συνάπτουν Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς προκειμένου ο ΔΣΜΚ να καταστεί ικανός να ασκήσει τις αρμοδιότητές του το οποίο Πρωτόκολλο εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ. Το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς αναθεωρείται όποτε ο ΔΣΜΚ, η ΑΗΚ ή η ΡΑΕΚ κρίνουν αναγκαίο.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφασή της δύναται να απαιτήσει από τον ΔΣΜΚ και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς όπως περιλάβουν στο Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς όρους τους οποίους η ΡΑΕΚ κρίνει αναγκαίους.

(3) Όταν κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ, χρήζει τροποποίησης το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφαση της, απαιτεί από τον ΔΣΜΚ και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς να συμφωνήσουν για τις τροποποιήσεις που υποδεικνύονται από τη ΡΑΕΚ .

(4) Για τον σκοπό άσκησης της εξουσίας της σχετικά με την έγκριση του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς, η ΡΑΕΚ δύναται να διαβουλευεται με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού.

(5) Η ΡΑΕΚ, ειδικότερα, διασφαλίζει ότι το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς περιλαμβάνει όρους και προϋποθέσεις οι οποίοι:

- (α) καθιστούν τον ΔΣΜΚ ικανό να ασκήσει τις αρμοδιότητές του πλήρως και αποτελεσματικά·
- (β) διασφαλίζουν ότι ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς διευκολύνει τον ΔΣΜΚ στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του· και

- (γ) διασφαλίζουν την άσκηση από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του.

(6) Το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς προνοεί όπως ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς συντηρεί το σύστημα μεταφοράς και διεξάγει κατασκευαστικές εργασίες σύμφωνα με το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς, χρησιμοποιώντας πόρους και εργολάβους του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

Τύπος
Πρωτοκόλλου
Συστήματος
Μεταφοράς.

78. Το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς περιλαμβάνει σε τέτοιο τύπο ή μορφή που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ τα ακόλουθα:

- (α) προδιαγραφές σύμφωνα με τις οποίες τα περιουσιακά στοιχεία του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς θα συνιστούν το σύστημα μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών ορίων λειτουργίας των στοιχείων αυτών και τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω προδιαγραφές μπορούν να τροποποιούνται μελλοντικά·
- (β) πρόνοιες για τη συντήρηση και ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς·
- (γ) πρόνοιες σχετικά με την κατασκευή, σύνδεση και χρήση του συστήματος μεταφοράς από τρίτους·
- (δ) διευθετήσεις για τη μεταφορά πληροφοριών, μεταξύ του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του ΔΣΜΚ, αναφορικά με το πρόγραμμα ανάπτυξης, την εφαρμογή και τα έξοδά του·
- (ε) πρόνοιες αναφορικά με τα δικαιώματα και ευθύνες για απενεργοποίηση και αποσύνδεση·
- (στ) πρόνοιες αναφορικά με την ασφαλιστική κάλυψη που θα έχει ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς και ο ΔΣΜΚ·

- (ζ) πρόνοιες αναφορικά με τη διάρκεια, λήξη και ανανέωση του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς· και
- (η) πρόνοιες αναφορικά με την αξιολόγηση της εφαρμογής του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς από τον ΔΣΜΚ και τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

Συμμόρφωση με
το Πρωτόκολλο
Συστήματος
Μεταφοράς

79.-(1) Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς.

(2) Όταν η ΡΑΕΚ είναι της γνώμης ότι είτε ο ΔΣΜΚ είτε ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς συστηματικά παραλείπουν να συμμορφώνονται με τους όρους του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς ή με οποιαδήποτε πρόνοια του Μέρους IV του παρόντος Νόμου, κατά τρόπο που δύναται να επηρεαστεί ουσιωδώς το δημόσιο συμφέρον, η ΡΑΕΚ δύναται να λάβει νέα απόφαση μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό με την οποία:

- (α) να απαιτεί από τον ΔΣΜΚ ή από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, ανάλογα με την περίπτωση, να συμμορφωθεί με το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς ή με τις πρόνοιες του Μέρους IV του παρόντος Νόμου· και
- (β) να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο ΔΣΜΚ ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, ανάλογα με την περίπτωση, οφείλει να συμμορφωθεί με την απόφαση που λήφθηκε.

(3) Αν ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς παραβιάζει ουσιωδώς τις υποχρεώσεις του με βάση το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, ο ΔΣΜΚ, μετά από έγκριση της ΡΑΕΚ, λαμβάνει άμεσα μέτρα για τη διευθέτηση ανάληψης εργασίας από εργολάβο, ο οποίος εγκρίνεται δυνάμει των προνοιών του Πρωτοκόλλου Συστήματος Μεταφοράς, και τα έξοδα

ανάληψης αυτής της εργασίας επωμίζεται ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς.

Απόφαση σε διαφορές μεταξύ του ΔΣΜΚ και ΙΣΜ.

80.-(1) Η ΡΑΕΚ επιλαμβάνεται για οποιαδήποτε διαφορά αναφύεται μεταξύ του ΔΣΜΚ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και εκδίδει απόφαση με τα ευρήματά της αναφορικά με το θέμα της διαφοράς.

(2) Ο ΔΣΜΚ και ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς οφείλουν να συμμορφώνονται με την απόφαση της ΡΑΕΚ που αναφέρεται στο εδάφιο (1).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ.

Ανεξαρτησία του ΔΣΜΚ.

81.-(1) Ο ΔΣΜΚ δεν δύναται να ενασχολείται με την παραγωγή, διανομή ή παροχή ηλεκτρισμού στη Δημοκρατία.

(2) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς δεν δύναται να κατευθύνει ή να δίδει οδηγίες στον ΔΣΜΚ σε σχέση με οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες που παρέχονται στον ΔΣΜΚ.

(3) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, εντός χρονικής περιόδου που ήθελε καθορισθεί σε ρυθμιστική απόφαση της ΡΑΕΚ, οφείλει να συμμορφώνεται με οποιοσδήποτε απαιτήσεις ήθελε θεωρήσει αναγκαίες ο ΔΣΜΚ, οι οποίες κρίνονται απαραίτητες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (1) και (2) του άρθρου 77, το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, που συντάσσεται σύμφωνα με το άρθρο 77, διέπει τη σχέση μεταξύ του ΔΣΜΚ και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

(5) Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς:

- (α) ασκεί τα περιουσιακά του δικαιώματα κατά τρόπο ώστε να μην παρεμβαίνει στις υποχρεώσεις του ΔΣΜΚ, κατά την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του·
- (β) παρέχει κάθε σχετική συνεργασία και στήριξη στον ΔΣΜΚ για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, συμπεριλαμβανομένων ειδικότερα όλων των συναφών πληροφοριών·
- (γ) υποχρεούται να χρηματοδοτεί τις επενδύσεις που προβλέπονται στο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του συστήματος μεταφοράς ή συμφωνεί στη χρηματοδότηση τους από οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο τρίτο, συμπεριλαμβανομένου του ΔΣΜΚ. Οι σχετικοί διακανονισμοί χρηματοδότησης υπόκεινται στην έγκριση της ΡΑΕΚ. Πριν από την έγκριση αυτή, η ΡΑΕΚ διαβουλεύεται με τον Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς και μαζί με τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη·
- (δ) μεριμνά για την κάλυψη της ευθύνης που αφορά τα πάγια στοιχεία του Συστήματος Μεταφοράς, με εξαίρεση το μέρος της ευθύνης που αφορά τα καθήκοντα του ΔΣΜΚ·
- (ε) παρέχει εγγυήσεις για τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης των επεκτάσεων του Συστήματος Μεταφοράς, με εξαίρεση τις επενδύσεις για τις οποίες, σύμφωνα με την παράγραφο (γ), συμφώνησε να χρηματοδοτηθούν από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος, συμπεριλαμβανομένου του ΔΣΜΚ:

Νοείται ότι η ΡΑΕΚ επιτηρεί τη συμμόρφωση του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς σε σχέση με τις παραγράφους (α) μέχρι (ε).

(6) Οποιαδήποτε αρχή ή οργανισμός ή εταιρεία ή νομικό πρόσωπο ή φυσικό πρόσωπο εκτελεί οποιεσδήποτε από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας δεν δικαιούται να ασκεί άμεσα ή έμμεσα

έλεγχο ή να ασκεί οποιοδήποτε δικαίωμα ή να παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες στον ΔΣΜΚ:

Νοείται ότι ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς, ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής και ο ΔΣΔ συνεργάζονται και διαβουλεύονται με τον ΔΣΜΚ ως προβλέπεται στον παρόντα Νόμο.

(7) Ο ΔΣΜΚ διά του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ ή του προσωπικού του ΔΣΜΚ ή φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο που παρέχει συμβουλευτικές ή άλλες υπηρεσίες στον ΔΣΜΚ, δεν μπορεί να ασκεί άμεσα ή έμμεσα έλεγχο ή να ασκεί οποιοδήποτε δικαίωμα ή να μετέχει σε εποπτικό ή διοικητικό συμβούλιο αρχής ή οργανισμού ή εταιρίας ή νομικού προσώπου που εκτελεί οποιοσδήποτε από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας.

(8) Οι διατάξεις του εδαφίου (3) ερμηνεύονται με τρόπο που να μην επηρεάζουν:

- (α) οποιουσδήποτε όρους ή προϋποθέσεις που περιέχονται στις άδειες που χορηγήθηκαν στον ΔΣΜΚ και στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς· και
- (β) οποιαδήποτε πρωτόκολλα ή συμφωνίες που αφορούν τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς και τη χρήση του.

(9) Χωρίς επηρεασμό των προνοιών του άρθρου 83, προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του ΔΣΜΚ που αναφέρεται στα εδάφια (1) και (2), εφαρμόζονται τα ακόλουθα ελάχιστα κριτήρια:

- (α) Ο ΔΣΜΚ δεν συμμετέχει σε εταιρικές δομές της ολοκληρωμένης επιχείρησης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία είναι υπεύθυνη, άμεσα ή έμμεσα, για την καθημερινή λειτουργία της παραγωγής, της διανομής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας·

- (β) αφού ληφθούν υπόψη τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων του ΔΣΜΚ, ο ΔΣΜΚ εφαρμόζει κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα αυτά ενεργούν με ανεξαρτησία·
- (γ) ο ΔΣΜΚ διαθέτει αποτελεσματικές εξουσίες λήψης των σχετικών αποφάσεων, ανεξάρτητα από την ολοκληρωμένη επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας, όσον αφορά τους πόρους που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου·
- (δ) ο ΔΣΜΚ καταρτίζει πρόγραμμα συμμόρφωσης στο οποίο αναφέρονται τα μέτρα που λαμβάνονται και καθορίζονται οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων του, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αμερόληπτη συμπεριφορά του προσωπικού του. Το πρόγραμμα συμμόρφωσης υποβάλλεται στη ΡΑΕΚ για έγκριση. Ο ΔΣΜΚ υποβάλλει στη ΡΑΕΚ και δημοσιεύει ετήσια έκθεση στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί και ο βαθμός ικανοποίησης του προγράμματος.

(10) Υπό την επιφύλαξη των προνοιών του άρθρου 68, το προσωπικό και οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο του ΔΣΜΚ στεγάζονται σε ακίνητη περιουσία, ενοικιαζόμενη ή υπό την ιδιοκτησία του ΔΣΜΚ, η οποία είναι φυσικά διαχωρισμένη από τις εγκαταστάσεις οποιουδήποτε, φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ασκεί τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας.

Καθήκον του ΔΣΜΚ να μην προβαίνει σε διακρίσεις.

82. Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, ο ΔΣΜΚ δεν προβαίνει σε δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων, ή μεταξύ χρηστών του συστήματος ή κατηγοριών χρηστών του συστήματος, και ειδικότερα προς όφελος θυγατρικών εταιρειών, συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων ή κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει.

Πιστοποίηση ΔΣΜΚ. 83.-(1) Η ΡΑΕΚ με απόφασή της πιστοποιεί ότι ο ΔΣΜΚ δεν ασκεί άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί επιχειρήσεως που εκτελεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας, ούτε ο Εκτελεστικός Διευθυντής ΔΣΜΚ ή το προσωπικό του ΔΣΜΚ συμπεριλαμβανομένου του Διευθυντή Λειτουργίας Αγοράς ΔΣΜΚ και του Διευθυντή Λειτουργίας Συστήματος ΔΣΜΚ ή οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες ή δύναται να επηρεάσει τις αποφάσεις του ΔΣΜΚ είναι μέλος ή παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε εποπτικό συμβούλιο, διοικητικό συμβούλιο ή σε όργανο που εκπροσωπεί νόμιμα επιχείρηση, που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες παραγωγής ή προμήθειας και εκδίδει απόφαση για την πιστοποίηση αυτή η οποία δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Η ΡΑΕΚ κοινοποιεί στην Επιτροπή την απόφαση της σχετικά με την πιστοποίηση του ΔΣΜΚ.

(2) Ο ΔΣΜΚ γνωστοποιεί στη ΡΑΕΚ κάθε σχεδιαζόμενη συναλλαγή που ενδεχομένως καθιστά αναγκαία την επανεκτίμηση της συμμόρφωσής του σύμφωνα με το εδάφιο (1). Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί τη διαρκή συμμόρφωση του ΔΣΜΚ με τις πρόνοιες του εδαφίου (1) και κινεί τη διαδικασία πιστοποίησης για να διαπιστωθεί η εν λόγω συμμόρφωση:

- (α) ύστερα από γνωστοποίηση του ΔΣΜΚ σύμφωνα με το εδάφιο (2)·
ή
- (β) με δική της πρωτοβουλία, όταν περιέλθει σε γνώση της ότι σχεδιαζόμενη αλλαγή των δικαιωμάτων ή της επιρροής του ΔΣΜΚ επί επιχειρήσεως που ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες της παραγωγής ή της προμήθειας και ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση των προνοιών του εδαφίου (1), ή όταν έχει λόγο να θεωρήσει ότι έχει συμβεί τέτοια παράβαση.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται να ζητήσει από τον ΔΣΜΚ και τις επιχειρήσεις που ασκούν οποιαδήποτε από τις αρμοδιότητες της παραγωγής ή της προμήθειας κάθε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση των καθηκόντων

τους, σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Η ΡΑΕΚ τηρεί την εμπιστευτικότητα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

Πιστοποίηση σε σχέση με τρίτες χώρες.

84.-(1)(α) Όταν υποβάλλεται αίτημα πιστοποίησης από ιδιοκτήτη ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς που τελεί υπό τον έλεγχο προσώπου ή προσώπων από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες, η ΡΑΕΚ ειδοποιεί την Επιτροπή.

(β) Η ΡΑΕΚ γνωστοποιεί επίσης αμελλητί στην Επιτροπή κάθε περίπτωση που μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του συστήματος μεταφοράς ή του ΔΣΜΚ από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

(2) Ο ΔΣΜΚ γνωστοποιεί στη ΡΑΕΚ κάθε περίπτωση που μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση του ελέγχου του συστήματος μεταφοράς ή του ΔΣΜΚ από πρόσωπο ή πρόσωπα από τρίτη χώρα ή τρίτες χώρες.

(3) Η ΡΑΕΚ εκδίδει σχέδιο απόφασης σχετικά με την πιστοποίηση του ΔΣΜΚ εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης του ΔΣΜΚ. Αρνείται την πιστοποίηση εάν δεν έχει αποδειχθεί στη ΡΑΕΚ, ότι η χορήγηση της πιστοποίησης αυτής δεν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Δημοκρατίας και της Ένωσης. Κατά την εξέταση του θέματος αυτού, η ΡΑΕΚ λαμβάνει υπόψη:

- (α) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ένωσης έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμφωνιών που έχουν συναφθεί με μία ή περισσότερες τρίτες χώρες, με την Ένωση μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, στις οποίες διαλαμβάνονται τα ζητήματα ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού,
- (β) τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Δημοκρατίας έναντι της εν λόγω τρίτης χώρας, που απορρέουν δυνάμει συμφωνιών που

έχουν συναφθεί με αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές συνάδουν με την ενωσιακή νομοθεσία, και

(γ) άλλα συγκεκριμένα στοιχεία και περιστάσεις που αφορούν την υπόθεση και την οικεία τρίτη χώρα.

(4) Η ΡΑΕΚ κοινοποιεί αμελλητί την απόφαση στην Επιτροπή μαζί με όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν την απόφαση αυτή.

(5) Πριν από την έκδοση απόφασης από τη ΡΑΕΚ σχετικά με την πιστοποίηση, η ΡΑΕΚ ζητά τη γνώμη της Επιτροπής για το:

(α) κατά πόσον η εν προκειμένω οντότητα συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του άρθρου 43 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, και

(β) κατά πόσον η χορήγηση της πιστοποίησης δεν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης.

(6) Σε περίπτωση μη γνωμοδότησης από την Επιτροπή εντός δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής από την Επιτροπή του αιτήματος που αναφέρεται στο εδάφιο (5) ή εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία παραλαβής του αιτήματος σε περίπτωση που κατά την κατάρτηση της γνώμης της η Επιτροπή ζητήσει την γνώμη του ACER, της Δημοκρατίας και των ενδιαφερόμενων μερών, θεωρείται ότι η Επιτροπή δεν έχει αντιρρήσεις κατά της απόφασης της ΡΑΕΚ.

(7) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει εντός δύο μηνών από τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στο εδάφιο (6) την τελική της απόφαση όσον αφορά την πιστοποίηση. Κατά τη λήψη της απόφασής της η ΡΑΕΚ λαμβάνει δεόντως υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής:

Νοείται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα να αποφασίσει να αρνηθεί πιστοποίηση εάν αυτή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του

ενεργειακού εφοδιασμού της Δημοκρατίας ή την ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού άλλου κράτους μέλους.

(8) Η τελική απόφαση της ΡΑΕΚ και η γνώμη της Επιτροπής δημοσιεύονται ταυτοχρόνως. Όταν η τελική απόφαση της ΡΑΕΚ διαφέρει από τη γνώμη της Επιτροπής, η ΡΑΕΚ παρέχει και δημοσιεύει, μαζί με την απόφασή της, το αιτιολογικό της εν λόγω απόφασης.

(9) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν το δικαίωμα της Δημοκρατίας να ασκεί νομικούς ελέγχους για την προστασία των έννομων συμφερόντων δημόσιας ασφάλειας, κατά τα οριζόμενα στην ενωσιακή νομοθεσία.

Ιδιοκτησιακό
καθεστώς
εγκαταστάσεων
αποθήκευσης
ενέργειας από
τον ΔΣΜΚ.

85.-(1) Ο ΔΣΜΚ δεν δύναται να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

(2) Κατά παρέκκλιση από το εδάφιο (1), ο Υπουργός, κατόπιν διαβούλευσης με τη ΡΑΕΚ, με γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, επιτρέπει στον ΔΣΜΚ να έχει στην ιδιοκτησία του, να αναπτύσσει, να διαχειρίζεται ή να λειτουργεί εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας οι οποίες αποτελούν πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου, εφόσον η ΡΑΕΚ έχει δώσει την έγκρισή της ή εάν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) τα άλλα μέρη που συμμετείχαν σε ανοικτή και διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία υποβολής προσφορών στην οποία προβαίνει ο ΔΣΜΚ και η οποία υπόκειται σε επανεξέταση και έγκριση από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με την παράγραφο (γ) και διενεργείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που καταρτίζονται σύμφωνα με το εδάφιο (3), δεν απέκτησαν το δικαίωμα για ιδιοκτησία, ανάπτυξη, έλεγχο, διαχείριση ή

λειτουργία παρόμοιων εγκαταστάσεων ή δεν μπορούσαν να παράσχουν τις εν λόγω υπηρεσίες με εύλογο κόστος και εγκαίρως·

- (β) οι εν λόγω εγκαταστάσεις ή επικουρικές υπηρεσίες μη σχετικών με τη συχνότητα είναι απαραίτητες, προκειμένου ο ΔΣΜΚ να τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του παρόντος Νόμου για την αποτελεσματική, αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του συστήματος μεταφοράς, και δεν χρησιμοποιούνται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας· και
- (γ) η ΡΑΕΚ έχει αξιολογήσει την αναγκαιότητα αυτής της παρέκκλισης, έχει προβεί σε εκ των προτέρων εξέταση της εφαρμοσιμότητας της διαδικασίας υποβολής προσφορών, συμπεριλαμβανομένων των προϋποθέσεων της εν λόγω διαδικασίας υποβολής προσφορών και έχει παράσχει την έγκρισή της.

(3) Η ΡΑΕΚ καταρτίζει κατευθυντήριες γραμμές ή ρήτρες για δημόσιες συμβάσεις με σκοπό να βοηθήσει τον ΔΣΜΚ να διασφαλίσει δίκαιη διαδικασία υποβολής προσφορών, όπως ορίζεται στην παράγραφο (α) του εδαφίου (2).

4) Η ΡΑΕΚ κοινοποιεί την απόφασή της για χορήγηση παρέκκλισης και όλες τις συναφείς πληροφορίες αναφορικά με το αίτημα και τους λόγους για τους οποίους χορηγείται η παρέκκλιση στην Επιτροπή και τον ACER.

(5)(α) Η ΡΑΕΚ διεξάγει ανά τακτά χρονικά διαστήματα ή τουλάχιστον ανά πέντε έτη δημόσια διαβούλευση για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας, με στόχο την εκτίμηση της δυνητικής διαθεσιμότητας και του δυνητικού ενδιαφέροντος επένδυσης σε τέτοιες εγκαταστάσεις.

(β) Όταν από τη δημόσια διαβούλευση, κατόπιν αξιολόγησης από τη ΡΑΕΚ, προκύπτει ότι τρίτα μέρη είναι σε θέση να έχουν στην ιδιοκτησία τους, να αναπτύσσουν, να λειτουργούν ή να διαχειρίζονται τέτοιες εγκαταστάσεις κατά τρόπο οικονομικά αποδοτικό, η ΡΑΕΚ μεριμνά για τη σταδιακή κατάργηση εντός 18 μηνών των σχετικών δραστηριοτήτων του ΔΣΜΚ. Δυνάμει των όρων της διαδικασίας αυτής, η ΡΑΕΚ δύναται να επιτρέπει στον ΔΣΜΚ να λάβει εύλογη αποζημίωση, συγκεκριμένα την υπολειμματική αξία της επένδυσης σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας.

(6) Το εδάφιο (5) δεν εφαρμόζεται σε πλήρως ενσωματωμένα στοιχεία δικτύου ή για τη συνήθη περίοδο απόσβεσης νέων εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας σε συσσωρευτές με τελική απόφαση επένδυσης μέχρι το έτος 2024, οι οποίες:

- (α) είναι συνδεδεμένες με το δίκτυο το αργότερο δύο έτη μετά·
- (β) ενσωματώνονται στο δίκτυο μεταφοράς·
- (γ) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντίδραση άμεσης αποκατάστασης της ασφάλειας του δικτύου σε περίπτωση έκτακτων αναγκών του δικτύου, εάν το εν λόγω μέτρο αποκατάστασης αρχίζει αμέσως και ολοκληρώνεται όταν η τακτική επανακατανομή μπορεί να επιλύσει το πρόβλημα· και
- (δ) εάν δεν χρησιμοποιείται για την αγορά ή την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της εξισορρόπησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Στελέχωση
ΔΣΜΚ κατά

86.-(1) Προς πλήρωση οποιασδήποτε προβλεπόμενης θέσης στην οργανική διάρθρωση του ΔΣΜΚ, κατά την ημερομηνία που τίθενται σε ισχύ

την Μεταβατική
περίοδο.

οι σχετικοί Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου (ε) του εδαφίου (3) του άρθρου 62 , η ΑΗΚ σε συνεργασία με τον ΔΣΜΚ, καλεί εγγράφως έκαστο μέλος του προσωπικού της που υπηρετεί και υπάγεται στον ΔΣΜΚ όπως δηλώσει ενδιαφέρον για μεταφορά του από την ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ για να καταστεί μέλος του προσωπικού του ΔΣΜΚ, στην προσφερόμενη από τον ΔΣΜΚ θέση.

(2) Εντός ενός ημερολογιακού μήνα από την ημερομηνία πρόσκλησης δήλωσης ενδιαφέροντος ως αναφέρεται στο εδάφιο (1), τα μέλη του προσωπικού της ΑΗΚ που είναι τοποθετημένα στον ΔΣΜΚ δηλώνουν ανέκκλητα και εγγράφως κατά πόσο επιθυμούν να συνεχίσουν την υπηρεσία τους στην ΑΗΚ ή να μεταφερθούν στον ΔΣΜΚ και να καταστούν μέλη του προσωπικού του ΔΣΜΚ, καταλαμβάνοντας την αντίστοιχη θέση με αυτήν που κατείχαν στην ΑΗΚ κατά την ημερομηνία της πρόσκλησης δήλωσης ενδιαφέροντος και για την οποία προσκλήθηκαν να δηλώσουν ενδιαφέρον:

Νοείται ότι στην περίπτωση που μέλος του προσωπικού της ΑΗΚ που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ δεν απαντήσει εντός της προθεσμίας, τότε θεωρείται ότι επιλέγει να επιστρέψει στην ΑΗΚ.

(3)(α) Για το προσωπικό της ΑΗΚ που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ και επιθυμεί να επιστρέψει στην ΑΗΚ, καταρτίζεται ονομαστικός κατάλογος από την ΑΗΚ σε συνεργασία με τον ΔΣΜΚ. Στον ονομαστικό κατάλογο καθορίζεται η ημερομηνία επιστροφής ενός έκαστου μέλους του προσωπικού πίσω στην ΑΗΚ, ώστε να διασφαλιστεί η ομαλή, αξιόπιστη και ασφαλής λειτουργία του ηλεκτρικού συστήματος και η ομαλή λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού για μεταβατική περίοδο η οποία αρχίζει με τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στο εδάφιο (2) και έχει μέγιστη διάρκεια:

- (i) μέχρι ένα (1) χρόνο για το γραφειακό και γραμματειακό προσωπικό:

Νοείται ότι σε περίπτωση που εξειδικευμένο γραφειακό και γραμματειακό προσωπικό χρειάζεται να παραμείνει στον ΔΣΜΚ για περισσότερο χρονικό διάστημα, η μεταβατική περίοδος παρατείνεται για μέγιστη χρονική περίοδο έξι (6) μηνών, με τη σύμφωνο γνώμη της ΑΗΚ.

- (ii) μέχρι δύο (2) έτη για το επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό, ημερήσιο και βάρδιας:

Νοείται ότι σε περίπτωση που το επιστημονικό και τεχνικό προσωπικό ημερήσιο και βάρδιας χρειάζεται να παραμείνει στον ΔΣΜΚ για περισσότερο χρονικό διάστημα, η μεταβατική περίοδος παρατείνεται για μέγιστη χρονική περίοδο έξι (6) μηνών, με τη σύμφωνο γνώμη της ΑΗΚ και σε εξαιρετικές περιπτώσεις η μεταβατική περίοδος μπορεί να παραταθεί για ακόμα έξι (6) μήνες με τη σύμφωνο γνώμη της ΑΗΚ και του υπαλλήλου της ΑΗΚ:

Νοείται περαιτέρω ότι σε περίπτωση που παραμείνουν στον ΔΣΜΚ κάτω των επτά σε σύνολο βοηθών βάρδιας και υπεύθυνων βάρδιας, η μεταβατική περίοδος για τους υπεύθυνους βάρδιας είναι μέχρι τέσσερα (4) έτη.

(β) Η ΑΗΚ δεν δύναται να τερματίσει μονομερώς την υπαγωγή οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού της που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ πριν από την ημερομηνία επιστροφής του όπως αυτή καθορίζεται στον ονομαστικό κατάλογο, ούτε δύναται να τοποθετήσει μέλος του προσωπικού της στον ΔΣΜΚ που κατά την ημερομηνία που θα τεθεί σε ισχύ ο παρών Νόμος, ήταν τοποθετημένο στην ΑΗΚ.

(γ) Τα μέλη του προσωπικού της ΑΗΚ που περιλαμβάνονται στον ονομαστικό κατάλογο της παραγράφου (α), μέχρι την επιστροφή τους στην ΑΗΚ υπόκεινται και εφαρμόζουν τις οδηγίες και εντολές του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ, απολαμβάνοντας τους όρους εργοδότησης, ωφελήματα,

δικαιώματα προαγωγής και ωφελήματα αφυπηρέτησης που ισχύουν για το προσωπικό της ΑΗΚ. Σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζονται τα δικαιώματα, τα ωφελήματα και η ανέλιξη του προσωπικού αυτού στην ΑΗΚ λόγω του προηγούμενου καθεστώτος του:

Νοείται ότι στην περίπτωση που προσωπικό της ΑΗΚ που υπηρετεί στον ΔΣΜΚ λάβει προαγωγή κατά τη μεταβατική περίοδο που ορίζεται στην παράγραφο (α), αναλαμβάνει καθήκοντα στην ΑΗΚ μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, εκτός αν η ΑΗΚ αντικαταστήσει τον συγκεκριμένο υπάλληλο με άλλον της αποδοχής του Εκτελεστικού Διευθυντή ΔΣΜΚ.

(4)(α) Η μεταφορά των μελών του προσωπικού της ΑΗΚ που επιθυμούν να παραμείνουν στον ΔΣΜΚ και να καταστούν μέλη του προσωπικού του ΔΣΜΚ καθώς και η μεταφορά οποιωνδήποτε ωφελημάτων και/ή δικαιωμάτων τους γίνεται με ειδικό, για τον σκοπό αυτό, Νόμο η δε διαδικασία μεταφοράς των ωφελημάτων και/ή δικαιωμάτων τους προβλέπεται σε Κανονισμούς που εκδίδονται με βάση την παράγραφο (ε) του εδαφίου (3) του άρθρου 62·

(β) Για τα μέλη του προσωπικού της ΑΗΚ που μεταφέρονται στον ΔΣΜΚ και καθίστανται μέλη του προσωπικού του ΔΣΜΚ κατοχυρώνονται τα δικαιώματα και ωφελήματα που απολαμβάνει έκαστος στη βάση των όρων εργοδότησής του στην ΑΗΚ. Η ημερομηνία μεταφοράς του προσωπικού από την ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ θεωρείται η ημερομηνία που τίθεται σε ισχύ ο ειδικός νόμος που αναφέρεται στην παράγραφο (α).

(γ)(i) Τα μέλη του προσωπικού της ΑΗΚ που θα επιλέξουν να συνεχίσουν την υπηρεσία τους στον ΔΣΜΚ και καθίστανται μέλη του προσωπικού του ΔΣΜΚ, και που κατά τον χρόνο εφαρμογής του παρόντος Νόμου είναι μέλη του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων των Υπαλλήλων της ΑΗΚ το οποίο έχει ιδρυθεί δυνάμει των περί Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και Εξαρτωμένους τους (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης)) Ενοποιημένων Κανονισμών του 1997,

4.7.1997.

παραμένουν και συνεχίζουν με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις ως μέλη του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων της ΑΗΚ

Ν. 10(Ι) του 2020.

(ii) Τα μέλη του προσωπικού της ΑΗΚ με ημερομηνία πρόσληψης στην ΑΗΚ κατά την, ή, μεταγενέστερη της 1ης Οκτωβρίου 2011, που θα επιλέξουν να συνεχίσουν την υπηρεσία τους στον ΔΣΜΚ και καθίστανται μέλη του προσωπικού του ΔΣΜΚ, και που κατά τον χρόνο εφαρμογής του παρόντος Νόμου είναι μέλη του Ταμείου Προνοίας Προσωπικού της ΑΗΚ, το οποίο διέπεται από τις πρόνοιες του περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμου, παραμένουν και συνεχίζουν με τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις ως μέλη του Ταμείου Προνοίας Προσωπικού της ΑΗΚ:

Νοείται ότι από την ημερομηνία που τίθεται σε εφαρμογή ο ειδικός Νόμος της παραγράφου (α) του εδαφίου (4), τις απαιτούμενες εισφορές εργοδότη στα υπό αναφορά ταμεία καταβάλλει ο ΔΣΜΚ.

(5) Η υπηρεσία και υπαγωγή οποιουδήποτε προσώπου που είναι τοποθετημένο στον ΔΣΜΚ προερχόμενο από την ΑΗΚ τερματίζεται κατά την ημερομηνία επιστροφής του προσώπου αυτού που καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (3).

Μεταβίβαση
εξοπλισμού προς
τον ΔΣΜΚ.

87.-(1) Με την ημερομηνία της έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου, ο ΔΣΜΚ και η ΑΗΚ υποβάλλουν από κοινού προς τη ΡΑΕΚ κατάλογο των περιουσιακών στοιχείων που θα μεταβιβαστούν από την ΑΗΚ προς τον ΔΣΜΚ και ο οποίος περιλαμβάνει:

- (i) την τρέχουσα καθαρή λογιστική αξία για κάθε ένα από τα περιουσιακά στοιχεία του καταλόγου, κατά την ημερομηνία μεταβίβασης τους από την ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ,
- (ii) τυχόν νέα περιουσιακά στοιχεία που θα αποκτηθούν από τον ΔΣΜΚ μέχρι να τεθεί σε ισχύ ο Νόμος του Προϋπολογισμού του ΔΣΜΚ, αμέσως μετά που θα τεθεί σε ισχύ ο παρών Νόμος,

(iii) την ημερομηνία μεταβίβασης κάθε περιουσιακού στοιχείου από την ΑΗΚ στον ΔΣΜΚ.

(2) Η ΡΑΕΚ εγκρίνει τον κατάλογο περιουσιακών στοιχείων που καταρτίζεται σύμφωνα με το εδάφιο (1) και στην περίπτωση διαφωνίας μεταξύ της ΑΗΚ και του ΔΣΜΚ αποφασίζει τελεσίδικα και η απόφασή της είναι δεσμευτική και για τις δύο πλευρές:

Νοείται ότι μετά την έγκριση του καταλόγου από τη ΡΑΕΚ, δεν δύναται να υποβληθεί οποιοδήποτε άλλο αίτημα για μεταφορά πρόσθετων περιουσιακών στοιχείων.

(3) Τα περιουσιακά στοιχεία που δεν έχουν αποσβεστεί θα εξαγοραστούν από τον ΔΣΜΚ στην καθαρή λογιστική τους αξία κατά την ημερομηνία που θα τεθεί σε ισχύ ο Νόμος του Προϋπολογισμού του ΔΣΜΚ, αμέσως μετά που θα τεθεί σε ισχύ ο παρών Νόμος.

ΜΕΡΟΣ VIII -ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ,
ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ, ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΦΟΡΤΙΟΥ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1- ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ, ΣΤΟ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Κανόνες
Μεταφοράς.

88.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), η ΡΑΕΚ λαμβάνει ρυθμιστική απόφαση με την οποία δίδονται οδηγίες, στον ΔΣΜΚ, για σύνταξη και έκδοση τεχνικών κανόνων, υποκειμένων στην έγκριση της ΡΑΕΚ που σχετίζονται με τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς οι οποίοι αποτελούν μέρος των εκάστοτε εκδιδόμενων Κανόνων Μεταφοράς.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται από καιρού εις καιρό να εκδίδει οδηγίες στον ΔΣΜΚ αναφορικά:

(α) με θέματα που δύναται να καθορισθούν στους Κανόνες Μεταφοράς· και

(β) με την από καιρού εις καιρό ανασκόπηση και επανεξέταση από τον ΔΣΜΚ των Κανόνων Μεταφοράς.

(3) Ο ΔΣΜΚ δεν δημοσιεύει τους Κανόνες Μεταφοράς μέχρις ότου:

(α) η ΡΑΕΚ ολοκληρώσει τη διαβούλευση σε σχέση με τους Κανόνες Μεταφοράς· και

(β) η ΡΑΕΚ εγκρίνει τους Κανόνες Μεταφοράς.

Πεδίο εφαρμογής
των Κανόνων
Μεταφοράς.

89.-(1) Οι Κανόνες Μεταφοράς:

(α) διέπουν τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που θα εφαρμόζονται από τους κατόχους αδειών οποτεδήποτε επιθυμούν να συνδεθούν με το σύστημα μεταφοράς ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς ή για τη μεταφορά ηλεκτρισμού·

(β) διασφαλίζουν ότι οι τεχνικοί όροι που εφαρμόζονται σε κάτοχους αδειών οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα μεταφοράς δεν δημιουργούν αδικαιολόγητη διάκριση στους κατόχους αδειών·

(γ) προάγουν την αποδοτικότητα, αξιοπιστία και οικονομία στη χρήση και ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς·

(δ) είναι πλήρως εναρμονισμένοι με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζονται.

(2) Οι πρόνοιες των Κανόνων Μεταφοράς τηρούνται από τους τελικούς πελάτες στην έκταση που το απαιτούν οι όροι σύνδεσής τους με το δίκτυο μεταφοράς καθώς και από όλους τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή εξαιρέσεις αντίστοιχα.

Επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Μεταφοράς.

90.-(1) Μετά την έγκριση των Κανόνων Μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 88, ο ΔΣΜΚ, από καιρού εις καιρό, επανεξετάζει και όταν το κρίνει αναγκαίο συστήνει τροποποιήσεις στους Κανόνες Μεταφοράς:

- (α) όταν η ΡΑΕΚ ζητήσει τέτοια επανεξέταση· ή
- (β) όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή· ή
- (γ) όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή· ή
- (δ) για εναρμόνισή τους με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζεται.

(2) Οποιαδήποτε επανεξέταση των Κανόνων Μεταφοράς, θα διενεργείται από τον ΔΣΜΚ σε διαβούλευση με άτυπη συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους κατόχων αδειών και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων που επηρεάζονται άμεσα από τον σκοπό μιας τέτοιας επανεξέτασης, όπως η ΡΑΕΚ ήθελε κρίνει σκόπιμο κάθε φορά. Ο ΔΣΜΚ, αφού λάβει δεόντως υπόψη τις γραπτές ή προφορικές απόψεις των εκπροσώπων της άτυπης συμβουλευτικής επιτροπής, ακολούθως αποφασίζει και θέτει σε δημόσια διαβούλευση τις προτεινόμενες τροποποιήσεις που αφορούν τον σκοπό μιας τέτοιας επανεξέτασης.

(3)(α) Σε περίπτωση που μετά τη διαδικασία του εδαφίου (2), ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι είναι αναγκαίο να επέλθουν τροποποιήσεις στους Κανόνες Μεταφοράς, δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ΔΣΜΚ την πρότασή του για τροποποίηση των Κανόνων Μεταφοράς, την οποία υποβάλλει για

έγκριση στη ΡΑΕΚ μαζί με οποιοσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες ήθελε κρίνει η ΡΑΕΚ ως απαραίτητες.

(β) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει Απόφαση με την οποία δύναται να εγκρίνει, να απορρίψει ή να τροποποιήσει την πρόταση του ΔΣΜΚ η οποία υποβάλλεται στην ΡΑΕΚ δυνάμει της παραγράφου (α).

(γ) Ο ΔΣΜΚ δημοσιεύει τις τροποποιήσεις στους Κανόνες Μεταφοράς σύμφωνα με την σχετική Απόφαση της ΡΑΕΚ καθώς και τροποποιημένο ενοποιημένο κείμενο με τους Κανόνες Μεταφοράς.

Έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων στους Κανόνες Μεταφοράς.

91. Καμιά από τις προτεινόμενες από τον ΔΣΜΚ τροποποιήσεις στους Κανόνες Μεταφοράς δεν τίθεται σε ισχύ, μέχρις ότου εγκριθεί και δημοσιευτεί από τη ΡΑΕΚ.

Κανόνες Διανομής.

92.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), η ΡΑΕΚ λαμβάνει ρυθμιστική απόφαση με την οποία δίδονται οδηγίες, στον ΔΣΔ, για σύνταξη και έκδοση τεχνικών κανόνων, υποκειμένων στην έγκριση της ΡΑΕΚ που σχετίζονται με τη λειτουργία του συστήματος διανομής οι οποίοι αποτελούν μέρος των εκάστοτε εκδιδόμενων Κανόνων Διανομής.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται από καιρού εις καιρό να εκδίδει οδηγίες στον ΔΣΔ αναφορικά:

(α) με θέματα που δύναται να καθορισθούν στους Κανόνες Διανομής και

(β) με την από καιρού εις καιρό ανασκόπηση και επανεξέταση από τον ΔΣΔ των Κανόνων Διανομής.

(3) Ο ΔΣΔ δεν δημοσιεύει τους Κανόνες Διανομής μέχρις ότου:

(α) η ΡΑΕΚ ολοκληρώσει τη διαβούλευση σε σχέση με τους Κανόνες Διανομής και

(β) η ΡΑΕΚ εγκρίνει τους Κανόνες Διανομής.

Πεδίο εφαρμογής
των Κανόνων
Διανομής.

93.-(1) Οι Κανόνες Διανομής:

- (α) διέπουν τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που θα εφαρμόζονται από τους κατόχους αδειών οποτεδήποτε επιθυμούν να συνδεθούν με το σύστημα διανομής ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα διανομής για τη διανομή ηλεκτρισμού·
- (β) διασφαλίζουν ότι οι τεχνικοί όροι που εφαρμόζονται σε κάτοχους αδειών οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν ή να χρησιμοποιήσουν το σύστημα διανομής δεν δημιουργούν αδικαιολόγητη διάκριση στους κατόχους αδειών·
- (γ) προάγουν την αποδοτικότητα, αξιοπιστία και οικονομία στη χρήση και ανάπτυξη του συστήματος διανομής·
- (δ) είναι πλήρως εναρμονισμένοι με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζονται.

(2) Οι πρόνοιες των Κανόνων Διανομής τηρούνται από τους τελικούς πελάτες στην έκταση που το απαιτούν οι όροι σύνδεσής τους με το δίκτυο διανομής καθώς και από όλους τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή εξαιρέσεις αντίστοιχα.

Επανεξέταση και
τροποποίηση των
Κανόνων Διανομής.

94.-(1) Μετά την έγκριση των Κανόνων Διανομής σύμφωνα με το άρθρο 92, ο ΔΣΔ, από καιρού εις καιρό, επανεξετάζει και όταν το κρίνει αναγκαίο συστήνει τροποποιήσεις στους Κανόνες Διανομής:

- (α) όταν η ΡΑΕΚ ζητήσει τέτοια επανεξέταση· ή
- (β) όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή· ή
- (γ) όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι μια τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή· ή
- (δ) για εναρμόνισή τους με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζεται.

(2) Οποιαδήποτε επανεξέταση των Κανόνων Διανομής, θα διενεργείται από τον ΔΣΔ σε διαβούλευση με άτυπη συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους κατόχων αδειών και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων που επηρεάζονται άμεσα από τον σκοπό μιας τέτοιας επανεξέτασης, όπως η ΡΑΕΚ ήθελε κρίνει σκόπιμο κάθε φορά. Ο ΔΣΔ, αφού λάβει δεόντως υπόψη τις γραπτές ή προφορικές απόψεις των εκπροσώπων της άτυπης συμβουλευτικής επιτροπής, ακολούθως αποφασίζει και θέτει σε δημόσια διαβούλευση τις προτεινόμενες τροποποιήσεις που αφορούν τον σκοπό μιας τέτοιας επανεξέτασης.

(3)(α) Σε περίπτωση που μετά τη διαδικασία του εδαφίου (2), ο ΔΣΔ κρίνει ότι είναι αναγκαίο να επέλθουν τροποποιήσεις στους Κανόνες Διανομής, δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ΔΣΔ την πρότασή του για τροποποίηση των Κανόνων Διανομής, την οποία υποβάλλει για έγκριση στη ΡΑΕΚ μαζί με οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες ήθελε κρίνει η ΡΑΕΚ ως απαραίτητες.

(β) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει Απόφαση με την οποία δύναται να εγκρίνει, να απορρίψει ή να τροποποιήσει την πρόταση του ΔΣΔ η οποία υποβάλλεται στην ΡΑΕΚ δυνάμει της παραγράφου (α).

(γ) Ο ΔΣΔ δημοσιεύει τις τροποποιήσεις στους Κανόνες Διανομής σύμφωνα με την σχετική Απόφαση της ΡΑΕΚ καθώς και τροποποιημένο ενοποιημένο κείμενο με τους Κανόνες Διανομής.

Έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων στους Κανόνες Διανομής.

95. Καμιά από τις προτεινόμενες από τον ΔΣΔ τροποποιήσεις στους Κανόνες Διανομής δεν τίθεται σε ισχύ, μέχρις ότου εγκριθεί και δημοσιευτεί από τη ΡΑΕΚ.

Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.

96.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), η ΡΑΕΚ δύναται να δώσει οδηγίες στον ΔΣΜΚ για τη σύνταξη και δημοσίευση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού.

(2) Ο ΔΣΜΚ δεν δύναται να δημοσιεύσει τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού μέχρις ότου -

- (α) Η ΡΑΕΚ ολοκληρώσει τη διαβούλευση αναφορικά με τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·
- (β) λάβει γραπτώς την έγκριση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού από τη ΡΑΕΚ και τον Υπουργό.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται από καιρού εις καιρό και αφού διαβουλευθεί με κατόχους αδειών και άλλα πρόσωπα, με τα οποία κρίνει αναγκαία τη διαβούλευση, να δώσει οδηγίες στον ΔΣΜΚ αναφορικά:

- (α) με την επανεξέταση και τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς από τον ΔΣΜΚ·
- (β) με θέματα που δυνατό να καθοριστούν στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού:

Νοείται ότι η ΡΑΕΚ, μέχρι τη δημοσίευση, στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, της επανεξέτασης και τροποποίησης των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, που θεσμοθετούνται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου (α) του εδαφίου (3), δύναται, με την έγκριση του Υπουργού, να εκδώσει

ρυθμιστική απόφαση για τη μεταβατική ρύθμιση της αγοράς ηλεκτρισμού:

Νοείται περαιτέρω ότι η εν λόγω μεταβατική ρύθμιση παύει να ισχύει από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού που προβλέπεται στο εδάφιο (7) του άρθρου 97 και οι οποίοι θεσμοθετούνται με βάση τις διατάξεις του παρόντος εδαφίου.

Πεδίο εφαρμογής
των Κανόνων
Αγοράς
Ηλεκτρισμού.

97.-(1) Οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού:

- (α) διέπουν τους μηχανισμούς, τις τιμές και άλλους όρους και προϋποθέσεις που τυγχάνουν εφαρμογής στις περιπτώσεις που οι κάτοχοι αδειών αγοράζουν ή πωλούν ηλεκτρισμό με βάση διευθετήσεις που διενεργούνται από τον ΔΣΜΚ·
- (β) διασφαλίζουν ότι οι κάτοχοι αδειών από τους οποίους ζητείται να συμμετέχουν στην αγορά και πώληση ηλεκτρισμού, με βάση τις διευθετήσεις αυτές, δεν θα υπόκεινται σε δυσμενή διάκριση·
- (γ) προάγουν την αποδοτικότητα και την οικονομία και διευκολύνουν τον ανταγωνισμό στην αγορά και πώληση ηλεκτρισμού με βάση τις διευθετήσεις αυτές·
- (δ) προβλέπουν χρεώσεις μη συμμόρφωσης που ο ΔΣΜΚ, υπό την ιδιότητά του ως ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού, επιβάλλει σε οποιονδήποτε εκ των συμμετεχόντων στην αγορά ηλεκτρισμού σε περίπτωση παράλειψης του να τηρήσει οποιανδήποτε υποχρέωση προβλέπεται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού·

- (ε) είναι πλήρως εναρμονισμένοι με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζονται.

(2) Οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού τηρούνται από όλους τους τελικούς πελάτες που συμμετέχουν είτε απευθείας είτε σωρευτικά στην αγορά ηλεκτρισμού, τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, με βάση το άρθρο 29 στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή οι εξαιρέσεις τους.

(3) Μετά την έγκριση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού σύμφωνα με το άρθρο 96, ο ΔΣΜΚ, από καιρού εις καιρό, επανεξετάζει και, όταν το κρίνει αναγκαίο, συστήνει τροποποιήσεις στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού:

- (α) όταν ο Υπουργός ή η ΡΑΕΚ ζητήσουν τέτοια επανεξέταση· ή
- (β) όταν ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή, με βάση τις απόψεις που έχουν εκφράσει οι κάτοχοι αδειών ή άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς· ή
- (γ) όταν ο ΔΣΔ κρίνει ότι τέτοια επανεξέταση είναι επιθυμητή· ή
- (δ) για εναρμόνισή τους με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, όπου εφαρμόζονται.

(4) Οποιαδήποτε τέτοια επανεξέταση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού διενεργείται από τον ΔΣΜΚ σε διαβούλευση με άτυπη συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους κατόχων αδειών και άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων που επηρεάζονται άμεσα από τον σκοπό μιας τέτοιας επανεξέτασης, όπως η ΡΑΕΚ ήθελε κρίνει σκόπιμο κάθε φορά. Ο ΔΣΜΚ, αφού λάβει δεόντως υπόψη τις γραπτές ή προφορικές απόψεις των εκπροσώπων της άτυπης συμβουλευτικής επιτροπής, ακολούθως αποφασίζει και θέτει σε δημόσια διαβούλευση τις προτεινόμενες τροποποιήσεις που αφορούν τον σκοπό μιας τέτοιας επανεξέτασης.

(5)(α) Σε περίπτωση που μετά τη διαδικασία του εδαφίου (4), ο ΔΣΜΚ κρίνει ότι είναι αναγκαίο να επέλθουν τροποποιήσεις στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, δημοσιεύει στην επίσημη ιστοσελίδα του ΔΣΜΚ την πρότασή του για τροποποίηση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού, την οποία υποβάλλει για έγκριση στη ΡΑΕΚ μαζί με οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες ήθελε κρίνει η ΡΑΕΚ ως απαραίτητες.

(β) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει Απόφαση με την οποία δύναται να εγκρίνει, να απορρίψει ή να τροποποιήσει την πρόταση του ΔΣΜΚ η οποία υποβάλλεται στην ΡΑΕΚ δυνάμει της παραγράφου (α).

(γ) Ο ΔΣΜΚ δημοσιεύει τις τροποποιήσεις στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού σύμφωνα με την σχετική Απόφαση της ΡΑΕΚ καθώς και τροποποιημένο ενοποιημένο κείμενο με τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.

(6) Ο ΔΣΜΚ κατά την επανεξέταση και τροποποίηση και η ΡΑΕΚ κατά την έγκριση των προτεινόμενων τροποποιήσεων στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, λαμβάνουν υπόψη τις εκάστοτε κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής του Υπουργού σε σχέση με τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού.

(7) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 96, οι προτεινόμενες από τον ΔΣΜΚ τροποποιήσεις τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας στο

98.-(1)(α) Ο ΔΣΜΚ καταρτίζει και δημοσιεύει διαφανείς και αποτελεσματικές διαδικασίες για τη χωρίς διακρίσεις σύνδεση νέων τελικών πελατών, εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας στο σύστημα μεταφοράς.

σύστημα
μεταφοράς.

(β) Η ΡΑΕΚ εγκρίνει τις διαδικασίες της παραγράφου (α).

(2)(α) Ο ΔΣΜΚ δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί:

- (i) τη σύνδεση νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας λόγω πιθανών μελλοντικών περιορισμών στις διαθέσιμες δυναμικότητες του δικτύου και ο ΔΣΜΚ παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες;
- (ii) ένα νέο σημείο σύνδεσης, με το αιτιολογικό ότι θα μπορούσε να επιφέρει πρόσθετες δαπάνες που θα προκύπτουν από την απαραίτητη αύξηση της δυναμικότητας των στοιχείων του συστήματος στην εγγύτητα του σημείου σύνδεσης.

(β) Ανεξάρτητα από το σημείο (i) της παραγράφου (α), ο ΔΣΜΚ έχει τη δυνατότητα να περιορίζει την εγγυημένη ικανότητα σύνδεσης ή να προσφέρει συνδέσεις που υπόκεινται σε λειτουργικούς περιορισμούς προκειμένου να εξασφαλίζεται οικονομική αποδοτικότητα όσον αφορά νέες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας.

(γ) Οι περιορισμοί της παραγράφου (β) τυγχάνουν της έγκρισης της ΡΑΕΚ η οποία διασφαλίζει ότι τυχόν περιορισμοί της εγγυημένης ικανότητας σύνδεσης ή λειτουργικοί περιορισμοί εισάγονται με βάση διαφανείς και αμερόληπτες διαδικασίες και δεν δημιουργούν περιττά εμπόδια για την είσοδο στην αγορά. Όταν η εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής ή αποθήκευσης ενέργειας φέρει το κόστος που συνδέεται με την εξασφάλιση απεριόριστης σύνδεσης, δεν εφαρμόζεται κανένας περιορισμός.

Αποφυγή δυσμενών
διακρίσεων.

99. Ο ΔΣΜΚ ή ο ΔΣΔ, δεν προβαίνει σε δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων σε περίπτωση που προνοεί για τη χρήση του συστήματος μεταφοράς ή διανομής ή σε περίπτωση που

προτείνει όρους για τη διεξαγωγή εργασιών για το σκοπό σύνδεσης με το σύστημα μεταφοράς ή διανομής.

Πρόσβαση Τρίτων. 100.-(1) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει την εφαρμογή συστήματος πρόσβασης τρίτων στα συστήματα μεταφοράς και διανομής με βάση δημοσιευμένα τιμολόγια, το οποίο ισχύει για όλους τους πελάτες και εφαρμόζεται αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του συστήματος.

(2) Τα τιμολόγια ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους εγκρίνονται σύμφωνα με το εδάφιο (7) του άρθρου 5 προτού τεθούν σε ισχύ και δημοσιεύονται πριν από την έναρξη ισχύος τους.

(3) Ο ΔΣΜΚ ή ο ΔΣΔ μπορεί να αρνείται την πρόσβαση λόγω έλλειψης δυναμικότητας. Η άρνηση αυτή αιτιολογείται δεόντως, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του άρθρου 114 και βασίζεται σε αντικειμενικά, τεχνικά και οικονομικά αιτιολογημένα κριτήρια.

(4) Η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει ότι στην περίπτωση άρνησης πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς ή διανομής:

- (α) τα κριτήρια του εδαφίου (3) εφαρμόζονται με συνέπεια και ότι ο χρήστης του συστήματος ο οποίος έχει συναντήσει άρνηση πρόσβασης μπορεί να χρησιμοποιήσει διαδικασία διακανονισμού διαφορών·
- (β) Ο ΔΣΜΚ ή ο ΔΣΔ, κατά περίπτωση, παρέχουν πληροφορίες για τα μέτρα που θα ήταν αναγκαία για την ενίσχυση του δικτύου. Οι εν λόγω πληροφορίες παρέχονται σε όλες τις περιπτώσεις άρνησης πρόσβασης σε σημεία επαναφόρτισης:

Νοείται ότι η πλευρά που έχει ζητήσει τη χορήγηση των στοιχείων αυτών μπορεί να επιβαρύνεται με εύλογο τέλος που αντικατοπτρίζει το κόστος της παροχής των εν λόγω πληροφοριών.

(5) Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται και σε ενεργειακές κοινότητες πολιτών που διαχειρίζονται δίκτυα διανομής.

Χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης του συστήματος μεταφοράς και διανομής και χρεώσεις για την κάλυψη των εξόδων του ΔΣΜΚ.

101.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), μέσα σε τέτοιο χρόνο όπως η ΡΑΕΚ δύναται να ορίσει, ο ΔΣΜΚ, ύστερα από διαβούλευση με τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς, ετοιμάζει έκθεση για έγκριση από τη ΡΑΕΚ στην οποία καθορίζεται η βάση επιβολής των χρεώσεων αναφορικά με:

- (α) τη χρήση του συστήματος μεταφοράς·
- (β) τη σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς· και
- (γ) του κεφαλαιουχικού κόστους ενδεχόμενων πρόσθετων νέων επενδύσεων.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3), μέσα σε τέτοιο χρόνο όπως η ΡΑΕΚ δύναται να ορίσει, ο ΔΣΔ, ετοιμάζει έκθεση για έγκριση από τη ΡΑΕΚ στην οποία καθορίζεται η βάση επιβολής των χρεώσεων αναφορικά με:

- (α) τη χρήση του συστήματος διανομής·
- (β) τη σύνδεση με το σύστημα διανομής· και
- (γ) του κεφαλαιουχικού κόστους ενδεχόμενων πρόσθετων νέων επενδύσεων.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις δίνοντας οδηγίες από καιρού εις καιρό στον ΔΣΜΚ και στον ΔΣΔ αναφορικά με τη βάση επιβολής χρεώσεων αναφορικά με τη χρήση ή σύνδεση με το σύστημα μεταφοράς ή το σύστημα διανομής, ανάλογα με την περίπτωση.

(4) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (3), οι ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο αυτό δυνατόν να προνοούν για -

- (α) Τις μεθόδους χρέωσης που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις που ετοιμάζονται από τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ·
- (β) τη μορφή και την έκταση των πληροφοριών που παρέχονται από τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ, στους αιτητές·
- (γ) τη μορφή των χρεώσεων και πληροφορίες για τις χρεώσεις εκείνες, που περιλαμβάνονται στην έκθεση που ετοιμάζεται από τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ· και
- (δ) τη διαδικασία που υιοθετείται για την υποβολή στη ΡΑΕΚ από τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ έκθεσης για τις χρεώσεις και για την έγκριση της έκθεσης αυτής από τη ΡΑΕΚ.

(5) Η χρέωση για τη σύνδεση ή τη χρήση του συστήματος μεταφοράς ή του συστήματος διανομής, υπολογίζεται σύμφωνα με τις αποφάσεις που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του άρθρου αυτού έτσι ώστε να καθιστούν δυνατόν να ανακτήσει ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς ή ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής:

- (α) τη νενομισμένη αναλογία των εξόδων που υφίσταται άμεσα ή έμμεσα για την εκτέλεση των αναγκαίων έργων· και
- (β) ένα εύλογο ποσοστό απόδοσης του κεφαλαίου, που αντιπροσωπεύουν τα έξοδα αυτά.

(6) Η ΡΑΕΚ έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να καθορίζει τι συνιστά νενομισμένη αναλογία σύμφωνα με την παράγραφο (α) του εδαφίου (5) και

εύλογο ποσοστό απόδοσης σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (5).

(7) Ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ αποστέλλουν τις εκθέσεις τους που ετοιμάζονται σύμφωνα με τα εδάφια (1) και (2), αντίστοιχα, στη ΡΑΕΚ για έγκριση και η έκθεση και οποιαδήποτε χρέωση που αναφέρεται σ' αυτήν, δεν εφαρμόζεται μέχρις ότου εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ.

(8) Η ΡΑΕΚ διαβουλεύεται με τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ και λαμβάνει υπόψη του οποιαδήποτε εισήγηση που γίνεται από τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ πριν λάβει απόφαση αναφορικά με την έγκριση οποιασδήποτε έκθεσης που υποβάλλεται σύμφωνα με τα εδάφια (1) και (2).

(9) Έκθεση που υποβάλλεται σύμφωνα με τα εδάφια (1) και (2) και, ιδιαίτερα, χρεώσεις που αναφέρονται σ' αυτήν, δεν έχουν ισχύ μέχρις ότου εγκριθούν από τη ΡΑΕΚ, με τις τροποποιήσεις, που τυχόν ήθελε κρίνει κατάλληλες η ΡΑΕΚ.

(10) Οποιοσδήποτε χρεώσεις επιβλήθηκαν από τον ΔΣΜΚ ή τον ΔΣΔ κατά ή πριν την έναρξη ισχύος του άρθρου αυτού υπό την επιφύλαξη της έγκρισης της ΡΑΕΚ, θα συνεχίσουν να ισχύουν μέχρις ότου εγκριθούν από τη ΡΑΕΚ οι εκθέσεις σύμφωνα με το άρθρο αυτό και μετά την έγκριση των εκθέσεων, όλες οι χρεώσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την έκθεση που εγκρίθηκε από τη ΡΑΕΚ.

Χρεώσεις
διαχείρισης και
λειτουργίας της
αγοράς
ηλεκτρισμού.

102.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), μέσα σε τέτοιο χρόνο όπως η ΡΑΕΚ δύναται να ορίσει, ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού, ετοιμάζει έκθεση για έγκριση από τη ΡΑΕΚ στην οποία καθορίζεται η βάση επιβολής των χρεώσεων αναφορικά με:

- (α) τη διαχείριση της αγοράς ηλεκτρισμού και
- (β) τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού.

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται να λαμβάνει ρυθμιστικές αποφάσεις αναφορικά με τη βάση επιβολής χρεώσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση και λειτουργία της αγοράς ηλεκτρισμού.

(3) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (2), οι ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο αυτό δυνατό να προνοούν για:

- (α) τις μεθόδους χρέωσης που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις που ετοιμάζονται από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού·
- (β) τη μορφή και την έκταση των πληροφοριών που παρέχονται από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού στους Συμμετέχοντες στην αγορά και αφορούν τις χρεώσεις·
- (γ) τη μορφή των χρεώσεων και πληροφορίες για τις χρεώσεις εκείνες που περιλαμβάνονται στην έκθεση που ετοιμάζεται από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού· και
- (δ) τη διαδικασία που υιοθετείται για την υποβολή έκθεσης προς τη ΡΑΕΚ από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού αναφορικά με τις χρεώσεις και για την έγκριση της έκθεσης αυτής από τη ΡΑΕΚ.

(4) Οι χρεώσεις για τη διαχείριση και λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού, υπολογίζονται σύμφωνα με τις ρυθμιστικές αποφάσεις που εκδίδονται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του άρθρου αυτού και καθορίζονται έτσι ώστε:

- (α) να καθιστούν δυνατή την ανάκτηση από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού, της νενομισμένης αναλογίας των εξόδων που υφίσταται άμεσα ή έμμεσα για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων του· και

(β) ένα εύλογο ποσοστό απόδοσης του κεφαλαίου, που αντιπροσωπεύουν τα έξοδα αυτά.

(5) Η ΡΑΕΚ έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να καθορίζει τι συνιστά νενομισμένη αναλογία σύμφωνα με το εδάφιο (4).

(6) Ο Λειτουργός της Αγοράς Ηλεκτρισμού αποστέλλει την έκθεση που ετοιμάζει σύμφωνα με το εδάφιο (1) στη ΡΑΕΚ για έγκριση.

(7) Η ΡΑΕΚ διαβουλεύεται με τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού και λαμβάνει υπόψη της οποιαδήποτε εισήγηση γίνεται από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού πριν λάβει απόφαση αναφορικά με την έγκριση οποιασδήποτε έκθεσης που υποβάλλεται σύμφωνα με το εδάφιο (1).

(8) Έκθεση που υποβάλλεται σύμφωνα με το εδάφιο (1) και, ιδιαίτερα, χρεώσεις που αναφέρονται σ' αυτήν, τίθενται σε ισχύ και εφαρμόζονται εφόσον τύχουν της έγκρισης της ΡΑΕΚ, με τις τροποποιήσεις, που τυχόν ήθελε κρίνει κατάλληλες η ΡΑΕΚ.

(9) Οποιοσδήποτε χρεώσεις επιβλήθηκαν από τον Λειτουργό της Αγοράς Ηλεκτρισμού, κατά ή πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου υπό την επιφύλαξη της έγκρισης της ΡΑΕΚ, θα συνεχίσουν να ισχύουν μέχρις ότου εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ η έκθεση σύμφωνα με το παρόν άρθρο. Μετά την έγκριση της έκθεσης από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το παρόν άρθρο, όλες οι χρεώσεις θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την έκθεση αυτή.

Απευθείας γραμμές.

103.-(1) Η ΡΑΕΚ, υπό τις προϋποθέσεις του εδαφίου (3) εκδίδει άδεια, κατόπιν σχετικής υποβολής αίτησης, για την κατασκευή απευθείας γραμμής σε όλες τις εγκατεστημένες στη Δημοκρατία επιχειρήσεις παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να μπορούν να εφοδιάζουν με απευθείας γραμμή τις εγκαταστάσεις τους, τις θυγατρικές τους επιχειρήσεις και τους πελάτες τους χωρίς να υπόκεινται σε δυσανάλογες διοικητικές διαδικασίες ή δαπάνες και σε κάθε πελάτη εντός του εδάφους της Δημοκρατίας ώστε να μπορεί να εφοδιάζεται, ατομικά ή από κοινού, με

απευθείας γραμμή από επιχειρήσεις παραγωγής και προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας.

Νοείται ότι η δυνατότητα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας με απευθείας γραμμή, όπως αναφέρεται στο εδάφιο (1), δεν θίγει τη δυνατότητα σύναψης συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 100. .

(2) Η ΡΑΕΚ δύναται να αρνηθεί τη χορήγηση άδειας κατασκευής απευθείας γραμμής, εάν η χορήγηση της άδειας αντιβαίνει στην εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας βάσει του άρθρου 114 . Η άρνηση είναι δεόντως αιτιολογημένη.

(3) Η ΡΑΕΚ χορηγεί άδεια για την κατασκευή απευθείας γραμμής σύμφωνα με το εδάφιο (1) κάτω από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) όταν ο ΔΣΜΚ ή ο ΔΣΔ, κατά περίπτωση, αρνούνται πρόσβαση στο σύστημα μεταφοράς ή στο σύστημα διανομής βάσει, οσάκις ενδείκνυται, του άρθρου 100· είτε
- (β) όταν κινείται η διαδικασία επίλυσης διαφορών δυνάμει του άρθρου 19.

(4) Η ΡΑΕΚ, δυνάμει των προνοιών του άρθρου 141, ετοιμάζει και υποβάλλει προς το Υπουργικό Συμβούλιο, μέσω του Υπουργού, Κανονισμό με τον οποίο καθορίζει αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια χορήγησης άδειας κατασκευής απευθείας γραμμής, τα οποία περιλαμβάνουν:

- (α) τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές που πρέπει να πληροί η κατασκευή της απευθείας γραμμής ή τον τρόπο καθορισμού των τεχνικών προδιαγραφών,
- (β) τους πρότυπους όρους της συμφωνίας μεταβίβασης της κυριότητας της απευθείας γραμμής στον, κατά περίπτωση,

Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς ή Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής,

- (γ) τη μεθοδολογία υπολογισμού της αποζημίωσης του κατέχοντα άδειας για κατασκευή απευθείας γραμμής από τον, κατά περίπτωση, Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς ή Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής,
- (δ) τον τρόπο επίλυσης διαφορών και λήψης τελεσίδικης απόφασης σε περίπτωση που αναφύεται οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του κατέχοντα άδειας για κατασκευή απευθείας γραμμής και του, κατά περίπτωση, ΔΣΜΚ ή του ΔΣΔ ή του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς ή του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής,
- (ε) οποιοδήποτε άλλο κριτήριο η ΡΑΕΚ κρίνει ότι χρήζει καθορισμού.

Ετοιμασία έκθεσης πρόβλεψης.

104.-(1) Σε τέτοια χρονικά διαστήματα, όπως η ΡΑΕΚ καθορίζει με απόφασή της, ο ΔΣΜΚ ετοιμάζει έκθεση πρόβλεψης καλούμενη ως «η έκθεση πρόβλεψης» που βασίζεται σε διαθέσιμες πληροφορίες και σε μορφή που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ.

(2) Η έκθεση πρόβλεψης περιλαμβάνει προβλέψεις αναφορικά με τη χωρητικότητα, πρόβλεψη ροών και φορτίου σε κάθε μέρος του συστήματος μεταφοράς και το επίπεδο ρεύματος βραχυκυκλώματος για κάθε κόμβο μεταφοράς ηλεκτρισμού μαζί με:

- (α) τέτοια πρόσθετη πληροφορία που είναι εύλογα αναγκαία έτσι ώστε οποιοδήποτε πρόσωπο που επιθυμεί τη χρήση των συστημάτων μεταφοράς και διανομής, να μπορεί να είναι ικανό να προσδιορίσει και εκτιμήσει τις διαθέσιμες ευκαιρίες, όταν συνδέεται και χρησιμοποιεί τα συστήματα μεταφοράς και διανομής·

- (β) έκθεση στην οποία προσδιορίζονται εκείνα τα μέρη του συστήματος μεταφοράς που κρίνονται πιο κατάλληλα για νέες συνδέσεις και για τη μεταφορά περαιτέρω ποσοτήτων ηλεκτρισμού·
- (γ) την ισχύ παραγωγής που πιθανόν να συνδεθεί με το σύστημα μεταφοράς·
- (δ) έκθεση για τη ζήτηση ηλεκτρισμού που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και έκθεση για διευθετήσεις για την προμήθεια ηλεκτρισμού σε πελάτες οι οποίοι επέλεξαν να αγοράσουν ηλεκτρισμό από τέτοιες πηγές·
- (ε) την παρούσα και προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για τη χρονική περίοδο στην οποία αναφέρεται η έκθεση:

Νοείται ότι σε σχέση με την παρούσα και προβλεπόμενη προσφορά και ζήτηση σε εθνικό επίπεδο, ο ΔΣΜΚ συμβουλευέται όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους.

(3) Ο ΔΣΜΚ δύναται να αναθεωρεί από καιρό σε καιρό τις πληροφορίες που περιέχονται στην έκθεση πρόβλεψης και με την έγκριση της ΡΑΕΚ, να τροποποιεί τη μορφή κάθε έκθεσης πρόβλεψης και, τουλάχιστο μια φορά το χρόνο, οφείλει να αναθεωρεί τις εκθέσεις αυτές.

(4) Ο ΔΣΜΚ δίδει αντίγραφο της δήλωσης πρόβλεψης και κάθε αναθεώρησής της σύμφωνα με το εδάφιο (3), στη ΡΑΕΚ.

(5) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (6), ο ΔΣΜΚ δίδει αντίγραφο της έκθεσης πρόβλεψης ή ανάλογα με την περίπτωση, της τελευταίας αναθεώρησης της έκθεσης πρόβλεψης, σε οποιοδήποτε πρόσωπο ζητά αντίγραφο τέτοιας έκθεσης ή εκθέσεων, μέσα σε δεκατέσσερις ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία λήφθηκε η σχετική αίτηση.

(6) Ο ΔΣΜΚ δύναται, με την προηγούμενη συγκατάθεση της ΡΑΕΚ, να παραλείπει από δήλωση πρόβλεψης που δίδεται σύμφωνα με το εδάφιο (4), οποιοσδήποτε εμπιστευτικές λεπτομέρειες ως προς την χωρητικότητα, φορτίο ή άλλη πληροφορία, όταν η αποκάλυψη τέτοιων πληροφοριών, κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τα εμπορικά συμφέροντα του ΔΣΜΚ ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου.

(7) Ο ΔΣΜΚ δύναται να χρεώσει για κάθε έκθεση πρόβλεψης που δίδεται σύμφωνα με το εδάφιο (4), ένα ποσό που δεν θα υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που καθορίζεται από τη ΡΑΕΚ για τους σκοπούς αυτού του άρθρου.

(8) Η έκθεση πρόβλεψης αφορά δέκα ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ετοιμασίας της έκθεσης από τον ΔΣΜΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΦΟΡΤΙΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ

Κατανομή του φορτίου ηλεκτροπαραγωγής στις εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής και απόκρισης της ζήτησης.

105.-(1) Με την επιφύλαξη των προνοιών του άρθρου 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, η κατανομή φορτίου στις εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής και απόκρισης της ζήτησης δεν εισάγει διακρίσεις, είναι διαφανής και βασίζεται στην αγορά.

(2) Ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ, κατά την κατανομή φορτίου στις εγκαταστάσεις του εδαφίου (1), δίδουν προτεραιότητα σε εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής, υπό τις προϋποθέσεις ότι -

- (α) Το επιτρέπει η ασφαλής λειτουργία του εθνικού συστήματος ηλεκτρισμού·
- (β) οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης· και

- (γ) οι εγκαταστάσεις αποτελούν έργα επίδειξης για καινοτόμες τεχνολογίες τα οποία εξασφαλίζουν σχετική έγκριση από τη ΡΑΕΚ:

Νοείται ότι η έγκριση της ΡΑΕΚ αναφέρει το χρονικό διάστημα ισχύος της προτεραιότητας καθώς και την έκταση που απαιτείται για την επίτευξη των σκοπών της επίδειξης.

- (3) Όσον αφορά τις εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής της παραγράφου (β) του εδαφίου (2), ισχύουν και τα ακόλουθα:

- (α) Υπό την επιφύλαξη των συμβάσεων σύνδεσης που συνήφθησαν πριν από την 4η Ιουλίου 2019, όσες εγκαταστάσεις έχουν τεθεί σε λειτουργία πριν από την 4η Ιουλίου 2019 και, εφόσον έχουν τεθεί σε λειτουργία, έχουν κατανεμηθεί κατά προτεραιότητα όπως προβλέπεται με βάση το εδάφιο (2) του άρθρου 8 του περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου ή του εδαφίου (3) του άρθρου 35 του περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμου, ανεξαρτήτως της πιθανής κατάργησης των Νόμων αυτών, εξακολουθούν να κατανέμονται κατά προτεραιότητα. Η κατανομή κατά προτεραιότητα παύει να εφαρμόζεται στις εν λόγω εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής από την ημερομηνία κατά την οποία η εγκατάσταση ηλεκτροπαραγωγής υφίσταται σημαντικές τροποποιήσεις, γεγονός που θεωρείται ότι συμβαίνει τουλάχιστον όταν απαιτείται νέα συμφωνία σύνδεσης ή όταν αυξάνεται η ισχύς παραγωγής της εγκατάστασης ηλεκτροπαραγωγής.
- (β) οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή συμπαγωγή υψηλής απόδοσης έχουν εγκατεστημένη ισχύ ηλεκτροπαραγωγής

μικρότερη των 400kW για όσες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής τίθενται σε λειτουργία πριν την 1η Ιανουαρίου 2026.

(δ) οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής που χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης έχουν εγκατεστημένη ισχύ ηλεκτροπαραγωγής μικρότερη των 200kW για όσες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής τίθενται σε λειτουργία μετά την 1η Ιανουαρίου 2026. ή

(4)(α) Τα κριτήρια, ο τρόπος, η έκταση, οι όροι και οι προϋποθέσεις, σύμφωνα με τους οποίους, κατά την κατανομή του φορτίου στις διαθέσιμες εγκαταστάσεις παραγωγής, ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ δίδουν προτεραιότητα στις εγκαταστάσεις παραγωγής οι οποίες χρησιμοποιούν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς και στις εγκαταστάσεις συμπαραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού υψηλής απόδοσης ετοιμάζονται από τον ΔΣΜΚ και τον ΔΣΔ στη βάση των αρχών της διαφάνειας και αμεροληψίας και υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ για έγκριση.

(β) Με την εξασφάλιση της έγκρισης της παραγράφου (α), τα κριτήρια, ο τρόπος, η έκταση, οι όροι και οι προϋποθέσεις δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΔΣΜΚ και του ΔΣΔ και προβαίνουν σε κατάλληλη επανεξέταση των Κανόνων Μεταφοράς σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 90, των Κανόνων Διανομής σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 94 και των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 97.

ΜΕΡΟΣ ΙΧ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΓΡΑΜΜΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ

Αρμοδιότητες του
Διαχειριστή
Γραμμής
Διασύνδεσης.

106. Ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες-

- (α) τη λειτουργία μιας αποδοτικής, συντονισμένης, ασφαλούς, αξιόπιστης και οικονομικά βιώσιμης γραμμής διασύνδεσης και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας της γραμμής διασύνδεσης να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά και τη διασυνοριακή ροή ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το περιβάλλον·
- (β) τη διασφάλιση της ανάπτυξης και συντήρησης μιας αποδοτικής, συντονισμένης, ασφαλούς, αξιόπιστης και οικονομικά βιώσιμης γραμμής διασύνδεσης και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας της γραμμής διασύνδεσης να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση για τη μεταφορά και τη διασυνοριακή ροή ηλεκτρικής ενέργειας, υπό οικονομικά αποδεκτές συνθήκες λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το περιβάλλον·
- (γ) τη σύναψη Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος με τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης, τον ΔΣΜΚ και τους γειτονικούς Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς προωθώντας και εξασφαλίζοντας μεταξύ άλλων τη διαλειτουργικότητα των διασυνδεδεμένων συστημάτων και την καλή, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία των ηλεκτρικών γραμμών και των γραμμών διασύνδεσης·
- (δ) τη διαχείριση των διασυνοριακών ροών ηλεκτρικής ενέργειας του διασυνδεδεμένου συστήματος· και
- (ε) την ετοιμασία προγράμματος ανάπτυξης της Γραμμής Διασύνδεσης.

Τήρηση βιβλίων και ξεχωριστών λογαριασμών από τον Διαχειριστή

107.-(1) Ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης τηρεί κατάλληλα βιβλία και λογαριασμούς για τις δραστηριότητές του, όπως ορίζουν οι σχετικές νομοθεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Γραμμής
Διασύνδεσης.

(2) Σχετικά με την οικονομική διαχείριση κάθε οικονομικού έτους, συντάσσεται απολογισμός κατά τρόπο που ορίζεται από τις σχετικές νομοθεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(3) Σε περίπτωση που ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης είναι το ίδιο νομικό πρόσωπο με τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης θα πρέπει να τηρούνται χωριστοί λογαριασμοί για κάθε μια από τις άδειες του.

Γενικές
υποχρεώσεις
Ιδιοκτήτη Γραμμής
Διασύνδεσης.

108. Ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης υποχρεούται να κατασκευάζει και να διατηρεί μια αποδοτική, συντονισμένη, ασφαλή, ακίνδυνη και αξιόπιστη γραμμή διασύνδεσης σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης της Γραμμής Διασύνδεσης και τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος, επιδεικνύοντας την πρέπουσα προσοχή για τη φροντίδα και την προστασία του περιβάλλοντος.

Αρμοδιότητες του
Ιδιοκτήτη Γραμμής
Διασύνδεσης.

109. Ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης -

- (α) Εκτελεί εργασίες συντήρησης και κατασκευής σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης της Γραμμής Διασύνδεσης και τους όρους των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος καθώς και εργασίες σχεδιασμού και ανάπτυξης όπως ανατίθενται στον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης από τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος,
- (β) ενημερώνει τον ΔΣΜΚ, τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και τη ΡΑΕΚ, μέσα σε χρονική περίοδο που καθορίζεται με απόφαση της ΡΑΕΚ, για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει για την εφαρμογή του προγράμματος ανάπτυξης της Γραμμής Διασύνδεσης σύμφωνα με τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος.

Τήρηση βιβλίων
και ξεχωριστών
λογαριασμών
από τον Ιδιοκτήτη
Γραμμής
Διασύνδεσης.

110.-(1) Ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης τηρεί κατάλληλα βιβλία και λογαριασμούς για τις δραστηριότητές του, όπως ορίζουν οι σχετικές νομοθεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(2) Σχετικά με την οικονομική διαχείριση κάθε οικονομικού έτους, συντάσσεται απολογισμός κατά τρόπο που ορίζεται από τις σχετικές νομοθεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

(3) Σε περίπτωση που ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης είναι το ίδιο νομικό πρόσωπο με τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης θα πρέπει να τηρούνται χωριστοί λογαριασμοί για κάθε μια από τις άδειες του.

Πρωτόκολλα
Διασυνδεδεμένου
Συστήματος.

111.-(1)(α) Προκειμένου ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης να καταστεί ικανός να ασκήσει τις αρμοδιότητές του συνάπτονται πρωτόκολλα διασυνδεδεμένου συστήματος ως ακολούθως:

- (i) μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ·
- (ii) μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης·
- (iii) μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ·
- (iv) μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και των γειτονικών Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς· και
- (v) μεταξύ του ΔΣΜΚ και των γειτονικών Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς.

(β) Τα Πρωτόκολλα του εδαφίου (1) εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ.

(γ) Τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος αναθεωρούνται αναλόγως όποτε ο ΔΣΜΚ, ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης, ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης ή η ΡΑΕΚ κρίνουν αναγκαίο.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφαση της δύναται να απαιτήσει από τον ΔΣΜΚ, τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης αναλόγως όπως περιλάβουν στα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος όρους και πρόγραμμα ανάπτυξης της Γραμμής Διασύνδεσης όπως η ΡΑΕΚ ήθελε κρίνει αναγκαίο.

(3) Όταν κατά τη γνώμη της ΡΑΕΚ, χρήζουν τροποποίησης τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος, η ΡΑΕΚ με ρυθμιστική απόφαση της, απαιτεί αναλόγως από τον ΔΣΜΚ, τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης να συμμορφώσουν τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος ανάλογα με τις τροποποιήσεις που υποδεικνύονται από τη ΡΑΕΚ.

(4) Για τον σκοπό άσκησης της εξουσίας σχετικά με την έγκριση των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος, η ΡΑΕΚ δύναται να διαβουλευεται με την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού.

(5) Η ΡΑΕΚ, ειδικότερα διασφαλίζει ότι τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος περιλαμβάνουν όρους και προϋποθέσεις οι οποίοι -

- (α) καθιστούν το Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης ικανό να ασκήσει τις αρμοδιότητες του πλήρως και αποτελεσματικά·
- (β) καθιστούν τον ΔΣΜΚ ικανό να ασκήσει τις αρμοδιότητες του πλήρως και αποτελεσματικά·
- (γ) διασφαλίζουν ότι ο ΔΣΜΚ διευκολύνει τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του·
- (δ) διασφαλίζουν ότι ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης διευκολύνει τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του·

- (ε) διασφαλίζουν την άσκηση από τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του·
 - (στ) καθορίζουν κοινές επιχειρησιακές απαιτήσεις και αρχές ασφαλείας·
 - (ζ) καθορίζονται κοινές επιχειρησιακές αρχές σχεδιασμού του διασυνδεδεμένου συστήματος·
 - (ζ) καθορίζονται κοινές διαδικασίες ελέγχου φορτίου-συχνότητας και δομές ελέγχου·
 - (η) διασφαλίζουν τις προϋποθέσεις για τη διατήρηση της επιχειρησιακής ασφάλειας σε ολόκληρη την Ένωση·
 - (θ) διασφαλίζουν τις προϋποθέσεις για τη διατήρηση ποιοτικού επιπέδου συχνότητας όλων των συγχρονισμένων περιοχών σε ολόκληρη την Ένωση·
 - (ι) προωθούν το συντονισμό της λειτουργίας του συστήματος και του επιχειρησιακού σχεδιασμού·
 - (ια) διασφαλίζουν και ενισχύουν τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των πληροφοριών σχετικά με τη λειτουργία του δικτύου μεταφοράς· και
 - (ιβ) ενισχύουν την αποτελεσματική λειτουργία και ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση.
- (6) Τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος προνοούν όπως ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης συντηρεί τη γραμμή διασύνδεσης και διεξάγει κατασκευαστικές εργασίες σύμφωνα με το πρόγραμμα ανάπτυξης

της Γραμμής Διασύνδεσης όπως ετοιμάζεται από τον Διαχειριστή της Γραμμής Διασύνδεσης.

Τύπος
Πρωτοκόλλων
Διασυνδεδεμένου
Συστήματος.

112. Τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος περιλαμβάνουν σε τέτοιο τύπο ή μορφή που εγκρίνεται από τη ΡΑΕΚ τα ακόλουθα:

- (α) Προδιαγραφές σύμφωνα με τις οποίες τα περιουσιακά στοιχεία του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης θα συνιστούν τη γραμμή διασύνδεσης του διασυνδεδεμένου συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών ορίων λειτουργίας των στοιχείων αυτών και τον τρόπο με τον οποίο οι εν λόγω προδιαγραφές μπορούν να τροποποιούνται μελλοντικά·
- (β) πρόνοιες για τη συντήρηση και ανάπτυξη της γραμμής διασύνδεσης του διασυνδεδεμένου συστήματος·
- (γ) πρόνοιες σχετικά με την κατασκευή, σύνδεση και χρήση της γραμμής διασύνδεσης του διασυνδεδεμένου συστήματος από τρίτους όπου εφαρμόζεται·
- (δ) διευθετήσεις για την επικοινωνία και μεταφορά πληροφοριών, μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, και μεταξύ του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης, και μεταξύ του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης και του ΔΣΜΚ, αναφορικά με το πρόγραμμα ανάπτυξης, την εφαρμογή και τα έξοδα του·
- (ε) διευθετήσεις ώστε να διασφαλίζεται μεταξύ άλλων, η καλή, ασφαλής και απρόσκοπτη λειτουργία των ηλεκτρικών γραμμών και γραμμών διασύνδεσης ευθύνης του ΔΣΜΚ και των Διαχειριστών Γραμμών Διασύνδεσης, η μακροπρόθεσμη ικανότητα, αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη

ζήτηση για τη μεταφορά και τη διασυννοριακή ροή ηλεκτρικής ενέργειας, η λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη ασφαλών, αξιόπιστων και αποτελεσματικών συστημάτων μεταφοράς, η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους και η παροχή επαρκών πληροφοριών για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία καθώς και τη συντονισμένη ανάπτυξη και διαλειτουργικότητα του διασυνδεδεμένου συστήματος·

- (στ) πρόνοιες αναφορικά με τα δικαιώματα και ευθύνες για απενεργοποίηση και αποσύνδεση·
- (ζ) πρόνοιες αναφορικά με την ασφαλιστική κάλυψη που θα έχει ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης, ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης και ο ΔΣΜΚ·
- (η) πρόνοιες αναφορικά με τη διάρκεια, λήξη και ανανέωση των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος·
- (θ) πρόνοιες αναφορικά με την αξιολόγηση της εφαρμογής των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος από τον ΔΣΜΚ, τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης και τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης.

Συμμόρφωση με τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος, το Μέρος V και VI και τους όρους άδειας.

113.-(1) Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί την εφαρμογή των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών μέτρων που προβλέπονται στο άρθρο 111.

(2) Όταν η ΡΑΕΚ είναι της γνώμης ότι είτε ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης, είτε ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης, είτε ο ΔΣΜΚ συστηματικά παραλείπουν να συμμορφώνονται με τους όρους των Πρωτοκόλλων Διασυνδεδεμένου Συστήματος ή με οποιαδήποτε πρόνοια του Μέρους V και VI του παρόντος Νόμου, ή με οποιοσδήποτε όρους της

άδειας, κατά τρόπο που δύναται να επηρεαστεί ουσιωδώς το δημόσιο συμφέρον, η ΡΑΕΚ δύναται να λάβει νέα απόφαση μετά από διαβουλεύσεις με τον Υπουργό με την οποία -

- (α) Να απαιτεί από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου ή τον Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης ή τον Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης, ανάλογα με την περίπτωση, να συμμορφωθεί με τα Πρωτόκολλα Διασυνδεδεμένου Συστήματος ή με τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου ή με τις πρόνοιες της άδειάς του· και
- (β) να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο ΔΣΜΚ ή ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης ή ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης, ανάλογα με την περίπτωση, οφείλει να συμμορφωθεί με την απόφαση που λήφθηκε.

(3) Αν ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης παραβιάζει ουσιωδώς τις υποχρεώσεις του με βάση το Πρωτόκολλο Διασυνδεδεμένου Συστήματος, ο Διαχειριστής Γραμμής Διασύνδεσης, μετά από έγκριση της ΡΑΕΚ, λαμβάνει άμεσα μέτρα για τη διευθέτηση ανάληψης εργασίας από εργολάβο, ο οποίος εγκρίνεται δυνάμει των προνοιών του Πρωτοκόλλου Διασυνδεδεμένου Συστήματος, και τα έξοδα ανάληψης αυτής της εργασίας επωμίζεται ο Ιδιοκτήτης Γραμμής Διασύνδεσης.

ΜΕΡΟΣ Χ - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Υποχρέωση
Παροχής Δημόσιας
Υπηρεσίας.

114.-(1) Ο Υπουργός, με απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, τηρώντας πλήρως τις οικείες διατάξεις της ΣΛΕΕ, και ιδίως το άρθρο 106, δύναται μετά από διαβούλευση με τη ΡΑΕΚ, να επιβάλλει σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, Υποχρεώσεις Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας, οι οποίες δυνατό να περιλαμβάνουν υποχρεώσεις αναφορικά με:

- (α) την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού·
- (β) την τακτική παροχή·
- (γ) την ποιότητα και τις τιμές παροχής· και
- (δ) την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης, της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της προστασίας του κλίματος.

(2) Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας της Ένωσης στους εθνικούς καταναλωτές.

(3) Όταν παρέχεται οικονομική αντιστάθμιση, άλλες μορφές αντιστάθμισης και αποκλειστικά δικαιώματα τα οποία παραχωρούνται από τη Δημοκρατία για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου τούτο γίνεται χωρίς διακρίσεις και με διαφάνεια.

(4) Ο Υπουργός ενημερώνει την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό. Ο Υπουργός ενημερώνει την Επιτροπή ανά διετία σχετικά με κάθε τροποποίηση των εν λόγω μέτρων.

(5) Ο Υπουργός δύναται να τροποποιεί ή να ανακαλεί την απόφαση που εκδίδει με βάση το εδάφιο (1).

Ανάκτηση κόστους
Υποχρεώσεων
Παροχής Δημόσιας
Υπηρεσίας.

115.-(1) Για σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 114, η ΡΑΕΚ εκδίδει ρυθμιστική απόφαση, ή εφόσον κρίνεται αναγκαίο, ετοιμάζει και υποβάλλει

προς το Υπουργικό Συμβούλιο Κανονισμούς σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 141 που θα προνοούν μεταξύ άλλων για:

- (α) την ανάκτηση, με τη μορφή επιβάρυνσης στους καταναλωτές για τον ηλεκτρισμό που τους παρέχεται, των πρόσθετων εξόδων, περιλαμβανομένου, ενός εύλογου ποσοστού απόδοσης του κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν τα έξοδα αυτά, τα οποία υπέστη η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας λόγω της συμμόρφωσης της με την απόφαση του Υπουργού που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 114 περιλαμβανομένων και των εξόδων τα οποία δυνατό να υπέστη ο κάτοχος μετά από τροποποίηση ή ανάκληση της απόφασης του Υπουργού.
- (β) την είσπραξη πληρωμών για το σκοπό αυτό από την επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας και
- (γ) τις κατάλληλες πληρωμές προς τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, από τις εισπράξεις που έγιναν σύμφωνα με την παράγραφο (α).

(2) Η ρυθμιστική απόφαση ή οι Κανονισμοί που εκδίδονται σύμφωνα με το εδάφιο (1), δυνατό να προβλέπουν ότι η ανάκτηση οποιωνδήποτε πρόσθετων εξόδων αφορά σε μια καθορισμένη περίοδο ετών και ότι το ποσό που πληρώνεται για κάθε έτος αυτής της περιόδου σε επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας, είναι το ποσό των πρόσθετων εξόδων, που υπέστη η επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τις Υποχρεώσεις Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας, όπως αυτό πιστοποιείται από τη ΡΑΕΚ:

Νοείται ότι η ΡΑΕΚ θα πιστοποιεί ότι εισπρακτέα ποσά από οποιανδήποτε επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας προς εκπλήρωση των Υποχρεώσεων Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας έχουν εύλογα δαπανηθεί σε σχέση με κάθε έτος ή τμήμα του μέρους εκείνου εντός της καθορισμένης περιόδου ετών που δεν έληξε, ανεξάρτητα από την τροποποίηση ή την ανάκληση της απόφασης του Υπουργού.

(3) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι τα ποσά που εισπράττονται ως επιβαρύνσεις ή άλλως πως, είναι επαρκή, για την ανάκτηση των καταβληθέντων εξόδων που προβλέπονται στο εδάφιο (1), αφού πληρωθούν τα διοικητικά έξοδα των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας για την είσπραξη της επιβάρυνσης.

Καθολική υπηρεσία και υποχρεώσεις για την παροχή της.

116.-(1) Όλοι οι οικιακοί πελάτες έχουν το δικαίωμα να απολαύουν της καθολικής υπηρεσίας, δηλαδή του δικαιώματος να προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια συγκεκριμένης ποιότητας στην επικράτεια της Δημοκρατίας σε ανταγωνιστικές, εύκολα και άμεσα συγκρίσιμες και διαφανείς τιμές που δεν εισάγουν διακρίσεις:

Νοείται ότι το δικαίωμα στην καθολική υπηρεσία εφαρμόζεται με διαφανή και αμερόληπτο τρόπο και δεν εμποδίζει την ελευθερία επιλογής προμηθευτή σύμφωνα με την παράγραφο (α) του άρθρου 119.

(2) Ο Υπουργός, όταν το κρίνει σκόπιμο, εκδίδει σχετικό Διάταγμα για διεύρυνση της κατηγορίας των πελατών που απολαύουν το δικαίωμα της καθολικής υπηρεσίας, ώστε να περιλαμβάνει μικρές επιχειρήσεις, ήτοι τις επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών ή ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.

(3) Οι πελάτες με δικαίωμα να απολαύουν της καθολικής υπηρεσίας όπως προβλέπεται στα εδάφια (1) και (2), ενημερώνονται σχετικά για το δικαίωμά τους αυτό από τον προμηθευτή τελευταίου καταφυγίου.

(4) Για τη διασφάλιση της καθολικής υπηρεσίας, καθορίζεται Προμηθευτής Τελευταίου Καταφυγίου σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 118, ο οποίος ανακτά το κόστος της υποχρέωσης για παροχή καθολικής υπηρεσίας σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 117.

(5) Ο ΔΣΔ έχει υποχρέωση σύνδεσης των πελατών, που απολαύουν της καθολικής υπηρεσίας, με το δίκτυο, υπό όρους, προϋποθέσεις και τιμολόγια

που επιβάλλει η ΡΑΕΚ, σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου (α) του εδαφίου (7) του άρθρου 5.

(6) Όταν παρέχεται οικονομική αντιστάθμιση, άλλες μορφές αντιστάθμισης και αποκλειστικά δικαιώματα τα οποία παραχωρούνται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των εδαφίων (1) μέχρι (5) του παρόντος άρθρου τούτο γίνεται χωρίς διακρίσεις και με διαφάνεια.

(7) Ο Υπουργός δύναται να εκδίδει κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής σε σχέση με την καθολική υπηρεσία.

(8) Η ΡΑΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής του Υπουργού σε σχέση με την καθολική υπηρεσία που εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (7), εκδίδει Απόφαση ή Ρυθμιστική Απόφαση, με την οποία καθορίζει κατάλληλα μέτρα που αφορούν την εφαρμογή των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας και την επίτευξη υψηλών προτύπων καθολικής υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος και ενημερώνει σχετικά τον Υπουργό αναφορικά με τα μέτρα που αποφασίστηκαν και για τις πιθανές επιπτώσεις των μέτρων αυτών στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό. Η ΡΑΕΚ παρακολουθεί την εφαρμογή των υποχρεώσεων για παροχή καθολικής υπηρεσίας, επανεξετάζει τα μέτρα που αποφασίστηκαν και ενημερώνει τον Υπουργό, ανά διετία, σχετικά με την ανάγκη τροποποίησής τους.

(9) Ο Υπουργός, ενημερώνει την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζονται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό. Ο Υπουργός ενημερώνει την Επιτροπή ανά διετία σχετικά με κάθε τροποποίηση των εν λόγω μέτρων.

Χρηματοδότηση
καθολικής
υπηρεσίας
ηλεκτρικής
ενέργειας.

117. Το κόστος για την παροχή καθολικής υπηρεσίας ηλεκτρικής ενέργειας, ανακτάται από τον Προμηθευτή Τελευταίου Καταφυγίου, κατά τον ίδιο τρόπο που ανακτάται το κόστος Υποχρέωσης Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 115.

Καθορισμός
Προμηθευτή
Τελευταίου
Καταφυγίου.

118.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 116, η ΡΑΕΚ καθορίζει, με απόφαση ή/και ρυθμιστική απόφασή της, τα ακόλουθα:

- (α) τον προμηθευτή τελευταίου καταφυγίου για ορισμένη περίοδο·
- (β) τον μηχανισμό και τα κριτήρια επιλογής του προμηθευτή τελευταίου καταφυγίου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος Νόμου τα οποία είναι αποτελεσματικά, αντικειμενικά, διαφανή, αμερόληπτα και δεν εξαιρούν εκ των προτέρων κανένα κάτοχο άδειας προμήθειας από του να καθοριστεί ως προμηθευτής τελευταίου καταφυγίου· και
- (γ) τη μεθοδολογία καθορισμού των τιμών στις οποίες οι καταναλωτές θα απολαύουν του δικαιώματος καθολικής υπηρεσίας.

(2) Η ΡΑΕΚ κοινοποιεί στην Επιτροπή τις αποφάσεις ή/και ρυθμιστικές αποφάσεις της που εκδίδει δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1), καθώς και κάθε τροποποίηση αυτών.

Γενικά Δικαιώματα
Πελατών.

119. Οι καταναλωτές υπό την ιδιότητά τους ως πελάτες έχουν τα ακόλουθα γενικά δικαιώματα:

- (α) Το δικαίωμα των πελατών να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια από προμηθευτή της επιλογής τους.
- (β) Οι πελάτες έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν ταυτόχρονα περισσότερες από μία συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, με την προϋπόθεση ότι έχουν καθοριστεί τα απαιτούμενα σημεία σύνδεσης και μέτρησης.

Βασικά συμβατικά
δικαιώματα των
τελικών πελατών.

133(I) του 2013
187(I) του 2017.
93(I) του 1996
69(I) του 1999
95(I) του 2007
136(I) του 2014
49(I) του 2016.

120. Με την επιφύλαξη των προνοιών του περί των Δικαιωμάτων των Καταναλωτών Νόμου, των προνοιών του περί Καταχρηστικών Ρητρών σε Καταναλωτικές Συμβάσεις Νόμου και των ενωσιακών κανόνων σχετικά με την προστασία των καταναλωτών, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες έχουν τα πιο κάτω δικαιώματα:

- (α) το δικαίωμα των τελικών πελατών στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας από προμηθευτή, με την επιφύλαξη της συμφωνίας του προμηθευτή, ανεξάρτητα από το κράτος μέλος στο οποίο είναι καταχωρισμένος ο προμηθευτής, εφόσον αυτός τηρεί τις κείμενες διατάξεις εμπορίας και εξισορρόπησης·
- (β) το δικαίωμα των τελικών πελατών να συνάπτουν σύμβαση με τον προμηθευτή τους, στην οποία καθορίζονται:
 - (i) τα στοιχεία και η διεύθυνση του φορέα παροχής,
 - (ii) οι παρεχόμενες υπηρεσίες, τα προσφερόμενα επίπεδα ποιότητας υπηρεσιών, καθώς και η χρονική στιγμή έναρξης της σύνδεσης,
 - (iii) τα είδη των προσφερομένων υπηρεσιών συντήρησης,
 - (iv) οι τρόποι με τους οποίους είναι δυνατόν να λαμβάνονται οι εκάστοτε επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με όλα τα εφαρμοζόμενα τιμολόγια και τα τέλη συντήρησης και δεσμοποιημένα προϊόντα ή υπηρεσίες,
 - (v) η διάρκεια της σύμβασης, οι όροι ανανέωσης και λήξης της σύμβασης και παροχής υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων προϊόντων ή υπηρεσιών που σχετίζονται με τις ανωτέρω υπηρεσίες, και κατά πόσον επιτρέπεται ο τερματισμός της σύμβασης χωρίς χρέωση,

- (vi) οι αποζημιώσεις και οι διακανονισμοί επιστροφών που εφαρμόζονται σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης όσον αφορά το επίπεδο ποιότητας της υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της εσφαλμένης ή καθυστερημένης χρέωσης,
 - (vii) η μέθοδος για την κίνηση δικαστικής και εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 131,
 - (viii) οι πληροφορίες για τα δικαιώματα των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για το χειρισμό των παραπόνων, καθώς και κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο παρόν εδάφιο, οι οποίες γνωστοποιούνται σαφώς στα έντυπα των λογαριασμών ή στους ιστοτόπους των εταιρειών ηλεκτρικής ενέργειας·
- (γ) οι πελάτες έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν εκ των προτέρων τους όρους της σύμβασης με τον προμηθευτή, οι οποίοι πρέπει να είναι δίκαιοι. Οποσδήποτε, οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται πριν από τη σύναψη ή επιβεβαίωση της σύμβασης. Όταν οι συμβάσεις συνάπτονται με την παρεμβολή κάποιου μεσάζοντα, οι πληροφορίες σχετικά με τα ζητήματα που εκτίθενται στην παράγραφο (β) παρέχονται επίσης πριν από τη σύναψη της σύμβασης·
- (δ) στους τελικούς πελάτες παρέχεται περίληψη των βασικών όρων της σύμβασης με εμφανή τρόπο και με περιεκτική και απλή διατύπωση·
- (ε) οι τελικοί πελάτες έχουν το δικαίωμα να ειδοποιούνται δεόντως σχετικά με οποιαδήποτε πρόθεση τροποποίησης των συμβατικών όρων και ενημερώνονται σχετικά με το δικαίωμα τερματισμού της σύμβασης όταν τους απευθύνεται η σχετική ειδοποίηση. Οι προμηθευτές ειδοποιούν τους τελικούς πελάτες τους με διαφανή και κατανοητό τρόπο απευθείας για

- οποιαδήποτε προσαρμογή της τιμής προμήθειας και για τους λόγους και τις προϋποθέσεις της προσαρμογής, καθώς και το πεδίο εφαρμογής της προσαρμογής, την κατάλληλη χρονική στιγμή και το αργότερο δύο εβδομάδες, και όταν πρόκειται για οικιακούς καταναλωτές, έναν μήνα, πριν τη χρονική στιγμή κατά την οποία η προσαρμογή τίθεται σε ισχύ. Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες παραμένουν ελεύθεροι να τερματίσουν τις αντίστοιχες συμβάσεις, εάν δεν αποδέχονται τους νέους συμβατικούς όρους ή τις προσαρμογές της τιμής προμήθειας που τους έχουν κοινοποιηθεί από τον προμηθευτή·
- (στ) οι προμηθευτές παρέχουν στους τελικούς πελάτες διαφανείς πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες τιμές και τιμολόγια, καθώς και τους συνήθεις όρους και προϋποθέσεις όσον αφορά την πρόσβαση και τη χρήση των υπηρεσιών ηλεκτρικής ενέργειας·
- (ζ) οι προμηθευτές παρέχουν στους τελικούς πελάτες ευρεία επιλογή των μεθόδων πληρωμής·
- (η) οι οικιακοί πελάτες, οι οποίοι έχουν πρόσβαση σε συστήματα προπληρωμής, δεν περιέρχονται σε μειονεκτική θέση από τα συστήματα προπληρωμής·
- (θ) οι προμηθευτές παρέχουν στους τελικούς πελάτες δίκαιους και διαφανείς γενικούς όρους και προϋποθέσεις οι οποίοι πρέπει να διατυπώνονται σε σαφή και κατανοητή γλώσσα και δεν πρέπει να περιλαμβάνουν μη συμβατικούς φραγμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων των πελατών, για παράδειγμα μέσω υπέρμετρης συμβατικής τεκμηρίωσης. Οι πελάτες πρέπει να προστατεύονται από τις αθέμιτες και παραπλανητικές μεθόδους πώλησης·
- (ι) οι τελικοί πελάτες δικαιούνται καλό επίπεδο υπηρεσιών και χειρισμό παραπόνων εκ μέρους των προμηθευτών τους. Οι

προμηθευτές χειρίζονται τις καταγγελίες με απλό, δίκαιο και έγκαιρο τρόπο·

- (ια) οι τελικοί πελάτες ενημερώνονται σχετικά με τα δικαιώματά τους όσον αφορά την καθολική υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 116·
- (ιβ) οι τελικοί πελάτες λαμβάνουν τελικό λογαριασμό κλεισίματος, μετά από κάθε αλλαγή προμηθευτή, μέσα σε έξι (6) εβδομάδες από την αλλαγή αυτή·
- (ιγ) οι οικιακοί πελάτες ενημερώνονται δεόντως σχετικά με εναλλακτικά μέτρα έναντι της αποσύνδεσης αρκετά πριν από τυχόν προβλεπόμενη αποσύνδεση και δεν επιτρέπεται πρόσθετη χρέωση των πελατών που αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο αποσύνδεσης. Τα εναλλακτικά μέτρα καθορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο (ιδ)·
- (ιδ) οι προμηθευτές λαμβάνουν εναλλακτικά μέτρα έναντι της αποσύνδεσης των οικιακών πελατών και για ενημέρωση τους σχετικά με τα μέτρα αυτά αρκετά πριν από τυχόν προβλεπόμενη αποσύνδεσή τους και δεν επιτρέπει την πρόσθετη χρέωση των πελατών που αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο αποσύνδεσης. Αυτά τα εναλλακτικά μέτρα μπορούν να αναφέρονται σε πηγές στήριξης για την αποφυγή αποσύνδεσης, συστήματα προπληρωμής, ενεργειακούς ελέγχους, υπηρεσίες ενεργειακών συμβούλων, εναλλακτικά σχέδια πληρωμής, συμβουλευτική υπηρεσία διαχείρισης χρέους ή προσωρινές αναστολές αποσύνδεσης.

Δικαίωμα σύναψης
σύμβασης
δυναμικής
τιμολόγησης

121.-(1) Ο προμηθευτής με τον μεγαλύτερο αριθμό τελικών πελατών στην αγορά ηλεκτρισμού και κάθε προμηθευτής που διαθέτει περισσότερους από 200 000 τελικούς πελάτες, παρέχουν τη δυνατότητα στους τελικούς

ηλεκτρικής
ενέργειας.

πελάτες που διαθέτουν έξυπνο μετρητή να επιλέγουν να συνάψουν σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας.

(2) Οι προμηθευτές του εδαφίου (1), υποχρεούνται να ενημερώνουν καταλλήλως τους τελικούς πελάτες σχετικά με τις ευκαιρίες, το κόστος και τους κινδύνους που συνεπάγεται η σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας και για την ανάγκη εγκατάστασης έξυπνου μετρητή.

(3) Οι προμηθευτές εξασφαλίζουν τη συναίνεση κάθε τελικού πελάτη προτού ο πελάτης αυτός μεταφερθεί σε σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας.

(4) Η ΡΑΕΚ διευκολύνει και παρακολουθεί την εφαρμογή του παρόντος άρθρου μέσω:

- (α) της έκδοσης ρυθμιστικής απόφασης με την οποία ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες που αφορούν την παροχή συμβάσεων δυναμικής τιμολόγησης από τους προμηθευτές του εδαφίου (1)·
- (β) της παρακολούθησης των εξελίξεων στην αγορά, της αξιολόγησης των κινδύνων που μπορεί να προκύψουν από τα νέα προϊόντα και τις νέες υπηρεσίες, και της εξέτασης τυχόν καταχρηστικών πρακτικών·
- (γ) της παρακολούθησης και δημοσίευσης ετήσιας έκθεσης, για περίοδο τουλάχιστον δέκα ετών αφότου οι συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας καταστούν διαθέσιμες, σχετικά με τις κύριες εξελίξεις των εν λόγω συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων των προσφορών στην αγορά και του αντίκτυπου στους λογαριασμούς των καταναλωτών, ιδίως στο επίπεδο αστάθειας των τιμών.

Δικαίωμα αλλαγής
προμηθευτή.

122.-(1)(α) Όταν οι πελάτες επιθυμούν, εφόσον τηρούν τους όρους των συμβάσεων, να αλλάξουν προμηθευτή ή συμμετέχοντα στην αγορά που

δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση, η αλλαγή θα πραγματοποιείται από τον ενδιαφερόμενο προμηθευτή ή τον συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση εντός του συντομότερου δυνατού χρονικού διαστήματος και κατά μέγιστο από την ημερομηνία της αίτησης, μέσα σε τρεις εβδομάδες.

(β) Από τον Ιανουάριο του 2026, η τεχνική διαδικασία αλλαγής προμηθευτή διαρκεί το πολύ 24 ώρες και είναι δυνατή οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (στ), του εδαφίου (7) του άρθρου 22, το δικαίωμα αλλαγής προμηθευτή ή συμμετέχοντος στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση παρέχεται στους πελάτες χωρίς διακρίσεις ως προς το κόστος, την προσπάθεια και τον χρόνο.

(3)(α) Οι οικιακοί πελάτες δικαιούνται να συμμετέχουν σε συστήματα μαζικής αλλαγής προμηθευτή.

(β) Για την επίτευξη του σκοπού της παραγράφου (α), η ΡΑΕΚ καθορίζει με ρυθμιστική απόφασή της το πλαίσιο σύμφωνα με το οποίο οι προμηθευτές δύνανται να παρέχουν τη δυνατότητα μαζικής αλλαγής προμηθευτή, το οποίο θα εξασφαλίζει την εξάλειψη οποιωνδήποτε ρυθμιστικών ή διοικητικών φραγμών στη μαζική αλλαγή προμηθευτή και τη μεγαλύτερη δυνατή προστασία των καταναλωτών έναντι καταχρηστικών πρακτικών.

Σύμβαση
σωρευτικής
εκπροσώπησης.

123.-(1) Όλοι οι πελάτες είναι ελεύθεροι να αγοράζουν και να πωλούν υπηρεσίες ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της σωρευτικής εκπροσώπησης αλλά εξαιρουμένης της προμήθειας, ανεξάρτητα από τη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν συνάψει, από επιχείρηση ηλεκτρικής ενέργειας της επιλογής τους.

(2) Ο τελικός πελάτης που επιθυμεί να συνάψει σύμβαση σωρευτικής εκπροσώπησης σύμφωνα με το εδάφιο (1), μπορεί να το πράξει χωρίς τη συγκατάθεση της επιχείρησης ηλεκτρισμού με την οποία είναι συμβαλλόμενος.

(3) Οι συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση ενημερώνουν πλήρως τους πελάτες για τους όρους και τις προϋποθέσεις των συμβάσεων που τους προσφέρουν.

(4) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (7) του άρθρου 22, η ΡΑΕΚ εξασφαλίζει ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στο εδάφιο (2) και στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (7) του άρθρου 22 παρέχονται στους τελικούς πελάτες χωρίς διακρίσεις ως προς το κόστος, την προσπάθεια ή τον χρόνο και ειδικότερα, οι πελάτες δεν υποβάλλονται σε τεχνικές και διοικητικές απαιτήσεις, διαδικασίες και χρεώσεις που επιφέρουν διακρίσεις σε βάρος τους από τον προμηθευτή τους, βάσει του εάν έχουν σύμβαση με συμμετέχοντα στην αγορά που δραστηριοποιείται στη σωρευτική εκπροσώπηση.

Εργαλεία
σύγκρισης.

124.-(1)(α) Η ΡΑΕΚ διαχειρίζεται εργαλείο σύγκρισης προσφορών προμηθευτών, περιλαμβανομένων των προσφορών για συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος.

(β) Εναλλακτικά του εργαλείου σύγκρισης της παραγράφου (α), η ΡΑΕΚ δύναται να αναθέσει, μέσω διαφανούς διαδικασίας, τη διαχείριση εργαλείου σύγκρισης προσφορών προμηθευτών, περιλαμβανομένων των προσφορών για συμβάσεις δυναμικής τιμολόγησης ηλεκτρικής ενέργειας, σε φορέα που δεν αποτελεί κυβερνητικό τμήμα ή κυβερνητική υπηρεσία ή κρατικό οργανισμό ή κρατική εταιρεία.

(2) Στην περίπτωση που ακολουθείται η διαδικασία της παραγράφου (β) του εδαφίου (1), η ΡΑΕΚ είναι αρμόδια για:

- (α) την έκδοση σήματος εμπιστοσύνης που να δεικνύει ότι το εργαλείο σύγκρισης πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος·
- (β) τη διασφάλιση ότι το εργαλείο σύγκρισης που φέρει το σήμα εμπιστοσύνης εξακολουθεί να πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος·
- (γ) τον καθορισμό και δημοσίευση της μεθοδολογίας υπολογισμού της χρέωσης τελών από φορείς διαχείρισης εργαλείων σύγκρισης σε προμηθευτές· και
- (δ) την έγκριση των τελών που χρεώνονται από φορείς εργαλείων σύγκρισης σε προμηθευτές.

(3) Ο φορέας που αναλαμβάνει την υποχρέωση διαχείρισης του εργαλείου σύγκρισης σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) διασφαλίζει ότι το εργαλείο σύγκρισης:

- (α) πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος·
- (β) καλύπτει ολόκληρη την αγορά· και
- (γ) φέρει σήμα εμπιστοσύνης που εκδίδεται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το εδάφιο (2).

(4) Στο εργαλείο σύγκρισης του εδαφίου (1) έχουν δωρεάν πρόσβαση οι οικιακοί πελάτες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις με αναμενόμενη ετήσια κατανάλωση κάτω από 100 000 kWh.

(5) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας ενημερώνουν τους πελάτες για τη διαθεσιμότητα του εργαλείου σύγκρισης του εδαφίου (1) μέσα από τους λογαριασμούς των πελατών ή από τα έγγραφα που συνοδεύουν τους λογαριασμούς των πελατών και διασφαλίζουν την εύκολη πρόσβαση σε αυτό μέσα από την ιστοσελίδα τους.

(6) Τηρουμένων των προνοιών του της παραγράφου (κι) του εδαφίου (1) του άρθρου 5, η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι όλες οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην προμήθεια ηλεκτρισμού έχουν πρόσβαση στο εργαλείο σύγκρισης του εδαφίου (1) και παρέχουν ακριβή και επικαιροποιημένη πληροφόρηση.

(7) Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας που δραστηριοποιούνται στην προμήθεια ηλεκτρισμού παρέχουν ακριβή και επικαιροποιημένη πληροφόρηση στο εργαλείο σύγκρισης του εδαφίου (1).

(8) Εργαλεία σύγκρισης προσφορών που διατίθενται από συμμετέχοντες στην αγορά και είναι διαφορετικά από το εργαλείο που προνοείται στις παραγράφους (α) και (β) του εδαφίου (1), είναι επιλέξιμα για υποβολή αίτησης προς τη ΡΑΕΚ για έκδοση σήματος εμπιστοσύνης σε εθελοντική βάση και χωρίς διακρίσεις.

(9) Στην περίπτωση που η αγορά καλύπτεται από πολλαπλά εργαλεία, τα εργαλεία αυτά περιλαμβάνουν το ευρύτερο δυνατό φάσμα προσφορών παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, ώστε να καλύπτουν σημαντικό τμήμα της αγοράς και, εάν οι παρουσιαζόμενες πληροφορίες δεν καλύπτουν πλήρως την αγορά, σαφή σχετική δήλωση, πριν από την παρουσίαση των αποτελεσμάτων.

Ενεργοί Πελάτες

125.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (α) του εδαφίου (8) του άρθρου 22, οι τελικοί πελάτες έχουν δικαίωμα να ενεργούν ως ενεργοί πελάτες ή/και αυτοκαταναλωτές χωρίς να υποβάλλονται σε δυσανάλογες ή διακριτικές τεχνικές απαιτήσεις, διοικητικές απαιτήσεις και διαδικασίες.

(2) Για την επίτευξη του σκοπού του εδαφίου (1), η ΡΑΕΚ καθορίζει με ρυθμιστική απόφασή της το πλαίσιο που απαιτείται και διασφαλίζει ότι οι ενεργοί πελάτες:

- (α) δικαιούνται να ασκούν τη δραστηριότητά τους είτε απευθείας είτε μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης·
- (β) δικαιούνται να πωλούν αυτοπαραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια, μεταξύ άλλων, μέσω συμφωνιών αγοράς ενέργειας·
- (γ) δικαιούνται να συμμετέχουν σε προγράμματα ευελιξίας και ενεργειακής απόδοσης·
- (δ) δικαιούνται να αναθέτουν σε τρίτους τη διαχείριση των εγκαταστάσεων που απαιτούνται για τις δραστηριότητές τους, συμπεριλαμβανομένης της εγκατάστασης, της λειτουργίας, της διαχείρισης δεδομένων και της συντήρησης χωρίς οι τρίτοι αυτοί να θεωρούνται ενεργοί πελάτες·
- (ε) καταβάλλουν τέλη δικτύου σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (8) του άρθρου 22·
- (στ) είναι οικονομικά υπεύθυνοι για τις ανισοροπίες που προκαλούν στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας. Στον βαθμό αυτόν είναι υπεύθυνα για την ισορροπία μέρη ή μεταβιβάζουν την υποχρέωση εξισορρόπησης που υπέχουν·
- (ζ) διαθέτουν συστήματα που υπολογίζουν χωριστά την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο:

Νοείται ότι δεν παραχωρούνται νέα δικαιώματα σε συστήματα που δεν υπολογίζουν χωριστά την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2023 και ότι όλοι οι πελάτες που υπόκεινται σε τέτοια συστήματα έχουν το δικαίωμα επιλογής με βάση την παράγραφο (γ) του εδαφίου (8) του άρθρου 22.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται να περιλαμβάνει στο πλαίσιο του εδαφίου (2) διαφορετικές διατάξεις για τους μεμονωμένους και από κοινού δρώντες ενεργούς πελάτες, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν άρθρο ισχύουν για όλους τους ενεργούς πελάτες και κάθε διαφορετική μεταχείριση προς τους από κοινού δρώντες ενεργούς πελάτες είναι αναλογική και δεόντως αιτιολογημένη.

(4) Σε περίπτωση που οι ενεργοί πελάτες έχουν στην ιδιοκτησία τους εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας:

- (α) έχουν το δικαίωμα σύνδεσης με το δίκτυο εντός εύλογου χρονικού διαστήματος μετά την υποβολή σχετικού αιτήματος, εφόσον πληρούνται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις, όπως η ευθύνη εξισορρόπησης και η επαρκής διάθεση μετρητών·
- (β) τέλη ή επιβαρύνσεις στις οποίες τυχόν υποβάλλονται καθορίζονται λαμβάνοντας υπόψη τις πρόνοιες της παραγράφου (α) του εδαφίου (9) του άρθρου 22·
- (γ) δεν υποβάλλονται σε δυσανάλογες απαιτήσεις άδειας και τέλη·
- (δ) επιτρέπεται να παρέχουν περισσότερες από μία υπηρεσίες ταυτόχρονα, εάν είναι τεχνικά εφικτό.

Ενεργειακές
Κοινότητες Πολιτών.

126.-(1) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (λ) του εδαφίου (1) του άρθρου 5, η ΡΑΕΚ καθορίζει με ρυθμιστική απόφασή της ευνοϊκό κανονιστικό πλαίσιο για τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών και διασφαλίζει ότι:

- (α) η συμμετοχή σε ενεργειακή κοινότητα πολιτών είναι ανοικτή και οικειοθελής·

- (β) οι εταίροι ή τα μέλη της ενεργειακής κοινότητας πολιτών έχουν τη δυνατότητα να αποχωρήσουν από την κοινότητα, οπότε και ισχύουν οι πρόνοιες του άρθρου 122, του εδαφίου (6) του άρθρου 22 και της παραγράφου (στ) του εδαφίου (7) του άρθρου 22·
- (γ) οι εταίροι ή τα μέλη της ενεργειακής κοινότητας πολιτών δεν χάνουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν ως οικιακοί πελάτες ή ενεργοί πελάτες·
- (δ) με την επιφύλαξη της παραγράφου (α) του εδαφίου (10) του άρθρου 22 ο ΔΣΔ συνεργάζεται με τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών ώστε να διευκολύνει τις μεταφορές ηλεκτρικής ενέργειας εντός των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών·
- (ε) υπόκεινται σε διαδικασίες και επιβαρύνσεις που δεν επιφέρουν διακρίσεις και είναι δίκαιες, αναλογικές και διαφανείς, μεταξύ άλλων για την καταχώριση και τη χορήγηση αδειών, και σε τέλη δικτύου που διέπονται από τις πρόνοιες της παραγράφου (β) του εδαφίου (10) του άρθρου 22·
- (στ) υπόκεινται σε εξαιρέσεις που προβλέπονται στο εδάφιο (2) του άρθρου 58·
- (ζ) έχουν πρόσβαση σε όλες τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας είτε απευθείας είτε μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις·
- (η) αντιμετωπίζονται με αναλογικό τρόπο που δεν επιφέρει διακρίσεις όσον αφορά τις δραστηριότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως τελικών πελατών, παραγωγών, προμηθευτών, διαχειριστών συστήματος διανομής ή συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση·

- (θ) είναι υπεύθυνα για την ισορροπία μέρη για ανισορροπίες που προκαλούν στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας και υπέχουν της ανάλογης οικονομικής ευθύνης·
 - (ι) όσον αφορά την κατανάλωση αυτοπαραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών αντιμετωπίζονται ως ενεργοί πελάτες και καταβάλλουν τέλη δικτύου σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου (β) του εδαφίου (8) του άρθρου 22·
 - (ια) έχουν δικαίωμα να οργανώνουν εντός της ενεργειακής κοινότητας πολιτών την από κοινού χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τις μονάδες παραγωγής που έχει στην ιδιοκτησία της η κοινότητα, με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων του παρόντος άρθρου και με διατήρηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μελών της κοινότητας ως καταναλωτών.
- (2) Το κανονιστικό πλαίσιο του εδαφίου (1) καθορίζει κατάλληλες διαδικασίες ώστε οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών:
- (α) να είναι ανοικτές σε διασυνοριακή συμμετοχή· και
 - (β) να έχουν δικαίωμα να κατέχουν, να συστήνουν, να αγοράζουν ή να μισθώνουν δίκτυα διανομής και να τα διαχειρίζονται αυτόνομα, υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που ισχύουν για τους διαχειριστές των συστημάτων διανομής δυνάμει του παρόντος νόμου, κατά τρόπο με τον οποίο να διασφαλίζεται ότι:
 - (i) μπορούν να συνάψουν συμφωνία όσον αφορά τη λειτουργία του δικτύου τους με σχετικό διαχειριστή συστήματος διανομής ή διαχειριστή συστήματος μεταφοράς με το οποίο είναι συνδεδεμένο το δίκτυό τους·

- (ii) υπόκεινται σε κατάλληλα τέλη δικτύου στα σημεία σύνδεσης μεταξύ του δικτύου τους και του δικτύου διανομής εκτός της ενεργειακής κοινότητας πολιτών και ότι τα εν λόγω τέλη δικτύου περιλαμβάνουν χωριστή πληροφόρηση για την ηλεκτρική ενέργεια με την οποία τροφοδοτείται το δίκτυο διανομής και την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνεται από το δίκτυο διανομής εκτός της ενεργειακής κοινότητας πολιτών, σύμφωνα με το εδάφιο (7) του άρθρου 5· και
- (iii) οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών δεν επιφέρουν διακρίσεις ή βλάβες στους πελάτες που παραμένουν συνδεδεμένοι με το σύστημα διανομής.

Απόκριση ζήτησης
μέσω σωρευτικής
εκπροσώπησης.

127.-(1) Η ΡΑΕΚ καθορίζει με ρυθμιστική απόφασή της το πλαίσιο με το οποίο επιτρέπεται και προωθείται η συμμετοχή της απόκρισης ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, επιτρέποντας στους τελικούς πελάτες, συμπεριλαμβανομένων όσων προσφέρουν απόκριση ζήτησης μέσω σωρευτικής εκπροσώπησης, να συμμετέχουν από κοινού με τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας σε όλες τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις.

(2) Η ρυθμιστική απόφασή της ΡΑΕΚ που αναφέρεται στο εδάφιο (1) διασφαλίζει:

- (α) ότι ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ , κατά την προμήθεια επικουρικών υπηρεσιών, αντιμετωπίζουν χωρίς διακρίσεις τους συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση της απόκρισης ζήτησης από κοινού με τους παραγωγούς, βάσει των τεχνικών τους δυνατοτήτων·
- (β) το δικαίωμα κάθε συμμετέχοντος στην αγορά δραστηριοποιούμενου στη σωρευτική εκπροσώπηση, συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων φορέων σωρευτικής

εκπροσώπησης, να εισέρχεται σε αγορές ηλεκτρικής ενέργειας χωρίς τη συγκατάθεση των λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά·

- (γ) την ύπαρξη αντικειμενικών και διαφανών κανόνων που αναθέτουν με σαφήνεια ρόλους και αρμοδιότητες σε όλες τις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας και τους πελάτες·
- (δ) την ύπαρξη αντικειμενικών και διαφανών κανόνων και διαδικασιών για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ συμμετεχόντων στην αγορά δραστηριοποιούμενων στη σωρευτική εκπροσώπηση και λοιπών επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας μέσω των οποίων να εξασφαλίζεται η εύκολη πρόσβαση σε δεδομένα επί ίσοις όροις και χωρίς διακρίσεις και, ταυτόχρονα, η πλήρης προστασία των εμπορικών δεδομένων και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των πελατών·
- (ε) την υποχρέωση για τους συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση να είναι οικονομικά υπεύθυνοι για τις ανισορροπίες που προκαλούν στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας. Στον βαθμό αυτόν είναι υπεύθυνα για την ισορροπία μέρη ή μεταβιβάζουν την υποχρέωση εξισορρόπησης που υπέχουν·
- (στ) ότι οι τελικοί πελάτες οι οποίοι έχουν συνάψει σύμβαση με ανεξάρτητους φορείς σωρευτικής εκπροσώπησης δεν επιβαρύνονται με πληρωμές σύμφωνα με την παράγραφο (α) του εδαφίου (11) του άρθρου 22, κυρώσεις ή άλλον αδικαιολόγητο συμβατικό περιορισμό από τους προμηθευτές τους·
- (ζ) την ύπαρξη μηχανισμού επίλυσης διαφορών μεταξύ των συμμετεχόντων στην αγορά που δραστηριοποιούνται στη σωρευτική εκπροσώπηση και των λοιπών συμμετεχόντων στην αγορά συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης για ανισορροπίες·

- (η) την καταβολή αποζημιώσεων σύμφωνα με τις παραγράφους (β) και (γ) του εδαφίου (11) του άρθρου 22·
- (θ) ότι ο ΔΣΜΚ και ο ΔΣΔ σε στενή συνεργασία με τους συμμετέχοντες στην αγορά και τους τελικούς πελάτες καθορίζουν τις τεχνικές απαιτήσεις, οι οποίες καλύπτουν τη συμμετοχή φορτίων σωρευτικής εκπροσώπησης, για τη συμμετοχή της απόκρισης ζήτησης σε όλες τις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας βάσει των τεχνικών χαρακτηριστικών των εν λόγω αγορών και των τεχνικών δυνατοτήτων της απόκρισης ζήτησης.

Έξυπνα συστήματα μέτρησης.

128.-(1)(α) Η ΡΑΕΚ λαμβάνει ρυθμιστική απόφασή ώστε να καθορίσει κατάλληλο πλαίσιο με το οποίο εξασφαλίζεται η εφαρμογή έξυπνων συστημάτων μέτρησης σε όλη την επικράτεια της Δημοκρατίας, με στόχο την υποβοήθηση της ενεργού συμμετοχής των καταναλωτών στην αγορά ηλεκτρισμού.

(β) Το πλαίσιο της παραγράφου (α) περιλαμβάνει τις ελάχιστες λειτουργικές και τεχνικές απαιτήσεις των έξυπνων συστημάτων μέτρησης που πρόκειται να εγκατασταθούν, οι οποίες είναι σύμφωνες με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις αρχές που περιγράφονται στο εδάφιο (3), καθώς και τις απαιτήσεις του εδαφίου (4).

(2) Η εφαρμογή των έξυπνων συστημάτων μέτρησης υπόκειται σε αξιολόγηση κόστους-οφέλους, η οποία διενεργείται με βάση τις ακόλουθες αρχές:

- (α) την οικονομική αξιολόγηση όλων των μακροπρόθεσμων στοιχείων κόστους και οφέλους για την αγορά και τους επιμέρους καταναλωτές, σε σχέση με τη μορφή έξυπνης μέτρησης που είναι οικονομικά περισσότερο εύλογη και αποδοτική, καθώς και το χρονικό πλαίσιο στο οποίο είναι εφικτή η εξάπλωση των συστημάτων·

Επίσημη
Εφημερίδα της
Ε.Ε. : L 73,
13.3.2012,
σ. 9.

(β) Στην αξιολόγηση λαμβάνεται υπόψη η μεθοδολογία όσον αφορά την ανάλυση κόστους-οφέλους, οι ελάχιστες λειτουργίες έξυπνων συστημάτων μέτρησης που καθορίζονται στη σύσταση 2012/148/ΕΕ της Επιτροπής, της 9ης Μαρτίου 2012, σχετικά με τις προετοιμασίες για την εμπορική εξάπλωση των έξυπνων συστημάτων μέτρησης, όπως επίσης και οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για τη διασφάλιση του υψηλότερου επιπέδου ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και προστασίας των δεδομένων·

(γ) Με βάση αυτή την αξιολόγηση, η ΡΑΕΚ, καταρτίζει χρονοδιάγραμμα με στόχο έως τη δεκαετία για την εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης. Εάν η ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων εκτιμηθεί θετικά, τουλάχιστον το 80 % των τελικών πελατών πρέπει να εξοπλιστούν με έξυπνα συστήματα μέτρησης εντός επτά ετών από την ημερομηνία της θετικής τους αξιολόγησης ή έως το 2024 εάν έχει ξεκινήσει η συστηματική εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης πριν την 4η Ιουλίου 2019:

Νοείται ότι ο ορισμός «συστηματική εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης» δεν περιλαμβάνει την εγκατάσταση τέτοιων συστημάτων για σκοπούς της αξιολόγησης κόστους-οφέλους που διενεργείται σύμφωνα με το εδάφιο (2).

(3) Όταν η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται θετικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους-οφέλους του εδαφίου (2), η ΡΑΕΚ αποφασίζει και εκδίδει οδηγίες προς τον ΔΣΔ ως προς την ανάπτυξη των έξυπνων συστημάτων μέτρησης σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, τις διατάξεις του εδαφίου (4) και εντός του χρονοδιαγράμματος που καθορίζεται στην παράγραφο (γ) του εδαφίου (2).

(4) Η ΡΑΕΚ εγκρίνει και δημοσιεύει τις ελάχιστες λειτουργικές και τεχνικές απαιτήσεις των έξυπνων συστημάτων μέτρησης που πρόκειται να

εγκατασταθούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2), τα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα και τις ακόλουθες αρχές:

- (α) τα συστήματα έξυπνης μέτρησης μετρούν με ακρίβεια την πραγματική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και είναι ικανά να παρέχουν στους τελικούς πελάτες πληροφορίες σχετικά με τον πραγματικό χρόνο χρήσης. Τα επικυρωμένα ιστορικά δεδομένα κατανάλωσης καθίστανται εύκολα και ασφαλώς διαθέσιμα και ορατά στους τελικούς πελάτες κατόπιν αιτήματος και χωρίς πρόσθετη χρέωση. Τα μη επικυρωμένα δεδομένα κατανάλωσης σε σχεδόν πραγματικό χρόνο καθίστανται επίσης εύκολα και ασφαλώς διαθέσιμα στους τελικούς πελάτες χωρίς πρόσθετη χρέωση, μέσω τυποποιημένης διεπαφής ή εξ' αποστάσεως πρόσβασης, με στόχο την υποστήριξη αυτοματοποιημένων προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης, της απόκρισης ζήτησης και λοιπών υπηρεσιών·
- (β) η ασφάλεια των έξυπνων συστημάτων μέτρησης και επικοινωνίας δεδομένων διασφαλίζεται σύμφωνα με τη συναφή νομοθεσία της Ένωσης για την ασφάλεια και με τη δέουσα προσοχή στις βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές για την εξασφάλιση του υψηλότερου επιπέδου ασφάλειας στον κυβερνοχώρο λαμβανομένων υπόψη του κόστους και της αρχής της αναλογικότητας·
- (γ) η προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων των τελικών πελατών διασφαλίζεται σύμφωνα με τη συναφή νομοθεσία της Ένωσης·
- (δ) ο ΔΣΔ διασφαλίζει ότι οι μετρητές των ενεργών πελατών που τροφοδοτούν ηλεκτρική ενέργεια στο δίκτυο μπορούν να παρέχουν πληροφόρηση σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτείται στο δίκτυο από τους χώρους των ενεργών πελατών·

- (ε) εάν οι τελικοί πελάτες υποβάλλουν σχετικό αίτημα, τα στοιχεία για την ηλεκτρική ενέργεια που τροφοδοτούν στο δίκτυο και τα στοιχεία κατανάλωσής τους ηλεκτρικής ενέργειας διατίθενται στους ίδιους, σύμφωνα με τις εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944, μέσω τυποποιημένης διεπαφής επικοινωνίας και εξ' αποστάσεως πρόσβασης, ή σε τρίτους που ενεργούν για λογαριασμό των τελικών πελατών, σε εύληπτο μορφότυπο, που θα μπορούν να χρησιμοποιούν για να συγκρίνουν παρόμοιες προσφορές:

Νοείται ότι οι τελικοί πελάτες θα μπορούν να καταφορτώνουν τα δεδομένα μετρήσεων ή να τα διαβιβάζουν σε άλλο μέρος χωρίς πρόσθετο κόστος σύμφωνα με το δικαίωμά τους στη φορητότητα των δεδομένων δυνάμει της νομοθεσίας της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων·

- (στ) παρέχονται κατάλληλες συμβουλές και πληροφορίες στους τελικούς πελάτες πριν από ή κατά τον χρόνο εγκατάστασης έξυπνων μετρητών, κυρίως σχετικά με το σύνολο των δυνατοτήτων τους όσον αφορά τη χρήση των ενδείξεων του μετρητή, την παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας, καθώς και τη συλλογή και την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων·
- (ζ) τα έξυπνα συστήματα μέτρησης επιτρέπουν στους τελικούς πελάτες να μετρούνται και να ρυθμίζονται στην ίδια χρονική αναλυτικότητα με την περίοδο ανισορροπιών που προβλέπεται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού.

(5) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα των εν λόγω έξυπνων συστημάτων μέτρησης καθώς και την ικανότητά τους να παρέχουν στοιχεία

για τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης των καταναλωτών, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη χρήση κατάλληλων διαθέσιμων προτύπων, συμπεριλαμβανομένων των προτύπων εκείνων που καθιστούν δυνατή τη διαλειτουργικότητα, τις βέλτιστες πρακτικές και τη σημασία της ανάπτυξης έξυπνων δικτύων και της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρισμού.

(6) Η ΡΑΕΚ καθορίζει τη συνεισφορά των τελικών πελατών στις σχετικές δαπάνες της εγκατάστασης των έξυπνων συστημάτων μέτρησης, με διαφανή και αμερόληπτο τρόπο λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα μακροπρόθεσμα οφέλη για ολόκληρη την αλυσίδα αξίας, και παρακολουθεί σε τακτική βάση την εγκατάσταση των συστημάτων αυτών, με σκοπό την καταγραφή της εξασφάλισης των οφελών για τους καταναλωτές.

(7)(α) Όταν η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται αρνητικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους-οφέλους που περιγράφεται στο εδάφιο (2), η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι η εν λόγω αξιολόγηση επανεξετάζεται τουλάχιστον ανά τέσσερα έτη ή συχνότερα ως απάντηση σε σημαντικές αλλαγές στις υποκείμενες παραδοχές και τις εξελίξεις της τεχνολογίας και της αγοράς και κοινοποιεί στον Υπουργό τα αποτελέσματα της επικαιροποιημένης αξιολόγησης κόστους-οφέλους, μόλις αυτά καταστούν διαθέσιμα.

(β) Ο Υπουργός κοινοποιεί στην Επιτροπή τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων κόστους-οφέλους που αναφέρονται στην παράγραφο (α).

(γ) Ενόσω η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται αρνητικά, το δικαίωμα των τελικών πελατών σε έξυπνο μετρητή διασφαλίζεται σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (9).

(8)(α) Τα συστήματα έξυπνης μέτρησης που είναι ήδη εγκατεστημένα ή των οποίων η «έναρξη εργασιών» τοποθετείται χρονικά πριν από την 4η Ιουλίου 2019, μπορούν να παραμείνουν σε λειτουργία καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους αλλά, στην περίπτωση έξυπνων συστημάτων μέτρησης που

δεν πληρούν τις απαιτήσεις των εδαφίων (2) και (4), το αργότερο έως τις 5 Ιουλίου 2031.

(β) Για τον σκοπό της παραγράφου (α), «έναρξη εργασιών» νοείται η έναρξη των εργασιών κατασκευής για την επένδυση είτε η πρώτη δέσμευση της εταιρείας για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλη δέσμευση που καθιστά την επένδυση αμετάκλητη, οποιαδήποτε και αν είναι η πρώτη χρονικά. Η αγορά οικοπέδων και οι προπαρασκευαστικές εργασίες όπως η έκδοση αδειών και η εκπόνηση προκαταρκτικών μελετών σκοπιμότητας δεν θεωρούνται έναρξη εργασιών. Αναφορικά με τις εξαγορές, ως «έναρξη εργασιών» νοείται η χρονική στιγμή της απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα επιχείρηση.

(9)(α) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (7), όταν η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης αξιολογείται αρνητικά, ως απόρροια της αξιολόγησης κόστους-οφέλους που περιγράφεται στο εδάφιο (2), και όταν η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων μέτρησης δεν διεξάγεται συστηματικά, η ΡΑΕΚ μεριμνά ώστε κάθε τελικός πελάτης να δικαιούται, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος προς τον ΔΣΔ, την εγκατάσταση ή, κατά περίπτωση, την αναβάθμιση έξυπνου μετρητή, που συμμορφώνεται με τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- (i) διαθέτει, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό, λειτουργικές δυνατότητες που αναφέρονται στο εδάφιο (4) ή με ελάχιστο σύνολο λειτουργικών δυνατοτήτων που καθορίζεται και δημοσιεύεται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (2),
- (ii) είναι διαλειτουργικός και σε θέση να παρέχει την επιθυμητή συνδεσιμότητα των υποδομών μέτρησης με τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης των καταναλωτών σε σχεδόν πραγματικό χρόνο.

(β) Στο πλαίσιο αιτήματος καταναλωτή για έξυπνο μετρητή δυνάμει της παραγράφου (α), ο ΔΣΔ:

- (i) διασφαλίζει ότι η προσφορά στον τελικό πελάτη που αιτείται την εγκατάσταση έξυπνου μετρητή αναφέρει ρητά και περιγράφει σαφώς τις λειτουργίες και την υποστηριζόμενη διαλειτουργικότητα του έξυπνου μετρητή, τις εφικτές υπηρεσίες, καθώς επίσης και τα οφέλη που είναι αντικειμενικά δυνατό να επιτευχθούν με την κατοχή του εν λόγω έξυπνου μετρητή τη δεδομένη χρονική στιγμή και τυχόν συναφείς δαπάνες που βαρύνουν τον τελικό καταναλωτή·
- (ii) μεριμνά για την εγκατάσταση του μετρητή εντός εύλογης προθεσμίας, το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος από τον πελάτη·
- (iii) αναθεωρεί τακτικά, τουλάχιστον ανά διετία, και καθιστά δημόσια διαθέσιμες τις συναφείς δαπάνες, και καταγράφει την εξέλιξη των δαπανών αυτών ως αποτέλεσμα τεχνολογικών εξελίξεων και πιθανών αναβαθμίσεων των συστημάτων μέτρησης.

(γ) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι ο τελικός πελάτης που υποβάλλει σχετικό αίτημα για την εγκατάσταση ή, κατά περίπτωση, την αναβάθμιση, έξυπνου μετρητή σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου (α), επιβαρύνεται με τις συναφείς δαπάνες και ότι η εγκατάσταση ή, κατά περίπτωση, η αναβάθμιση του έξυπνου μετρητή γίνεται υπό δίκαιους, εύλογους και οικονομικά αποδοτικούς όρους.

Συμβατική Μέτρηση. 129.-(1) Οι τελικοί πελάτες που δεν διαθέτουν έξυπνους μετρητές, προμηθεύονται με ευθύνη του ΔΣΔ με μεμονωμένους συμβατικούς μετρητές οι οποίοι μετρούν με ακρίβεια την πραγματική τους κατανάλωση.

(2) Ο ΔΣΔ διασφαλίζει ότι οι τελικοί πελάτες είναι σε θέση να διαβάζουν εύκολα τις ενδείξεις των συμβατικών μετρητών τους είτε απευθείας είτε έμμεσα μέσω ηλεκτρονικής διεπαφής ή άλλης κατάλληλης διεπαφής.

(3) Οι συμβατικοί μετρητές όπως αναφέρονται πιο πάνω θα πρέπει πάντοτε να παρέχονται σε ανταγωνιστική τιμή, όταν:

- (α) αντικαθίσταται υπάρχων μετρητής·
- (β) πραγματοποιείται νέα σύνδεση σε νέο κτίριο, ή σε κτίριο που υφίσταται ανακαίνιση μεγάλης κλίμακας δυνάμει των διατάξεων του περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

142(I) του 2006
30(I) του 2009
210(I) του 2012
15(I) του 2017
155(I) του 2020.

Διαχείριση
δεδομένων.

130.-(1) Η ΡΑΕΚ καθορίζει τους κανόνες και διασφαλίζει την εφαρμογή τους:

- (α) για τη διαχείριση, την ανταλλαγή και την πρόσβαση στα δεδομένα των τελικών πελατών από επιλέξιμα μέρη με βάση το παρόν άρθρο και το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- (β) για τα δεδομένα τελικών πελατών των οποίων η διαχείριση, ανταλλαγή και πρόσβαση επιδέχεται ρύθμισης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, δεδομένα μέτρησης και κατανάλωσης καθώς και δεδομένα που απαιτούνται για την αλλαγή προμηθευτή από τους τελικούς πελάτες, την απόκριση ζήτησης και λοιπών υπηρεσιών.

(2) Οι Κανονισμοί του εδαφίου (1) ρυθμίζουν ή/και καθορίζουν:

- (α) το μοντέλο οργάνωσης των δεδομένων·
- (β) την ανταλλαγή των δεδομένων·
- (γ) την προστασία των δεδομένων·

- (δ) την ασφάλεια των δεδομένων·
- (ε) την αποθήκευση των δεδομένων·
- (στ) τα αρμόδια για τη διαχείριση των δεδομένων μέρη·
- (ζ) την πιστοποίηση ή/και εποπτεία των μερών που διαχειρίζονται δεδομένα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα εν λόγω μέρη συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του Νόμου και των όρων της άδειάς τους σύμφωνα με το εδάφιο (7)·
- (η) τις απαιτήσεις διαλειτουργικότητας των ενεργειακών υπηρεσιών και των διαδικασιών για την πρόσβαση στα δεδομένα σύμφωνα με το εδάφιο (9):

Νοείται ότι οι κανόνες για την πρόσβαση σε δεδομένα και την αποθήκευση δεδομένων συμμορφώνονται με το αντίστοιχο δίκαιο της Ένωσης·

- (θ) τα επιλέξιμα μέρη ή/και τις κατηγορίες αυτών.

(3) Ανεξάρτητα από το μοντέλο διαχείρισης δεδομένων που εφαρμόζεται δυνάμει της παραγράφου (α) του εδαφίου (2), τα αρμόδια για τη διαχείριση δεδομένων μέρη παρέχουν πρόσβαση στα δεδομένα του τελικού πελάτη σε κάθε επιλέξιμο μέρος σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1).

(4) Τα επιλέξιμα μέρη πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους τα ζητούμενα δεδομένα χωρίς διακρίσεις και ταυτόχρονα.

(5) Τα επιλέξιμα μέρη έχουν εύκολη πρόσβαση στα δεδομένα μέσα από διαδικασίες που είναι δημόσια διαθέσιμες.

Επίσημη
Εφημερίδα της
ΕΕ: L 119,
4.5.2016,
σ. 1.

(6) Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται στο πλαίσιο του Νόμου διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27^{ης} Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων).

(7) Η ΡΑΕΚ περιλαμβάνει ειδικούς όρους στις άδειες που εκδίδει δυνάμει των άρθρων 28 και 29 σε μέρη που διαχειρίζονται δεδομένα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα εν λόγω μέρη συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του παρόντος Νόμου.

(8) Με την επιφύλαξη των καθηκόντων των υπευθύνων προστασίας δεδομένων δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, η ΡΑΕΚ απαιτεί από τα μέρη που διαχειρίζονται δεδομένα να διορίζουν υπεύθυνους συμμόρφωσης, οι οποίοι θα είναι αρμόδιοι για την παρακολούθηση της εφαρμογής μέτρων που έχουν λάβει τα οικεία μέρη, με στόχο τη διασφάλιση αμερόληπτης πρόσβασης στα δεδομένα και τη συμμόρφωση με τον Νόμο.

(9) Οι Κανονισμοί που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο (η) του εδαφίου (2) που στοχεύουν στην προώθηση του ανταγωνισμού στην αγορά λιανικής, την αποφυγή υπερβολικών διοικητικών δαπανών για τα επιλέξιμα μέρη και τη διευκόλυνση της πλήρους διαλειτουργικότητας των ενεργειακών υπηρεσιών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

(α) βασίζονται σε εκτελεστικές πράξεις που εκδίδει η Επιτροπή αναφορικά με απαιτήσεις διαλειτουργικότητας και μη συνεπαγόμενες διακρίσεις και διαφανείς διαδικασίες για την πρόσβαση στα δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 24 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/944·

(β) διασφαλίζουν ότι οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας εφαρμόζουν τις απαιτήσεις και διαδικασίες διαλειτουργικότητας

για την πρόσβαση στα δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο (α) και βασίζονται σε υφιστάμενες εθνικές πρακτικές.

Δικαίωμα
εξωδικαστικής
επίλυσης διαφορών.

131.-(1) Η ΡΑΕΚ διαθέτει έναν ανεξάρτητο, απλό, δίκαιο, διαφανή, αποτελεσματικό και αποδοτικό μηχανισμό εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών στον οποίο έχουν πρόσβαση οι τελικοί πελάτες σε περίπτωση που αναφύονται διαφορές μεταξύ αυτών και των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας ή/και των κατόχων άδειας από τη ΡΑΕΚ και που αφορούν τα δικαιώματα των τελικών πελατών και τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας ή/και των κατόχων άδειας από τη ΡΑΕΚ που θεσπίζονται βάσει του παρόντος Νόμου.

85(Ι) του 2017.

(2) Όταν ο τελικός πελάτης είναι καταναλωτής υπό την έννοια του περί της Εναλλακτικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών Νόμου, ο εξωδικαστικός μηχανισμός του εδαφίου (1) συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις ποιότητας που προβλέπονται στον περί της Εναλλακτικής Επίλυσης Καταναλωτικών Διαφορών Νόμο και προβλέπεται κατάλληλο σύστημα αποζημίωσης και αντιστάθμισης.

(3) Η ΡΑΕΚ συνεργάζεται με άλλους φορείς εναλλακτικής επίλυσης διαφορών για την παροχή μηχανισμών απλής, δίκαιης, διαφανούς, ανεξάρτητης, αποτελεσματικής και αποδοτικής εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών για οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει από προϊόντα ή υπηρεσίες που συνδέονται ή είναι δεσμοποιημένα με οποιοδήποτε προϊόν ή υπηρεσία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου.

(4) Η συμμετοχή της επιχείρησης ηλεκτρισμού στον εξωδικαστικό μηχανισμό επίλυσης διαφορών του εδαφίου (1) είναι υποχρεωτική όταν πρόκειται για επίλυση διαφοράς που αναφύεται μεταξύ οικιακών πελατών και επιχείρησης ηλεκτρισμού.

(5) Η διαδικασία που ακολουθείται σε σχέση με την εφαρμογή του μηχανισμού εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών του εδαφίου (1) καθορίζεται με Κανονισμούς που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 141.

Προστασία των
ευάλωτων πελατών.

132.-(1) Η έννοια των ευάλωτων πελατών καθορίζεται με Διάταγμα του Υπουργού, μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον Υπουργό Υγείας, στο οποίο μπορεί να γίνεται μνεία στην ενεργειακή φτώχεια, καθώς και, μεταξύ άλλων, στην απαγόρευση διακοπής σύνδεσης τέτοιων καταναλωτών σε κρίσιμες περιόδους και μπορεί να περιλαμβάνει τα επίπεδα εισοδήματος, το μερίδιο των ενεργειακών δαπανών του διαθέσιμου εισοδήματος, την ενεργειακή απόδοση των κατοικιών, την κρίσιμη εξάρτηση από ηλεκτρικό εξοπλισμό για λόγους υγείας, την ηλικία, τη γεωγραφική θέση ή άλλα κριτήρια.

(2) Οι κατηγορίες ευάλωτων πελατών, τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις, καθορίζονται με Διάταγμα του Υπουργού, μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τον Υπουργό Υγείας.

(3) Τα μέτρα προστασίας των ευάλωτων πελατών δύναται να περιλαμβάνουν την απαγόρευση διακοπής σύνδεσης σε κρίσιμες περιόδους, ευεργετήματα σε συστήματα κοινωνικής ασφάλισης για την εξασφάλιση του απαραίτητου ενεργειακού εφοδιασμού των ευάλωτων πελατών ή την υποστήριξη των βελτιώσεων ενεργειακής απόδοσης, έτσι ώστε να αντιμετωπίζεται η ενεργειακή φτώχεια όπου εντοπίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, μεταξύ άλλων και μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της φτώχειας. Τέτοια μέτρα δεν εμποδίζουν το ουσιαστικό άνοιγμα της αγοράς που ορίζεται στις παραγράφους (α) και (β) του άρθρου 119 ή τη λειτουργία της αγοράς και πρέπει να γνωστοποιούνται στην Επιτροπή όπου αρμόζει βάσει του εδαφίου (4) του άρθρου 114. Οι γνωστοποιήσεις μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν μέτρα που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο του γενικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

(4) Τα μέτρα προστασίας των ευάλωτων πελατών καθορίζονται σε κοινό Διάταγμα του Υπουργού, του Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Υπουργού Υγείας:

Νοείται ότι ο Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζει τα μέτρα που αφορούν ευεργετήματα σε συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και ο Υπουργός Υγείας καθορίζει τα μέτρα που αφορούν ευάλωτους πελάτες με κρίσιμη εξάρτηση σε εξοπλισμό η αδιάλειπτη λειτουργία του οποίου απαιτεί την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος για λόγους υγείας.

(5) Η ΡΑΕΚ ελέγχει και παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων των προμηθευτών που προβλέπονται για τους ευάλωτους πελάτες και επιβάλλει κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησής τους.

Ενεργειακή
Φτώχεια.

133.-(1) Κατά την αξιολόγηση του αριθμού των νοικοκυριών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια, σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, ο Υπουργός εκδίδει, μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Διάταγμα με το οποίο καθορίζει και δημοσιεύει το σύνολο των κριτηρίων για καθορισμό της ενεργειακής φτώχειας και τα οποία δυνατόν να περιλαμβάνουν:

- (α) χαμηλό εισόδημα·
- (β) υψηλές ενεργειακές δαπάνες σε σχέση με το διαθέσιμο εισόδημα· και
- (γ) χαμηλή ενεργειακή απόδοση.

(2) Τα κριτήρια του εδαφίου (1) λαμβάνουν την καθοδήγηση που παρέχει η Επιτροπή αναφορικά με τον ορισμό του «σημαντικού αριθμού νοικοκυριών που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια», με βάση την παραδοχή ότι οποιοδήποτε ποσοστό νοικοκυριών που αντιμετωπίζει ενεργειακή φτώχεια μπορεί να θεωρηθεί σημαντικό.

Κοινοποίηση των
ενεργειακών πηγών.

134.-(1)(α) Η ΡΑΕΚ διασφαλίζει ότι οι προμηθευτές περιλαμβάνουν στους λογαριασμούς διευκρινίσεις και πληροφορίες σχετικά με τη συνεισφορά

κάθε ενεργειακής πηγής στην ηλεκτρική ενέργεια που έχει αγοραστεί από τον τελικό πελάτη σύμφωνα με τα εδάφια (2) και (3), ξεχωριστά για κάθε προϊόν που περιλαμβάνεται στη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας·

(β) Η ΡΑΕΚ μεριμνά για την αξιοπιστία των πληροφοριών που παρέχουν οι προμηθευτές στους τελικούς πελάτες τους σύμφωνα με το παρόν άρθρο και για την παροχή τους, σε εθνικό επίπεδο, με τρόπο σαφώς συγκρίσιμο.

(2) Οι ακόλουθες πληροφορίες διατίθενται στους τελικούς πελάτες είτε αναγραφόμενες στους λογαριασμούς και στις πληροφορίες τιμολόγησης, είτε συνοδεύοντας τα έγγραφα αυτά, είτε σηματοδοτούμενες σε αυτά:

(α) η συνεισφορά κάθε ενεργειακής πηγής στο συνολικό μείγμα καυσίμων του εκάστοτε προμηθευτή σε εθνικό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο προμηθευτή, εάν ο προμηθευτής δραστηριοποιείται σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, κατά το προηγούμενο έτος με κατανοητό και σαφώς συγκρίσιμο σε εθνικό επίπεδο τρόπο:

Νοείται ότι όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από χρηματιστήριο ηλεκτρικής ενέργειας ή εισάγεται από επιχείρηση που βρίσκεται εκτός της Ένωσης, μπορεί να χρησιμοποιούνται συγκεντρωτικά στοιχεία που έχουν δοθεί από το χρηματιστήριο ή την εν λόγω επιχείρηση κατά το προηγούμενο έτος.

(β) πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τουλάχιστον για τις εκπομπές CO₂ και τα απόβλητα που είναι αποτέλεσμα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από το συνολικό μείγμα ενέργειας του προμηθευτή κατά το προηγούμενο έτος·

(3)(α) Για την κοινοποίηση ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, μπορούν να χρησιμοποιούνται εγγυήσεις προέλευσης που έχουν εκδοθεί δυνάμει των προνοιών του περί Προώθησης της Ενεργειακής Απόδοσης στη Θέρμανση και Ψύξη και της Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Νόμου.

(β) Η κοινοποίηση της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές πραγματοποιείται με τη χρήση εγγυήσεων προέλευσης, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις πρόνοιες του Περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας Νόμου.

Πληροφορίες
Τιμολόγησης και
Κατανάλωσης.

135.-(1) Οι ακόλουθες βασικές πληροφορίες αναγράφονται ευκρινώς στους λογαριασμούς των τελικών πελατών, σε σαφώς διαφορετικό σημείο από άλλα μέρη του λογαριασμού:

(α) το καταβλητέο τίμημα με ανάλυση της τιμής και σαφή δήλωση ότι όλες οι πηγές ενέργειας μπορούν επίσης να επωφελούνται από κίνητρα που δεν χρηματοδοτούνται μέσω των εισφορών που αναφέρονται στην ανάλυση της τιμής, όπως αυτή καθορίζεται στο εδάφιο(5).

(β) η προθεσμία πληρωμής.

(2) Οι ακόλουθες βασικές πληροφορίες αναγράφονται ευκρινώς στους λογαριασμούς και στις πληροφορίες τιμολόγησης λογαριασμών των τελικών πελατών, σε σαφώς διαφορετικό σημείο από άλλα μέρη του λογαριασμού και των πληροφοριών τιμολόγησης:

(α) η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για την περίοδο χρέωσης.

(β) η επωνυμία και τα στοιχεία επικοινωνίας του προμηθευτή συμπεριλαμβανομένης τηλεφωνικής γραμμής υποστήριξης καταναλωτών και διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

- (γ) η ονομασία του τιμολογίου·
- (δ) η ημερομηνία λήξης της σύμβασης, κατά περίπτωση·
- (ε) οι πληροφορίες σχετικά με τη διαθεσιμότητα και τα οφέλη της αλλαγής προμηθευτή·
- (στ) οι πληροφορίες σχετικά με τον κωδικό αλλαγής ή τον αναγνωριστικό κωδικό του τελικού πελάτη για το οικείο σημείο παροχής·
- (ζ) οι πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματα των τελικών πελατών όσον αφορά την εξωδικαστική επίλυση διαφορών, περιλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας του φορέα που είναι υπεύθυνος για την επίλυση διαφορών δυνάμει του άρθρου 131·
- (η) τα ενιαία σημεία επαφής που αναφέρονται στην παράγραφο (λ) του εδαφίου (1) του άρθρου 5·
- (θ) ο σύνδεσμος ή η παραπομπή σε εργαλεία σύγκρισης σύμφωνα με το άρθρο 124.

(3) Εάν οι λογαριασμοί βασίζονται σε πραγματική κατανάλωση ή σε εξ' αποστάσεως ανάγνωση από τον ΔΣΔ, οι ακόλουθες πληροφορίες διατίθενται στους τελικούς πελάτες, είτε αναγραφόμενες στους λογαριασμούς και στους περιοδικούς εκκαθαριστικούς λογαριασμούς τους, είτε συνοδεύοντας τους εν λόγω λογαριασμούς, είτε σηματοδοτούμενες σε αυτούς:

- (α) οι συγκρίσεις της τρέχουσας κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας των τελικών πελατών με την κατανάλωση των τελικών πελατών κατά την ίδια περίοδο το προηγούμενο έτος, υπό μορφή διαγράμματος·

- (β) τα στοιχεία επικοινωνίας οργανώσεων καταναλωτών, οργανισμών ενέργειας ή συναφών οργανισμών, μαζί με διευθύνσεις ιστότοπων, από τους οποίους μπορούν να αντλούνται πληροφορίες για τα διαθέσιμα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης για τον εξοπλισμό χρήσης ενέργειας·
- (γ) οι συγκρίσεις με τον μέσο κανονικοποιημένο ή υποδειγματικό τελικό πελάτη της ίδιας κατηγορίας χρήστη.

(4)(α) Η τιμολόγηση γίνεται με βάση την πραγματική κατανάλωση τουλάχιστον μία φορά ετησίως·

(β) εάν οι τελικοί πελάτες δεν διαθέτουν μετρητές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης από τον ΔΣΔ ή εάν οι τελικοί πελάτες έχουν επιλέξει οι ίδιοι να απενεργοποιήσουν την εξ αποστάσεως ανάγνωση, ακριβείς πληροφορίες τιμολόγησης βάσει της πραγματικής κατανάλωσης διατίθενται στους τελικούς πελάτες τουλάχιστον ανά εξάμηνο ή μία φορά ανά τρίμηνο κατόπιν αιτήματος ή εφόσον ο τελικός πελάτης έχει επιλέξει να λαμβάνει ηλεκτρονική τιμολόγηση·

(γ) εάν οι τελικοί πελάτες δεν διαθέτουν μετρητές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης από τον ΔΣΔ ή εάν οι τελικοί πελάτες έχουν επιλέξει οι ίδιοι να απενεργοποιήσουν την εξ αποστάσεως ανάγνωση, οι υποχρεώσεις των παραγράφων (α) και (β) μπορούν να εκπληρώνονται από σύστημα τακτικής ανάγνωσης της κατανάλωσης στον μετρητή από τους τελικούς πελάτες, την οποία θα κοινοποιούν στον προμηθευτή της ενέργειας. Η τιμολόγηση ή οι πληροφορίες τιμολόγησης επιτρέπεται να βασίζονται σε κατ' εκτίμηση ή σε κατ' αποκοπή χρέωση μόνο εάν ο τελικός πελάτης δεν έχει γνωστοποιήσει τα αποτελέσματα αυτής της μέτρησης για δεδομένη περίοδο τιμολόγησης·

(δ) εάν τελικός πελάτης διαθέτει μετρητές με δυνατότητα εξ αποστάσεως ανάγνωσης από τον ΔΣΔ, πρέπει να παρέχονται ακριβείς

πληροφορίες τιμολόγησης βάσει της πραγματικής κατανάλωσης τουλάχιστον κάθε μήνα. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν επίσης να διατίθενται μέσω του διαδικτύου και να επικαιροποιούνται όσο συχνά επιτρέπεται από τις συσκευές και τα συστήματα μέτρησης που χρησιμοποιούνται.

(5)(α) Η τιμή για τους πελάτες είναι το άθροισμα της συνιστώσας ενέργειας και προμήθειας, της συνιστώσας δικτύου (μεταφορά και διανομή) και της συνιστώσας που περιλαμβάνει τους φόρους, τα τέλη, τις εισφορές και τις χρεώσεις.

(β) Στις περιπτώσεις που οι λογαριασμοί περιλαμβάνουν αναλυτική παρουσίαση της τιμής για τους τελικούς πελάτες, χρησιμοποιούνται σε ολόκληρη την Ένωση οι κοινοί ορισμοί των τριών συνιστωσών της εν λόγω ανάλυσης που καθορίζονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1952 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές όσον αφορά τις τιμές φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2008/92/ΕΚ.

Επίσημη
Εφημερίδα της
ΕΕ: L 311,
17.11.2016,
σ. 1.

(6)(α) Οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με το ιστορικό της κατανάλωσης, στον βαθμό που αυτές οι πληροφορίες είναι διαθέσιμες, καθίστανται διαθέσιμες, κατόπιν αιτήματος του τελικού πελάτη, στον προμηθευτή ή τον πάροχο υπηρεσίας που έχει ορίσει ο τελικός πελάτης.

(β) Στις περιπτώσεις που οι τελικοί πελάτες διαθέτουν μετρητές με δυνατότητα εξ' αποστάσεως ανάγνωσης από τον ΔΣΔ, οι τελικοί πελάτες έχουν εύκολη πρόσβαση σε συμπληρωματικές πληροφορίες που τους επιτρέπουν να ελέγχουν οι ίδιοι λεπτομερώς το ιστορικό της κατανάλωσής τους.

(γ) Οι συμπληρωματικές πληροφορίες για το ιστορικό της κατανάλωσης περιλαμβάνουν:

- (i) σωρευτικά στοιχεία τουλάχιστον για τα τρία προηγούμενα έτη ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας εάν αυτή είναι μικρότερη. Τα στοιχεία αντιστοιχούν στις χρονικές περιόδους για τις οποίες υπάρχουν συχνά τιμολογιακές πληροφορίες· και
- (ii) λεπτομερή στοιχεία για τον χρόνο χρήσης για οιαδήποτε ημέρα, εβδομάδα, μήνα και έτος. Τα στοιχεία αυτά κοινοποιούνται στους τελικούς πελάτες χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μέσω του διαδικτύου ή της διεπαφής του μετρητή τουλάχιστον για το διάστημα των τελευταίων 24 μηνών ή για την περίοδο από την έναρξη της σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας εάν αυτή είναι μικρότερη.

ΜΕΡΟΣ ΧΙ - ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Αδικήματα.

136.-(1) Πρόσωπο το οποίο αυτοπροσώπως ή διά υπαλλήλου του ή διά εκπροσώπου του:

- (α) παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιοδήποτε όρο άδειας, εξαίρεσης, Διατάγματος ή προηγούμενης άδειας·
- (β) αποκαλύπτει εμπορικά ευαίσθητη πληροφορία που λαμβάνει κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, εκτός αν η αποκάλυψη τέτοιων πληροφοριών απαιτείται από τον παρόντα Νόμο·
- (γ) παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με Ρυθμιστική Απόφαση ή Απόφαση της ΡΑΕΚ που λαμβάνεται δυνάμει του παρόντος Νόμου·
- (δ) προβαίνει σε δυσμενή διάκριση μεταξύ προσώπων ή κατηγοριών προσώπων ή μεταξύ χρηστών του συστήματος διανομής ή μεταφοράς·

- (ε) χωρίς εύλογη αιτία παραλείπει να παράσχει στη ΡΑΕΚ ή στον Υπουργό οποιαδήποτε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο υλικό που ζητά η ΡΑΕΚ ή ο Υπουργός για σκοπό ενάσκησης των εξουσιών τους δυνάμει του παρόντος Νόμου·
- (στ) παρακωλύει ή παρεμποδίζει εξουσιοδοτημένο λειτουργό ο οποίος ενεργεί κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 14, στην άσκηση των καθηκόντων του·
- (ζ) παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε απαίτηση που επιβάλλεται σε αυτό από οποιονδήποτε εξουσιοδοτημένο λειτουργό δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 14·
- (η) προβαίνει εσκεμμένα ή αμελώς σε αναληθή ή παραπλανητική δήλωση προς εξουσιοδοτημένο λειτουργό·
- (θ) παραλείπει να συμμορφωθεί ή παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 10 που αφορούν την τήρηση λογαριασμών·
- (ι) χωρίς εύλογη αιτία παραλείπει να εμφανισθεί ενώπιον της ΡΑΕΚ ή να προσαγάγει ή να παρουσιάσει οποιοδήποτε έγγραφο κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 13·
- (ια) αρνείται χωρίς εύλογη αιτία να απαντήσει σε οποιοδήποτε εύλογο ερώτημα υποβάλλεται από τη ΡΑΕΚ ή τον Υπουργό δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 13:

Νοείται ότι, όσον αφορά την παράγραφο (ια), κανένα πρόσωπο δεν είναι υπόχρεο να απαντήσει σε οποιοδήποτε ερώτημα, εάν η απάντηση δυνατό να τον ενοχοποιεί σε σχέση με ποινικό αδίκημα·

- (ιβ) εσκεμμένα παρακωλύει ή διακόπτει έρευνα που διεξάγεται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 13·

- (ιγ) παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις απαγορευτικές ή επιτακτικές διατάξεις οποιωνδήποτε Κανονισμών ή Διαταγμάτων, τα οποία δυνατό να εκδοθούν δυνάμει του παρόντος Νόμου·

είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα χιλιάδες ευρώ (€90.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(2)(α) Πρόσωπο, το οποίο αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή δια αντιπροσώπου του παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του σημείου (i) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9 είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των τριακόσιων πενήντα χιλιάδων ευρώ (€350.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(β) Πρόσωπο που καταδικάζεται για αδίκημα σύμφωνα με την παράγραφο (α) στερείται, αυτόματα, του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων σε μια ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για διάστημα πέντε (5) ετών από την καταδίκη του, εξαιρουμένης της ολοκλήρωσης προγενέστερων της καταδίκης του νόμιμων πράξεων.

(γ) Παράβαση των διατάξεων της παραγράφου (β) συνιστά ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν ξεπερνά το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των πενήντα χιλιάδων ευρώ (€50.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(δ) Πρόσωπο που καταδικάζεται για αδίκημα σύμφωνα με την παράγραφο (γ) του παρόντος εδαφίου, στερείται, αυτόματα, του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων σε μια ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για περαιτέρω διάστημα πέντε (5) ετών από τη καταδίκη δυνάμει της παραγράφου (γ).

(3) Πρόσωπο, το οποίο αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή δια αντιπροσώπου του παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του σημείου (ii) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9 είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των ογδόντα πέντε χιλιάδων ευρώ (€85.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(4)(α) Πρόσωπο, το οποίο αυτοπροσώπως ή δια υπαλλήλου του ή δια αντιπροσώπου του παραβιάζει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και των ρυθμιστικών αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του σημείου (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9 είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν ξεπερνά τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν ξεπερνά το ποσό των τριακόσιων πενήντα χιλιάδων ευρώ (€350.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(β) Πρόσωπο που καταδικάζεται για αδίκημα σύμφωνα με την παράγραφο (α) στερείται, αυτόματα, του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων, σε μια ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για

διάστημα πέντε (5) ετών από την καταδίκη του, εξαιρουμένης της ολοκλήρωσης προγενέστερων της καταδίκης του νόμιμων πράξεων.

(γ) Παράβαση των διατάξεων της παραγράφου (β) συνιστά ποινικό αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει το ποσό των πενήντα χιλιάδων ευρώ (€50.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(δ) Πρόσωπο που καταδικάζεται για αδίκημα σύμφωνα με την παράγραφο (γ), στερείται, αυτόματα, του δικαιώματος να συναλλάσσεται, άμεσα ή έμμεσα, ενεργειακά προϊόντα χονδρικής ή να πραγματοποιεί συναλλαγές, συμπεριλαμβανομένης της εντολής πραγματοποίησης διαπραγματεύσεων, σε μια ή περισσότερες χονδρικές αγορές ενέργειας, για περαιτέρω διάστημα πέντε (5) ετών από την καταδίκη του δυνάμει της παραγράφου (γ).

(5) Πρόσωπο το οποίο αποπειράται να διαπράξει αδικήματα που σχετίζονται με τα άρθρα 3 και 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και τις ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των σημείων (i) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες ευρώ (€150.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

(6) Νομικό πρόσωπο το οποίο καταδικάζεται για τη διάπραξη οποιουδήποτε αδικήματος που σχετίζεται με τα άρθρα 3 και 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 ή/και τις ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των σημείων (i) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500.000) και το δικαστήριο δύναται να διατάξει -

(α) αποκλεισμό από παροχές ή ενισχύσεις του δημοσίου·

- (β) μέτρα προσωρινής ή οριστικής απαγόρευσης της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας·
- (γ) δικαστική εκκαθάριση·
- (δ) προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας των εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτέλεση του αδικήματος.

(7) Χωρίς επηρεασμό των διατάξεων του άρθρου 5 και του άρθρου 6 του Ποινικού Κώδικα, τα Δικαστήρια της Δημοκρατίας έχουν δικαιοδοσία να εκδικάζουν τα αδικήματα που σχετίζονται με τα άρθρα 3, 4 και 5 του Κανονισμού αριθ. 1227/2011 ή/και τις ρυθμιστικές αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει των σημείων (i), (ii) και (iv) της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 9, εφόσον τα αδικήματα έχουν διαπραχθεί:

- (α) εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει στη Δημοκρατία·
- (β) προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στη Δημοκρατία.

Αδικήματα κατά παράβαση των άρθρων 28 και 29.

137. Πρόσωπο το οποίο, κατά παράβαση των άρθρων 28 και 29:

- (α) ανεγείρει σταθμό παραγωγής ή παράγει ηλεκτρισμό·
- (β) προμηθεύει ηλεκτρισμό σε τελικούς πελάτες·
- (γ) προμηθεύει ηλεκτρισμό σε πελάτες χονδρικής·
- (δ) εκτελεί τις αρμοδιότητες του ΔΣΜΚ·
- (ε) εκτελεί τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς·
- (στ) εκτελεί τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής·

- (ζ) εκτελεί τις αρμοδιότητες του ΔΣΔ ή του ΔΚΣΔ·
- (η) εκτελεί οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες του Λειτουργού Αγοράς·
- (θ) εκτελεί οποιαδήποτε από τα καθήκοντα του Υπεύθυνου Φορέα Εξισορρόπησης·
- (ι) εκτελεί οποιαδήποτε από τα καθήκοντα του Φορέα ή του Ανεξάρτητου Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης·
- (ια) εκτελεί οποιαδήποτε από τα καθήκοντα του Φορέα Συγκέντρωσης της Ζήτησης·
- (ιβ) εκτελεί οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη Γραμμής Διασύνδεσης·
- (ιγ) εκτελεί οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή Γραμμής Διασύνδεσης·
- (ιδ) εγκαθιστά ή/και λειτουργεί εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας, εξαιρουμένων των εγκαταστάσεων αποθήκευσης ενέργειας αποκλειστικά για ίδια χρήση·
- (ιε) κατασκευάζει απευθείας γραμμές·

είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα χιλιάδες ευρώ (€90.000) ή/και στις δύο αυτές ποινές.

ΜΕΡΟΣ ΧΙΙ - ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Εξουσία Έκδοσης
Διαταγμάτων.

138.-(1) Για σκοπούς του παρόντος Νόμου, η ΡΑΕΚ έχει εξουσία να εκδίδει Διατάγματα, τα οποία είναι αναγκαία για εξασφάλιση συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(2) Προτού εκδώσει Διάταγμα δυνάμει του εδαφίου (1), η ΡΑΕΚ ειδοποιεί οποιοδήποτε πρόσωπο, το οποίο επηρεάζεται ή το οποίο κατά την γνώμη της, δυνατό να επηρεαστεί από το Διάταγμα, που πρόκειται να εκδοθεί και παρέχει σ' αυτό ευκαιρία να ακουστεί εντός τριάντα ημερών από την ειδοποίηση για την έκδοση Διατάγματος:

Νοείται ότι, η ΡΑΕΚ δεν υποχρεούται να δώσει ειδοποίηση πριν την έκδοση Διατάγματος, σε επείγουσα κατά την απόλυτή της κρίση περίπτωση, αλλά στην περίπτωση αυτή η ΡΑΕΚ καλεί τον επηρεαζόμενο να εκφράσει απόψεις μέσα σε τριάντα ημέρες από την έκδοση του Διατάγματος, για το κατά πόσο το Διάταγμα πρέπει να ανακληθεί ή τροποποιηθεί.

(3) Μετά από ακρόαση κατά τα διαλαμβανόμενα στο εδάφιο (2), η ΡΑΕΚ εκδίδει και κοινοποιεί το ταχύτερο δυνατό στον κάθε ενδιαφερόμενο την τελική της απόφαση.

(4) Πρόσωπο, το οποίο χωρίς εύλογη αιτία παραλείπει να συμμορφωθεί με τους όρους Διατάγματος, που εκδίδεται από τη ΡΑΕΚ δυνάμει του παρόντος Νόμου, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και υπόκειται, σε περίπτωση καταδίκης του, σε ποινή φυλάκισης, που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, ή σε χρηματική ποινή, που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000), ή/και στις δύο αυτές ποινές.

Δημοσίευση και
θέση σε ισχύ
Διαταγμάτων.

139. Οποιοδήποτε Διάταγμα του Υπουργού ή της ΡΑΕΚ που εκδίδεται σύμφωνα με το Νόμο αυτό δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία που ορίζεται στο

Διάταγμα ή την ημερομηνία δημοσίευσης του Διατάγματος στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς.

140.-(1) Το Υπουργείο και η ΡΑΕΚ έχουν, στο βαθμό που είναι απαραίτητο για την άσκηση των καθηκόντων τους, δικαίωμα πρόσβασης στους λογαριασμούς των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 10.

(2) Το Υπουργείο και η ΡΑΕΚ διαφυλάσσουν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών και κοινοποιούν αυτές τις πληροφορίες εφόσον η κοινοποίηση αυτή είναι αναγκαία για την άσκηση των καθηκόντων του Υπουργείου και της ΡΑΕΚ.

Εξουσίες έκδοσης Κανονισμών.

141.-(1) Για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/943, η ΡΑΕΚ ετοιμάζει και υποβάλλει προς το Υπουργικό Συμβούλιο Κανονισμούς, μέσω του αρμόδιου Υπουργού.

(2) Χωρίς να επηρεάζεται η γενικότητα του εδαφίου (1), οι αναφερόμενοι σε αυτό Κανονισμοί ρυθμίζουν τα πιο κάτω θέματα-

- (α) τις διαδικασίες εγγραφής των κατόχων αδειών στο μητρώο αδειών της ΡΑΕΚ με βάση το άρθρο 35 καθώς και τον καθορισμό των τελών που επιβάλλονται σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 35·
- (β) τις μεθόδους υπολογισμού, καθορισμού και τις διαδικασίες εκτέλεσης σε σχέση με διοικητικά πρόστιμα τα οποία επιβάλλονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 16·
- (γ) τη διαδικασία χορήγησης αδειών σύμφωνα με το άρθρο 28 και την τροποποίηση, αναστολή, ανάκληση, τερματισμό, μεταβίβαση ή παράταση αδειών σύμφωνα με το άρθρο 34·

- (δ) τους όρους, προϋποθέσεις και τη διαδικασία για αναθεώρηση και έγκριση των διατιμήσεων και χρεώσεων και της σχετικής με αυτές μεθοδολογία υπολογισμού τους που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 22 καθώς και των χρεώσεων σύνδεσης και χρήσης του συστήματος μεταφοράς και διανομής που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 101·
- (ε) τη διαδικασία για την έγκριση, καθορισμό και είσπραξη των τελών για άδειες σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (2) του άρθρου 30·
- (στ) τη διαδικασία που ακολουθείται από τη ΡΑΕΚ και τους κατόχους αδειών για την έρευνα που διεξάγεται από τη ΡΑΕΚ αυτεπάγγελτα ή κατόπιν υποβολής παραπόνου δυνάμει του άρθρου 13·
- (ζ) την ανάκτηση του κόστους παροχής Υποχρεώσεων Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 115·
- (η) τον καθορισμό αντικειμενικών και αμερόληπτων κριτηρίων χορήγησης εξουσιοδότησης κατασκευής απευθείας γραμμής τα οποία περιλαμβάνουν τα στοιχεία του εδαφίου (4) του άρθρου 103·
- (θ) τη διαχείριση, την ανταλλαγή και την πρόσβαση στα δεδομένα των τελικών πελατών από επιλέξιμα μέρη σύμφωνα με το άρθρο 130 και το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο της Ένωσης·
- (ι) τη διαδικασία εφαρμογής του εξωδικαστικού μηχανισμού επίλυσης διαφορών του άρθρου 131·
- (ια) κάθε διαδικασία που σχετίζεται με τους δείκτες απόδοσης, περιλαμβανομένων του καθορισμού ή/και της έγκρισης των δεικτών απόδοσης από τη ΡΑΕΚ, του καθορισμού των

υπόχρεων μερών που κατέχουν άδεια δυνάμει του άρθρου 28 ή του άρθρου 29, του καθορισμού ή/και της έγκρισης των μέτρων και λοιπών δράσεων που πρέπει να ληφθούν από τα υπόχρεα μέρη εντός καθορισμένου χρονοδιαγράμματος ούτως ώστε να επιτύχουν τις τιμές των δεικτών απόδοσης που εμπίπτουν στο πεδίο των δραστηριοτήτων τους, της επιβολής των δεικτών απόδοσης από τη ΡΑΕΚ προς τα υπόχρεα μέρη, της επιβολής κυρώσεων και του καθορισμού του ύψους των κυρώσεων που επιβάλλονται από τη ΡΑΕΚ προς τα υπόχρεα μέρη σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους με τιμή δείκτη απόδοσης του χρονοδιαγράμματος που καθόρισε ή/και ενέκρινε η ΡΑΕΚ·

- (ιβ) τη διαδικασία απλής κοινοποίησης του άρθρου 51·
- (ιγ) οποιοδήποτε άλλο θέμα, το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού, ή σε σχέση με το οποίο ο παρών Νόμος προβλέπει για έκδοση Κανονισμών.

(3) Κανονισμοί που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος Νόμου, κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αν μετά την πάροδο εξήντα ημερών από την κατάθεσή τους η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν τους τροποποιήσει ή ακυρώσει, ολικά ή μερικά, τότε αμέσως μετά την πάροδο της πιο πάνω προθεσμίας δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθενται σε ισχύ από καθορισμένο προς τούτο στους Κανονισμούς, χρόνο έναρξης της ισχύος τους ή σε περίπτωση μη καθορισμού χρόνου έναρξης ισχύος, από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Σε περίπτωση τροποποίησης τους, ολικώς ή μερικώς, από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, όπως θα τροποποιηθούν από αυτή και τίθενται σε ισχύ από καθορισμένο προς τούτο στους Κανονισμούς χρόνο έναρξης της ισχύος τους ή σε περίπτωση μη καθορισμού χρόνου έναρξης ισχύος, από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Τήρηση αρχείων.

142.-(1) Οι προμηθευτές υποχρεούνται να τηρούν και να διαθέτουν στη ΡΑΕΚ, την Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού και την Επιτροπή για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, επί τουλάχιστον πέντε έτη, τα δεδομένα που αφορούν όλες τις αγοραπωλησίες συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγών της με πελάτες χονδρικής και διαχειριστές συστήματος μεταφοράς.

(2) Τα δεδομένα περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των σχετικών συναλλαγών, όπως λόγου χάρη τους κανόνες για τη διάρκεια, την παράδοση και την εκκαθάριση, την ποσότητα, την ημερομηνία και την ώρα εκτέλεσης και τις τιμές συναλλαγής και τον τρόπο ταυτοποίησης του εκάστοτε πελάτη χονδρικής, καθώς λεπτομερή στοιχεία όλων των εκκρεμών συμβάσεων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και παραγωγών της.

(3) Η ΡΑΕΚ δύναται να αποφασίσει να θέσει στη διάθεση των συμμετεχόντων στην αγορά τις εν λόγω πληροφορίες, υπό τον όρο ότι δεν κοινοποιούν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που αφορούν συγκεκριμένους συντελεστές της αγοράς ή συγκεκριμένες συναλλαγές. Το παρόν εδάφιο δεν εφαρμόζεται για πληροφορίες σχετικές με χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου.

87(Ι) του 2017
44(Ι) του 2020.

(4) Το παρόν άρθρο δεν δημιουργεί πρόσθετες υποχρεώσεις έναντι των αρχών που αναφέρονται στο εδάφιο (1) για τις οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου.

(5) Όταν οι αρχές του εδαφίου (1) χρειάζεται να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα που τηρούν οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών Νόμου, οι αρχές που είναι αρμόδιες σύμφωνα με τον εν λόγω Νόμο τους παρέχουν τα δεδομένα που ζητούν.

Ποινική ευθύνη
νομικών προσώπων
και αξιωματούχων
τους.

143.-(1) Όταν διαπράττεται ποινικό αδίκημα σύμφωνα με το Νόμο αυτό από νομικό πρόσωπο και αποδεικνύεται ότι το αδίκημα αυτό έχει διαπραχθεί με τη συναίνεση ή τη συμπαιγνία ή αποδίδεται σε παράλειψη προσώπου που είναι διευθύνων σύμβουλος, διευθυντής, γραμματέας ή άλλος αξιωματούχος ή άλλο όργανο διοικήσεως του νομικού προσώπου, ή πρόσωπο που εμφανιζόταν ότι ενεργούσε με τέτοια ιδιότητα, το πρόσωπο αυτό, καθώς επίσης και το νομικό πρόσωπο, είναι ένοχοι αδικήματος και υπόκεινται σε ποινική δίωξη σε σχέση με το αδίκημα αυτό.

(2) Όταν τα μέλη νομικού προσώπου διευθύνουν τις υποθέσεις του, εφαρμόζεται το εδάφιο (1) σε σχέση με τις πράξεις ή παραλείψεις μέλους που αφορούν τις αρμοδιότητες του διευθυντή σαν να ήταν διευθύνων σύμβουλος ή διευθυντής του νομικού προσώπου.

(3) Πρόσωπα που, κατά τα οριζόμενα στα εδάφια 2, 3 και 4 του άρθρου 136 υπέχουν ποινική ευθύνη για τα τελούμενα από νομικό πρόσωπο αδικήματα ευθύνονται αλληλεγγύως με το νομικό πρόσωπο ή/και κεχωρισμένως για κάθε ζημιά που γίνεται σε τρίτους ένεκα της πράξεως ή της παραλήψεως που στοιχειοθετεί το αδίκημα.

Ειδοποιήσεις.

144.-(1) Όπου απαιτείται σύμφωνα με το Νόμο επίδοση ειδοποίησης σε οποιοδήποτε πρόσωπο, ακολουθούνται κατ' αναλογία οι διατάξεις των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας.

(2) Εταιρεία που συστάθηκε σύμφωνα με τον περί Εταιρειών Νόμο, θεωρείται ότι έχει τη συνήθη διαμονή της στο εγγεγραμμένο γραφείο της, και κάθε άλλο νομικό ή μη νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι έχει τη συνήθη διαμονή του στα κεντρικά γραφεία του ή στο μέρος διεξαγωγής της επιχείρησής του.

ΜΕΡΟΣ XIII - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Μεταβατικές
Διατάξεις.

145.-(1) Οι Κανονισμοί, τα Διατάγματα και εν γένει οποιαδήποτε Κανονιστική Διοικητική Πράξη εκδόθηκε δυνάμει των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 μέχρι 2018, συνεχίζουν να ισχύουν μέχρις ότου τροποποιηθούν ή καταργηθούν.

Κεφ. 1
11 του 1989
40(I) του 2020
7(I) του 2021.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του άρθρου 11 του περί Ερμηνείας Νόμου, οι αποφάσεις, οι ρυθμιστικές αποφάσεις, οι άδειες, οι εξαιρέσεις από άδειες, οι εγκύκλιοι, οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού και οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής που εκδόθηκαν δυνάμει των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 μέχρι 2018 και των εξ' αυτών εκδιδόμενων Κανονισμών και Διαταγμάτων, συνεχίζουν να ισχύουν υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που εκδόθηκαν μέχρι την έκδοση νέων με βάση τον παρόντα νόμο.

(3) Η ΡΑΕΚ συνεχίζει τη διαδικασία διεκπεραίωσης υποθέσεων, εξέτασης αιτήσεων, εξέτασης καταγγελιών και παραπόνων και διενέργειας αυτεπάγγελτων ερευνών, οι οποίες κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Νόμου εκκρεμούν ενώπιον της με βάση τις διατάξεις των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 μέχρι 2018, και η έκδοση αποφάσεων στα πλαίσια των διαδικασιών αυτών θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε στην βάση των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003 μέχρι 2018 και η εγκυρότητα των σχετικών αποφάσεων της δεν επηρεάζεται με οποιοδήποτε τρόπο.

Κατάργηση των
περί Ρύθμισης
της Αγοράς
Ηλεκτρισμού Νόμων
του 2003 μέχρι
2018.

146. Ο παρών νόμος καταργεί τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 μέχρι 2018 οι οποίοι αντικαθίστανται από τον περί της Σύστασης και Λειτουργίας της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου Νόμο και τον παρόντα Νόμο.

122(I) του 2003
239(I) του 2004
143(I) του 2005
173(I) του 2006

92(I) του 2008
211(I) του 2012
206(I) του 2015
18(I) του 2017
145(I) του 2018.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ

Το εργαλείο σύγκρισης του άρθρου 124 πληροί τουλάχιστον τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- α) λειτουργεί ανεξάρτητα από τους συμμετέχοντες στην αγορά και εξασφαλίζει ότι όλες οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας έχουν ίση μεταχείριση στα αποτελέσματα αναζήτησης·
- β) αναφέρει με σαφήνεια τους ιδιοκτήτες του και το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που χειρίζεται και ελέγχει το εργαλείο, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο χρηματοδότησης του εργαλείου·
- γ) θέτει σαφή και αντικειμενικά κριτήρια στα οποία θα βασιστεί η σύγκριση, περιλαμβανομένων και υπηρεσιών, και τα κοινοποιούν·
- δ) χρησιμοποιεί απλή και σαφή γλώσσα·
- ε) παρέχει ακριβή και επικαιροποιημένη πληροφόρηση και αναφέρει την ώρα της τελευταίας ενημέρωσης·
- στ) είναι προσβάσιμο στα άτομα με αναπηρία, όντας αντιληπτό, λειτουργικό, κατανοητό και εύρωστο·
- ζ) περιλαμβάνει αποτελεσματική διαδικασία για την αναφορά εσφαλμένης πληροφόρησης σχετικά με τις δημοσιοποιούμενες προσφορές,
- η) πραγματοποιεί συγκρίσεις και ταυτόχρονα περιορίζει τις απαιτούμενες πληροφορίες προσωπικού χαρακτήρα στα δεδομένα που είναι απολύτως αναγκαία για τη σύγκριση, και
- θ) περιλαμβάνει συγκριτικά κριτήρια σχετικά με τη φύση των υπηρεσιών που παρέχονται από τους προμηθευτές.